ANDORRA
RECERCA +
INNOVACIÓ

La immigració a Andorra 2022

Grup de sociologia

Sumari

1.- INTRODUCCIÓ 6
1.1.- OBJECTIUS 6
1.2.- METODOLOGIA 6
2. MARC CONTEXTUAL 8
2.1.- IMMIGRACIÓ I CREIXEMENT DEMOGRÀFIC A ANDORRA 8
2.2.- POBLACIÓ D'ANDORRA PER NACIONALITAT 16
2.3.- MERCAT LABORAL 22
2.3.1.- Població assalariada a Andorra 22
2.3.2.- Població treballadora per compte propi a Andorra 36
2.4.- RISC DE POBRESA I PRIVACIÓ ECONÒMICA 43
2.5.- PERSONES AMB DRETS POLÍTICS DINS DEL PRINCIPAT 46
2.5.- LEGISLACIÓ 49
2.5.1.- Llei d'immigració 49
2.5.2.- Convenis entre Andorra i els països veïns relatius a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals 51
2.5.3.- Llei de la nacionalitat 52
2.5.4.- Llei d'inversió estrangera al Principat d'Andorra 54
2.5.5.- Llei d'exercici de professions titulades 55
2.6.- SEGMENTACIÓ DE LA SOCIETAT ANDORRANA 56
3.- CONCEPTES I MARC TEÒRIC 59
3.1.- Migracions internacionals 59
3.2.- Integració 59
3.2.1.- Models d'integració 61
3.2.2.- Processos d'integració 62
3.3.3.- Àmbits i indicadors de la integració 63
3.4.- Estereotips i prejudicis sobre la població immigrada 65
3.5.- Relacions intergrupals 66
4. ENQUESTA SOBRE LA IMMIGRACIÓ 68
4.1.- Dades sociodemogràfiques 68
4.2.- Anàlisi dels resultats 87
1.- Creu que la immigració per Andorra és molt positiva, bastant positiva, bastant negativa o molt negativa? 87
2.- Quina política creu que seria la més adequada respecte a l'entrada de treballadors immigrants? 90
3.- Creu que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret? 91

4.- Creu que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?.... 93

5.- En relació amb les següents afirmacions que es diuen sobre la immigració i els immigrant, digui'ns, si us plau, si està més aviat d'acord o més aviat en desacord 95

6.- Què li sembla que, tot i que aprenguin la llengua i que adoptin molts costums andorrans, els residents estrangers... 100

7.- Està vostè d'acord o en desacord que els immigrants que arriben a Andorra... 102

8.- Està vostè d'acord o en desacord que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra... 107

9.- Creu que l'adquisició de la nacionalitat andorrana...? 109

10.- En una escala de 0 a 10, valori segons la simpatia que sent per les persones dels següents països o regions del món, tenint en compte que 0 significa cap simpatia i 10 molta simpatia..... 111

11.- Quines d'aquestes relacions ha mantingut o manté habitualment amb persones de les següents nacionalitats o orígens?..... 119

12.- I dels grups esmentats, em podria anomenar quins preferiria (o prefereix) NO tenir-ne com a veïns? (multiresposta) 134

13.- Com creu que valora la societat andorrana les persones dels següents orígens? 134

14.- Amb quina de les següents frases està més d'acord: 139

15.- Valori la importància que creu que tenen les següents qüestions, per a la integració dels immigrants que viuen a Andorra 140

16.- Creu que és necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra? 144

17.- Com hauria de ser el sistema educatiu a Andorra? 147

18.- Com hauria de ser la societat andorrana? 148

19.- Hauria de ser obligatori conèixer el català per treballar a Andorra?..... 149

20.- Quina és la seva llengua materna, és a dir, la llengua en què va aprendre a parlar? (multiresposta) 150

23.- Quin és el seu nivell de català parlat?..... 152

24.- On ha après a parlar català? (multiresposta)..... 153

25.- Té intenció de realitzar algun curs de català (ja sigui per aprendre o per millorar el seu nivell)? 155

26.- Quin és el seu nivell de coneixement de la història, geografia i institucions d'Andorra? 158

27. Quin és el seu grau de participació en activitats de les festes pròpies d'Andorra (festes majors, parroquials, tradicionals)?..... 159

28.- Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions (ja sigui Televisió, Ràdio, Premsa –digital- Internet)? 161

29.- Pertany a alguna associació cultural/social/esportiva? 163

30.- Per quin motiu va venir a viure a Andorra? (multiresposta) 165

31.- Coneixia algú a Andorra, quan va venir? 167

32.- Al moment d'arribar a Andorra tenia intenció de...?..... 168

33.- I actualment té intenció de...? 169

34.- En relació amb el seu país d'origen 172
35.- Ha millorat la seva situació des que viu a Andorra? 174
36.- Creu que té més possibilitats de millorar-la que en el seu país d'origen? 175
37.- En els següents aspectes, considera que la seva situació a Andorra és millor o pitjor respecte el seu lloc d'origen 175
38.- Què és el que més li agrada d'Andorra? 180
39.- Què és el que més li desagrada d'Andorra? 181
40.- Dins la societat andorrana vostè se sent...? 182
41.- D'on se sent vostè (regió o país)? (multiresposta) 183
42.- Adaptar-se a viure a Andorra li sembla? 185
43.- La societat andorrana, per a Vostè, és 186
5. RESUM I CONCLUSIONS 188
6. BIBLIOGRAFIA 207
6. ANNEX 210

1.- INTRODUCCIÓ

1.1.- OBJECTIUS

L'any 2002, des del Centre de Recerca Sociològica de l'Institut d'Estudis Andorrans (l'actual Grup de Sociologia d'Andorra Recerca + Innovació), es va realitzar la primera enquesta sobre la immigració a Andorra. En aquests dos decennis s'ha viscut, entre altres situacions, una crisi econòmica mundial i una pandèmia, que han afectat també la societat andorrana en diversos àmbits. Paral·lelament s'han produït canvis en la composició i l'estructura demogràfica del país pel que fa a l'origen nacional dels immigrants, canvis en el mercat laboral, i s'han modificat i aprovat noves lleis relacionades amb la immigració, la nacionalitat andorrana, la inversió estrangera o l'exercici de professions titulades, entre altres. Tots aquests factors, en major o menor mesura, tenen un impacte en la situació juridicopolítica dels residents estrangers i en el seu encaix en l'estructura socioeconòmica i lingüísticocultural, que constitueixen els tres eixos de segmentació que emmarcaven l'estudi sobre la immigració del 2002.

L'objectiu d'aquest estudi és conèixer com ha evolucionat en els darrers vint anys la percepció de la població d'Andorra sobre la immigració i la integració dels immigrants, així com les relacions entre els diferents grups nacionals residents, i analitzar els factors que influeixen en aquestes percepcions i valoracions.

1.2.- METODOLOGIA

Aquest estudi pren com a base la tasca iniciada l'any 2002 amb l'enquesta a la població d'Andorra sobre la immigració, que ha tingut una continuïtat parcial en posteriors enquestes de l'observatori, on s'han repetit algunes de les preguntes.

En la primera fase del treball es van analitzar algunes dades de la població i del mercat laboral d'Andorra, per quantificar les diferències en funció de la nacionalitat o l'origen de les persones i les variacions que s'han produït durant aquests anys. També es van recopilar els principals canvis legislatius relacionats amb la immigració per valorar la incidència d'aquests canvis en les dades analitzades. Aquesta informació configura el marc contextual que es presenta en el segon apartat d'aquest treball.

Paral·lelament es van consultar diversos treballs sobre la immigració realitzats en l'entorn europeu i a nivell mundial per conèixer la situació actual i establir la definició dels conceptes que emmarquen l'orientació teòrica de l'estudi, tal i com es recull en el tercer apartat.

En el quart apartat es presenten els resultats de l'enquesta sobre la immigració a Andorra realitzada l'any 2022 i la comparació amb resultats anteriors, ja que s'han repetit la majoria de les preguntes de l'enquesta de l'any 2002, amb la incorporació d'alguns canvis. El treball de camp de l'enquesta es va realitzar entre els mesos de juliol i desembre de l'any 2022 de manera presencial a una mostra de 786 persones majors de 18 anys, amb quotes per sexe, edat, nacionalitat i parròquia. A l'hora d'establir les quotes de la mostra, es van sobrerepresentar alguns grups nacionals

per zones geogràfiques d'origen (incloent més casos dels que correspondrien si es realitzés una mostra proporcional) per millorar la representativitat estadística, i posteriorment es va ponderar (aplicant un coeficient de correcció) per tal que els percentatges es corresponguessin als de la població real d'Andorra.

Un cop depurada la base de dades de l'enquesta, s'ha fet una anàlisi descriptiva de les preguntes plantejades i de l'evolució dels resultats, així com una anàlisi bivariable en funció de les principals variables sociodemogràfiques de les persones enquestades (sexe, edat, nacionalitat o lloc d'origen, estudis, ocupació i anys de residència).

En el darrer apartat, es resumeixen els principals resultats i les conclusions d'aquest segon estudi sobre la immigració a Andorra.

2. MARC CONTEXTUAL

2.1.- IMMIGRACIÓ I CREIXEMENT DEMOGRÀFIC A ANDORRA

Els fluxos migratoris han tingut un paper fonamental en la modernització i transformació econòmica, política, social i demogràfica d'Andorra des de la segona meitat segle XX.

Només cal recordar que l'any 1930 el nombre d'habitants d'Andorra era de poc més de 4.000 persones, després d'unes dècades de despoblament del territori per l'emigració d'una part de la població que, davant de la manca de recursos disponibles en un context econòmic de subsistència, va marxar a treballar sobretot a Espanya i França.[1]

La situació comença a canviar els anys següents amb les inversions en infraestructures per a les obres de FHASA (Forces Hidroelèctriques d'Andorra, SA) i la construcció de carreteres, que va requerir l'arribada de treballadors, procedents principalment d'Espanya. Aquest procés d'inversió del flux migratori va continuar durant els anys quaranta amb l'arribada de refugiats a causa de les guerres als països veïns, assolint una població de 5.962 habitants l'any 1949, i es va intensificar en les dècades següents pel creixement de l'economia andorrana vinculat al desenvolupament de l'activitat comercial i turística, que va comportar la creació de noves infraestructures i serveis. En aquest context es va produir un gran creixement de la població d'Andorra per l'arribada de persones immigrades atretes per les ofertes laborals que no es podien cobrir amb la mà d'obra autòctona, a més del retorn d'una part dels emigrants, passant de 8.392 habitants l'any 1960 a 26.558 l'any 1975 i 54.507 el 1990. Això va fer que la proporció de residents estrangers (majoritàriament d'origen espanyol) superés la població nacional.

El creixement demogràfic va continuar en la darrera dècada del segle XX i la primera del XXI, però amb menys intensitat. Així, l'any 2000 la població registrada era de 65.844 habitants i va arribar a 85.015 el 2010, si bé després de la depuració i regularització de les dades del cens dels comuns, la població estimada de l'any 2010 era de 70.290 habitants, i de 81.588 l'any 2022.[2] Durant aquests anys destaca l'arribada de població portuguesa, que va esdevenir el tercer grup nacional més nombrós després dels andorrans i espanyols, superant els francesos, si bé en la darrera dècada s'ha produït un canvi de tendència, amb una disminució del nombre de ciutadans d'origen portuguès i un increment de la població d'altres nacionalitats.

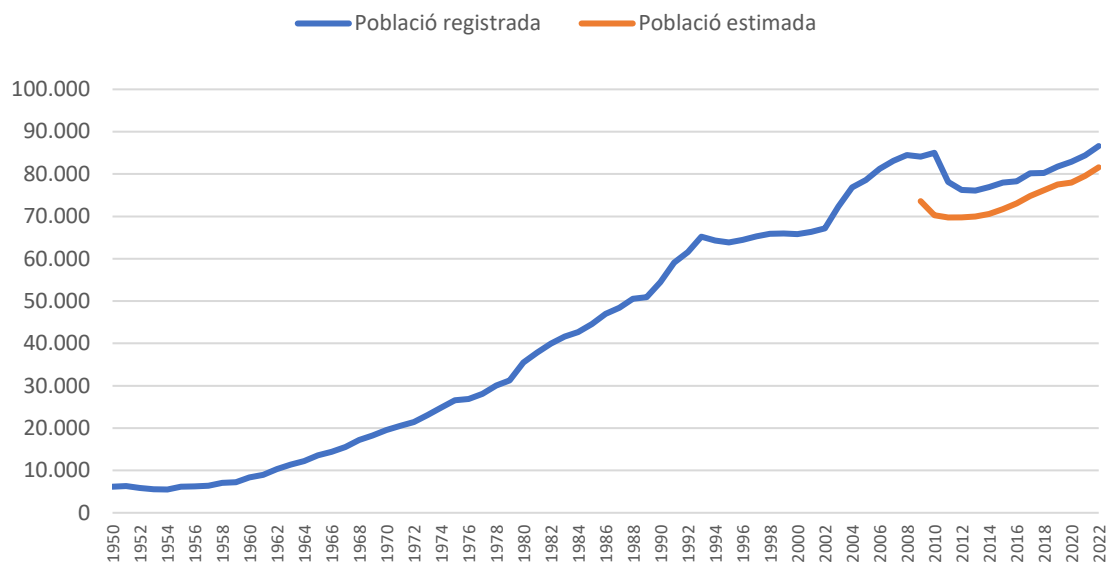
És important tenir en compte aquests canvis en la composició de la població d'Andorra per contextualitzar l'evolució i possibles canvis en la percepció sobre la població immigrada.

---

[1] Lluelles, M.J. (coord.) (2010). *L'impacte de la immigració a Andorra*. Govern d'Andorra. Departament de Recerca, Ministeri d'Educació i Cultura.

[2] Des de l'any 2009 el Departament d'Estadística calcula la població estimada en base a la població registrada als censos parroquials i l'encreuament amb dades de diferents registres administratius per verificar la informació de les persones i detectar les probables baixes o altes que no s'han registrat als censos parroquials, amb l'objectiu d'obtenir unes xifres de població més ajustades a la realitat i d'apropar-se al concepte de residència habitual.

Evolució de la població d'Andorra (1950-2022)

Font: Departament d'Estadística.

En el creixement demogràfic hi intervenen dos components: el creixement natural o vegetatiu (saldo net entre naixements i defuncions) i el creixement migratori (saldo entre immigració i emigració) o per regularització d'inscripcions.

En el cas d'Andorra, amb una taxa de fecunditat[3] i un índex de fecunditat[4] baixos, i un creixement natural que ha anat disminuït en els darrers anys,[5] la major part del creixement demogràfic ve donat pel creixement migratori, amb l'arribada de persones per cobrir els llocs de treball o per altres motivacions que fan atractiu el país. Tanmateix la dinàmica es dona en ambdós sentits, i també hi ha persones que marxen d'Andorra per diversos motius (perquè han acabat la relació laboral al país, per buscar alternatives de feina o estudis fora d'Andorra, per retornar al país d'origen, per motius personals, etc.).

Les dades de les altes i baixes registrades al cens, permeten veure amb més detall aquesta dinàmica demogràfica de la població d'Andorra, i el perfil de les persones nouvingudes i de les que han marxat del país en els darrers anys.

[3] La taxa específica de fecunditat és el nombre de nascuts vius per cada mil dones d'una determinada edat. A Andorra la taxa de fecunditat ha baixat de 42,7 naixements per cada mil dones de 15 a 49 anys el 2010 a 26,5 naixements el 2022. Font: Departament d'Estadística.

[4] L' indicador conjuntural de fecunditat (o índex sintètic de fecunditat) representa el nombre de fills que tindria una generació de dones si es mantinguessin estables les taxes de fecunditat per edats que s'observen en un moment donat. S'expressa com el nombre mitjà de fills per dona, i es considera que quan és inferior a 2,1 les generacions no es reemplacen per creixement vegetatiu. A Andorra aquest indicador era de 1,41 l'any 2010 i de 0,94 el 2022, i és més baix que el dels països de la UE, que era de 1,53 l'any 2021, (1,19 a Espanya, 1,35 a Portugal i 1,84 a França).
Font: Departament d'Estadística. Eurostat.

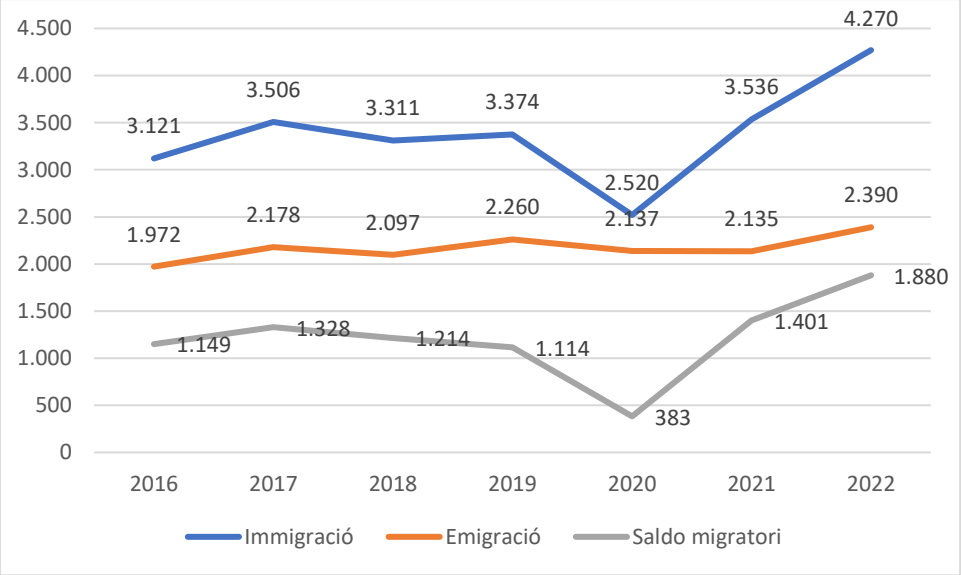
[5] El creixement natural o vegetatiu (diferència entre naixements i defuncions) d'Andorra ha passat de 589 l'any 2010 a 131 el 2022. Font: Departament d'Estadística.

Les altes registrades de persones immigrades han augmentat de 3.121 l'any 2016 a 4.270 el 2022, amb l'excepció del 2020, que va ser inferior per les restriccions a causa de la pandèmia. El volum de l'emigració ha oscil·lat entre 1.972 persones que van marxar d'Andorra l'any 2016 i 2.390 persones l'any 2022. Així, el saldo migratori en aquests anys ha estat positiu, ja que han arribat més persones de les que han marxat, amb un volum per sobre del miler de persones, excepte el 2020 que va ser de 383. L'any 2021 i sobretot el 2022 es registren els saldos més elevats, superant els valors d'abans de la pandèmia.

Immigració, emigració i saldo migratori (2016-2022)[6]

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Immigració	3.121	3.506	3.311	3.374	2.520	3.536	4.270
Emigració	1.972	2.178	2.097	2.260	2.137	2.135	2.390
Saldo migratori	1.149	1.328	1.214	1.114	383	1.401	1.880

Font: Departament d'Estadística.

Font: Departament d'Estadística.

Immigració: Altes registrades al cens de població durant un any determinat per canvi de residència quan el país de procedència és estranger i la destinació és qualsevol de les poblacions del Principat d'Andorra. La immigració inclou l'arribada tant de persones de nacionalitat andorrana com estrangera que procedeixen de l'estranger.

Emigració: Baixes registrades al cens de població durant un any determinat per canvi de residència quan el país de destinació és estranger i la procedència és qualsevol de les poblacions del Principat d'Andorra. L'emigració inclou la sortida de persones tant de nacionalitat andorrana com estrangera amb destí a l'estranger.

Saldo migratori: Diferència entre la immigració i l'emigració.

[6] Font: Departament d'Estadística. *Estadística de migracions. Any 2022*. Dades de migracions, elaborades i tractades pel Departament d'Estadística per a la Nota de Premsa ref. "NP-A011-20230530.

IMMIGRACIÓ

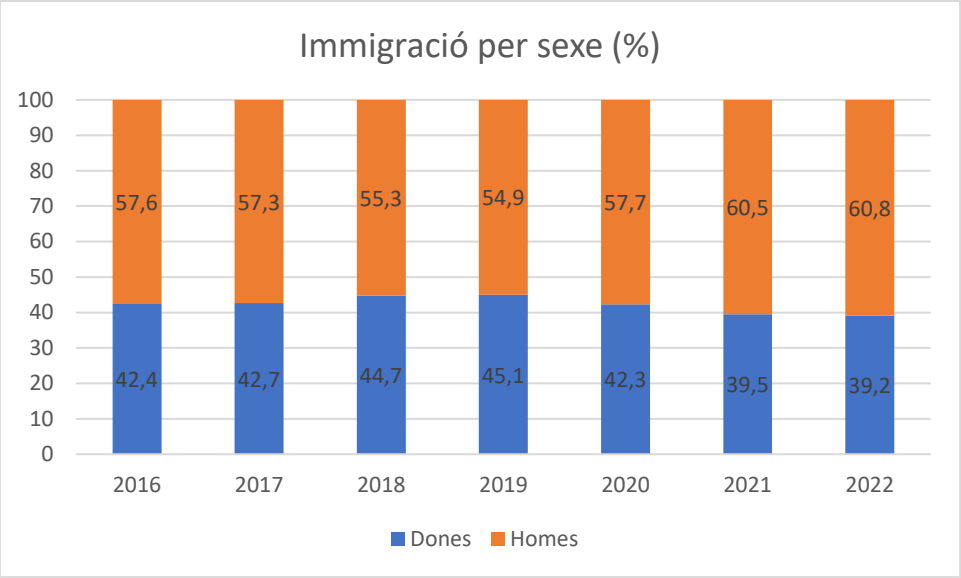
Pel que fa al perfil de les persones immigrades, les dades mostren que hi ha més homes que dones, d'edats entre els 20 i els 39 anys, de nacionalitat espanyola i d'altres nacionalitats, i que arriben soles (un membre de la llar).

Es pot observar que en aquests anys, entre les persones immigrades, ha augmentat la proporció de dones, els grups d'edat entre 20 i 39 anys, les persones d'altres nacionalitats i les que venen soles.

Immigració per sexe

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dones	1.323	1.496	1.481	1.520	1.067	1.398	1.673
Homes	1.798	2.010	1.830	1.854	1.453	2.138	2.597
TOTAL	3.121	3.506	3.311	3.374	2.520	3.536	4.270

Font: Departament d'Estadística.

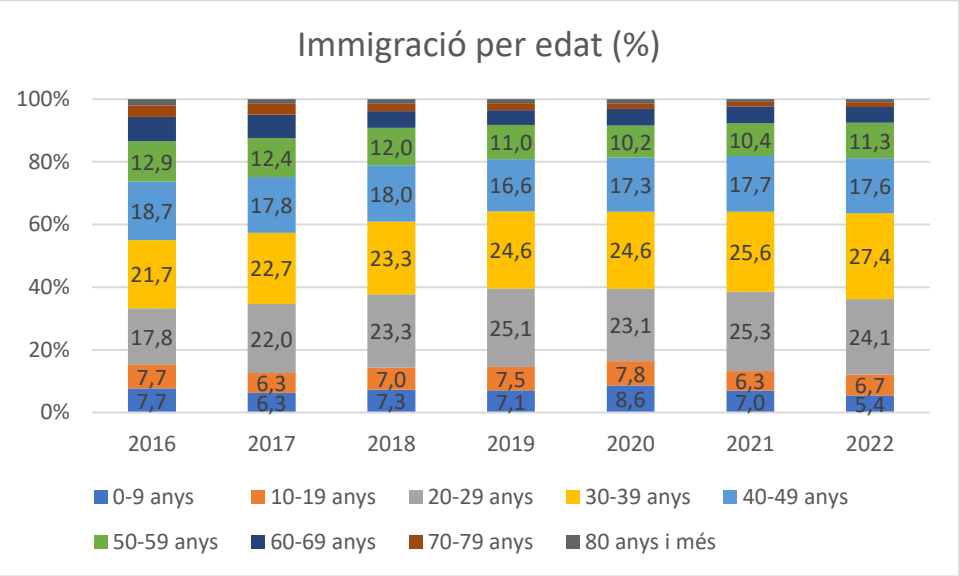

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Immigració per edat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-9 anys	239	221	243	238	216	247	232
10-19 anys	241	221	233	252	197	222	285
20-29 anys	557	773	772	846	581	895	1027
30-39 anys	678	796	770	830	620	904	1171
40-49 anys	584	624	595	561	437	626	751
50-59 anys	403	436	396	370	257	368	484
60-69 anys	241	263	174	158	133	192	213
70-79 anys	116	119	78	75	42	53	67
80-89 anys	57	43	45	33	29	23	29
90 i més anys	5	10	5	11	8	6	11
TOTAL	3.121	3.506	3.311	3.374	2.520	3.536	4.270

Font: Departament d'Estadística.

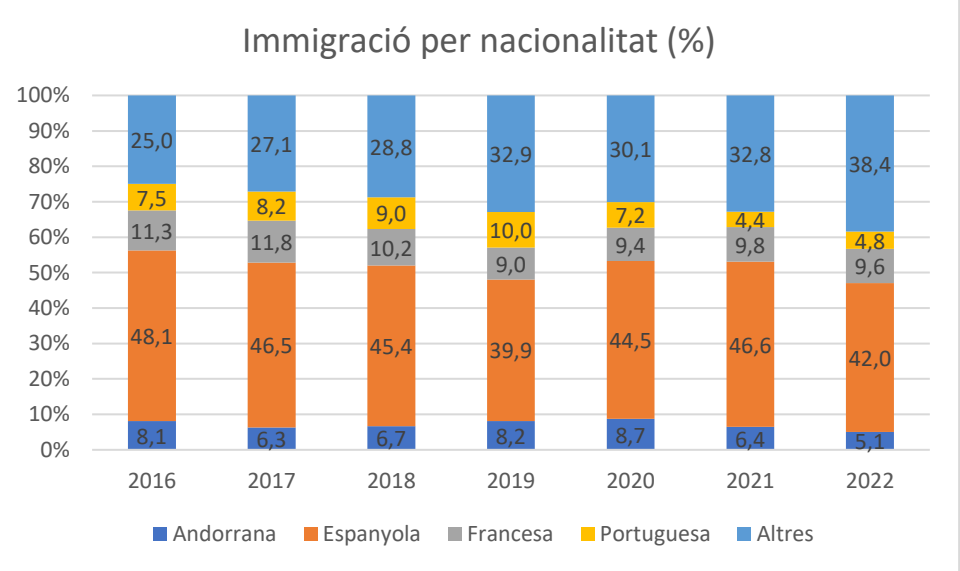

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Immigració per nacionalitat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andorrana	253	221	221	275	220	228	216
Espanyola	1.502	1.631	1.502	1.347	1.122	1.649	1.794
Francesa	352	415	339	304	238	346	412
Portuguesa	234	288	297	339	181	154	207
Altres	780	951	952	1.109	759	1.159	1.641
TOTAL	3.121	3.506	3.311	3.374	2.520	3.536	4.270

Font: Departament d'Estadística.

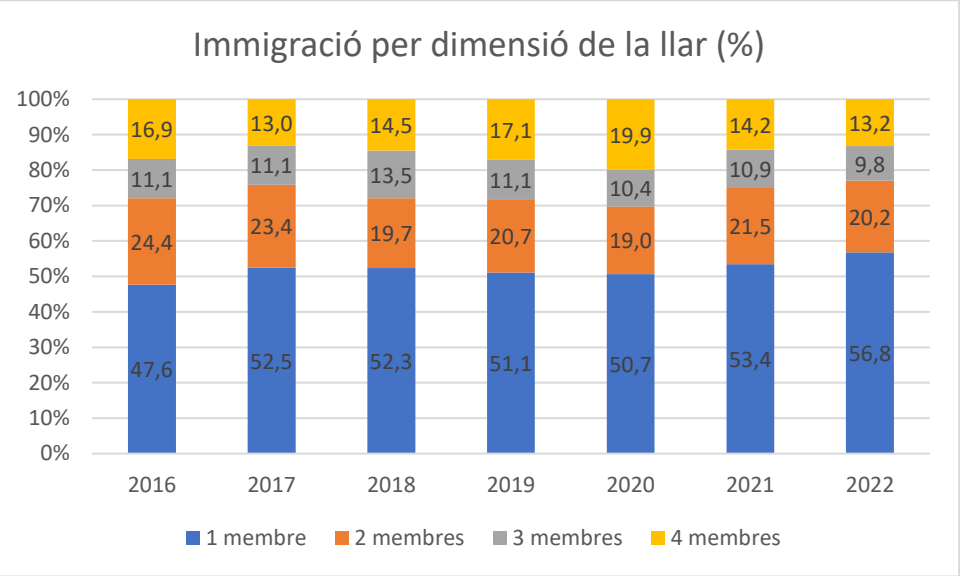

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Immigració per dimensió de la llar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1 membre	1.487	1.839	1.733	1.724	1.277	1.889	2.424
2 membres	761	821	653	697	480	760	864
3 membres	347	389	446	376	262	385	419
4 membres	526	457	479	577	501	502	563
TOTAL	3.121	3.506	3.311	3.374	2.520	3.536	4.270

Font: Departament d'Estadística.

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

EMIGRACIÓ

Pel que fa a les persones que han marxat del país també hi ha més homes que dones, persones de 20 a 39 anys, de nacionalitat espanyola o d'altres nacionalitats, i que estan en llars unipersonals.

Emigració per sexe

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dones	892	985	946	983	949	920	1000
Homes	1.080	1.193	1.151	1.277	1.188	1.215	1.390
TOTAL	1.972	2.178	2.097	2.260	2.137	2.135	2.390

Font: Departament d'Estadística.

Emigració per edat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-9 anys	162	146	124	133	114	123	136
10-19 anys	147	121	141	127	116	141	140
20-29 anys	287	285	393	427	460	409	542
30-39 anys	437	427	408	501	459	463	535
40-49 anys	326	355	352	426	381	378	398
50-59 anys	251	233	249	288	270	298	270
60-69 anys	178	205	172	176	188	167	206
70-79 anys	78	136	126	93	75	79	87
80-89 anys	74	167	81	56	47	55	52
90 i més anys	32	103	51	33	27	22	24
TOTAL	1.972	2.178	2.097	2.260	2.137	2.135	2.390

Font: Departament d'Estadística.

Emigració per nacionalitat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andorrana	458	471	384	337	326	357	344
Espanyola	673	832	856	939	899	854	1031
Francesa	188	175	192	219	195	198	281
Portuguesa	269	278	285	271	304	314	272
Altres	384	422	380	494	413	412	462
TOTAL	1.972	2.178	2.097	2.260	2.137	2.135	2.390

Font: Departament d'Estadística.

Emigració per dimensió de la llar

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1 membre	750	890	933	1.043	997	866	1098
2 membres	432	561	458	482	483	484	505
3 membres	304	312	288	326	318	338	390
4 membres	486	415	418	409	339	447	397
TOTAL	1.972	2.178	2.097	2.260	2.137	2.135	2.390

Font: Departament d'Estadística.

SALDO MIGRATORI

El saldo migratori total dels darrers anys és positiu atès que hi ha més immigració que emigració, tant entre els homes com entre les dones. Per edat és més elevat entre els 20 i els 39 anys, mentre que entre les persones majors de 70 anys el saldo migratori és negatiu, és a dir que han marxat més persones de les que han arribat al país. Per nacionalitats destaca que el saldo migratori dels andorrans ha estat negatiu en aquests anys, i també el dels portuguesos (excepte els anys 2017, 2018 i 2019 que va ser lleugerament positiu). En la resta de grups el saldo migratori és positiu, sobretot entre els espanyols i els d'altres nacionalitats, que són els grups nacionals amb més persones immigrades.

Saldo migratori per sexe

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Dones	431	511	535	537	118	478	673
Homes	718	817	679	577	265	923	1207
TOTAL	1.149	1.328	1.214	1.114	383	1.401	1.880

Font: Departament d'Estadística.

Saldo migratori per edat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0-9 anys	77	75	119	105	102	124	96
10-19 anys	94	100	92	125	81	81	145
20-29 anys	270	488	379	419	121	486	485
30-39 anys	241	369	362	329	161	441	636
40-49 anys	258	269	243	135	56	248	353
50-59 anys	152	203	147	82	-13	70	214
60-69 anys	63	58	2	-18	-55	25	7
70-79 anys	38	-17	-48	-18	-33	-26	-20
80-89 anys	-17	-124	-36	-23	-18	-32	-23
90 i més anys	-27	-93	-46	-22	-19	-16	-13
TOTAL	1.149	1.328	1.214	1.114	383	1.401	1.880

Font: Departament d'Estadística.

Saldo migratori per nacionalitat

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Andorrana	-205	-250	-163	-62	-106	-129	-128
Espanyola	829	799	646	408	223	795	763
Francesa	164	240	147	85	43	148	131
Portuguesa	-35	10	12	68	-123	-160	-65
Altres	396	529	572	615	346	747	1179
TOTAL	1.149	1.328	1.214	1.114	383	1.401	1.880

Font: Departament d'Estadística.

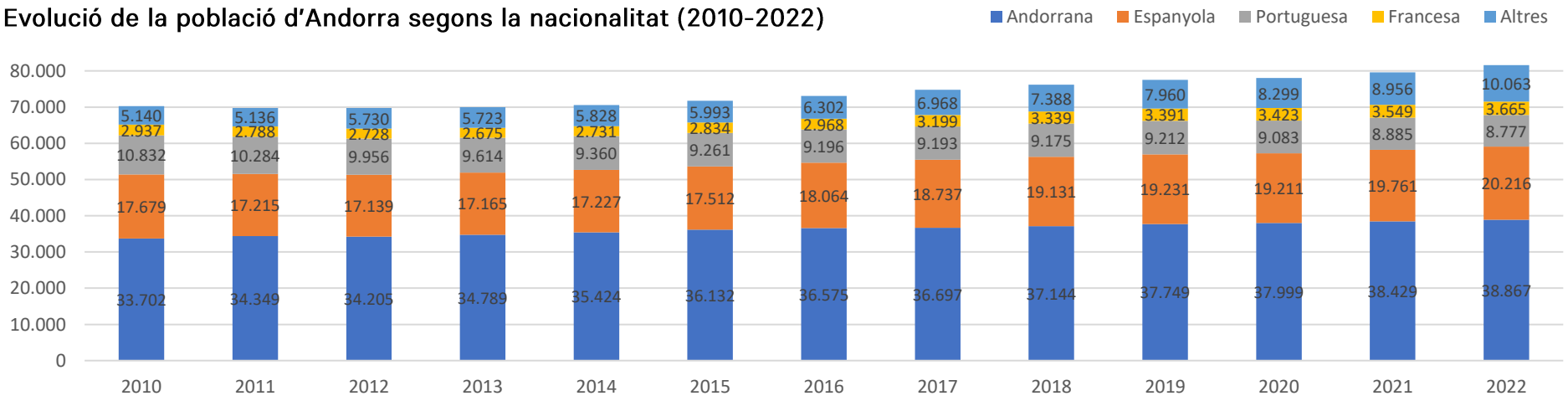
2.2.- POBLACIÓ D'ANDORRA PER NACIONALITAT

Evolució de la població d'Andorra segons la nacionalitat (mitjana anual 2010-2022)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		70.290	69.772	69.758	69.966	70.570	71.732	73.105	74.794	76.177	77.543	78.015	79.535	81.588
Andorrana	%	47,95	49,23	49,03	49,72	50,20	50,37	50,03	49,06	48,76	48,68	48,71	48,32	47,6
	N	33.702	34.349	34.205	34.789	35.424	36.132	36.575	36.697	37.144	37.749	37.999	38.429	38.867
Espanyola	%	25,15	24,67	24,57	24,53	24,41	24,41	24,71	25,05	25,11	24,80	24,62	24,79	24,8
	N	17.679	17.215	17.139	17.165	17.227	17.512	18.064	18.737	19.131	19.231	19.211	19.761	20.216
Portuguesa	%	15,41	14,74	14,27	13,74	13,26	12,91	12,58	12,29	12,04	11,88	11,64	11,17	10,8
	N	10.832	10.284	9.956	9.614	9.360	9.261	9.196	9.193	9.175	9.212	9.083	8.885	8.777
Francesa	%	4,18	4,00	3,91	3,82	3,87	3,95	4,06	4,28	4,38	4,37	4,39	4,46	4,5
	N	2.937	2.788	2.728	2.675	2.731	2.834	2.968	3.199	3.339	3.391	3.423	3.549	3.665
Altres	%	7,31	7,36	8,21	8,18	8,26	8,35	8,62	9,32	9,70	10,27	10,64	11,26	12,3
	N	5.140	5.136	5.730	5.723	5.828	5.993	6.302	6.968	7.388	7.960	8.299	8.956	10.063

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del departament d'Estadística.

Evolució de la població d'Andorra segons la nacionalitat (2010-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del departament d'Estadística.

Durant els darrers 12 anys, la població estimada d'Andorra ha augmentat en 11.298 habitants, passant dels 70.290 de l'any 2010 als actuals 81.588 (un 16,1% més).

La població de nacionalitat andorrana és manté com la més nombrosa tot configurant un increment de 5.165 habitants entre els anys 2010 (33.702) i 2022 (38.867), el que representa un augment percentual d'un 15%. Cal tenir en compte que, a banda del creixement natural, una part d'aquest augment s'explica per l'adquisició de la nacionalitat andorrana de persones immigrades o dels seus fills. A més de la nacionalitat andorrana d'origen (per naixement al Principat d'Andorra), la Llei qualificada de la nacionalitat regula altres motius d'obtenció de la nacionalitat andorrana, si es compleixen els requisits establerts: adquisició per adopció plena, per la nacionalitat andorrana d'un progenitor o d'un avi, per matrimoni, per naturalització i per naturalització d'un dels progenitors. Així, del total d'obtencions de nacionalitat de l'any 2022 (961), un 40% la van obtenir per origen, un 24% per adquisició (van haver de renunciar a la seva nacionalitat anterior) i un 36% van ser resoltes amb el reconeixement del dret d'adquisició de la nacionalitat a títol provisional (en espera que la persona interessada acrediti la pèrdua de la o les nacionalitats d'origen).[7]

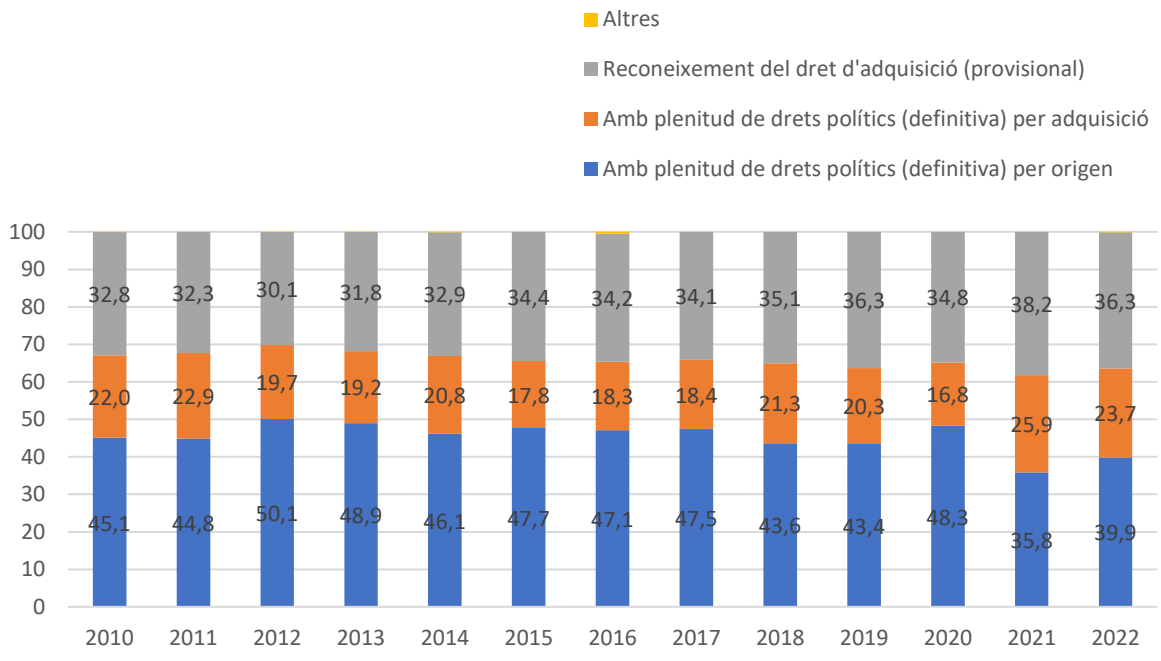
[7] Departament d'Estadística. Estadística de les adquisicions de nacionalitat andorrana. Any 2022. Dades d'adquisicions de la nacionalitat, tractades pel Departament d'Estadística per a la Nota de Premsa ref. "NP-A009-20230530.

Obtencions de nacionalitat per motius d'atorgament (principals)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	1.705	1.592	1.474	1.379	1.296	1.255	1.147	1.093	990	1.170	838	1.038	961
Amb plenitud de drets polítics (definitiva) per origen	769	714	739	675	598	599	540	519	432	508	405	372	383
Amb plenitud de drets polítics (definitiva) per adquisició	375	364	290	265	269	224	210	201	211	237	141	269	228
Reconeixement del dret d'adquisició (provisional)	560	514	444	438	427	432	392	373	347	425	292	397	349
Altres	1	0	1	1	2	0	5	0	0	0	0	0	1

Font: Departament d'Estadística.

Obtencions de nacionalitat per motius d'atorgament 2010-2022 (percentatges)

Font: Departament d'Estadística.

Seguidament, la nacionalitat espanyola es posiciona com el segon grup amb més efectius, passant dels 17.679 residents l'any 2010, als 20.216 el 2022 (amb un augment de 14 punts percentuals).

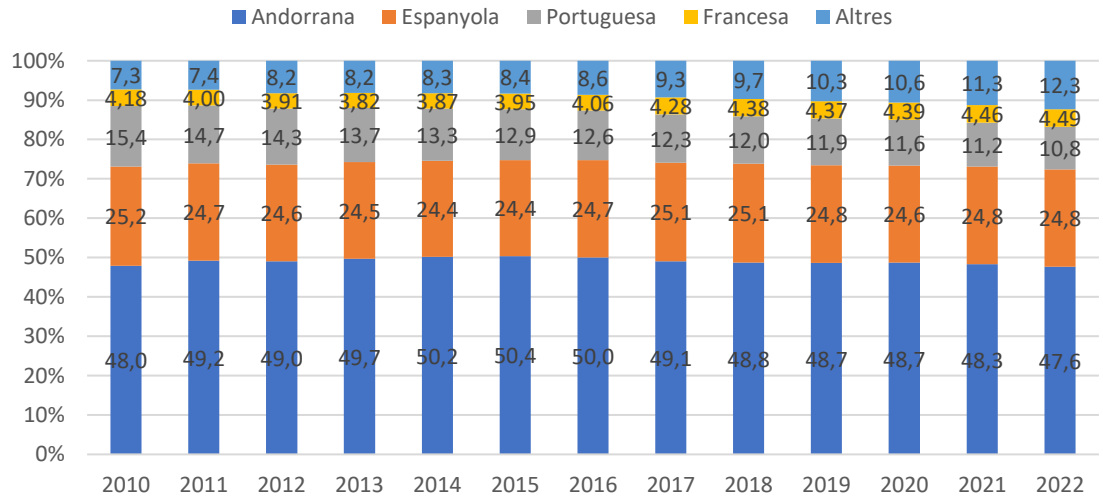
En tercer lloc destaca la nacionalitat portuguesa, que és l'única que evidencia una tendència minvant, amb una reducció de 2.055 habitants durant els anys 2010 (10.832) i 2022 (8.777), el que equival a una disminució de gairebé 19 punts percentuals. Aquest fet pot tenir diversos factors explicatius, com ara que molts dels fills dels immigrants que van venir fa anys han acabat obtenint la nacionalitat andorrana (renunciant a la del seus progenitors), o bé que una part dels residents de nacionalitat portuguesa, amb més presència en ocupacions en el sector de la

construcció i dels serveis, que han estat els més afectats per les crisis econòmiques, la pandèmia i per les inèrcies globalitzadores que genera l'actual sistema econòmic, han retornat al seu país d'origen davant la pèrdua de llocs de treball o l'empitjorament de la situació econòmica.

Pel que fa a la comunitat francesa, es detecta un increment de 728 habitants passant dels 2.937 residents l'any 2010, als 3.665 de l'any 2022, el que representa un augment de gairebé un 25%.

Finalment, amb l'increment del conjunt de les altres nacionalitats es constata un dels canvis més evidents en la configuració demogràfica d'Andorra en els darrers anys, passant dels 5.140 residents de l'any 2010, als 10.063 l'any 2022, fet que suposa un increment de 4.923 habitants, que es tradueix amb un augment de prop de 95 punts percentuals.

Evolució percentual de les nacionalitats d'Andorra (2010-2022)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del departament d'Estadística.

Pel que fa a la proporció dels diferents col·lectius nacionals en el conjunt de la població d'Andorra, també es pot observar que les nacionalitats que més variacions han viscut durant aquests darrers anys han estat la portuguesa i el grup d'altres nacionalitats. En el cas de la població portuguesa, que l'any 2010 suposava un 15,4% de la població total d'Andorra, ha reduït el seu percentatge fins a un 10,8% el 2022 (gairebé 5 punts menys). Per contra, el grup de les altres nacionalitats han anat guanyant terreny, passant del 7,3% l'any 2010 a un 12,3% el 2022. En canvi, el percentatge de població de nacionalitat andorrana, espanyola i francesa s'ha mantingut bastant estable en aquests anys, al voltant d'un 48%, 25% i 4% del total de la població, respectivament.

Fins fa uns anys, Andorra rebia majoritàriament població dels països més propers (Espanya, França i Portugal), que configuren el gruix de la immigració laboral, i de Sud d'Amèrica (sobretot d'Argentina i Xile), d'on provenien els temporers que venien a cobrir els llocs de treball de la temporada d'hivern. Si bé és cert que aquesta dinàmica s'ha mantingut en el temps, en els darrers anys s'estan observant canvis rellevants en la procedència geogràfica de la població immigrada que cal considerar.

Tot seguit es detalla la composició del grup d'altres nacionalitats per tal de detectar els canvis en les dinàmiques migratòries. En la taula 3 es detallen les dades de la població d'altres nacionalitats amb més presència a Andorra per determinar quina ha estat la seva evolució durant els darrers anys. Les nacionalitats que tenen un nombre menor de població es presenten agrupades per continents.

Evolució de les altres nacionalitats d'Andorra (mitjana anual 2010-2022)

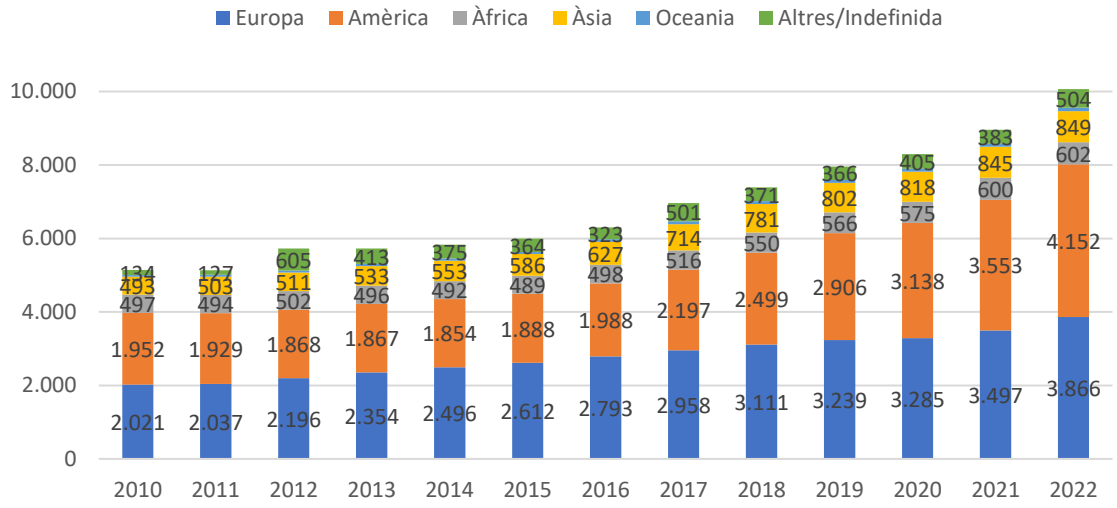
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	5.140	5.136	5.730	5.723	5.828	5.993	6.302	6.968	7.388	7.960	8.299	8.956	10.063
Argentina	602	572	543	527	518	533	561	642	728	900	992	1.149	1.374
Britànica	662	657	698	720	706	700	690	690	702	712	709	752	776
Russa	166	217	301	357	413	456	502	553	589	578	589	646	757
Italiana	363	340	322	328	323	348	370	408	445	499	534	559	603
Filipina	360	366	371	384	391	395	407	426	458	495	509	522	538
Colombiana	122	121	118	116	120	122	130	140	174	232	274	343	475
Brasilera	267	271	257	251	237	245	255	281	327	375	393	413	456
Marroquina	394	390	394	389	389	378	374	375	383	394	403	410	420
Peruana	142	152	150	153	150	155	165	180	206	246	269	291	377
Xilena	181	189	173	178	168	168	169	176	204	231	257	288	320
Alemanya	193	184	185	201	206	208	212	215	208	209	201	212	242
Belga	122	121	122	134	151	152	180	171	175	190	201	201	217
Ucraïnesa	3	2	15	18	39	73	86	107	108	122	129	132	214
Holandesa	151	147	159	170	184	175	177	187	185	191	183	193	211
Mexicana	50	49	51	51	50	58	68	78	97	105	115	137	151
Cubana	89	91	87	88	92	91	96	102	109	119	124	132	144
Veneçolana	35	36	34	33	34	37	45	53	68	81	91	111	134
Estatunidenca	63	56	63	67	71	76	81	94	97	92	90	113	128
Dominicana	80	82	80	83	87	88	92	97	103	110	100	112	117
Xinesa	8	11	12	14	25	55	61	108	133	122	112	105	110
Romanesa	39	46	44	51	54	51	54	68	79	89	89	112	100
Altres Europa	322	323	350	375	420	449	522	559	620	649	650	690	746
Altres Amèrica	321	310	312	320	327	315	326	354	386	415	433	464	476
Altres Àsia	125	126	128	135	137	136	159	180	190	185	197	218	201
Altres Àfrica	103	104	108	107	103	111	124	141	167	172	172	190	182
Altres Oceania	43	46	48	60	58	54	73	82	76	81	78	78	90
Altres	134	127	605	413	375	364	323	501	371	366	405	383	504

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del departament d'Estadística.

Entre les altres nacionalitats més presents al territori andorrà, la que més destaca és l'argentina, que ha doblat el nombre d'habitants respecte les dades de 2010 (de 602 a 1.374 residents), configurant-se una tendència a l'alça, en part perquè alguns dels treballadors temporers s'han establert a Andorra. Amb un augment més moderat, la nacionalitat britànica és la següent amb més presència al país, i ha passat de 662 residents l'any 2010 a 776 el 2022. Pel que fa a la nacionalitat russa s'observa un destacat increment en aquests anys, multiplicant gairebé per quatre el seu nombre (de 166 residents el 2010 a 757 el 2022). En relació amb la nacionalitat italiana també es detecta un increment en el nombre de residents, passant dels 363 l'any 2010 als 603 el 2022, si bé cal tenir en compte que molts d'aquests ciutadans italians també son argentins i tenen doble nacionalitat. De la mateixa manera, la comunitat filipina a Andorra fa anys que està ben assentada al país, i ha augmentat dels 360 residents l'any 2010 als 538 el 2022. També es constata l'augment de la població de nacionalitat colombiana i brasilera que han passat, respectivament, dels 122 residents l'any 2010 als 475 el 2022 i dels 267 el 2010 als 456 el 2022, mentre que el nombre de residents de nacionalitat marroquina s'ha mantingut més estable (amb 394 l'any 2010 i 420 el 2022).

De la resta de nacionalitats destaquen especialment algunes de Sud-Amèrica (peruana, xilena i veneçolana), de Nord-Amèrica (mexicana i estatunidenca) i de l'Amèrica Insular (cubana i dominicana), que han incrementat significativament els seus efectius. També hi ha un nombre important de residents amb nacionalitats de l'Europa Central (alemanya, belga i holandesa) i de l'Est d'Europa, que han experimentat uns increments relatius molt alts en els darrers anys (sobretot la ucraïnesa i amb menor intensitat la romanesa). Entre les nacionalitats que més han augmentat en aquest període també cal destacar la xinesa, que ha passat de 8 residents el 2010 a 110 el 2022.

Població d'Andorra d'altres nacionalitats* per continent (mitjana anual 2010-2022)

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.
Nota: *Població d'Andorra sense andorrans, espanyols, francesos i portuguesos.

Les dades de la població d'Andorra d'altres nacionalitats agrupades per continent permeten veure l'increment continuat de persones de diferents orígens. L'any 2021, el nombre de residents del continent americà va superar el dels països europeus, sense comptar Espanya, França i Portugal.

2.3.- MERCAT LABORAL

2.3.1.- Població assalariada a Andorra

Assalariats per país d'origen (mitjana anual 2010-2022)

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		38.552	37.301	35.777	35.039	35.331	35.928	36.604	37.705	38.848	39.655	38.463	**37.683**	**41696**
Andorra	**N**	7.114	7.213	7.276	7.496	7.884	8.317	8.669	9.054	9.350	9.540	9.428	9.733	10.317
	%	18,5	19,3	20,3	21,4	22,3	23,1	23,7	24,0	24,1	24,1	24,5	25,8	24,7
Espanya	**N**	16.244	15.662	15.051	14.787	14.753	14.873	14.975	15.151	15.317	15.281	14.680	14.335	14.984
	%	42,1	42,0	42,1	42,2	41,8	41,4	40,9	40,2	39,4	38,5	38,2	38,0	35,9
França	**N**	1.973	1.814	1.647	1.538	1.468	1.455	1.453	1.480	1.498	1.490	1.472	1.415	1.477
	%	5,1	4,9	4,6	4,4	4,2	4,0	4,0	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,5
Portugal	**N**	8.567	8.048	7.510	7.136	7.067	6.965	6.961	6.948	6.959	6.910	6.666	6.411	6.476
	%	22,2	21,6	21,0	20,4	20,0	19,4	19,0	18,4	17,9	17,4	17,3	17,0	15,5
Altres	**N**	4.654	4.564	4.293	4.082	4.159	4.318	4.546	5.072	5.724	6.434	6.217	5.789	8.442
	%	12,1	12,2	12,0	11,6	11,8	12,0	12,4	13,5	14,8	16,2	16,2	15,4	20,2

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Les dades de la població assalariada del Principat d'Andorra mostren com el mercat laboral del país es nodreix de les forces de treball migrades d'altres indrets, les quals superen a la població assalariada local.[8]

La població espanyola és la més nombrosa entre els assalariats i aquest fet s'explica pels vincles històrics, econòmics i culturals entre ambdós territoris, si bé en aquests darrers anys ha experimentat una disminució del nombre i proporció d'assalariats, passant de 16.244 l'any 2010 (un 42% del total) a 14.984 el 2022 (un 36%).

L'any 2010 el segon grup de població assalariada amb més volum present a Andorra era el de procedència portuguesa, amb 8.567 treballadors i treballadores, que representaven un 22% del total d'assalariats. No obstant, els efectes de la crisi econòmica de la primera dècada dels 2000 va revertir aquesta tendència i el col·lectiu d'assalariats de Portugal va ser superat pels assalariats nacionals des del

[8] Les dades de població assalariada es presenten segons el lloc d'origen dels treballadors, mentre que les dades de la població s'han segmentat per nacionalitat. Cal tenir en compte que les dades de la CASS corresponen a la població assalariada i que no registren els treballadors per compte propi, i en canvi sí que inclouen els treballadors fronterers i treballadors temporers que no consten en el cens de població. Tot i aquestes limitacions, l'evolució de les dades de la població assalariada serveixen per analitzar la participació en el mercat laboral de la població d'Andorra.

2013 i pel conjunt d'altres països el 2022 (amb 6.476 assalariats, que representa un 15,5% del total). Val a dir que el lligam entre Andorra i Portugal es va anar configurant durant la segona meitat del segle XX, a partir del desenvolupament de l'economia del Principat d'Andorra i del ventall d'oportunitats laborals que oferia el mercat laboral andorrà. Ara bé, amb el pas del temps s'ha demostrat que ha estat un dels col·lectius més afectats per la crisi econòmica, que va comportar la pèrdua de llocs de treball en activitats amb més presència d'assalariats d'origen portuguès. D'altra banda, també cal tenir en compte que alguns dels fills d'immigrants portuguesos han acabat obtenint la nacionalitat andorrana.

En relació amb la població nacional, es detecta un augment perdurat i continuat en el temps. Si l'any 2010 els assalariats amb nacionalitat andorrana eren 7.114 (un 18,5%), el 2022 aquesta xifra ascendeix fins als 10.317 (un 25%) i és el segon grup amb més pes dins de la població assalariada.

Pel que fa a les persones d'altres països d'origen, han anat guanyant importància en aquests anys, passant de 4.654 assalariats el 2010 (un 12% del total) a 8.442 assalariats el 2022 (un 20%), per sobre del assalariats d'origen portuguès.

Assalariats d'altres països (mitjana anual 2010-2022)

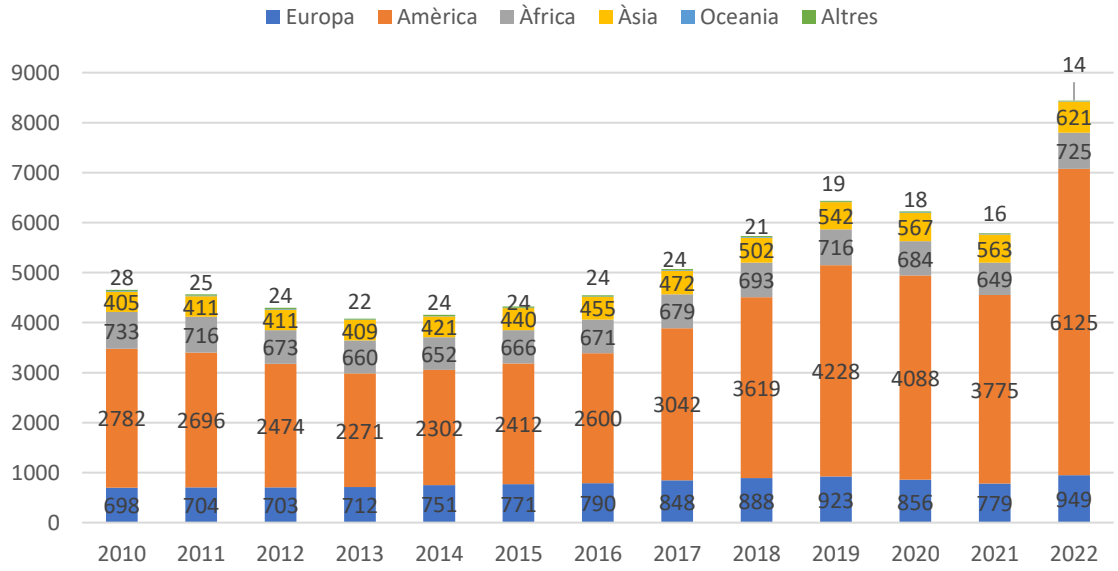
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		4.654	4.564	4.293	4.082	4.159	4.318	4.546	5.072	5.724	6.434	6.217	5.789	8442
Argentina	N	1.224	1.155	1.043	943	940	1.000	1.090	1.318	1.616	1.956	1.814	1.571	2.995
	%	26,3	25,3	24,3	23,1	22,6	23,1	24,0	26,0	28,2	30,4	29,2	27,1	35,5
Colòmbia	N	110	116	112	109	114	129	152	180	212	269	303	322	581
	%	2,4	2,5	2,6	2,7	2,7	3,0	3,3	3,5	3,7	4,2	4,9	5,6	6,9
Filipines	N	328	334	336	339	349	360	368	379	403	437	455	449	489
	%	7,0	7,3	7,8	8,3	8,4	8,3	8,1	7,5	7,0	6,8	7,3	7,8	5,8
Brasil	N	279	280	258	230	226	232	253	290	333	372	369	357	475
	%	6,0	6,1	6,0	5,6	5,4	5,4	5,6	5,7	5,8	5,8	5,9	6,2	5,6
Marroc	N	420	422	395	394	397	407	413	409	413	429	413	390	443
	%	9,0	9,2	9,2	9,7	9,6	9,4	9,1	8,1	7,2	6,7	6,6	6,7	5,2
Xile	N	339	316	279	232	227	224	239	275	306	358	326	279	434
	%	7,3	6,9	6,5	5,7	5,5	5,2	5,3	5,4	5,3	5,6	5,2	4,8	5,1
Perú	N	143	153	149	145	154	158	156	170	207	239	252	248	365
	%	3,1	3,4	3,5	3,6	3,7	3,7	3,4	3,3	3,6	3,7	4,1	4,3	4,3
Veneçuela	N	79	78	75	76	80	86	95	109	137	160	156	155	218
	%	1,7	1,7	1,7	1,9	1,9	2,0	2,1	2,1	2,4	2,5	2,5	2,7	2,6
Uruguai	N	170	164	149	138	126	130	131	139	154	166	161	148	175
	%	3,7	3,6	3,5	3,4	3,0	3,0	2,9	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,1
Cuba	N	82	82	77	77	87	89	96	110	124	130	129	126	159
	%	1,8	1,8	1,8	1,9	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2	2,0	2,1	2,2	1,9
Mèxic	N	52	55	57	48	55	59	67	77	101	112	115	113	157
	%	1,1	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,8	1,7	1,8	2,0	1,9
Unió Soviètica	N	63	77	100	122	150	138	141	149	155	166	154	136	156
	%	1,4	1,7	2,3	3,0	3,6	3,2	3,1	2,9	2,7	2,6	2,5	2,4	1,8
Gran Bretanya	N	173	160	148	137	137	142	145	151	156	159	133	111	149
	%	3,7	3,5	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,0	2,7	2,5	2,1	1,9	1,8
República Dominicana	N	72	75	72	68	76	85	87	103	119	122	119	112	133
	%	1,5	1,6	1,7	1,7	1,8	2,0	1,9	2,0	2,1	1,9	1,9	1,9	1,6
Paraguai	N	56	53	51	51	51	48	52	64	75	89	91	90	116
	%	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,1	1,1	1,3	1,3	1,4	1,5	1,6	1,4
Equador	N	74	72	61	67	70	69	75	82	87	97	95	90	108
	%	1,6	1,6	1,4	1,6	1,7	1,6	1,6	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,3
Romania	N	52	53	51	53	58	62	67	78	84	91	84	82	101
	%	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,2
Angola	N	137	124	118	116	109	109	108	108	106	104	99	96	98
	%	2,9	2,7	2,7	2,8	2,6	2,5	2,4	2,1	1,8	1,6	1,6	1,7	1,2
Alemanya	N	98	95	90	80	77	84	85	90	84	84	78	77	84
	%	2,1	2,1	2,1	2,0	1,9	1,9	1,9	1,8	1,5	1,3	1,3	1,3	1,0
Itàlia	N	49	50	48	46	44	49	48	56	55	59	59	55	60
	%	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0	0,7
Altres	N	656	651	624	612	632	658	679	735	801	835	815	784	948
	%	14,1	14,3	14,5	15,0	15,2	15,2	14,9	14,5	14,0	13,0	13,1	13,5	11,2

Font: Departament d'Estadística.
Base: Població assalariada d'Andorra d'altres països (sense Andorra, Espanya, França i Portugal).

En l'anàlisi de les dades relatives als assalariats d'altres països d'origen es constata que el grup més nombrós és el dels assalariats d'Argentina, amb un total de 2.995 assalariats l'any 2022, respecte els 1.224 assalariats del 2010. En segon lloc, apareix el grup procedent de Colòmbia que ha augmentat considerablement des dels 110 assalariats l'any 2010 als 581 registrats l'any 2022. El tercer lloc l'ocupen les persones procedents de Filipines que ha anat augmentant progressivament dels 328 assalariats de l'any 2010 fins als 489 del 2022. Els assalariats de Brasil, Marroc i Xile, també superen el nombre de 400 l'any 2022, i els següents països amb més nombre d'assalariats l'any 2022 són Perú (365) Veneçuela (218), Uruguai, Cuba, Mèxic, Rússia, Gran Bretanya, República Dominicana, Paraguai, Equador, Romania entre 100 i 200 assalariats), i Angola, Alemanya i Itàlia (amb menys de 100 assalariats). La resta de països s'han agrupat en una única categoria atès que el nombre d'assalariats és inferior.

Aquestes dades permeten veure que una gran part dels assalariats originaris d'altres països són llatinoamericans, pel creixent flux de migracions econòmiques provinents d'aquestes regions cap a Andorra. Des del mercat laboral andorrà es pot interpretar com un reemplaçament de les forces de treball procedents de Portugal, que pels efectes de la crisi econòmica, per la pèrdua de poder adquisitiu o per altres situacions, han acabat retornant al seu país d'origen, deixant alguns sectors econòmics amb una demanda de mà d'obra per cobrir.

Assalariats d'altres països* per continent d'origen (mitjana anual 2010-2022)

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.
Nota: *Altres països sense Andorra, Espanya, França i Portugal.

Com es pot observar en el gràfic, quan s'exclouen les dades dels assalariats d'Andorra, Espanya, Portugal i França, el nombre de treballadors de països europeus es veu reduït i sobrepassat per les forces de treball procedents del continent americà. Aquesta agrupació permet veure que les migracions provinents d'Amèrica han augmentat durant els darrers anys amb una accentuació a partir de l'any 2017, si bé es detecta una disminució entre el 2020 i el 2021 que cal interpretar en el context de les restriccions derivades de la pandèmia de la Covid-19.

Assalariats per sector d'activitat (mitjana anual 2010-2022)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	148	155	177	167	160	164	171	166	164	160	156	154	159
Indústries extractives	3	2	2	2	1	2	3	1	1	0	0	0	0
Indústries manufactureres	1.664	1.568	1.453	1.385	1.398	1.432	1.452	1.433	1.441	1.493	1.579	1.522	1.617
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	158	166	165	166	161	157	160	169	173	172	171	171	174
Construcció	4.491	3.854	3.227	2.810	2.734	2.758	2.816	2.875	3.063	3.337	3.477	3.717	3.919
Comerç	9.732	9.381	8.975	8.700	8.669	8.667	8.754	8.838	8.851	8.947	8.679	8.174	8.872
Hoteleria	4.863	4.768	4.634	4.542	4.491	4.553	4.703	4.957	5.092	5.113	4.327	3.640	5.194
Transport i comunicacions	1.154	1.122	1.076	1.043	1.063	1.056	1.102	1.228	1.279	1.328	1.271	1.164	1.327
Sistema financer	1.661	1.679	1.708	1.750	1.830	1.960	1.947	1.867	1.873	1.778	1.758	1.765	1.716
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	4.078	4.027	3.874	3.911	4.146	4.358	4.571	4.995	5.451	5.715	5.481	5.630	6.503
Administració pública i seguretat social	4.355	4.336	4.340	4.363	4.420	4.405	4.317	4.377	4.444	4.452	4.521	4.675	4.652
Educació	563	557	544	544	537	552	585	583	598	595	604	622	622
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	1.669	1.694	1.682	1.679	1.721	1.807	1.926	2.003	2.076	2.157	2.247	2.405	2.414
Altres activitats socials i serveis personals	2.398	2.396	2.371	2.492	2.575	2.655	2.733	2.869	3.005	3.094	2.899	2.765	3.298
Llars que ocupen personal domèstic	1.368	1.355	1.311	1.250	1.179	1.162	1.138	1.127	1.118	1.103	1.076	1.071	1.040
Organismes extraterritorials	27	26	22	19	20	19	17	14	13	13	13	12	12
Treball domèstic a la comunitat	219	216	216	215	226	221	209	203	204	202	200	196	180
Total	**38.552**	**37.301**	**35.777**	**35.039**	**35.331**	**35.928**	**36.604**	**37.705**	**38.848**	**39.657**	**38.459**	**37.683**	**41.696**

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Percentatge d'assalariats per sector d'activitat (2010-2022)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Indústries extractives	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Indústries manufactureres	4,3	4,2	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	3,8	3,7	3,8	4,1	4,0	3,9
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4
Construcció	11,6	10,3	9,0	8,0	7,7	7,7	7,7	7,6	7,9	8,4	9,0	9,9	9,4
Comerç	25,2	25,1	25,1	24,8	24,5	24,1	23,9	23,4	22,8	22,6	22,6	21,7	21,3
Hoteleria	12,6	12,8	13,0	13,0	12,7	12,7	12,8	13,1	13,1	12,9	11,3	9,7	12,5
Transport i comunicacions	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	2,9	3,0	3,3	3,3	3,3	3,3	3,1	3,2
Sistema financer	4,3	4,5	4,8	5,0	5,2	5,5	5,3	5,0	4,8	4,5	4,6	4,7	4,1
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	10,6	10,8	10,8	11,2	11,7	12,1	12,5	13,2	14,0	14,4	14,3	14,9	15,6
Administració pública i seguretat social	11,3	11,6	12,1	12,5	12,5	12,3	11,8	11,6	11,4	11,2	11,8	12,4	11,2
Educació	1,5	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	4,3	4,5	4,7	4,8	4,9	5,0	5,3	5,3	5,3	5,4	5,8	6,4	5,8
Altres activitats socials i serveis personals	6,2	6,4	6,6	7,1	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,5	7,3	7,9
Llars que ocupen personal domèstic	3,5	3,6	3,7	3,6	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8	2,5
Organismes extraterritorials	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-
Treball domèstic a la comunitat	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4
Total	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Entre l'any 2010 i el 2021 s'observa una disminució del percentatge d'assalariats del sector comerç (d'un 25% a un 21%). També va disminuir la proporció d'assalariats de la construcció que representaven prop d'un 12% el 2010 i van passar a un 8% a mitjans de la dècada, repuntant lleugerament en els darrers anys (al voltant del 9%). D'altra banda, han augmentat els ocupats en activitats immobiliàries i serveis empresarials (d'un 11% el 2010 a un 16% el 2022), activitats sanitàries, veterinàries i serveis socials (d'un 4% a un 6%), altres activitats socials i serveis personals (d'un 6% a un 8%), mentre que la proporció d'assalariats de l'Administració pública, seguretat social i d'educació, mantenen una proporció similar en aquests anys.

Nombre d'assalariats per país d'origen i sector d'activitat, 2010

	Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres	Total
	7.114	16.244	1.973	8.567	4.654	38.552
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	14	41	5	71	17	148
Indústries manufactureres	236	764	76	468	119	1.664
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	73	74	5	2	4	158
Construcció	513	1.485	110	2.135	248	4.491
Comerç	1.344	4.323	714	2.172	1.180	9.732
Hoteleria	285	1.566	360	1.464	1.187	4.863
Transport i comunicacions	272	553	67	158	104	1.154
Sistema financer	502	1.011	39	46	64	1.661
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	755	1.884	190	739	510	4.078
Administració pública i seguretat social	2.169	1.722	175	141	148	4.355
Educació	96	371	19	31	47	563
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	365	999	65	112	128	1.669
Altres activitats socials i serveis personals	431	992	106	215	655	2.398
Llars que ocupen personal domèstic	47	351	30	718	221	1.368
Organismes extraterritorials	4	7	5	4	6	27
Treball domèstic a la comunitat	8	99	6	91	15	219

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Percentatge d'assalariats per país d'origen i sector d'activitat, 2010

	Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres	Total
	7.114	16.244	1.973	8.567	4.654	38.552
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	0,2	0,3	0,3	0,8	0,4	0,4
Indústries manufactureres	3,3	4,7	3,9	5,5	2,6	4,3
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	1,0	0,5	0,3	0,0	0,1	0,4
Construcció	7,2	9,1	5,6	24,9	5,3	11,7
Comerç	18,9	26,6	36,2	25,3	25,3	25,2
Hoteleria	4,0	9,6	18,2	17,1	25,5	12,6
Transport i comunicacions	3,8	3,4	3,4	1,8	2,2	3,0
Sistema financer	7,1	6,2	2,0	0,5	1,4	4,3
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	10,6	11,6	9,7	8,6	11,0	10,6
Administració pública i seguretat social	30,5	10,6	8,9	1,6	3,2	11,3
Educació	1,3	2,3	0,9	0,4	1,0	1,5
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	5,1	6,2	3,3	1,3	2,7	4,3
Altres activitats socials i serveis personals	6,1	6,1	5,4	2,5	14,1	6,2
Llars que ocupen personal domèstic	0,7	2,2	1,5	8,4	4,8	3,5
Organismes extraterritorials	0,1	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1
Treball domèstic a la comunitat	0,1	0,6	0,3	1,1	0,3	0,6

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Nombre d'assalariats per país d'origen i sector d'activitat, 2021

	Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres	Total
	9.733	14.335	1.415	6.411	5.789	37.683
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	34	35	6	61	18	154
Indústries manufactureres	305	624	51	368	173	1.522
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	77	73	5	6	10	171
Construcció	661	1.143	66	1.507	340	3.717
Comerç	1.663	3.229	438	1.582	1.262	8.174
Hoteleria	454	1.062	175	662	1.287	3.640
Transport i comunicacions	341	485	45	170	123	1.164
Sistema financer	589	979	32	62	104	1.765
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	1.343	2.261	235	776	1.015	5.630
Administració pública i seguretat social	2.546	1.663	143	138	186	4.675
Educació	176	308	26	31	81	622
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	733	1.162	59	168	283	2.405
Altres activitats socials i serveis personals	744	1.027	101	252	640	2.765
Llars que ocupen personal domèstic	47	215	26	544	239	1.071
Organismes extraterritorials	3	1	3	0	5	12
Treball domèstic a la comunitat	17	68	5	85	22	196

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Percentatge d'assalariats per país d'origen i sector d'activitat, 2021

	Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres	Total
	9.733	14.335	1.415	6.411	5.789	37.683
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	0,3	0,2	0,5	1,0	0,3	0,4
Indústries manufactureres	3,1	4,4	3,6	5,7	3,0	4,0
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	0,8	0,5	0,4	0,1	0,2	0,5
Construcció	6,8	8,0	4,6	23,5	5,9	9,9
Comerç	17,1	22,5	31,0	24,7	21,8	21,7
Hoteleria	4,7	7,4	12,4	10,3	22,2	9,7
Transport i comunicacions	3,5	3,4	3,2	2,7	2,1	3,1
Sistema financer	6,0	6,8	2,2	1,0	1,8	4,7
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	13,8	15,8	16,6	12,1	17,5	14,9
Administració pública i seguretat social	26,2	11,6	10,1	2,1	3,2	12,4
Educació	1,8	2,1	1,8	0,5	1,4	1,7
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	7,5	8,1	4,2	2,6	4,9	6,4
Altres activitats socials i serveis personals	7,6	7,2	7,2	3,9	11,1	7,3
Llars que ocupen personal domèstic	0,5	1,5	1,8	8,5	4,1	2,8
Organismes extraterritorials	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0
Treball domèstic a la comunitat	0,2	0,5	0,3	1,3	0,4	0,5

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

La distribució dels assalariats en els diferents sectors d'activitat mostra una segmentació laboral segons l'origen. Hi ha una major proporció de treballadors d'Andorra en el sector de l'Administració pública, mentre que els treballadors procedents d'Espanya, França i Portugal estan ocupats en primer lloc en el comerç, i els de Portugal també destaquen en la construcció. Els assalariats del grup d'altres països treballen en proporcions similars en l'hoteleria i en el comerç.

Nombre d'assalariats d'altres països d'origen* per sector d'activitat, 2021

	Argentina	Filipines	Marroc	Brasil	Colòmbia	Xile	Perú	Veneçuela
	1.571	449	390	357	322	279	248	155
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	4	1	7	2	1	0	0	1
Indústries manufactureres	46	4	8	16	14	7	7	7
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	2	0	0	0	0	1	2	1
Construcció	49	0	60	31	29	17	19	15
Comerç	307	89	100	96	82	47	62	43
Hoteleria	422	114	70	86	63	86	48	27
Transport i comunicacions	34	1	7	5	4	6	2	3
Sistema financer	16	4	3	5	3	0	3	2
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	233	94	71	58	56	26	42	28
Administració pública i seguretat social	34	9	21	8	8	14	5	6
Educació	8	3	2	1	2	1	0	1
Activitats sanitàries, veterinàries, serveis socials	60	7	10	15	35	11	33	8
Altres activitats socials i serveis personals	340	23	21	21	14	56	7	10
Llars que ocupen personal domèstic	10	96	8	12	10	4	17	4
Organismes extraterritorials	0	2	1	0	0	1	0	0
Treball domèstic a la comunitat	8	2	0	0	0	3	0	0

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.
* Altres països amb més assalariats a Andorra (sense Andorra, Espanya, França i Portugal).

Percentatge d'assalariats d'altres països d'origen* per sector d'activitat, 2021

	Argentina	Filipines	Marroc	Brasil	Colòmbia	Xile	Perú	Veneçuela
	1.571	449	390	357	322	279	248	155
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	0,2%	0,3%	1,9%	0,4%	0,3%	0,0%	0,0%	0,4%
Indústries manufactureres	2,9%	0,9%	2,1%	4,3%	4,3%	2,7%	2,8%	4,5%
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,8%	0,4%
Construcció	3,1%	0,1%	15,5%	8,7%	9,1%	6,1%	7,5%	9,4%
Comerç	19,6%	19,8%	25,6%	26,8%	25,4%	16,9%	25,2%	28,0%
Hoteleria	26,9%	25,4%	17,9%	24,2%	19,6%	30,8%	19,5%	17,6%
Transport i comunicacions	2,2%	0,2%	1,8%	1,4%	1,4%	2,0%	0,9%	2,1%
Sistema financer	1,0%	0,8%	0,9%	1,4%	0,9%	0,0%	1,3%	1,6%
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	14,8%	20,9%	18,1%	16,3%	17,5%	9,2%	17,0%	17,8%
Administració pública i seguretat social	2,1%	2,0%	5,4%	2,2%	2,5%	5,0%	1,8%	3,7%
Educació	0,5%	0,6%	0,5%	0,4%	0,6%	0,3%	0,0%	0,4%
Activitats sanitàries, veterinàries, serveis socials	3,8%	1,6%	2,5%	4,3%	10,9%	3,8%	13,5%	5,3%
Altres activitats socials i serveis personals	21,6%	5,1%	5,3%	5,9%	4,4%	20,2%	2,7%	6,5%
Llars que ocupen personal domèstic	0,6%	21,5%	2,1%	3,5%	3,1%	1,4%	6,9%	2,4%
Organismes extraterritorials	0,0%	0,4%	0,3%	0,0%	0,0%	0,4%	0,0%	0,0%
Treball domèstic a la comunitat	0,5%	0,4%	0,0%	0,1%	0,1%	1,0%	0,0%	0,0%

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.
* Altres països amb més assalariats a Andorra (sense Andorra, Espanya, França i Portugal).

Entre els assalariats procedents d'altres països d'origen destaca que els d'Argentina i Xile es concentren en el sector de l'hoteleria i en altres activitats socials i serveis personals. Els assalariats de Filipines estan ocupats sobretot en hoteleria, activitats immobiliàries i serveis empresarials, i en llars que ocupen personal domèstic. Els assalariats de Brasil, Colòmbia, Perú, Veneçuela i Marroc treballen en major proporció als sectors del comerç, l'hoteleria, les activitats immobiliàries i serveis empresarials, a més de la construcció en el cas dels assalariats del Marroc.

Aquesta segmentació té l'origen en l'especialització de certs grups nacionals en determinats sectors o feines, fet que també es relaciona amb factors com el nivell de qualificació de la mà d'obra procedent de cada lloc, el nivell de desenvolupament i l'estructura ocupacional de cada zona, o les formes de reclutament dels treballadors (reclutament en el lloc de procedència, xarxes familiars, de veïnatge, etc.).[9] En les darreres dècades del segle XX va augmentar el flux d'immigrants procedents de Portugal per ocupar els llocs de treball en sectors com la construcció i serveis, que demandaven molta mà d'obra poc qualificada. Aquesta immigració, com la d'algunes zones d'Espanya, es va concentrar en aquests sectors, si bé amb el temps han anat ampliant la seva ocupació en altres sectors. En les darreres dècades també han arribat treballadors de diversos orígens que es troben ocupats sobretot en els sectors relacionats amb el turisme (comerç, hoteleria, serveis empresarials i serveis personals).

També cal tenir en compte l'efecte de la legislació sobre l'estructura ocupacional, que condiciona un accés desigual als llocs de treball en funció de la nacionalitat dels treballadors. La política migratòria condiciona l'accés dels immigrants en funció de les necessitats del mercat de treball,[10] privilegiant l'accés als llocs de treball dels andorrans i dels estrangers legalment residents, amb l'objectiu d'afavorir la cohesió social.[11]

D'una banda hi ha limitacions per als estrangers en l'accés als llocs de treball en l'Administració pública. Així, les places de funcionaris es reserven als nacionals andorrans, i la resta de places dels llocs de treball de l'Administració són cobertes per treballadors públics que, a falta de candidats andorrans, es poden obrir en segona convocatòria a candidats d'altres nacionalitats, amb respecte dels compromisos contrets en els convenis internacionals signats pel Principat.[12] Pel que fa a l'exercici d'una professió titulada, els residents estrangers necessiten una autorització subjecta al tracte de reciprocitat, que permeti l'exercici efectiu de la professió titulada als nacionals andorrans en l'estat del qual és nacional el sol·licitant.[13]

---

[9] Estivill, J. (1979). *La immigració a Andorra.* Andorra, Departament de Població del Consell General, pàg. 28-29.

[10] Solé, C.; Parella, S. (2001). "La inserción de los inmigrantes en el mercado de trabajo. El caso español". SOLÉ, C. (coord.) *El impacto de la inmigración en la economía y en la sociedad receptora.* Barcelona, Anthropos, pàg. 29-32, 43-49.

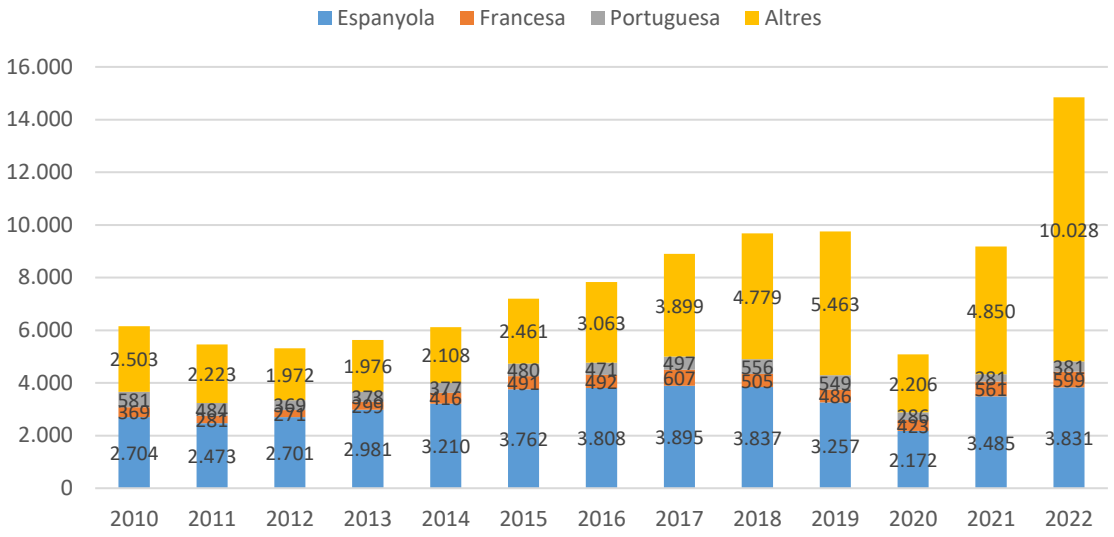
[11] *Decret legislatiu del 6-2-2019 de publicació del text refós de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració.*

[12] *Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.*

[13] L'obtenció de l'autorització d'exercici d'una professió titulada per part dels residents estrangers no està subjecta al tracte de reciprocitat quan es compleix un dels requisits següents: a) Estar en possessió d'un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior emès per l'Estat andorrà i exigit per a l'exercici de la professió. b) Haver residit de forma efectiva i permanent a Andorra durant un període mínim de vint anys a la data de l'entrada en vigor de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra. c) Que l'exercici de la professió titulada es realitzi exclusivament per compte aliè.
Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals.

D'altra banda, en les diferents quotes d'immigració s'estableixen els permisos per a determinats tipus de feina a partir del nombre de demandants inscrits al Servei d'Ocupació i segons la nacionalitat dels immigrants. Com a resultat, mentre que la majoria d'autoritzacions prorrogables s'atorguen a nacionals de la UE (sobretot espanyols, francesos i portuguesos), la majoria de treballadors d'altres nacionalitats tenen autoritzacions temporals. Les autoritzacions prorrogables per als treballadors de països de fora de la UE són majoritàriament per a treballs relacionats amb l'assistència domèstica o treballs molt qualificats. Durant el primer any, el titular d'una autorització de residència i treball pot canviar de feina però sempre que sigui dins del mateix sector econòmic per al qual ha demanat i obtingut l'autorització. Igualment, la majoria de les autoritzacions per la temporada d'hivern per a feines relacionades amb l'esquí són per a treballadors extracomunitaris.

Autoritzacions d'immigració inicials per nacionalitat

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

L'autorització inicial és la primera autorització acordada a una persona per un tipus d'autorització. Engloba els nous immigrants i les persones ja registrades que sol·liciten un canvi de categoria.

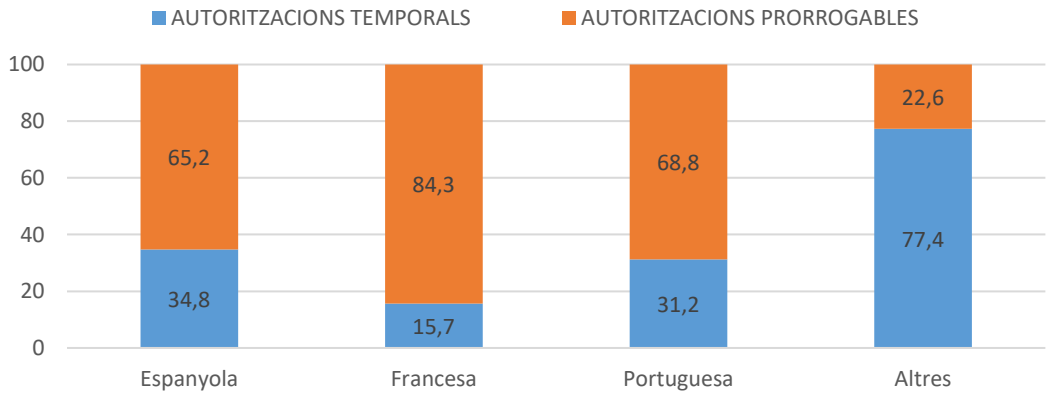
En els darrers anys ha augmentat el nombre d'autoritzacions d'immigració inicials atorgades a persones del grup d'altres nacionalitats, amb l'excepció de l'any 2020 quan es va limitar l'activitat per la pandèmia i va disminuir el nombre d'autoritzacions d'immigració concedides.

Autoritzacions d'immigració inicials per tipus i nacionalitat, 2022

	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres	Total
	3.831	599	381	10.028	14.839
Temporal	789	47	59	7.217	8.112
Temporal per a treballadors d'empreses estrangeres	446	28	59	463	996
Temporal per estudis, recerca, pràctiques formatives i entrenaments	64	16	1	65	146
Fronterer temporal	34	3	0	12	49
Total autoritzacions temporals	1.333	94	119	7.757	9.303
Residència i treball	1.668	334	187	1.205	3.394
Residència	486	133	63	1.045	1.727
Fronterer	282	10	11	16	319
Residència i treball del personal d'ensenyament	35	11	1	2	49
Treball sense residència	27	17	0	3	47
Total autoritzacions prorrogables	2.498	505	262	2.271	5.536

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

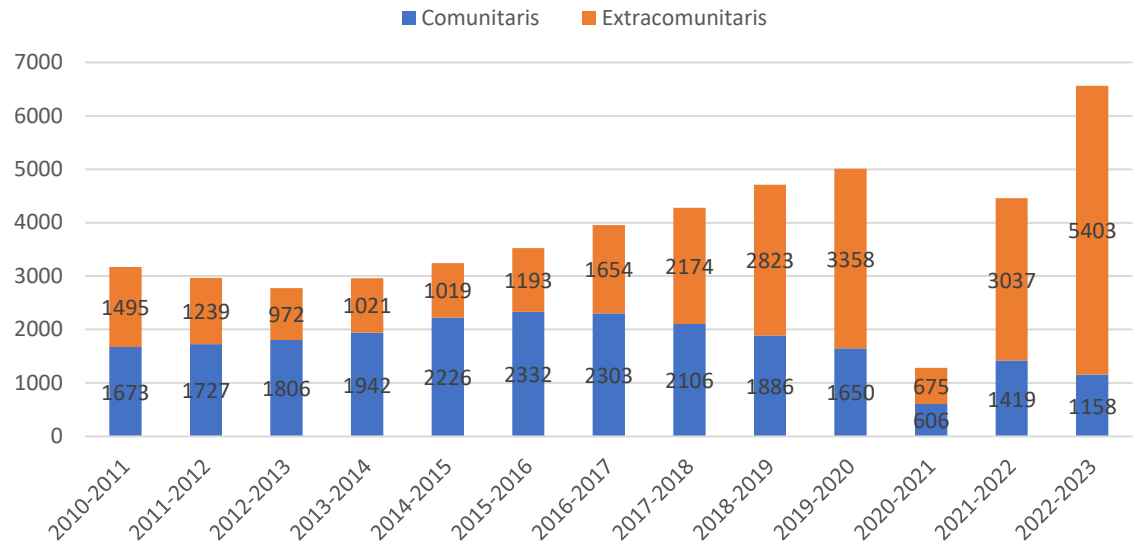
Percentatge d'autoritzacions inicials per nacionalitat, 2022

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

Comparant la proporció d'autoritzacions per nacionalitat es constata que entre els immigrants espanyols, francesos i portuguesos la majoria autoritzacions del 2022 eren prorrogables, mentre que en el cas dels immigrants d'altres nacionalitats eren temporals.

Autoritzacions d'immigració d'hivern per origen (2010-2023)

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia.

En els darrers anys, la majoria de les autoritzacions d'immigració d'hivern s'han concedit a treballadors de països extracomunitaris, Aquest fet s'ha accentuat durant la darrera temporada d'hivern.

Salari mitjà per sector d'activitat (mitjana anual 2010-2022)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Agricultura, ramaderia, caça i silvicultura	1.512	1.500	1.451	1.426	1.439	1.406	1.458	1.516	1.565	1.603	1.612	1.609	1.689
Indústries extractives	3.202	1.922	2.704	1.699	1.374	2.172	3.210	1.813	1.521	0	0	0	0
Indústries manufactureres	2.019	2.024	2.023	2.009	2.024	2.044	2.060	2.097	2.151	2.339	2.134	2.240	2.352
Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua	3.212	3.184	3.096	3.178	3.238	3.198	3.222	3.274	3.364	3.452	3.384	3.423	3.504
Construcció	1.991	1.999	1.985	1.916	1.883	1.880	1.907	1.967	2.076	2.116	2.113	2.220	2.387
Comerç	1.724	1.723	1.719	1.705	1.700	1.708	1.736	1.765	1.814	1.858	1.893	1.872	2.009
Hoteleria	1.520	1.515	1.484	1.473	1.481	1.484	1.515	1.551	1.589	1.631	1.554	1.528	1.731
Transport i comunicacions	2.245	2.278	2.242	2.223	2.223	2.239	2.255	2.278	2.376	2.346	2.304	2.362	2.523
Sistema financer	4.376	4.643	4.609	4.649	5.521	4.218	5.166	4.885	5.003	4.708	4.706	4.761	5.064
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	1.874	1.879	1.871	1.865	1.853	1.839	1.903	1.921	1.971	2.009	2.061	2.116	2.247
Administració pública i seguretat social	2.493	2.518	2.474	2.455	2.451	2.458	2.526	2.553	2.619	2.688	2.655	2.664	2.782
Educació	2.148	2.152	2.160	2.166	2.186	2.173	2.170	2.182	2.252	2.271	2.298	2.296	2.369
Activitats sanitàries i veterinàries, serveis socials	2.413	2.437	2.392	2.298	2.277	2.232	2.275	2.254	2.296	2.319	2.312	2.364	2.453
Altres activitats socials i serveis personals	1.724	1.676	1.708	1.682	1.722	1.724	1.776	1.813	1.824	1.886	1.874	1.759	1.939
Llars que ocupen personal domèstic	1.266	1.269	1.253	1.251	1.272	1.294	1.326	1.348	1.394	1.420	1.418	1.442	1.548
Organismes extraterritorials	2.387	2.408	2.666	2.357	2.442	2.547	3.050	2.323	2.471	2.598	2.679	2.775	2.807
Treball domèstic a la comunitat	1.280	1.300	1.337	1.297	1.281	1.270	1.361	1.356	1.382	1.381	1.390	1.395	1.488
Total	**1.995**	**2.015**	**2.008**	**1.995**	**2.047**	**1.988**	**2.073**	**2.071**	**2.127**	**2.143**	**2.162**	**2.193**	**2.305**

Font: Departament d'estadística. Elaboració pròpia.

Es constaten diferències importants en la mitjana dels salaris segons el sector d'activitat.[14] Els salaris més alts corresponen als assalariats del sistema financer i de l'Administració pública, seguits del sector de producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua, i dels organismes extraterritorials, si bé aquests dos últims són els sectors amb menor nombre d'assalariats. Per contra les activitats amb els salaris més baixos són els de les llars que ocupen personal domèstic i els de l'hoteleria, a més de l'agricultura, ramaderia, i el treball domèstic a la comunitat, tot i que els dos darrers sectors compten amb pocs assalariats.

[14] A l'hora d'interpretar aquestes dades cal tenir en compte que el salari mitjà no és equivalent a 40 hores de treball setmanal, sinó que correspon a la remuneració que rep un assalariat, treballi les hores que treballi. Es calcula dividint la massa salarial (la suma dels salaris bruts rebuts pels treballadors declarats a la CASS) entre el nombre d'assalariats. Inclou les cotitzacions dels assalariats a la CASS per malaltia i jubilació.
Departament d'Estadística. Estadística de salaris. Desembre del 2022. Dades de la CASS, tractades pel Departament d'Estadística per a la Nota de Premsa ref. NP_A149_20230316.

Salari mitjà per país d'origen* (euros)

	Andorra	Espanya	França	Portugal	Argentina	Colòmbia	Filipines	Brasil	Marroc	Xile	Perú	TOTAL
2010	2.208	2.221	1.947	1.606	1.624	1.491	1.511	1.447	1.802	1.517	1.507	1.995
2011	2.204	2.260	1.977	1.602	1.633	1.508	1.499	1.456	1.639	1.507	1.582	2.015
2012	2.158	2.261	1.998	1.577	1.637	1.515	1.496	1.441	1.691	1.543	1.579	2.008
2013	2.124	2.243	2.020	1.556	1.649	1.514	1.439	1.440	1.610	1.571	1.530	1.995
2014	2.114	2.354	2.034	1.563	1.676	1.651	1.447	1.444	1.609	1.579	1.567	2.047
2015	2.041	2.244	2.002	1.586	1.628	1.666	1.501	1.434	1.617	1.570	1.649	1.988
2016	2.121	2.369	2.067	1.627	1.648	1.655	1.538	1.418	1.667	1.587	1.666	2.073
2017	2.117	2.349	2.089	1.678	1.660	1.647	1.570	1.512	1.699	1.598	1.617	2.071
2018	2.171	2.413	2.174	1.759	1.635	1.704	1.608	1.548	1.742	1.615	1.715	2.127
2019	2.194	2.420	2.232	1.826	1.661	1.689	1.613	1.589	1.790	1.654	1.727	2.143
2020	2.222	2.457	2.243	1.811	1.646	1.687	1.548	1.520	1.758	1.644	1.698	2.162
2021	2.236	2.494	2.261	1.880	1.604	1.701	1.564	1.530	1.782	1.560	1.792	2.193
2022	2.334	2.639	2.471	2.056	1.729	1.765	1.752	1.674	1.951	1.738	1.893	2.303

Font: Departament d'estadística. Elaboració pròpia.
Nota: * Països amb més assalariats a Andorra.

El salari mitjà dels assalariats originaris d'Andorra, Espanya i França se situen per sobre, o en alguns casos al voltant de la mitjana del total d'assalariats, mentre que els salaris dels treballadors de Portugal, Argentina, Colòmbia, Filipines, Brasil, Marroc, Xile o Perú queden per sota d'aquesta mitjana.

2.3.2.- Població treballadora per compte propi a Andorra

A més de les persones assalariades, dins del mercat laboral hi ha els treballadors autònoms, és a dir les persones que realitzen una activitat per compte propi (professions liberals, persones titulars d'un comerç, indústria o d'una explotació agrícola o ramadera, administradors de societats no assalariats, familiars dels empresaris que exerceixin una activitat en el negoci). A l'hora d'analitzar les dades dels treballadors per compte propi cal recordar que l'afiliació d'aquest col·lectiu no era obligatòria abans del 2013.[15]

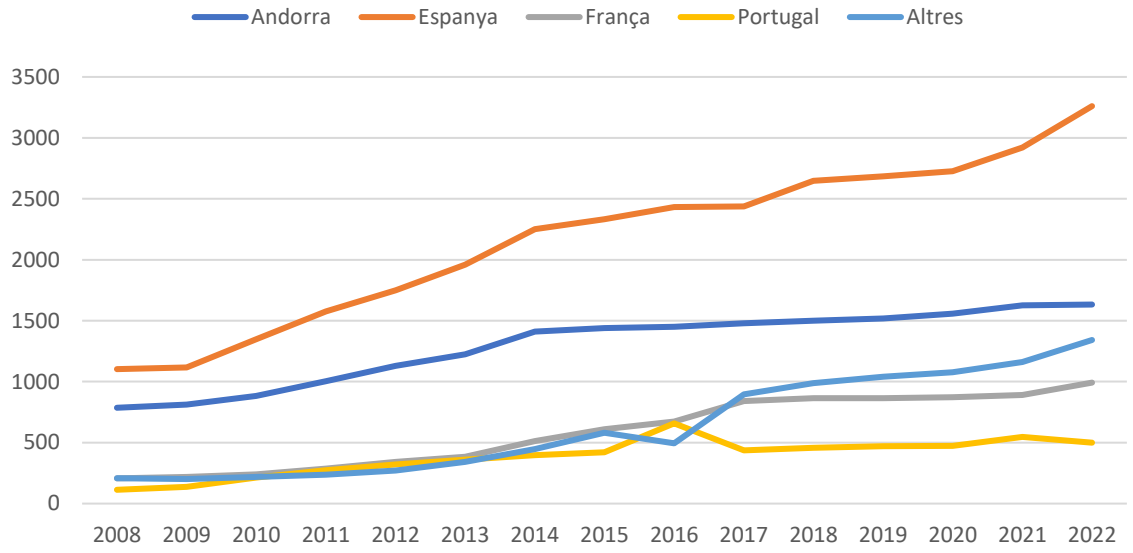
Evolució dels treballadors autònoms a Andorra per país d'origen (mitjana anual 2008-2022)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		2.416	2.488	2.902	3.377	3.814	4.271	5.008	5.370	5.710	6.090	6.456	6.579	6.709	7.127	7.727
Andorra	N	786	813	883	1.003	1.129	1.225	1.412	1.441	1.450	1.478	1.500	1.519	1.559	1.628	1.633
	%	32,5	32,7	30,4	29,7	29,6	28,7	28,2	26,8	25,4	24,3	23,2	23,1	23,2	22,8	21,1
Espanya	N	1.103	1.117	1.349	1.577	1.749	1.959	2.252	2.333	2.433	2.438	2.647	2.685	2.727	2.920	3.260
	%	45,7	44,9	46,5	46,7	45,9	45,9	45,0	43,4	42,6	40,0	41,0	40,8	40,7	41,0	42,2
França	N	207	219	239	288	342	384	514	609	674	841	864	863	873	891	992
	%	8,6	8,8	8,2	8,5	9,0	9,0	10,3	11,3	11,8	13,8	13,4	13,1	13,0	12,5	12,8
Portugal	N	113	138	213	275	322	361	396	422	658	436	457	471	472	547	500
	%	4,7	5,5	7,3	8,1	8,4	8,5	7,9	7,9	11,5	7,2	7,1	7,2	7,0	7,7	6,5
Altres	N	208	201	218	237	272	343	447	581	494	896	989	1.041	1.076	1.162	1.342
	%	8,6	8,1	7,5	7,0	7,1	8,0	8,9	10,8	8,7	14,7	15,3	15,8	16,0	16,3	17,4

Font: CASS. Elaboració pròpia.

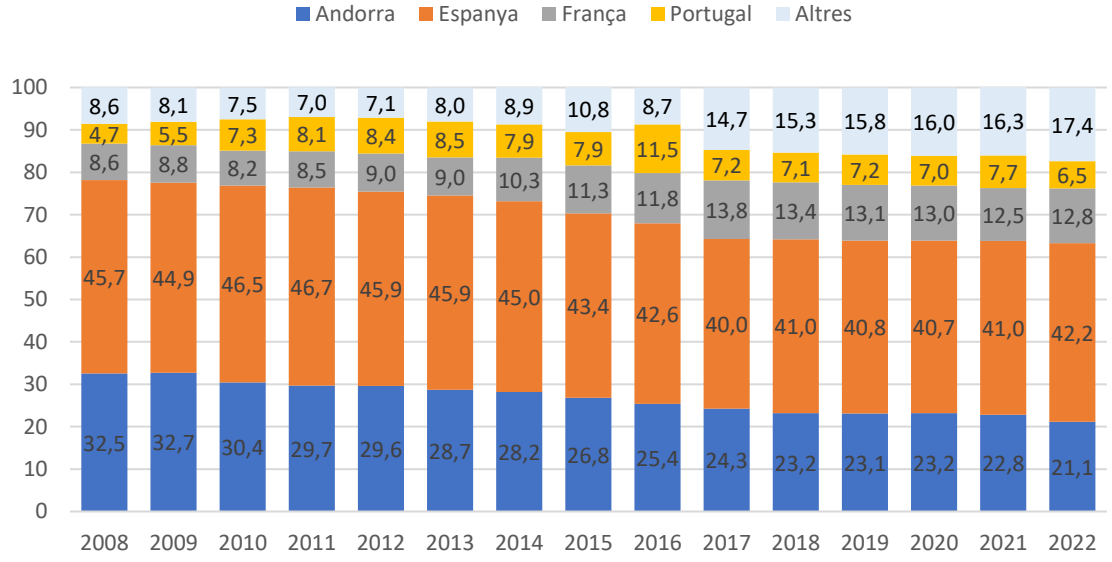
[15] La Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social, va establir l'obligatorietat de cotitzar a la CASS a les persones que realitzen una activitat per compte propi en un termini màxim de tres anys (1 de novembre del 2012) que, posteriorment, es va prorrogar fins el 30 de juny del 2013.

Evolució del treballadors autònoms a Andorra per país d'origen (mitjana anual 2008-2022)

Font: CASS. Elaboració pròpia.

Evolució del percentatge de treballadors autònoms a Andorra per país d'origen (2008-2022)

Font: CASS. Elaboració pròpia.

Les dades del treballadors autònoms mostren que gran part provenen d'Espanya, un 42% del total de l'any 2022, seguits d'un 21% de treballadors d'Andorra, un 17% d'altres països, un 13% de França i un 6,5% de Portugal. Com es pot observar, des del 2008 ha anat augmentant el nombre de treballadors autònoms de totes les nacionalitats, si bé els originaris d'Andorra i Espanya han anat perdent pes sobre el total de treballadors autònoms o en el cas dels treballadors de Portugal s'han estabilitzat en els darrers anys, mentre que els procedents de França i d'altres països han augmentat.

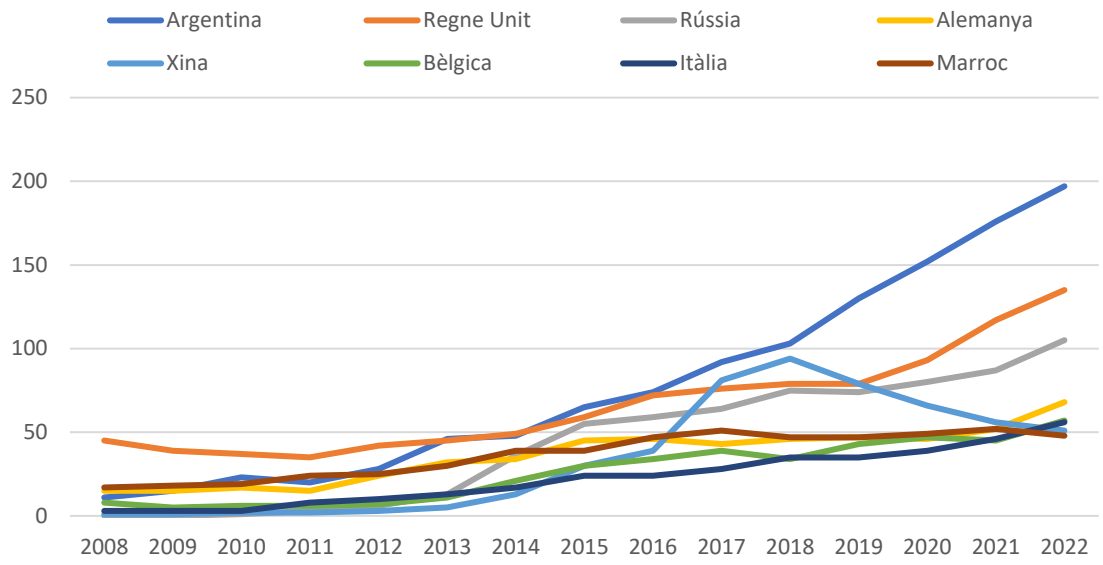
Com a dada a destacar, els treballadors per compte propi d'altres països d'origen són el grup que més ha augmentat durant els darrers anys. Si el 2008 hi havia 208 treballadors autònoms d'altres nacionalitats, aquesta xifra ha ascendit fins als 1.342 l'any 2022. Aquest augment es pot relacionar amb els canvis legislatius que van comportar l'obligatorietat de l'afiliació dels treballadors per compte propi, i en part com a alternativa laboral davant la pèrdua de llocs de treball per la crisi econòmica, i l'arribada al país de professionals i treballadors autònoms que troben interessant instal·lar-se a Andorra.

Evolució dels treballadors autònoms a Andorra d'altres països d'origen (dades del mesos de desembre 2008-2022)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		199	192	220	243	292	386	499	649	759	896	1030	1.043	1.085	1.221	1.445
Argentina	**N**	11	15	23	20	28	46	48	65	74	92	103	130	152	176	197
	%	5,5	7,8	10,5	8,2	9,6	11,9	9,6	10,0	9,7	10,3	10,0	12,5	14,0	14,4	13,6
Regne Unit	**N**	45	39	37	35	42	45	49	59	72	76	79	79	93	117	135
	%	22,6	20,3	16,8	14,4	14,4	11,7	9,8	9,1	9,5	8,5	7,7	7,6	8,6	9,6	9,3
Rússia	**N**	0	0	1	3	6	13	36	55	59	64	75	74	80	87	105
	%	0,0	0,0	0,5	1,2	2,1	3,4	7,2	8,5	7,8	7,1	7,3	7,1	7,4	7,1	7,3
Alemanya	**N**	15	15	17	15	24	32	34	45	46	43	46	47	46	52	68
	%	7,5	7,8	7,7	6,2	8,2	8,3	6,8	6,9	6,1	4,8	4,5	4,5	4,2	4,3	4,7
Xina	**N**	1	1	2	2	3	5	13	30	39	81	94	79	66	56	51
	%	0,5	0,5	0,9	0,8	1,0	1,3	2,6	4,6	5,1	9,0	9,1	7,6	6,1	4,6	3,5
Bèlgica	**N**	8	5	6	6	7	11	21	30	34	39	34	43	47	45	57
	%	4,0	2,6	2,7	2,5	2,4	2,8	4,2	4,6	4,5	4,4	3,3	4,1	4,3	3,7	3,9
Itàlia	**N**	3	3	3	8	10	13	17	24	24	28	35	35	39	46	56
	%	1,5	1,6	1,4	3,3	3,4	3,4	3,4	3,7	3,2	3,1	3,4	3,4	3,6	3,8	3,9
Marroc	**N**	17	18	19	24	25	30	39	39	47	51	47	47	49	52	48
	%	8,5	9,4	8,6	9,9	8,6	7,8	7,8	6,0	6,2	5,7	4,6	4,5	4,5	4,3	3,3
Altres	**N**	99	96	112	130	147	191	242	302	364	422	517	509	513	590	728
	%	49,7	50,0	50,9	53,5	50,3	49,5	48,5	46,5	48,0	47,1	50,2	48,8	47,3	48,3	50,4

Font: CASS. Elaboració pròpia.
Base: Treballadors autònoms d'altres països d'origen (sense Andorra, Espanya, França i Portugal).

Evolució dels treballadors autònoms a Andorra d'altres països d'origen (dades del mesos de desembre 2008-2022)

Font: CASS. Elaboració pròpia.
Base: Treballadors autònoms d'altres països d'origen (sense Andorra, Espanya, França i Portugal).

Entre els altres països d'origen amb més treballadors per compte propi destaquen l'Argentina, seguit pel Regne Unit, Rússia, Alemanya i Xina. Si bé és cert que entre el 2008 i el 2013 el Regne Unit era entre els altres països d'origen el que aportava més treballadors per compte propi al mercat laboral andorrà, amb el pas del temps s'ha anat configurant una nova tendència i els treballadors procedents de l'Argentina han anat adquirint més protagonisme. Amb dades dels mesos de desembre, s'observa que l'any 2008 hi havia cotitzant 11 treballadors autònoms d'aquest origen (representaven un 5,5% del total d'altres països) i han anat augmentant fins arribar als 197 l'any 2022 (un 14% del conjunt d'altres països). En el cas dels britànics, també han augmentat en nombre (de 45 el 2008 a 135 el 2022) tot i que el seu pes en el conjunt d'altres països ha baixat (l'any 2008 suposaven prop d'un 23% i el darrer any aquesta proporció es va reduir fins al 9%). Els treballadors per compte propi originaris de Rússia es comencen a registrar l'any 2010 i augmenten a partir dels anys 2013 i 2014, fins arribar a 105 l'any 2022 (un 7% del total d'altres països). En el cas d'Alemanya, si bé han augmentat en nombre (de 15 el 2008 a 68 el 2021) es detecta una disminució pel que fa al valor proporcional dins del conjunt d'altres països (l'any 2008 el col·lectiu suposava un 7,5% i l'any 2022 aquesta xifra va disminuir fins al 5%). Pel que fa als treballadors autònoms procedents de la Xina, que fins el 2013 no superaven els 5 casos, van augmentar fins als 94 l'any 2018 (un 9% del total de població autònoma procedent d'altres països), tot i que posteriorment disminueixen i es fa evident que l'esclat de la pandèmia ha condicionant aquesta tendència a l'alça, fins a quedar-se en 51 casos l'any 2022 (un 3,5% del total d'altres països).

Evolució dels treballadors autònoms a Andorra en funció del sector d'activitat (mitjana anual 2008-2022)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		2.416	2.488	2.902	3.377	3.815	4.273	5.008	5.370	5.710	6.090	6.456	6.580	6.709	7.128	7.727
Activitats immobiliàries i de lloguer	N	280	312	454	573	712	836	1.062	1.213	1.382	1.707	2.090	2.330	2.126	2.461	2.960
	%	11,6	12,5	15,6	17,0	18,7	19,6	21,2	22,6	24,2	28,0	32,4	35,4	31,7	34,5	38,3
Comerç i reparació de vehicles de motor	N	562	585	756	897	1.018	1.147	1.332	1.447	1.523	1.522	1.491	1.439	1.581	1.590	1.606
	%	23,3	23,5	26,1	26,6	26,7	26,8	26,6	26,9	26,7	25,0	23,1	21,9	23,6	22,3	20,8
Hoteleria	N	327	348	415	462	514	586	642	664	676	666	651	606	635	622	601
	%	13,5	14,0	14,3	13,7	13,5	13,7	12,8	12,4	11,8	10,9	10,1	9,2	9,5	8,7	7,8
Construcció	N	234	238	343	440	491	518	567	572	575	572	566	561	588	602	605
	%	9,7	9,6	11,8	13,0	12,9	12,1	11,3	10,7	10,1	9,4	8,8	8,5	8,8	8,4	7,8
Altres activitats socials i de serveis prestats	N	88	93	132	166	202	233	278	299	320	348	356	357	419	461	523
	%	3,6	3,7	4,5	4,9	5,3	5,5	5,6	5,6	5,6	5,7	5,5	5,4	6,3	6,5	6,8
Activitats sanitàries i veterinàries	N	158	159	179	199	212	220	249	269	290	314	331	339	374	394	422
	%	6,5	6,4	6,2	5,9	5,6	5,1	5,0	5,0	5,1	5,2	5,1	5,2	5,6	5,5	5,5
Indústries manufactureres	N	112	112	133	154	172	189	228	248	254	249	253	247	285	297	298
	%	4,6	4,5	4,6	4,6	4,5	4,4	4,6	4,6	4,5	4,1	3,9	3,8	4,2	4,2	3,9
Transport, emmagatzematge i comunicacions	N	83	86	99	120	144	162	185	204	215	223	223	209	221	211	218
	%	3,4	3,5	3,4	3,6	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,7	3,4	3,2	3,3	3,0	2,8
Agricultura ramaderia caça i silvicultura	N	82	81	85	87	94	135	189	190	187	188	183	181	168	163	158
	%	3,4	3,3	2,9	2,6	2,5	3,2	3,8	3,5	3,3	3,1	2,8	2,7	2,5	2,3	2,0
Educació	N	7	11	18	26	33	40	48	54	62	71	74	80	94	114	118
	%	0,3	0,4	0,6	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,2	1,1	1,2	1,4	1,6	1,5
Llars que ocupen personal domèstic	N	165	152	106	97	82	84	109	90	102	108	119	114	103	104	107
	%	6,8	6,1	3,7	2,9	2,1	2,0	2,2	1,7	1,8	1,8	1,8	1,7	1,5	1,5	1,4
Sistema financer	N	21	25	35	37	39	43	59	64	69	70	71	69	74	77	80
	%	0,9	1,0	1,2	1,1	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,0
Declarant voluntari	N	286	273	145	119	100	75	57	52	52	51	48	46	40	32	30
	%	11,8	11,0	5,0	3,5	2,6	1,8	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,6	0,4	0,4
Producció i distribució d'energia elèctrica	N	-	-	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	2
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indústries extractives	N	-	-	-	-	-	4	2	2	1	-	-	-	-	-	-
	%	0	0	0	0	0	0,1	0,0	0,0	0	0	0	0	0	0	0
Treball domèstic a la comunitat	N	-	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	1	-	-	-
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Règims especials	N	13	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	1	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Font: CASS. Elaboració pròpia.

Pel que fa al sector d'activitat en què desenvolupen les seves tasques els treballadors per compte propi del Principat, s'observa que els cinc primers sectors més rellevants són el de les activitats immobiliàries i de lloguer, el comerç i reparació de vehicles de motor, l'hoteleria, la construcció i en d'altres activitats socials i de serveis prestats. En el primer cas, es constata una tendència a l'alça entre l'any 2008, amb 280 treballadors per compte propi registrats (el que suposava gairebé un 12% del total de treballadors autònoms), i l'any 2022, quan es registren 2.960 treballadors (38%). Pel que fa al sector del comerç, es detecta un augment més destacat entre el 2008 i l'any 2016 (passant de 562 a 1.523 treballadors) i un cert estancament en els anys posteriors, amb petites oscil·lacions, fins arribar als 1.606 casos el 2022. Tot i la naturalesa d'aquesta dinàmica, el sector es manté com un dels més importants al Principat entre els treballadors autònoms i representa al voltant d'un 21%. Els treballadors per compte propi en el sector de l'hoteleria, tot i que han augmentat els casos entre el 2008 (327) i el 2022 (601), i van arribar a un màxim de 676 l'any 2016, han anat perdent embranzida davant el context actual i el seu percentatge ha passat del 13,5% del total de treballadors autònoms del 2008 al 8% l'any 2022. En el cas de la construcció es detecta també un augment en el nombre de treballadors autònoms (de 234 l'any 2008 a 605 el 2022), però una disminució del percentatge (l'any 2008 aquest sector suposava gairebé un 10% i fins a un 13% l'any 2011, mentre que l'any 2022 representa prop del 8%). En el cas de les altres activitats socials i de serveis prestats es configura una tendència a l'alça, passant de 88 treballadors per compte propi l'any 2008 a 523 el 2022, que suposa passar d'un 4% del total l'any 2008 fins a gairebé un 7% l'any 2022.

En la resta de sectors també es detecta un augment del nombre de treballadors per compte propi en aquests anys, que cal relacionar amb el fet que va passar a ser obligatòria la seva afiliació a la seguretat social a partir del 2013, excepte entre els de les Llars que ocupen personal domèstic, que han passat de 165 l'any 2008 a 107 el 2022 (d'un 7% del total de l'any 2008 a poc més d'un 1% del 2022). En paral·lel disminueix el nombre de declarants voluntaris sense activitat (de 286 l'any 2018 a 30 el 2022) atès que aquesta opció només es va mantenir per a les persones que havien cotitzat com a voluntaris de forma ininterrompuda com a mínim en els cinc anys anteriors a l'entrada en vigor de la Llei de Seguretat Social,[16] i que no estaven obligades a afiliar-se al règim general o a qualsevol dels règims especials.

[16] La Llei de Seguretat Social va entrar en vigor l'1 de novembre del 2009. Així, les persones que estaven afiliades a la CASS com a declarants voluntaris abans de l'1 de novembre de 2004 i que no tenien cap activitat, van poder continuar cotitzant seguint els criteris dels treballadors per compte propi.

Treballadors autònoms a Andorra per país d'origen i sector d'activitat, any 2022

		Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres	Total
		1633	3260	992	500	1342	7728
Activitats immobiliàries i de lloguer	N	555	1310	412	62	620	2960
	%	34,0	40,2	41,6	12,4	46,2	38,3
Comerç i reparació de vehicles de motor	N	314	657	276	83	276	1606
	%	19,2	20,2	27,8	16,6	20,6	20,8
Hoteleria	N	101	178	88	105	129	601
	%	6,2	5,4	8,9	21,0	9,6	7,8
Construcció	N	125	257	37	146	39	605
	%	7,7	7,9	3,7	29,3	2,9	7,8
Altres activitats socials i de serveis prestats	N	76	233	72	36	105	523
	%	4,7	7,2	7,2	7,3	7,8	6,8
Activitats sanitàries i veterinàries	N	168	183	25	5	41	422
	%	10,3	5,6	2,5	1,1	3,1	5,5
Indústries manufactureres	N	65	131	32	40	30	298
	%	4,0	4,0	3,3	8,0	2,2	3,9
Transport, emmagatzematge i comunicacions	N	36	106	16	9	51	218
	%	2,2	3,2	1,7	1,8	3,8	2,8
Agricultura ramaderia caça i silvicultura	N	95	47	5	7	4	158
	%	5,8	1,4	0,5	1,4	0,3	2,0
Educació	N	22	52	11	1	33	119
	%	1,3	1,6	1,1	0,2	2,4	1,5
Llars que ocupen personal domèstic	N	36	50	8	3	10	107
	%	2,2	1,5	0,8	0,7	0,7	1,4
Sistema financer	N	26	45	4	1	4	80
	%	1,6	1,4	0,4	0,2	0,3	1,0
Declarant voluntari	N	14	11	4		1	30
	%	0,9	0,3	0,4	0,0	0,1	0,4
Producció i distribució d'energia elèctrica	N	0	1	0	0	1	2
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0

Font: CASS. Elaboració pròpia.

Amb les dades de la mitjana de treballadors autònoms del 2022 s'observa que els treballadors per compte propi d'Andorra, Espanya, França i d'altres països estan ocupats en primer lloc al sector d'activitats immobiliàries i de lloguer (entre un 34% i un 46%), i en segon lloc al comerç (entre un 19% i un 28%), mentre que els de Portugal en primer lloc treballen al sector de la construcció (29%) i en segon lloc a l'hoteleria (22%).

2.4.- RISC DE POBRESA I PRIVACIÓ ECONÒMICA

2.4.1. Risc de pobresa

Des de l'any 2018, el Departament d'Estadística d'Andorra, a partir de les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida, proporciona indicadors relacionats amb els ingressos i la distribució de la renda, la pobresa i privacions econòmiques, entre altres dades relacionades amb les condicions de vida de la població.[17] A partir d'aquestes dades s'estableixen els llindars de pobresa, i es considera que estan en risc de pobresa les persones que viuen en llars amb uns ingressos disponibles equivalents per sota del 60% de la mediana[18] dels ingressos anuals disponibles per unitat de consum de les llars de tot el país. Per calcular els ingressos per unitat de consum de la llar es divideixen els ingressos totals de la llar entre el nombre d'unitats de consum que componen la llar. El nombre d'unitats de consum equivalents de les llars es calcula donant un per específic a cada membre de la llar en funció de la seva edat.[19]

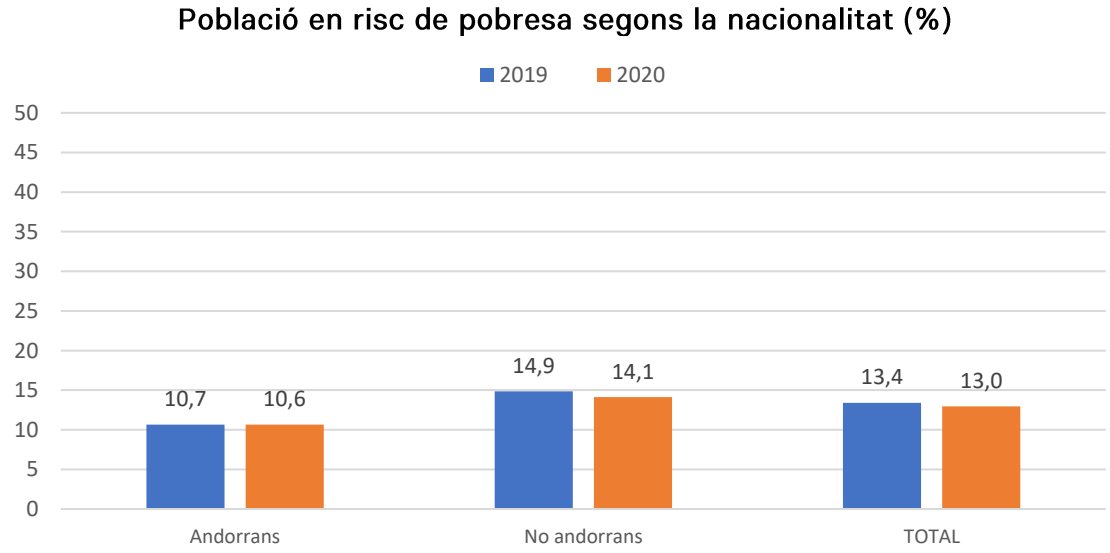
Població en risc de pobresa segons la nacionalitat

Percentatge de població amb ingressos inferiors al 60% de la mediana*

	2019	2020
Andorrans	10,7	10,6
No andorrans	14,9	14,1
TOTAL	13,4	13,0

Font: Departament d'Estadística. *Enquesta de Condicions de Vida.*

* La mediana d'ingressos és el valor que, si s'ordena tota la població de menys a més ingressos, deixa una meitat per sota d'aquest valor i l'altra meitat per sobre.

Font: Departament d'Estadística. *Enquesta de Condicions de Vida.*

[17] Departament d'Estadística. A047. Estadística de la distribució personal de la renda; A163. Enquesta de condicions de vida (ECV); A164. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2020.

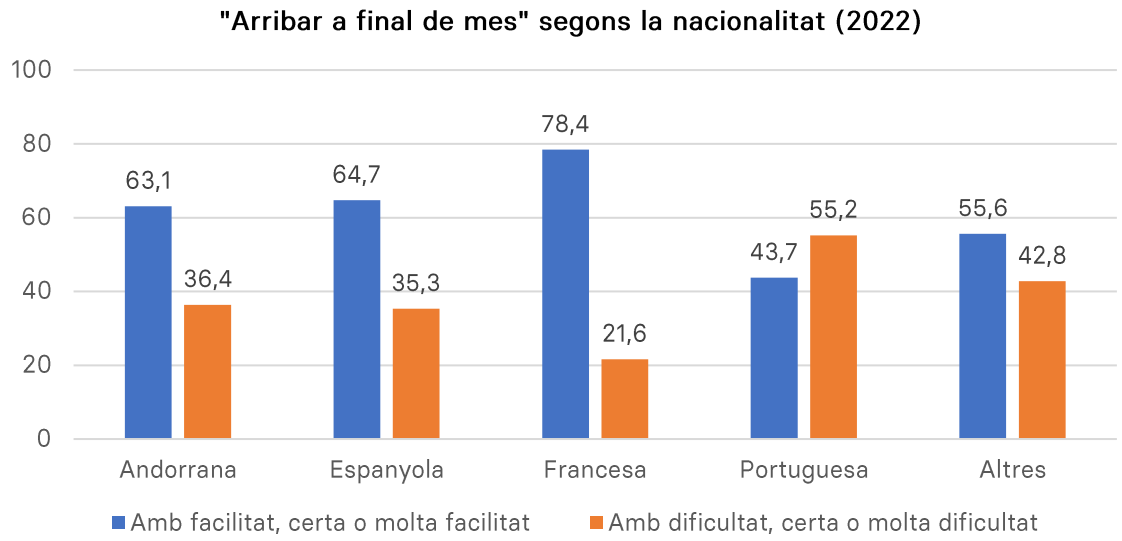
[18] La mediana és el valor que, si s'ordena tota la població de menys a més ingressos, deixa una meitat per sota d'aquest valor i l'altra meitat, per sobre.

[19] L'escala de l'OCDE modificada, dona el pes d'una unitat al primer adult, un pes de 0,5 a la resta d'adults i un pes de 0,3 als menors de 14 anys.

Segons aquests llindars, l'any 2020 un 13% de la població d'Andorra (un 13,4% el 2019) es troba en risc de pobresa, és a dir, amb uns ingressos inferiors al 60% de la mediana. Aquesta taxa és superior entre la població no andorrana (14,1% l'any 2020 i 14,9% l'any 2019) que entre la població de nacionalitat andorrana (10,6% l'any 2020 i 10,7% el 2029).

2.4.2. Dificultats per arribar a final de mes

D'altra banda, a les diverses onades de l'enquesta de l'Observatori d'Andorra, s'han demanant preguntes sobre la percepció de la situació econòmica dels enquestats.

Font: Grup de Sociologia. Andorra Recerca + Innovació. Observatori segon semestre de 2022.

Com es pot apreciar a la taula anterior, les persones que afirmen que arriben amb més dificultat a final de mes són les que tenen la nacionalitat portuguesa (un 55%) i les d'altres nacionalitats (un 43%), que són també les que estan més representades dins del segment menys afavorit del mercat laboral. En tot cas, entre els andorrans i els espanyols, més un terç de la població també afirma que té dificultats per arribar a finals de mes.

2.4.3. Privació econòmica

Capacitat de la llar per permetre's pagar els següents conceptes, segons nacionalitat (2023)

% Verticals		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Total	754	318	207	37	94	99
1. Mantenir la seva casa a una temperatura adequada quan fa fred						
Sí	81,7	85,5	83,4	84,5	66,1	80,0
No	17,0	13,3	14,6	15,5	31,7	20,0
Ns/nc	1,3	1,2	1,9	0,0	2,3	0,0
2. Anar de vacances fora de casa almenys una setmana a l'any que no sigui a casa de familiars						
Sí	73,6	78,7	72,6	81,6	56,0	73,3
No	23,9	19,1	24,0	18,4	42,8	23,5
Ns/nc	2,4	2,2	3,4	0,0	1,2	3,2
3. Menjar carn, pollastre o peix (o l'equivalent per als vegetarians) cada dos dies						
Sí	91,8	93,3	88,3	97,1	92,0	92,4
No	7,1	5,5	9,8	2,9	8,0	7,6
Ns/nc	1,1	1,3	1,9	0,0	0,0	0,0
4. Fer front a una despesa imprevista de 1.050 euros						
Sí	65,7	69,1	68,7	88,1	53,3	52,1
No	33,0	29,7	29,4	11,9	46,7	46,4
Ns/nc	1,3	1,2	1,9	0,0	0,0	1,5

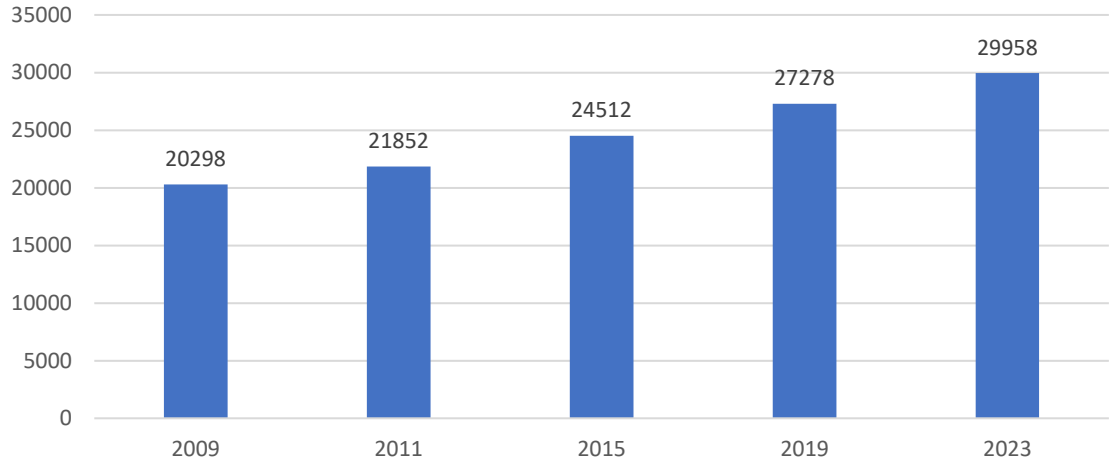
Font: Grup de Sociologia. Andorra Recerca + Innovació. Observatori primer semestre de 2023.

En aquest grup de preguntes també es pot apreciar com hi ha col·lectius nacionals que amb més proporció no es poden permetre mantenir la seva casa a una temperatura adequada quan fa fred, no poden anar de vacances almenys una setmana a l'any a un lloc que no sigui casa de familiars, no poden permetre's menjar carn, pollastre o peix cada dos dies si volen, o fer front a una despesa imprevista de 1.050 euros.

El resultat d'aquestes preguntes també està en consonància amb la segmentació ocupacional del país per nacionalitats, sobretot en els casos del col·lectiu procedent de Portugal i del conjunt de les altres nacionalitats.

2.5.- PERSONES AMB DRETS POLÍTICS DINS DEL PRINCIPAT

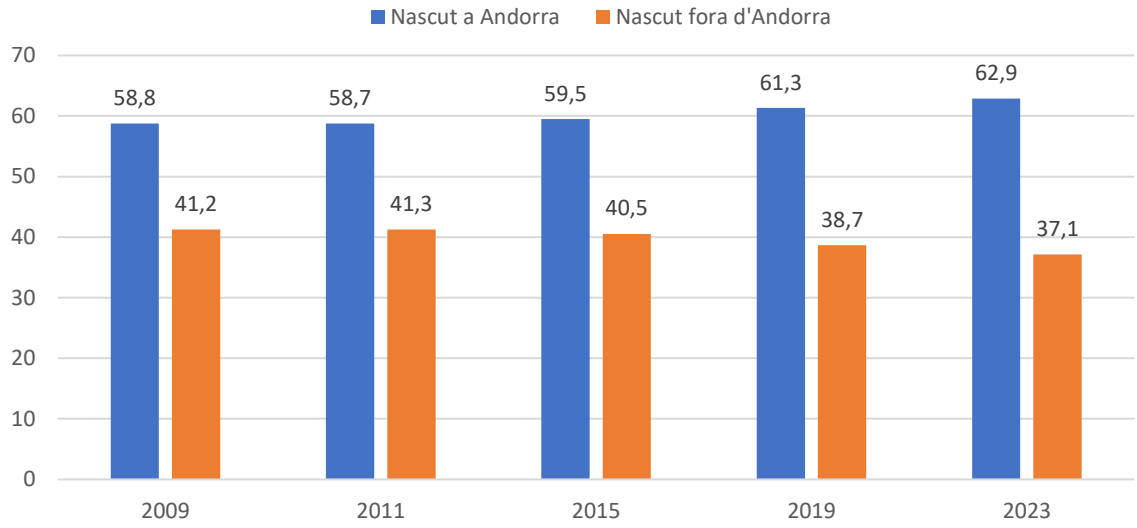
Població electoral d'Andorra (2009-2023)

Font: Departament d'Estadística. *Estadística sobre la participació en les eleccions, 2023*

Com es pot comprovar, la població electoral andorrana ha augmentat considerablement durant la darrera dècada, amb un increment de més de 9.500 electors respecte els registres de l'any 2009 (assolint els actuals 29.958). Seguidament, s'exposen algunes dades de les característiques sociodemogràfiques d'aquest segment de la població.

Població electoral segons el lloc de naixement (2009-2023)

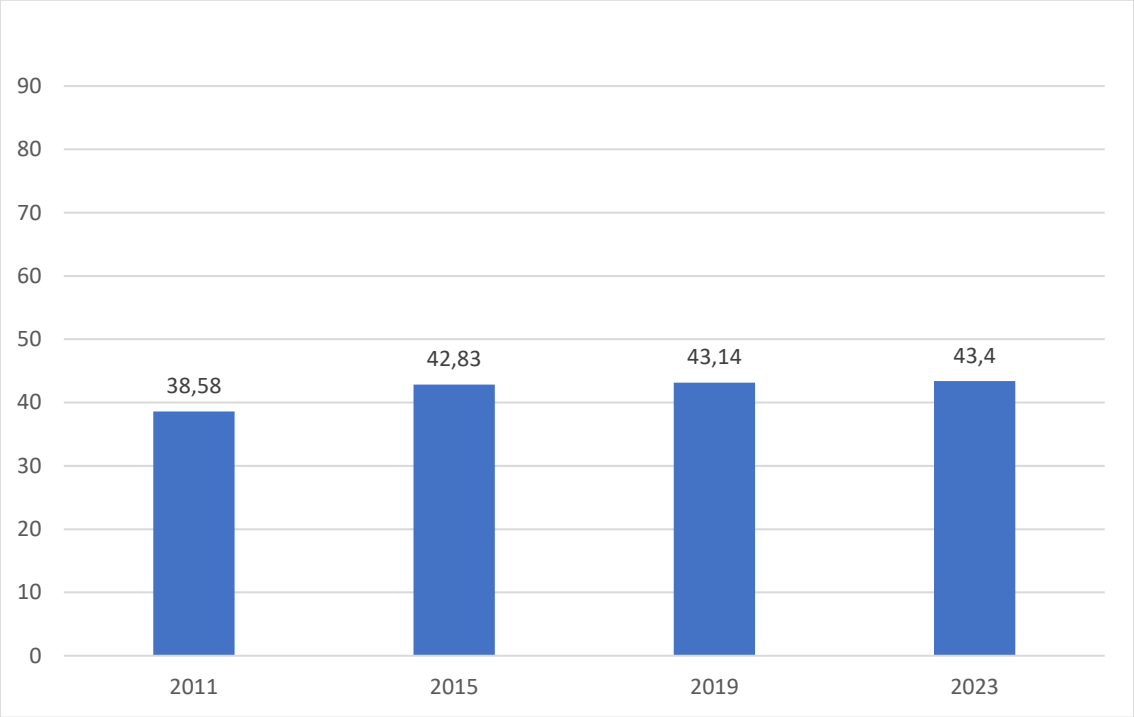

Font: Departament d'Estadística. *Estadística sobre la participació en les eleccions, 2023*

Mitjançant el gràfic que es presenta en aquest apartat es constata una forta presència entre la població electoral de persones nascudes fora del Principat, fet que denota una diversitat entre les persones que tenen dret a vot a Andorra. Com es pot observar, entre els electors el percentatge de persones nascudes fora d'Andorra ronda el 40% en tota la seqüencia temporal exposada. Ara bé, convindria destacar que amb el pas del temps aquest percentatge ha anat minvant progressivament (passant del 41% l'any 2009 a l'actual 37%) i aquest fet pot trobar

una explicació en l'arrelament de les famílies procedents d'altres indrets, les quals acaben consolidant un projecte de vida al país i els fills acaben assolint la nacionalitat andorrana. Així doncs, amb la presentació d'aquestes dades es pretén evidenciar aquesta naturalesa heterogènia dels electors andorrans, fruit de les dinàmiques migratòries que s'han anat produint durant els darrers decennis.

Percentatge de la població d'Andorra de més de 18 anys que té dret a vot a cada elecció general des del 2011

Font: Departament d'Estadística. Elaboració pròpia
Base: Estadística sobre la participació en les eleccions, 2023 i dades anuals de la població estimada.

Des d'una altra perspectiva, analitzant tot el conjunt de població que resideix a Andorra de més de 18 anys, només el 43,4% (els andorrans amb passaport definitiu) són els que tenen accés al mercat polític. Això vol dir que més de la meitat de la població no té dret a participar, i que tal com s'ha comentat en relació amb la segmentació laboral i econòmica, són els que estan en conjunt en una situació menys benestant.

Si es compara la proporció del conjunt de la població de més de 18 anys amb dret a vot, es pot apreciar que va augmentar de manera significativa des del 2011 a les eleccions del 2015 (més de 4 punts percentuals), però a les següents eleccions, el percentatge s'ha mantingut estable. Aquesta situació es pot explicar perquè si bé d'una banda ha augmentat el nombre d'andorrans amb dret a vot, ja sigui pels joves andorrans que poden començar a votar en complir 18 anys o per les persones que han adquirit la nacionalitat andorrana, d'altra banda hi ha hagut un augment de la població fruit de la immigració.

Una qüestió interessant és si totes les persones que poden fer-se andorrans per portar més de 20 anys al Principat, ho acaben fent.

Població nascuda fora d'Andorra que pot d'adquirir la nacionalitat andorrana

A l'enquesta política que es realitza anualment des del Grup de sociologia d'Andorra Recerca + Innovació, es pot apreciar que al voltant de dues terceres parts de persones d'origen forà, malgrat poder tenir la possibilitat de fer-se andorranes pel temps que porten residint al país (20 anys o més), no ho han fet. Tot i que són dades que es recullen a partir d'una mostra, i com a conseqüència no s'ha demanat a tot el conjunt de persones amb aquesta situació, els resultats de les diferents onades de l'enquesta són similars.

A la mateixa enquesta es demana a aquestes persones quins són els principals motius pels quals no han sol·licitat la nacionalitat andorrana, sent el principal el no poder conservar la seva nacionalitat d'origen.

Motius pels quals no s'ha fet andorrà/na (multiresposta), 2022

	Freqüències	Percentatges
Total	215	
Per no perdre la nacionalitat d'origen, no s'accepta la doble nacionalitat	48	22,5
No s'ho ha plantejat, no és una prioritat	21	9,7
No hi ha avantatges, no val la pena	18	8,5
No ho necessita	15	6,8
No li interessa	15	7,1
Pels exàmens	12	5,7
Ho està tramitant o ho vol fer	10	4,7
Traves en el procediment, li van denegar	7	3,2
Pels tràmits, papers, no és fàcil	6	3,0
Per viatjar és més fàcil amb un passaport de la Unió Europea	6	2,8
Ho està pensant, indecís	6	2,7
Per la llengua, no parla prou bé català	5	2,2
Vincles i identificació amb el país d'origen	5	2,6
Canvis de residència, potser marxarà del país	5	2,4
Per mandra, ho ha deixat passar	3	1,3
Manca de temps	3	1,3
Li és igual, està bé així	3	1,3
Per qüestions personals	3	1,3
Ha passat el temps i de moment no ho ha fet	3	1,4
No vol	3	1,4
No sabia que ja ho podia fer	2	0,9
Cap raó	6	2,7
Altres	5	2,2
No ho sap	17	7,9
No contesta	1	0,5

Font: Grup de Sociologia. Andorra Recerca + Innovació. Enquesta Política 2022.

2.5.- LEGISLACIÓ

En els darrers vint anys s'han modificat i aprovat diferents lleis que regulen l'estada i altres drets de la població immigrada a Andorra. Aquest marc legislatiu afecta en diferents aspectes les condicions i requisits per a les persones immigrades en l'àmbit laboral o en relació amb els drets econòmics i polítics.

2.5.1.- Llei d'immigració

La Llei d'immigració regula l'entrada, el sojorn i l'establiment al Principat d'Andorra de les persones que no són de nacionalitat andorrana.
Els estrangers que volen sojornar més de noranta dies i/o treballar al Principat d'Andorra han de disposar d'una autorització d'immigració adequada a la seva situació, que s'ha de sol·licitar i es pot obtenir al Servei d'Immigració, si es compleixen els requisits específics per a cada tipus d'autorització.

Des de l'entrada en vigor de la *Llei qualificada d'immigració*, de 14-5-2002, s'han aprovat successives modificacions que han anat incorporant nous tipus d'autoritzacions d'immigració i canvis en els criteris o requisits per a la seva concessió. El *Decret legislatiu del 6-2-2019 de publicació del text refós de la llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració*,[20] inclou les modificacions aprovades fins aquell moment, si bé durant l'any 2022 s'han incorporat noves modificacions en tres lleis diferents.[21]

Pel que fa a la política general en matèria d'immigració (article 23), el Govern analitza les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i de la societat andorrana en matèria d'immigració, així com la situació nacional del treball, mitjançant les dades i anàlisis aportades per l'organisme competent en matèria d'ocupació i d'altres instruments d'observació i d'estudi al seu abast. També efectua les consultes que considera oportunes a la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis, a les organitzacions empresarials, professionals i sindicals i a les associacions d'àmbit nacional que tenen un interès en matèria d'immigració.

A partir d'aquesta anàlisi el Govern defineix la política general en matèria d'immigració, privilegiant l'accés als llocs de treball dels andorrans i dels estrangers legalment residents, i obre globalment o sectorialment el mercat de treball a nous immigrants quan ho considera necessari, prioritzant als nacionals dels estats que hagin signat i ratificat un conveni amb el Principat d'Andorra, seguidament als nacionals dels estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i finalment als nacionals d'altres estats.

El Govern també determina la conveniència de donar entrada al territori andorrà a persones estrangeres que, sense integrar-se en el mercat de treball del Principat, es considera que el fet que hi resideixin representa un interès per al país, en funció de les activitats que desenvolupen o del seu compromís d'invertir en actius andorrans, per donar així satisfacció a les necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i la societat andorranes.

Per cobrir les necessitats de mà d'obra que no han estat satisfetes pel mercat del treball interior, s'obren les autoritzacions per activitats laborals que només poden

[20] https://www.bopa.ad/bopa/031013/Pagines/GL20190207_13_43_37.aspx
[21] Llei 7/2022, del 31 de març, d'accés electrònic de l'Administració de justícia.
Llei 11/2022, del 7 d'abril, qualificada de modificació de la Llei qualificada d'immigració
Llei 42/2022, de l'1 de desembre, de l'economia digital, l'emprenedoria i innovació.

ser exercides a Andorra durant una temporada determinada de l'any, i quotes per activitats professionals determinades si es constata un dèficit de mà d'obra per aquesta activitat professional en un sector econòmic concret. Així, d'acord amb les circumstàncies econòmiques i socials del Principat d'Andorra, el Govern fixa periòdicament el nombre dels diferents tipus d'autoritzacions de treball i/o residència.

2.5.1.1.- Tipus d'autoritzacions d'immigració

Autoritzacions de treball per als treballadors fronterers:
- Autorització de treball de fronterer.
- Autorització de treball temporal de fronterer.

Autoritzacions d'immigració per als actius residents:
- Autorització d'immigració temporal.
- Autorització d'immigració temporal per a joves amb opció de treball.
- Autorització d'immigració temporal per a treballadors d'empreses estrangeres.
- Autorització de residència i treball, autorització de treball sense residència.
- Autorització de residència i treball per compte propi.
- Autorització de residència i treball posterior al període de reflexió i de recuperació per a persones víctimes del tràfic d'éssers humans.
- Autorització de sojorn o de sojorn i treball per a les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria.
- Autorització de residència i treball del personal dels centres d'ensenyament.

Autoritzacions d'immigració de residència sense treball:
- Autorització d'immigració per estudis, en pràctiques formatives, per entrenaments esportius d'alt nivell o per recerca.
- Autorització de residència per ingrés en centres geriàtrics privats o per ingrés en centres de cures mèdiques o terapèutiques privats.
- Autorització de residència per raons de reagrupament.
- Autorització de residència per raons de reagrupament amb els caps de les missions diplomàtiques, els agents diplomàtics i el personal de l'administració que està en actiu a l'exterior.
- Autorització de residència sense activitat lucrativa.
- Autorització de residència per raons professionals i autorització de residència per raons d'interès científic, cultural i esportiu.

L'any 2022 es van incorporar noves modalitats de residència al Principat d'Andorra per a persones estrangeres que contribueixen al desenvolupament de l'economia digital, l'emprenedoria o la innovació al Principat d'Andorra:[22]

- Autorització de residència per a nòmada digital (persones estrangeres que per dur a terme el seu treball no requereixen disposar d'una ubicació geogràfica concreta i utilitzen les telecomunicacions i la tecnologia).
- Autorització de residència per a participants en programes per a emprenedors.

Durant el 2022 també van entrar en vigor certs canvis relacionats amb la Llei d'Immigració a Andorra. D'una banda es van modificar els requisits per al reagrupament familiar i els dipòsits requerits davant l'AFA per als residents passius

[22] Llei 42/2022, de l'1 de desembre, de l'economia digital, l'emprenedoria i innovació.

a Andorra.[23] D'altra banda, "amb la finalitat de reactivar l'economia i de cobrir la necessitat de comptar amb recursos humans suficients", es va modificar amb caràcter excepcional la Llei qualificada d'immigració per tal que els titulars de les autoritzacions d'immigració temporals presentades l'any 2021 o el 2022, poguessin sol·licitar una nova autorització temporal sense que sigui necessari que hagin transcorregut cinc mesos des de la data de venciment de l'autorització anterior.[24] A més, es va dur a terme una prova pilot amb l'obertura d'una quota per a treballadors temporers d'estiu en el sector hoteler.

2.5.2.- Convenis entre Andorra i els països veïns relatius a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals

En el context de la Unió Europea va sorgir la necessitat de definir regles harmonitzades entre Andorra i els països limítrofs (França i Espanya). De conformitat amb el Tractat de bon veïnatge, d'amistat i de cooperació establert entre França, Espanya i Andorra l'any 1993, els tres països van negociar dos convenis que van signar l'any 2000, per atorgar seguretat jurídica, afavorir la cohesió social i facilitar la circulació de persones.[25]

En el Conveni entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa relatiu a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals, es regula el principi de lliure circulació de les persones, l'entrada, el sojorn, l'establiment dels nacionals espanyols, francesos a Andorra i dels nacionals andorrans a Espanya i a França. S'estableix la igualtat de tractament en matèria d'establiment per part d'Espanya i de França entre els nacionals andorrans i altres nacionals dels Estats membres de la Unió Europea, i per part d'Andorra entre nacionals espanyols, francesos i altres nacionals de qualsevol Estat. També poden exercir una activitat professional assalariada en les mateixes condicions de treball de conformitat amb la legislació de l'Estat d'acolliment, i el treball per compte propi i l'exercici de les professions liberals quedaran regulats per les disposicions més favorables que es puguin acordar entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea. Es regulen les condicions d'accés als llocs de treball del sector públic (reservats en primera convocatòria als nacionals), així com les condicions per al reagrupament familiar i les causes d'expulsió.

El Conveni entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa relatiu a la circulació i el sojorn al Principat d'Andorra dels nacionals d'Estats tercers, estableix les condicions d'entrada i de sojorn de nacionals d'Estats tercers en territori espanyol, francès i andorrà.

L'any 2007 el Consell General va aprovar la ratificació d'un Conveni entre el Principat d'Andorra i la República Portuguesa[26] per regular les condicions pel que fa a l'entrada, el sojorn i l'establiment dels nacionals andorrans a Portugal i dels nacionals portuguesos a Andorra en condicions similars a les que s'havien establert

---

[23] *Llei 7/2022 del 31 de març de 2022, d'accés electrònic de l'Administració de Justícia andorrana.*
[24] *Llei 11/2022, del 7 d'abril, qualificada de modificació de la Llei qualificada d'immigració.*
[25] *Proposta de ratificació dels Convenis entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa relatius a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals i a la circulació i el sojorn al Principat d'Andorra dels nacionals d'estats tercers*, aprovada pel Consell General el 14 de juny del 2001.
[26] *Conveni entre el Principat d'Andorra i la República Portuguesa relatiu a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals, aprovat pel Consell General el 18 d'octubre del 2007.*

entre el Principat d'Andorra i els seus estats veïns, atorgant seguretat jurídica, facilitant la circulació de persones i afavorint la cohesió social dels seus nacionals.

2.5.3.- Llei de la nacionalitat

La legislació per adquirir la nacionalitat andorrana ha anat evolucionant per adaptar-se a les noves situacions i progressivament s'ha anat fent més oberta.

La *Llei qualificada de la nacionalitat de 5 d'octubre de 1995* reconeix la necessitat d'adoptar una política més aperturista en la legislació per accedir a la nacionalitat andorrana per corregir la "desproporció entre la població nacional i la forana" causada per una forta immigració i afavorir la tendència dirigida a fer coincidir la població de fet i la població de dret, donant el dret a la nacionalitat per naixement a Andorra i per naturalització a una part de la població que es pot considerar integrada pel nombre d'anys de residència al país (25 anys de residència principal i efectiva, enfront dels 30 anys que establia l'anterior llei),[27] si bé exigeix la pèrdua de la nacionalitat d'origen en els casos de possessió de doble o múltiple nacionalitat.

Posteriorment la *Llei 10/2004, del 27 de maig de 2004, qualificada de modificació de la Llei qualificada de nacionalitat* estableix un període de 20 anys de residència per aconseguir la nacionalitat i es redueix a 10 anys en el cas dels joves que han estat escolaritzats al país des de petits i a 15 anys en el cas dels nets d'una persona de nacionalitat andorrana.

La *Llei 15/2006, del 27 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la nacionalitat, de 5 d'octubre de 1995*, introdueix modificacions per equiparar el màxim els drets dels fills biològics i dels adoptius.

Segons la legislació actual[28] tenen la nacionalitat andorrana d'origen:

- Els infants nascuts al Principat d'Andorra si almenys un dels pares és andorrà.
- Els infants nascuts a l'estranger si almenys un dels pares és andorrà i nascut al Principat d'Andorra i els infants adoptats en adopció plena per una persona de nacionalitat andorrana nascuda al Principat d'Andorra.
- Els infants nascuts al Principat d'Andorra, si almenys un dels pares és nascut al Principat d'Andorra i el progenitor o progenitors tenen la residència principal i permanent al Principat d'Andorra a la data del naixement dels infants.
- Els infants trobats al Principat d'Andorra o nascuts al Principat d'Andorra de pares desconeguts, o de pares apàtrides o estrangers a qui les lleis estrangeres no li atribueixen la nacionalitat de cap dels pares.
- Els infants nascuts al Principat d'Andorra de pares estrangers, si un dels progenitors té la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra a la data del naixement de l'infant i l'ha tinguda durant els deu anys anteriors a aquest naixement. Si aquest període de deu anys no s'ha acomplert el dia del naixement de l'infant, la nacionalitat andorrana se li atribueix a títol provisional.

Poden adquirir la nacionalitat andorrana:

---

[27] *Llei qualificada de la nacionalitat, del 3/09/1993.*

[28] *Decret legislatiu de 28 de març del 2007, de publicació del text refós de la Llei qualificada de la nacionalitat, del 5 d'octubre de 1995, amb les seves modificacions successives.*

- Els infants adoptats en adopció plena per part d'una persona de nacionalitat andorrana nascuda a l'estranger i resident al principat d'Andorra.
- Els infants adoptats en adopció plena per una persona de nacionalitat estrangera que tingui la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra a la data de l'adopció i l'hagi tinguda durant els deu anys que han precedit l'adopció (si la durada de deu anys no s'ha complert el dia de la sol·licitud, la nacionalitat andorrana li és atorgada a títol provisional).
- La persona nascuda a l'estranger filla biològica o adoptada de pare o mare andorrà nascut a l'estranger que no resideix a Andorra si, prèviament, ha establert la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra i si demostra haver perdut la o les nacionalitats que posseïa anteriorment.
- Els nets d'una persona de nacionalitat andorrana si justifica una residència principal i permanent de quinze anys al Principat d'Andorra i prèviament han establert la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra i si demostren haver perdut la o les nacionalitats que posseïen anteriorment.
- La persona estrangera que ha contret matrimoni amb una persona de nacionalitat andorrana, si demostra haver perdut la nacionalitat que posseïa anteriorment, si acredita tenir la seva residència principal i permanent al Principat d'Andorra ininterrompudament des d'almenys tres anys abans o després de la celebració del matrimoni, si demostra haver perdut la o les nacionalitats que posseïa anteriorment i si prova la seva integració al Principat d'Andorra.
- La persona estrangera que ho demana al Govern i que acredita haver tingut la residència principal i permanent al Principat d'Andorra durant els vint anys que precedeixen la presentació de la seva demanda, si demostra haver perdut la nacionalitat que posseïa anteriorment i si prova la seva integració al Principat d'Andorra.
- La persona estrangera que ho demana al Govern i que acredita haver tingut la residència principal i permanent al Principat d'Andorra durant els deu anys que precedeixen la presentació de la seva demanda i haver cursat íntegrament l'escolaritat obligatòria en centres educatius del Principat que integrin en el seu currículum escolar totes les matèries específiques de formació andorrana, i si demostra haver perdut la nacionalitat que posseïa anteriorment.
- L'infant menor d'edat no casat quan un dels progenitors ha adquirit la nacionalitat andorrana, si ha nascut al Principat d'Andorra o si hi ha tingut la seva residència principal i permanent almenys des del mateix temps que aquest progenitor i si han perdut la nacionalitat que posseïen anteriorment. La mateixa regla s'aplica a l'infant que hagi estat objecte d'una adopció plena, en el cas d'adquisició per part de la persona adoptant o per part d'un dels adoptants de la nacionalitat andorrana.

La suficiència d'integració al Principat d'Andorra s'ha de sotmetre a l'apreciació dels serveis de l'Administració general que estableix el Govern. Els mecanismes per a la constatació d'una integració suficient han de ser el més objectius possibles "evitant que es tinguin en compte elements discriminatoris basats en el sexe, l'origen ètnic, la religió, les opinions, la nacionalitat i la situació econòmica de la persona interessada" però que "tinguin en compte, com a element essencial, el coneixement de la llengua catalana i de les institucions andorranes". No han de passar aquesta prova les persones que es consideren integrades a la societat andorrana per haver efectuat l'escolarització obligatòria al Principat i les que acreditin disposar d'un

diploma d'haver assolit el "nivell A" de català i el nivell mitjà de coneixements d'història i institucions andorranes.[29]

2.5.4.- Llei d'inversió estrangera al Principat d'Andorra

la Llei 2/2008, del 8 d'abril, d'inversions estrangeres, va comportar l'obertura del cent per cent d'algunes activitats al capital estranger per atreure empreses d'activitats essencialment no presents a Andorra. Atès que aquestes mesures no van ser suficients per assolir els objectius previstos, es va modificar el marc legislatiu d'inversions estrangeres, amb l'objectiu de cercar un espai més ampli per al progrés i la competitivitat.

Així, amb la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra (desenvolupada en el reglament d'aplicació),[30] es pretén "atreure les inversions i les empreses que poden contribuir més al desenvolupament econòmic, que poden oferir una diversificació més gran de l'economia i que aporten un alt valor afegit. Alhora, es pretén evitar un efecte desfavorable sobre la lliure competència, el mercat de treball i l'equilibri financer dels recursos públics. Conseqüentment, s'estableixen una sèrie de factors objectius per valorar la inversió, com ara el model ocupacional i formatiu, el valor de la inversió, el pla d'expansió o el nivell de compromís amb el Principat, entre altres."

Amb aquesta llei es modifiquen els requisits per a l'obtenció dels drets econòmics de les persones físiques, i s'estableix que s'adquireixen amb l'obtenció de la residència legal al Principat. També es modifica la legislació vigent sobre l'exercici de les professions liberals suprimint el requisit dels vint anys de residència per als no nacionals per poder exercir l'activitat professional a Andorra, i es condiciona a la seva residència efectiva i permanent, així com a un criteri de reciprocitat, que permeti l'exercici efectiu de la professió liberal als nacionals andorrans en l'estat d'origen de qui sol·licita exercir una professió liberal a Andorra.

Pel que fa a les inversions en immobles, s'eliminen les limitacions anteriorment establertes en dos pisos o apartaments per persona física estrangera, i també se suprimeix la vinculació necessària a l'activitat empresarial per a inversions en immobles realitzades per societats andorranes amb majoria de capital estranger.

Es manté el procediment d'autorització prèvia del ministeri competent en matèria d'inversió estrangera per efectuar inversions directes que superin el 10% de participació en societats, i també en les inversions en immobles que vulguin efectuar les persones físiques no residents a Andorra que no disposin de la nacionalitat andorrana, les societats andorranes quan la participació estrangera en el capital social o en els drets de vot sigui igual o superior al 50%, i les sucursals o altres tipus d'establiments permanents a Andorra de no-residents. No es poden autoritzar inversions en immobles que vulguin efectuar persones jurídiques estrangeres que es dediquin a l'adquisició o a la construcció d'immobles amb la finalitat de comercialitzar-los, inclòs l'arrendament.

---

[29] *Reglament per a l'apreciació de la suficient integració a Andorra, de 3-5-96.*

[30] *Reglament d'aplicació de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra. Decret pel qual es modifica el Reglament d'aplicació de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra.*

2.5.5.- Llei d'exercici de professions titulades

La Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals, regula l'exercici de les professions liberals adaptant l'ordenament jurídic andorrà al marc europeu en matèria de reconeixement de titulacions. Fins llavors, la norma reguladora en la matèria era el Decret d'exercici de professions lliberals, aprovat pel Consell General l'11 de juliol de 1977, el contingut del qual havia esdevingut parcialment inadaptat o incomplet per regular l'exercici de les professions liberals de conformitat amb la realitat social i econòmica actual del Principat d'Andorra. Aquesta llei 6/2008, defineix el concepte de "professió liberal", estableix les condicions i els requisits per accedir al seu exercici, i enumera els drets i deures que tenen o han de complir els professionals liberals. També regula els col·legis i les associacions professionals, i estableix les normes bàsiques del Registre de Professionals Liberals, Col·legis i Associacions Professionals.

Aquesta llei es va modificar[31] arran de l'aprovació de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra, substituint la necessitat d'acreditar la residència efectiva i ininterrompuda durant vint anys al Principat d'Andorra, com un dels requisits per accedir a l'exercici d'una professió liberal, de tal forma que a hores d'ara és suficient l'acreditació de la residència efectiva i permanent. D'altra banda, també es va modificar la possibilitat d'atorgar autoritzacions per a l'exercici de professions liberals, mitjançant habilitació especial per decret, a les persones que no reuneixin els requisits de residència i, actualment, de reciprocitat, eliminant tota referència temporal i introduint la concurrència necessària de criteris d'experiència, qualificació, reputació professional i empresarial o de les necessitats sectorials del país. Cal destacar que es va canviar el terme "liberal" pel de "titulat o titulada" i es van modificar tant el títol de la mateixa Llei 6/2008, com la redacció d'algun títol, capítol, i el contingut de diversos articles. Es defineix el concepte de professió titulada, especificant que es caracteritza per la necessària aplicació de coneixements i tècniques propis d'una ciència o branca del saber, per a l'exercici de les quals cal tenir un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior andorrà o reconegut al Principat d'Andorra.

Així, s'estableix que per obtenir l'autorització d'exercici d'una professió titulada cal tenir un títol acadèmic oficial d'estudis d'ensenyament superior andorrà o reconegut al Principat d'Andorra, exigit per a l'exercici de la professió; en el cas de les professions sanitàries també és necessària la inscripció en el Registre de Professionals Sanitaris del ministeri encarregat de la salut. En alguns casos l'obtenció de l'autorització d'exercici d'una professió titulada està subjecta al tracte de reciprocitat que permeti l'exercici efectiu de la professió titulada als nacionals andorrans en l'estat del qual és nacional el sol·licitant. D'altra banda, per poder exercir una activitat professional titulada s'ha d'estar inscrit en el Registre de Professionals Titulats, Col·legis i Associacions Professionals com a exercent de la professió titulada, sigui per compte propi o per compte aliè. I en el cas de les professions col·legiades, s'han d'incorporar al col·legi professional del qual es pretengui exercir la professió.

---

[31] *Llei 26/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.*
Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals.

2.6.- SEGMENTACIÓ DE LA SOCIETAT ANDORRANA

A partir de les dades i la informació recopilada en el marc contextual i enllaçant amb els resultats de l'anterior enquesta sobre la immigració, es poden considerar almenys tres eixos de segmentació de la població d'Andorra que s'interrelacionen i se superposen.[32]

- La segmentació juridicopolítica, definida pel conjunt de drets i deures dels ciutadans, que estableix diferències entre la població amb nacionalitat andorrana i els estrangers residents al país. Tal i com es recull a la Constitució, els drets polítics estan reservats als andorrans, de manera que la població resident no andorrana està exclosa de la participació electoral. D'altra banda, la Llei d'immigració regula l'entrada, el sojorn i l'establiment al Principat d'Andorra de les persones que no són de nacionalitat andorrana, que han de disposar d'una autorització d'immigració adequada a la seva situació (autoritzacions de treball per als treballadors fronterers, autoritzacions d'immigració per als actius residents o autoritzacions d'immigració de residència sense treball), i que s'atorguen segons un principi de prioritat en funció de la nacionalitat.[33]

- La segmentació socioeconòmica o laboral, que estructura la població en funció de la situació dels diferents col·lectius en el mercat de treball. Segons la teoria de la segmentació o dualització del mercat de treball no hi ha un únic mercat de treball que ajusta l'oferta i la demanda, sinó que es diferencia un segment primari amb llocs de treball de qualitat caracteritzats per l'estabilitat, més nivell de qualificació, amb millors condicions i més prestigi, i un segment secundari definit per llocs de treball menys qualificats, més precaris i amb pitjors condicions, si bé dins de cada segment també hi ha diferències internes de millors o pitjors condicions. Aquesta segmentació configura les posicions jeràrquiques dins de l'estructura ocupacional i també es relacionen amb certes característiques de la mà d'obra (gènere, edat, origen o nacionalitat i nivell educatiu), de manera que els llocs de treball del segment secundari que es generen en les economies avançades acaben sent ocupats en major proporció pels immigrants, per una part de les dones, i de la població més jove i menys qualificada, mentre que els llocs de treball del segment primari els ocupen amb més freqüència els treballadors autòctons, els que tenen un nivell educatiu més alt i més edat.[34] Així, la situació de cada persona dins de l'estructura ocupacional, està relacionada amb determinades característiques personals, a més del temps que fa que viu a Andorra i d'altres elements que poden afavorir una mobilitat laboral i social ascendent. D'altra banda cal assenyalar que, tot i que hi ha una associació

[32] Aquests eixos de segmentació prenen com a referència les divisions internes formulades per Dolors Comas d'Argemir i Joan Josep Pujada a: Comas d'Argemir, D.; Pujadas, J. J. (1997). *Andorra un país de frontera*. Barcelona, Editorial Alta Fulla, pàg. 59-63.

[33] Segons l'article 40 del *Decret legislatiu del 6-2-2019 de publicació del text refós de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració*, les autoritzacions d'immigració de residència i treball, temporal, de fronterer, temporal de fronterer, de residència i treball per compte propi, de treball sense residència i de residència sense treball, es concedeixen en primer lloc als nacionals dels estats que hagin signat i ratificat un conveni amb el Principat d'Andorra (és a dir, Espanya, França i Portugal), seguidament als nacionals dels estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu i finalment als nacionals d'altres estats.

[34] López-Roldán, P.; Fachelli, S. (2017). "Desigualdad y segmentación en los mercados de trabajo de España y Argentina". *Anuario IET de trabajo y relaciones laborales*. Vol. 4, pàg. 15-33.

positiva entre el nivell educatiu i la qualitat de la feina (un major nivell educatiu es correspon amb una millor posició en l'escala ocupacional), amb l'expansió i generalització de l'educació, l'assoliment d'alts nivells d'educació formal per part de la població no han s'han compensat amb un creixement dels llocs de treball més qualificats. Això ha comportat una manca de capacitat d'absorció d'alguns dels treballadors més qualificats en les economies on predominen les empreses petites, en sectors de baixa productivitat, intensius en mà d'obra i feines amb alta rotació que es cobreixen amb contractació temporal, i ha donat lloc a situacions de sobrequalificació o subocupació (persones amb més qualificació que les que requereix el lloc de treball), és a dir d'infrautilització de la força de treball. D'altra banda, es reserven als nacionals andorrans les places de funcionaris. La resta de places dels llocs de treball de l'Administració que no es poden cobrir amb candidats andorrans es poden obrir en segona convocatòria a candidats d'altres nacionalitats. El gran creixement econòmic, a més del creixement de la feina que han ofert les administracions i sectors relacionats com la sanitat o l'educació, tenen com a conseqüència que un grup destacable de persones que no tenen la nacionalitat andorrana hagin pogut també treballar en aquests sectors més privilegiats.

- La segmentació lingüísticocultural es produeix en funció del coneixement de la llengua catalana, i de la presència i el prestigi de les diferents llengües que conviuen al país. El català és l'única llengua oficial d'Andorra i es considera un dels elements fonamentals de la identitat i la cultura andorrana, de manera que, en un context on hi ha una forta presència d'altres llengües, se li atorga protecció per part del poders públics.[35] La legislació estableix l'ús del català en les institucions públiques, en les activitats socials i públiques, en l'atenció al públic, en els noms comercials, rètols d'establiment i publicitat, en l'educació, en els mitjans de comunicació social, etc.[36] Es requereix el coneixement del català per accedir a un lloc de treball en l'Administració pública i en la resta de treballs d'atenció al públic. Les persones que volen adquirir la nacionalitat andorrana també han de demostrar el coneixement de la llengua catalana, d'història, cultura i institucions d'Andorra, mitjançant la prova per apreciar el grau d'integració al país.[37] En aquest sentit el fet de conèixer la llengua catalana afavoreix una millor posició en l'àmbit laboral atès que és un requisit en sectors i professions de més qualificació o prestigi, i necessari per treballar a l'administració i parapúbliques, per exemple.

La societat andorrana actual és producte de l'arribada de les diferents onades migratòries que l'han anat transformant i configurant. D'altra banda, com a conseqüència de la interrelació amb les segmentacions abans esmentades, s'ha

[35] L'any 1972 es va posar en marxa el programa d'andorranització de l'ensenyament (Programa de Formació Andorrana) per tal de garantir la integració al país dels alumnes dels sistemes educatius espanyol i francès, i l'any 1982 es va crear el sistema educatiu andorrà, amb uns plans d'estudis específics i atenent la realitat lingüística andorrana. Bastida i Areny, R. (2001) "Els sistemes educatius a Andorra". *Estudi sobre la joventut al Principat d'Andorra.* Andorra, Càritas Andorrana.

[36] Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, de 16-12-99.

[37] En el Decret del 27 de març 2019 de modificació del Reglament per a l'apreciació de la suficient integració a Andorra, es considera integrades a la societat andorrana, i per tant queden exemptes de fer la prova d'integració que es requereix per a l'obtenció de la nacionalitat andorrana, les persones que en el moment de sol·licitar la nacionalitat hagin cursat l'escolaritat obligatòria al Principat d'Andorra o que acreditin que disposen del diploma de ciències humanes i socials, que ofereix coneixements de la història del país, del patrimoni, de les institucions i del medi natural, i permet avaluar el nivell de llengua catalana de nivell A2.

estructurat una jerarquia de prestigi social en funció de l'origen de les persones. La posició més alta l'ocuparien els andorrans que tenen l'estatus més privilegiat (nacionalitat, accés a millors ocupacions, amb la llengua i cultura pròpia del país). Per sota, estarien les persones que van arribar amb les primeres onades migratòries, en especial les de l'entorn més proper, de cultura catalana, juntament amb les persones originàries de França, fruit de la relació històrica i del seu prestigi cultural, que van poder accedir més fàcilment a llocs privilegiats en un context de fort creixement econòmic. A continuació se situarien la resta d'espanyols, que van arribar també en les primeres onades migratòries, però que no tenien l'avantatge de conèixer la llengua catalana i van anar ocupant sobretot llocs del segment secundari, que eren en aquell moment la base de l'economia del país, i conjuntament amb els catalans va arribar a ser el grup nacional majoritari, per sobre dels andorrans. Posteriorment va arribar el col·lectiu portuguès que va representar una proporció molt important de la immigració sobretot durant els anys 90, que també va seguir la mateixa dinàmica d'entrada al mercat laboral en ocupacions del segment secundari, sobretot en sectors com la construcció, hoteleria o comerç, i que arriben a una societat on prèviament ja s'han incorporat persones de diferents orígens i amb forta presència de la llengua castellana. En les darreres dècades ha anat augmentant progressivament l'arribada de persones d'altres països, sobretot de Llatinoamèrica que, seguint el mateix patró de les onades precedents, han accedit majoritàriament als llocs de treball relacionats amb el turisme, incloent el gruix més important del treball temporal, i que els situa en les posicions més baixes de l'escala laboral. Al llarg d'aquests anys també han arribat col·lectius diversos i més minoritaris, des de ciutadans d'altres països no europeus, com els filipins, indis, magrebins, etc., molts dels quals per motius laborals, a ciutadans més benestants, principalment de països europeus, que han vingut a Andorra atrets per les condicions del país (seguretat, paisatge, fiscalitat, etc.).

Tota aquesta heterogeneïtat d'orígens configura una Andorra amb aportacions culturals diverses que han transformat la identitat "tradicional" més uniforme en una nova realitat dinàmica que és producte de les interrelacions entre els diferents grups.

3.- CONCEPTES I MARC TEÒRIC

Els moviments migratoris de la població s'han produït en totes les èpoques i societats, si bé ha variat la intensitat, els llocs d'origen i de destinació i els motius, en funció del context econòmic, polític, social, mediambiental, etc.

Les migracions internacionals s'han accelerat en un món globalitzat, tant pels avenços i majors facilitats en les comunicacions i desplaçaments, com pels processos econòmics que han requerit i promogut el moviment de treballadors, bens i capitals. En aquest context es fa evident la importància i l'impacte que han tingut i tenen les migracions en totes societats ja siguin emissores o receptores de població.

Com s'ha comentat anteriorment, la immigració Andorra és un fenomen central per entendre la transformació econòmica, demogràfica i social experimentada al país durant el segle XX.

En aquest estudi es tracta d'analitzar la percepció de la població d'Andorra sobre la immigració i la seva integració en la societat andorrana. Com a pas previ a l'anàlisi de l'enquesta es presenten en aquest apartat algunes definicions i consideracions sobre els principals conceptes relacionats amb el tema d'estudi, com ara la integració, els estereotips o prejudicis.

3.1.- Migracions internacionals

Tot i que hi ha diferents definicions segons els contextos, en les Recomanacions sobre Estadístiques de les Migracions Internacionals de les Nacions Unides, es defineix com a "migrant internacional" a tota persona que canvia de país de residència habitual, normalment per un període mínim de sis o dotze mesos, segons l'estada mínima requerida per ser resident (immigrant), mentre que les persones que es traslladen a un altre país per un període inferior al requerit per ser resident, s'inclouen dins de la mobilitat temporal (població temporal no resident).[38]

3.2.- Integració

Quan s'analitza la situació de la població immigrant en la societat receptora es fa referència a la integració, un concepte multidimensional que no té una definició única, ja que depèn del context on s'utilitza.

En general el concepte d'integració fa referencia a un procés mitjançant el quan una persona s'incorpora a la societat en igualtat de condicions que les persones ja establertes.[39] Es pot definir com el procés bidireccional d'adaptació mútua entre la població immigrada i la societat d'acollida en el qual els immigrants s'incorporen a la vida social, econòmica, cultural i política de la comunitat receptora. Com a tal, la integració comporta un conjunt de responsabilitats conjuntes per a la població

[38] McAuliffe, M. y A. Triandafyllidou (eds.), (2021). *Informe sobre las Migraciones en el Mundo 2022.* Organización Internacional para las Migraciones (OIM), Ginebra.
[39] Trinidad Requena, A. [et al.] (2010); *Las políticas de integración social de los inmigrantes en las comunidades autónomas españolas.* Bilbao. Fundación BBVA.

immigrada i l'autòctona, i en un sentit ampli incorpora altres conceptes relacionats com la inclusió social i la cohesió social.[40]

La integració es pot analitzar des del punt de vista objectiu o subjectiu.[41]

Des de la perspectiva objectiva es fa referència a les condicions de vida dels immigrants en l'àmbit laboral, econòmic, social, cultural i polític, mitjançant indicadors com el nivell d'ingressos, el tipus d'habitatge, les xarxes de suport, el domini d'idiomes, el tipus de permís de residència, etc. En aquest sentit el concepte d'integració està relacionat amb el d'igualtat, ja que implicaria l'assoliment d'un nivell similar en el benestar i en les oportunitats de tots els col·lectius.

La integració des del punt de vista subjectiu fa referència a variables com la valoració dels immigrants respecte la seva situació, el grau de satisfacció amb el nou entorn, el desig de retorn, el sentiment de pertinença i la identificació amb la societat receptora.

El concepte d'integració es relaciona amb el de cohesió social, que suposa l'acceptació de certs valors i normes de convivència i algun sentiment de pertinença compartit per la majoria dels membres d'una societat.

En aquest sentit es considera que no n'hi ha prou amb preguntar als immigrants si se senten o no adaptats a la cultura o costums del país d'acollida, o saber si tenen un bon un coneixement de la llengua, atès que no són indicadors suficients d'integració i podrien encobrir un procés d'assimilació si no es complementen amb un estatut jurídic que garanteixi la igualtat davant la llei de tots els ciutadans. Per tant es tracta d'una integració que no sigui estrictament cultural, o focalitzada exclusivament en la perspectiva laboral, sinó també social i juridicopolítica, amb l'establiment dels mateixos drets i obligacions per al conjunt de la societat, incloent els drets democràtics per assegurar-se un tracte igual i la possibilitat d'influir en la presa de decisions. Un enfocament multidimensional de la integració que implica també a la població autòctona.[42]

Els processos i les polítiques d'integració depenen d'uns condicionants previs relacionats amb la societat receptora (la seva estructura social, el desenvolupament econòmic, el nivell d'urbanització, la legislació, etc.), que repercuteixen en el tipus d'acolliment i oportunitats que troben els immigrants. Aquest context és canviant, i pot afavorir més o menys la integració de les persones immigrades. D'altra banda, en les societats receptores també hi ha desigualtats econòmiques, de gènere, etc., que es combinen amb les desigualtats ètniques que aporta la immigració. Aquesta superposició determina com es produeix la integració i com modifica l'estructura social anterior.

---

[40] International Organization for Migration (IOM) (2017). "Integration and Social Cohesion: key elements for reaping the benefits of migration". *Global Compact Thematic Paper*. Geneva, IOM. https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbdl486/files/our_work/ODG/GCM/IOM-Thematic-Paper-Integration-and-Social-Cohesion.pdf

[41] Samper, S; Moreno, R. (2008). *Integració i interculturalitat: Anàlisi de les trajectòries migratòries i de la integració subjectiva de la població estrangera extracomunitària a la ciutat de Barcelona*. Direcció d'Immigració, Ajuntament de Barcelona.
https://bcnroc.ajuntament.barcelona.cat/jspui/bitstream/11703/90336/1/2720.pdf

[42] Solanes Corella, A. (2011). "El *buen* inmigrante: regular e integrado", *REDUR* 9, pàg. 99-125

Igualment cal tenir en compte el context previ dels immigrants, com ara els països d'origen, els motius pels quan han emigrat, les expectatives respecte al país d'acollida, així com els vincles afectius, familiars, econòmics, etc., que mantenen amb el seu país d'origen.

Per tot això, la integració no es pot entendre només com una acció individual dels immigrants o per les característiques de la societat d'acollida, sinó per la interacció entre ambdues.

3.2.1.- Models d'integració

En els diferents contextos nacionals es perfilen diversos models d'integració que, en funció de les polítiques per a la integració, configuren els processos socials d'adaptació mútua i les relacions entre la població immigrada i la societat receptora.

De manera esquemàtica es considera que hi ha tres grans models d'integració: l'assimilacionista, el multicultural i l'intercultural.

L'assimilacionista és un model desenvolupat als Estats Units a partir de l'època colonial i posteriorment a França, que parteix d'una consideració homogènia de la societat d'acollida. En aquest model la integració és un procés unidireccional mitjançant el qual els immigrants han d'abandonar progressivament la cultura d'origen i adoptar els costums, la forma de vida, la cultura i els valors majoritaris del país de destinació. El manteniment de les particularitats culturals queda relegat a l'esfera privada, sense reconeixement públic del dret a la diferència. La valoració d'una cultura per sobre de les altres fomenta les desigualtats i l'exclusió de les persones immigrades que es consideren diferents i subordinades.

Un altre model anomenat mestissatge cultural (melting pot) que es va perfilar posteriorment als Estats Units, Canadà i Austràlia que es basa en la fusió cultural, de manera que la cultura i identitat nacional es configura a partir dels grups i poblacions que hi viuen, entenent que amb l'arribada d'immigrants i el contacte amb la població autòctona es produeix una amalgama que origina una societat nova. El resultat seria una societat culturalment homogènia, però en la pràctica es produeixen resistències a aquesta fusió i van sorgir conflictes socials i la reivindicació de respecte a les cultures minoritàries.[43]

El model multicultural (més implantat al Regne Unit i Països Baixos) proposa una convivència de les diferents cultures des del reconeixement i manteniment de l'heterogeneïtat cultural, que es considera que enriqueix la societat d'acollida. Malgrat el reconeixement del dret a la diferència i el respecte a la cultura dels nouvinguts, es produeix una jerarquització entre els diferents grups culturals i es generen processos de segmentació de la societat en grups ètnics que mantenen relacions de desigualtat. També es qüestionen els límits que hauria de tenir el respecte a la diferència cultural, sobretot en els casos que entra en contradicció amb els drets i llibertats individuals dels estats liberals.

[43] Godenau, D., et al. (2014). La integración de los inmigrantes en España: una propuesta de medición a escala regional. Ministerio de Empleo y Seguridad Social. https://digital.csic.es/handle/10261/137972

L'interculturalisme representa un nou model d'integració basat en el concepte de ciutadania i en la igualtat de drets i de deures que reconeix la pluralitat dins d'una identitat comuna. Això suposa l'acceptació per part de tots els col·lectius dels valors democràtics de convivència i igualtat. Amb l'adquisició de drets i deures s'ha d'assolir la integració socioeconòmica dels immigrants mitjançant la creació de polítiques actives d'igualtat. La interculturalitat s'entén com una "relació horitzontal, enriquidora i bidireccional, en la qual tots el grups i persones en relació tenen alguna cosa que expressar i mostrar als altres des de la seva identitat i expressions culturals, evitat l'excloent i buscant allò comú", de manera que la comunicació i la trobada entre cultures afavoreix el sorgiment de noves formes culturals resultants de les "noves necessitats i formes d'identificació grupal i social, des de l'acceptació de les diferències com compatibles i amb l'èmfasi en allò comú i compartit".[44]

Així, l'interculturalisme es basa en la convivència intercultural on es valora i s'accepta allò que és diferent, no com una coexistència en què no hi ha interès per l'altre ni voluntat de teixir vincles més sòlids. També es diferencia del multiculturalisme en el reconeixement de la multiplicitat d'identificacions que formen les identitats individuals (gènere, professió, ideologia, estil de vida, etc.), que faciliten la comunicació entre grups socials diferents.

Des d'aquest enfocament es tracta de construir de forma conjunta per tal d'evitar els processos de fragmentació i segregació social, i els prejudicis i estereotips que "fomenten les pors i les desconfiances a partir d'identificar els estrangers i immigrants com a culpables dels problemes socials, i que obstaculitzen el sentiment de pertinença comú. Alhora, destacant la necessitat pel respecte per uns valors fonamentals i democràtics compartits per tothom, s'evita el perill de caure en un relativisme cultural que justifiqui pràctiques o actituds contràries a aquests valors".[45]

3.2.2.- Processos d'integració

Els models teòrics d'integració presenten limitacions atès que en alguns casos no tenen en compte la complexitat i diversitat interna de les societats prèvia a l'arribada de la immigració, en funció d'altres factors com el gènere, l'edat, l'orientació sexual, l'educació, l'ocupació, l'hàbitat de residència, etc. D'altra banda, aquests models se centren especialment en l'àmbit cultural, però cal tenir en compte altres diferències en relació amb la posició dins de l'estructura social, en l'àmbit econòmic, o laboral. Tampoc es té en compte la possibilitat d'intervenció per part dels governs per planificar i dissenyar estratègies d'integració en els diferents àmbits (laboral, educatiu, sanitari, etc.), atès que en molts països no es compta amb una política específica sinó que s'ha adaptat la gestió d'aquests àmbits per a la immigració. A més, en general, els models d'integració la conceben com un procés lineal en el qual les persones immigrades acaben integrades a la societat

[44] Vansteenberghe Waeterschoot , P. (2011). "Coexistencia de tres modelos de integración en España". *BARATARIA. Revista Castellano-Manchega de Ciencias Sociales,* 13.
[45] D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) (2016). *Guia pràctica per a l'agent antirumors. Com combatre els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural a Barcelona.* Programa BCN Interculturalitat, Ajuntament de Barcelona. https://media-edg.barcelona.cat/wp-content/uploads/2016/09/guia-antirumors-Barcelona-2016-OK-web.pdf

d'acollida, però aquest procés pot ser obert i no sempre segueix una mateixa evolució.[46]

També hi ha altres plantejaments per explicar la integració dels immigrants en les societats receptores, que tenen en compte el procés des de diferents perspectives i superen les propostes dels models teòrics d'integració.

La teoria de l'assimilació segmentada (Portes 1989, 2000, citat a Godenau, et al., 2014) parteix de la constatació de que la societat d'acollida està segmentada pel que fa als recursos i oportunitats als quals tenen accés els integrants dels diferents estrats, de manera que la situació de les persones immigrades serà diferent en funció del segment de la societat al que s'incorpora.

Des de la perspectiva de la integració desagregada (Freeman, 1986, citat a Godenau, et al., 2014) es considera la incorporació dels immigrants com el resultat de la intersecció entre les seves aspiracions i estratègies, i els marcs reguladors en quatre àmbits: l'Estat (lleis d'immigració i ciutadania), el mercat (sobretot el laboral), el benestar social (recursos públics, ajudes assistencials i prestacions econòmiques) i la cultura (condiciones de reconeixement i d'expressió cultural). En general hi ha poca relació entre aquests àmbits i això fa que el procés d'integració segueixin dinàmiques diferents en cada un dels àmbits.

Un altre plantejament (Bosswick i Heckmann, 2006, citat a Godenau, et al., 2014) considera la integració com una situació d'estabilitat de les relacions entre les parts d'un sistema. La integració estructural fa referència a l'adquisició de drets per accedir a posicions i estatus en els mecanismes de producció i redistribució de la societat d'acollida, com l'economia, el mercat de treball, el sistema educatiu, l'habitatge, els drets de ciutadania, etc. La integració cultural implica canvis cognitius, de comportament i actituds, tant de la població immigrada com de l'autòctona, per adquirir competències biculturals que afavoreix totes les parts. La integració social suposa la inclusió i acceptació dels immigrants en les relacions de la societat, com xarxes socials, amistats, matrimonis, associacions). I la integració identitària té en compte els sentiments d'identificació i pertinença amb les institucions i grups de la societat.

Aquestes propostes per interpretar la integració no tenen una visió lineal del procés sinó que tracten de constatar com es desenvolupa en diferents àmbits de la realitat al llarg del temps. Això ve determinat per l'estructura social i les institucions de la societat receptora, on els immigrants, que es diferencien en funció del nivell educatiu o la posició en el mercat laboral, s'incorporen en determinats segments.

3.3.3.- Àmbits i indicadors de la integració

En les darreres dècades, en els països de la Unió Europea es van començar a plantejar directrius polítiques d'integració comunes, no vinculants, orientades cap a una integració bidireccional entre població immigrant i autòctona. En aquest marc

[46] Godenau, D., et al. (2014).

s'han anat definint una sèrie d'àmbits d'actuació i s'han anat desenvolupant diferents polítiques en relació amb la integració dels immigrants.[47]
Entre els principis bàsics per les polítiques d'integració dels immigrants a la UE, es destaca que l'ocupació és una part fonamental del procés d'integració i que és essencial per a la participació dels immigrants en la societat d'acollida, alhora que es reconeix la contribució de la migració econòmica per cobrir les necessitats del mercat laboral. Igualment es considera que l'educació és un element fonamental en la lluita contra l'exclusió social i la discriminació, que permet la preparació dels immigrants per participar amb més èxit i de manera més activa en la societat. També s'assenyala que l'accés dels immigrants a les institucions i als bens i serveis públics i privats en les mateixes condicions que els ciutadans nacionals és un requisit essencial per a una millor integració. Igualment es destaca la importància de la participació conjunta entre immigrants i la comunitat amfitriona en les organitzacions de la societat civil per facilitar el procés d'integració, i que la creació d'associacions amb les comunitats locals també pot contribuir a establir un clima de confiança, cooperació i d'enteniment mutu.

Tot i l'acord en aquest principis bàsics i l'objectiu d'harmonització en matèria d'immigració, els estats membres manifesten una actitud restrictiva adoptant quotes i acord bilaterals, i mantenen especificats pel que fa als requisits d'entrada, permanència i integració, les condicions concretes d'accés i permanència a la feina dels nacionals de tercers països, els processos de concessió de les autoritzacions de treball, la política de nacionalitat, escolarització, habitatge, lluita contra la discriminació, etc.[48]

En relació amb aquests àmbits, des de la Unió Europea es van establir una sèrie d'indicadors bàsics d'integració (coneguts com a indicadors de "Zaragoza")[49] per analitzar el desenvolupament d'aquest procés en els diferents països i avaluar els resultats de les polítiques d'integració implementades en els àmbits d'ocupació, educació, inclusió social i ciutadania activa:

- En l'àmbit de l'ocupació es proposen indicadors com la taxa d'ocupació, la taxa d'atur i la taxa d'activitat.

- En l'àmbit de l'educació s'inclouen indicadors com el nivell màxim d'educació assolit, el rendiment dels estudiants de 15 anys en lectura, matemàtiques i ciència, el percentatge de persones amb nivell d'educació terciària, i la taxa d'abandonament prematur de l'educació i formació.

- Entre els indicadors de l'àmbit de la inclusió social hi ha la renda neta mitjana, la taxa de risc de pobresa, la percepció de l'estat de salut de la població i la proporció de població amb habitatge en propietat.

- Pel que fa a l'àrea de ciutadania activa es considera el percentatge d'immigrants que han obtingut la nacionalitat, el percentatge d'immigrants

[47] Fernández, C.; Corral, A.; Prieto, A.; Sierra, M.L.; Uldemolins, E. (2019). *La integración de los inmigrantes en Europa y en España: modelos e indicadores para las políticas públicas*. Funcas, Estudios de la Fundación, 90.
https://www.funcas.es/wp-content/uploads/Migracion/Publicaciones/PDF/2156.pdf
[48] Consejo Económico y Social (2019). *La inmigración en España: Efectos y oportunidades*. https://www.ces.es/documents/10180/5209150/Inf0219.pdf
[49] Conferencia ministerial europea sobre integración (2010). *Declaración de Zaragoza*. Presidencia española de la Unión Europea. http://www.intermigra.info/archivos/noticias/DecZgza.pdf

amb permís de residència permanent o de llarga durada, el percentatge d'immigrants entre els representants escollits.

- També es consideren importants altres àmbits i indicadors com el percentatge de treballadors sobrequalificats per a la feina que ocupen, l'activitat per compte propi, el coneixement de llengües, les experiències de discriminació, la confiança en les institucions públiques, la proporció de votants entre la població amb dret a vot i el sentiment de pertinença, tot i que encara manquen dades comparables.

A partir d'aquests indicadors bàsics calculats amb les dades disponibles en les enquestes i estadístiques oficials de la UE (com l'Enquesta de Població Activa, l'Enquesta sobre la renda i les condicions de vida, el Cens, el Programa per a l'Avaluació Internacional d'Alumnes, l'Enquesta Social Europea, l'Enquesta Europea de Valors, etc.), i d'altres aportacions s'han realitzat diferents estudis a nivell europeu per mesurar la integració de la població immigrada.[50]

En general es comparen els resultats de la població immigrada amb els de la població autòctona, si bé en alguns casos també és interessant comparar les dades segons els antecedents migratoris (els nascuts al país amb dos pares nascuts a l'estranger, els nascuts al país amb un pare nadiu i l'altre nascut a l'estranger, els nascuts a l'estranger que van immigrar abans dels 15 anys, i els nascuts a l'estranger que van immigrar amb 15 anys o més).[51]

Aquests indicadors són una eina important per analitzar aspectes destacats de la integració en l'àmbit social, econòmic i politico-jurídic, però també s'assenyala que cal elaborar altres indicadors basats en dades qualitatives i subjectives per tenir un coneixement més complet sobre les actituds, sentiments i percepcions de la població envers la immigració. D'altra banda, per poder fer una interpretació adequada dels indicadors d'integració, es destaca la necessitat de tenir en compte el percentatge i les característiques de la població immigrada i altres informacions del context de cada país (característiques dels fluxos migratoris, durada de l'estada, motius de la migració, regions d'origen, llengua d'origen, etc.).

3.4.- Estereotips i prejudicis sobre la població immigrada

Els estereotips són creences compartides que atribueixen determinades característiques als membres d'un grup. Es tracta d'una atribució automàtica en base a una imatge generalitzada que es té sobre un grup, que pot ser negativa o positiva, sense tenir en compte les particularitats dels subjectes. Quan s'emeten judicis negatius sense basar-se en una experiència real o directa ni haver-ho verificat prèviament, es converteix en un prejudici. El prejudici es pot definir com una actitud hostil i desconfiada envers alguna persona que pertany a un col·lectiu, simplement per la seva pertinença a aquest grup.[52]

---

[50] EUROSTAT (2011). *Indicators of immigrant Integration. A pilot study.* Luxembourg: Publications Office of the European Union.
[51] OECD/EU (2018). *Settling In 2018: Indicators of Immigrant Integration*. OECD Publishing, Paris/European Union, Brussels. https://doi.org/10.1787/9789264307216-en
[52] Allport, G. (1954): The nature of prejudice. Cambrige, Mass.: Addison-Wesley.

Els estereotips i els prejudicis poden influir en les actituds i comportaments, i s'utilitzen per justificar la discriminació. La discriminació fa referència a les conductes amb les quals es nega la igualtat en el tracte a determinades persones, que es perceben de manera homogènia, per la seva pertinença a un grup de població. Això condueix a situacions de marginació i exclusió social que poden afectar la vida de les persones en diferents aspectes (feina, educació, salut, habitatge, relacions socials, etc.). Hi ha diferents col·lectius que poden ser objecte de discriminació per les seves característiques: pel lloc d'origen (xenofòbia), l'etnicitat (racisme), l'orientació sexual (homofòbia), la religió (islamofòbia, antisemitisme, etc.), el gènere (masclisme), etc.[53]

Aquestes creences i actituds deriven de la tendència a fer categories socials per situar a les persones en diferents grups diferenciats que confereixen una identitat social ("nosaltres" enfront "els altres").[54] Aquesta categorització, que en principi serveix per simplificar una realitat complexa, pot comportar efectes negatius i injustos quan s'estableix en una situació de competència i s'estructura en funció dels interessos dels grups dominants.

Pel que fa a les persones immigrades s'associen estereotips relacionats amb la pobresa, manca d'estudis, comportaments incívics o delinqüència, costums o creences incompatibles, etc., sense tenir en compte la gran heterogeneïtat que hi ha entre les persones, que tenen diferents orígens, formació, classe social, i interessos o motivacions pròpies.

Segons els atributs que es destaquen es poden donar diferents tipus de discriminació. Es parla de racisme quan es discrimina per l'ètnia de les persones i de xenofòbia quan es discrimina segons el lloc d'origen. Aquestes discriminacions es poden donar de forma manifesta o de forma subtil o latent. El racisme manifest es basa en la percepció dels altres com una amenaça i s'oposa a tenir-hi contacte, de manera que els prejudicis són conscients i generen conductes explícitament discriminatòries, mentre que en el racisme subtil els prejudicis es mantenen de manera latent i s'expressen d'una manera socialment més acceptable, amb sentiments d'incomoditat i desconfiança que es tradueixen en conductes d'evitació o discriminació inconscient, com exagerar les diferències culturals, defensar els valors tradicionals i negar les emocions positives cap a les minories.

3.5.- Relacions intergrupals

Hi ha diferents teories sobre els efectes del context i de la percepció subjectiva en les relacions intergrupals, que expliquen com aquestes relacions poden ser de cooperació o de competència segons la situació experimentada es consideri com una oportunitat d'enriquiment personal o com una amenaça. Aquesta amenaça pot ser a la integritat del grup (recursos, salut), amenaces la posició de privilegi (poder econòmic o polític) o per les diferències culturals que poden amenaçar la reproducció cultural de l'endogrup (amenaces simbòliques).[55]

---

[53] D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) (2016). *Guia pràctica per a l'agent antirumors. Com combatre els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural a Barcelona*.

[54] teoria de la identitat social de Tajfel

[55] Smith Castro, V. (2006). "La psicología social de las relaciones intergrupales: modelos e hipótesis". Actualidades en psicología, 20, pàg. 45-71.

Des de la teoria del conflicte realista (Sherif & Sherif, 1979, citat a Smith Castro, 2006) es considera que l'hostilitat intergrupal sorgeix de la competència directa entre els grups per recursos socialment valorats i aparentment escassos como el poder, el prestigi, els bens materials, la feina, etc. En aquest cas, l'hostilitat intergrupal augmenta quan els grups són competitivament interdependents (quan els guanys d'un grup impliquen pèrdues per a l'altre), mentre que aquesta hostilitat disminueix quan els grups es troben en una relació de cooperació interdependent (quan comparteixen un objectiu comú.) En aquest sentit, el conflicte d'interessos augmenta la cohesió i la identificació amb el propi grup, de manera que si la relació amb l'altre grup es dona en termes de competència, emergeix l'hostilitat entre els grups com a resposta al conflicte. Des de la teoria integrada de les amenaces es destaca que l'amenaça no cal que es basi en criteris objectius, sinó que és suficient la percepció de l'amenaça. Per alguns autors (Tajfel i Turner, 1979, citat a Smith Castro, 2006), la percepció del conflicte d'interessos no porta automàticament al conflicte intergrupal, sinó que depèn de determinades condiciones relacionades amb les possibilitats reals o subjectives de que es pugui donar un canvi en les relacions entre els grups. Des d'aquesta perspectiva l'hostilitat intergupal varia en funció de la seguretat percebuda de les posicions del grup dins de la jerarquia d'estatut social, i del grau d'identificació de les persones envers el seu grup de referència.

D'altra banda, segons la teoria del contacte intergrupal (Allport, 1954), l'exposició directa o indirecta a situacions intergrupals pot reduir l'hostilitat entre aquests grups ja que fa que les persones es puguin percebre individualment, en lloc de guiar-se pels estereotips. Per tal que les interaccions tinguin aquests resultats positius s'han de donar determinades condicions: el contacte ha de ser entre persones que es considerin del mateix estatus en la situació d'interacció, ha d'implicar la cooperació en activitats conjuntes destinades a assolir objectius comuns, i el contacte ha de ser suficientment proper i freqüent per poder establir relacions o amistats significatives entre les persones.

Els prejudicis envers les minories també poden ser l'origen de contraprejudicis. És a dir que entre els col·lectius que se senten rebutjats i discriminats, tot i que no hagin viscut aquestes situacions personalment, sorgeix la desconfiança i actituds defensives envers la resta de la població, que alhora poden reforçar més el sentiment de pertinença i d'identificació amb el propi col·lectiu. Aquests contraprejucidis "són, d'alguna manera, el tancament d'un cercle viciós de prejudicis que nodreix situacions de discriminació i segregació social".[56]

[56] D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) (2016).

4. ENQUESTA SOBRE LA IMMIGRACIÓ

4.1.- Dades sociodemogràfiques

1. Sexe

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Home	394	50,2
Dona	391	49,8
No binari	1	0,1

2. Edat

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
18 a 29 anys	131	16,7
30 a 44 anys	219	27,8
45 a 64 anys	302	38,4
65 anys o més	134	17,1

Entre les persones enquestades pràcticament hi ha la mateixa proporció d'homes que de dones (50%). El 38% tenen entre 45 i 64 anys, el 28% entre 30 i 44 anys, el 17% tenen 65 anys o més i també un 17% són joves entre 18 i 29 anys.

3. Parròquia on viu

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Canillo	51	6,5
Encamp	110	13,9
Ordino	50	6,4
La Massana	115	14,6
Andorra la Vella	201	25,6
Sant Julià de Lòria	91	11,5
Escaldes-Engordany	168	21,4

Un 25,6% dels enquestats viuen a Andorra la Vella, un 21% a Escaldes, un 15% a la Massana, un 14% a Encamp, un 11,5% a Sant Julià, un 6,5% a Canillo i pràcticament en la mateixa proporció a Ordino.

4. País de naixement

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorra	239	30,4
Espanya	259	32,9
França	49	6,3
Portugal	93	11,9
Altres	146	18,5

5. País de naixement detallat

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorra	239	30,4
Espanya	259	32,9
França	49	6,3
Portugal	93	11,9
Argentina	22	2,8
Filipines	14	1,7
Algèria	13	1,7
Marroc	11	1,4
Veneçuela	8	1,0
Colòmbia	8	1,0
Regne Unit	8	1,0
República Dominicana	6	0,8
Uruguai	5	0,7
Perú	4	0,5
Brasil	4	0,5
Holanda	3	0,4
Bèlgica	3	0,4
Equador	3	0,4
Angola	3	0,4
Rússia	2	0,3
Xile	2	0,3
República Txeca	2	0,3
Senegal	2	0,3
Moçambic	2	0,3
Índia	2	0,2
Itàlia	2	0,2
Cuba	1	0,2
Ucraïna	1	0,2
Moldàvia	1	0,2
Alemanya	1	0,2
Malta	1	0,2
Dinamarca	1	0,1
Irlanda	1	0,1
Guatemala	1	0,1
Panamà	1	0,1
Noruega	1	0,1
Austràlia	1	0,1
Luxemburg	1	0,1
Zimbabwe	1	0,1
Bielorússia	1	0,1
Estats Units	1	0,1
Pakistan	1	0,1
Paraguai	1	0,1
Hondures	1	0,1
Canadà	1	0,1
Indeterminat resta d'Àfrica	1	0,1

6. País de naixement (altres països agrupats per zones)

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Andorra	239	30,4
Espanya	259	32,9
França	49	6,3
Portugal	93	11,9
Amèrica Llatina	67	8,5
Països d'Àfrica i Àsia	48	6,1
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	3,9

El 30% dels enquestats han nascut a Andorra, mentre que un 33% han nascut a Espanya, un 12% a Portugal, un 6% a França i un 18,5% a la resta de països (un 8,5% a països d'Amèrica Llatina, un 6% a països d'Àfrica i Àsia i un 4% a altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia).

Als nascuts fora d'Andorra (N=540)

7. Anys de residència

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
Menys de 10 anys	104	19,2
Entre 10 i 19 anys	103	19,1
20 anys o més	331	61,3

La majoria d'enquestats nascuts fora d'Andorra fa més de 20 anys que viuen al país (61%), un 19% fa entre 10 i 19 anys que hi viuen i també un 19% menys de 10 anys.

8. Anys de residència segons el país de naixement

Verticals		Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Total	**540**	**253**	**48**	**93**	**67**	**48**	**31**
Menys de 10 anys	**19,2**	14,7	18,7	6,5	39,5	28,7	37,2
Entre 10 i 19 anys	**19,1**	13,4	13,4	33,9	29,3	15,4	14,1
20 anys o més	**61,3**	71,5	67,8	59,6	29,7	55,9	48,7

Els enquestats nascuts a Espanya i França són els que en major proporció fa vint anys o més que viuen a Andorra (un 71,5% i un 68%, respectivament), seguits dels nascuts a Portugal (prop del 60%), els nascuts a països d'Àfrica i Àsia (56%) i a d'altres països d'Europa (49%), mentre que entre els nascuts a països d'Amèrica Llatina hi ha més percentatge de casos que fa menys de deu anys que resideixen al país (39,5%).

9. Edat d'arribada a Andorra

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
Menys de 18 anys	134	24,8
18 a 29 anys	221	41,0
30 a 44 anys	135	24,9
45 a 64 anys	42	7,9
65 anys o més	6	1,0
No contesta	2	0,4

Entre els enquestats nascuts fora d'Andorra, el 41% tenien entre 18 i 29 anys quan van arribar a Andorra, un 25% entre 30 i 44 anys i un altre 25% eren menors de 18 anys, mentre que un 8% tenien entre 45 i 64 anys i un 1% 65 anys o més.

10. Nacionalitat

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Andorrana	334	42,4
Espanyola	217	27,6
Francesa	39	4,9
Portuguesa	101	12,9
Altres	95	12,1

11. Nacionalitat detallada

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Andorrana	334	42,4
Espanyola	217	27,6
Francesa	39	4,9
Portuguesa	101	12,9
Argentina	14	1,8
Filipines	14	1,8
Regne Unit	9	1,1
Marroc	8	1,0
Itàlia	6	0,8
Algèria	4	0,5
Veneçuela	4	0,5
Colòmbia	4	0,5
Holanda	3	0,4
Rússia	2	0,3
Equador	2	0,3
Xile	2	0,3
República Dominicana	2	0,2
Perú	2	0,2
Bèlgica	2	0,2
Índia	2	0,2
Uruguai	1	0,2
Brasil	1	0,2
Cuba	1	0,2
Ucraïna	1	0,2
Moldàvia	1	0,2
Alemanya	1	0,2
República Txeca	1	0,1
Senegal	1	0,1

Dinamarca	1	0,1
Irlanda	1	0,1
Noruega	1	0,1
Austràlia	1	0,1
Bielorússia	1	0,1
Estats Units	1	0,1
Pakistan	1	0,1
Hondures	1	0,1
Canadà	1	0,1
Àustria	1	0,1

Un 42% dels enquestats tenen la nacionalitat andorrana, un 28% són espanyols, un 13% portuguesos, un 5% francesos i un 12% d'altres nacionalitats.

12. Nacionalitat segons el país de naixement

% Verticals	Total	País de naixement						
		Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Total	**786**	**239**	**259**	**49**	**93**	**67**	**48**	**31**
Nacionalitat								
Andorrana	**42,4**	92,9	28,6	11,7	6,2	17,4	24,1	9,5
Espanyola	**27,6**	5,2	71,0	9,6	0,0	21,4	0,0	6,2
Francesa	**4,9**	0,4	0,0	70,5	0,0	0,0	5,6	0,0
Portuguesa	**12,9**	1,3	0,4	8,1	93,8	1,5	10,4	0,0
Amèrica Llatina	**4,5**	0,0	0,0	0,0	0,0	52,4	0,0	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	**3,7**	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	58,7	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	**4,0**	0,0	0,0	0,0	0,0	7,4	1,3	84,3

La majoria d'enquestats tenen la nacionalitat del país on van néixer: un 93% dels nascuts a Andorra tenen la nacionalitat andorrana, un 71% dels nascuts a Espanya tenen la nacionalitat espanyola, un 70,5% dels nascuts a França són de nacionalitat francesa, un 94% dels nascuts a Portugal tenen la nacionalitat portuguesa i també la majoria dels agrupats en altres zones tenen les respectives nacionalitats. En la majoria dels casos, l'andorrana és la segona nacionalitat més esmentada, darrere de la del propi país de naixement, de manera que tenen la nacionalitat andorrana prop d'un 29% dels nascuts a Espanya, un 12% dels nascuts a França, un 6% dels nascuts a Portugal, un 9,5% dels nascuts a altres països d'Europa, un 24% dels nascuts a països d'Àfrica i Àsia i un 17% dels nascuts a països d'Amèrica Llatina, si bé en aquest cas ocupa la tercera posició darrera de la nacionalitat espanyola (21%).

13. Nacionalitat del pare

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorrana	115	14,7
Espanyola	342	43,5
Francesa	51	6,5
Portuguesa	136	17,3
Altres	142	18,1

Un 43,5% d'enquestats diuen que el seu pare té la nacionalitat espanyola, un 17% la portuguesa, prop d'un 15% l'andorrana, un 6,5% la francesa i un 18% tenen altres nacionalitats.

14. Lloc d'origen del pare

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorra	55	7,0
Catalunya	123	15,6
Andalusia	89	11,3
Galícia	35	4,5
Resta d'Espanya	142	18,1
França	44	5,6
Portugal	127	16,2
Altres	170	21,6

Per lloc d'origen del pare un 7% són d'Andorra, un 15,6% de Catalunya, un 11% d'Andalusia, un 4,5% de Galicia i un 18% de la resta d'Espanya, mentre que un 5,6% són de França, un 16% de Portugal i un 21,6% d'altres països.

15. Nacionalitat de la mare

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorrana	106	13,5
Espanyola	361	45,9
Francesa	49	6,2
Portuguesa	127	16,2
Altres	142	18,1

Pel que fa a la nacionalitat de la mare, un 46% dels enquestats diuen que és espanyola, un 16% portuguesa, un 13,5% andorrana, un 6% francesa i un 18% d'altres nacionalitats.

16. Lloc d'origen de la mare

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorra	49	6,3
Catalunya	129	16,4
Andalusia	75	9,5
Galícia	37	4,7
Resta d'Espanya	153	19,5
França	48	6,1
Portugal	121	15,4
Altres	174	22,2

Segons el lloc d'origen, un 6% diuen que la seva mare és d'Andorra, un 16% de Catalunya, un 9,5% d'Andalusia, prop d'un 5% de Galicia i un 19,5% de la resta d'Espanya, mentre que un 6% diuen que és de França, un 15% de Portugal i un 22% d'altres països.

17. Nacionalitat del pare i de la mare

	Total	Nacionalitat de la mare				
% Totals		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Total	**786**	**13,5**	**45,9**	**6,2**	**16,2**	**18,1**
Nacionalitat del pare						
Andorrana	**14,7**	10,0	3,8	0,3	0,2	0,4
Espanyola	**43,5**	2,0	39,1	0,9	0,4	1,1
Francesa	**6,5**	0,6	1,2	4,4	0,1	0,2
Portuguesa	**17,3**	0,0	1,1	0,4	15,5	0,3
Altres	**18,1**	1,0	0,7	0,2	0,0	16,1

El creuament entre les dades de la nacionalitat de la mare i del pare dels enquestats mostra com en la majoria dels casos coincideix la nacionalitat d'ambdós progenitors. Un 10% del total tenen els dos progenitors de nacionalitat andorrana, un 39% els dos són de nacionalitat espanyola, un 4% francesa, un 15,5% portuguesa i un 16% d'altres nacionalitats.

18. Nacionalitat dels progenitors segons la nacionalitat de l'enquestat

	Total	Nacionalitat de l'enquestat				
% Verticals		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Total	**786**	**334**	**217**	**39**	**101**	**95**
Progenitors amb la mateixa nacionalitat que l'enquestat	**59,6**	23,5	85,5	72,2	93,1	85,8
Un dels progenitors amb la mateixa nacionalitat que l'enquestat	**13,3**	17,4	9,6	22,2	5,0	12,3
Progenitors amb nacionalitat diferent de l'enquestat	**27,2**	59,1	4,8	5,6	2,0	1,9

La majoria de les persones enquestades de nacionalitat espanyola (85,5%) diuen que els dos progenitors són també espanyols, igualment la majoria d'enquestats de nacionalitat francesa (72%), portuguesa (93%) i altres nacionalitats (86%) diuen que els dos progenitors tenen la mateixa nacionalitat (francesa, portuguesa o altres, respectivament), mentre que en el cas dels enquestats de nacionalitat andorrana, el 23,5% tenen els dos progenitors de nacionalitat andorrana, el 17% només un dels dos progenitors és de nacionalitat andorrana i el 59% cap dels dos la té, de manera que la majoria d'enquestats andorrans són fills de pares no andorrans i han obtingut la nacionalitat per haver nascut a Andorra, per anys de residència al país o per matrimoni. En conjunt, un 40% de les persones enquestades tenen un o els dos progenitors d'una nacionalitat diferent de la seva.

19. Nivell d'estudis més alt que ha acabat

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Sense estudis	7	0,9
Estudis primaris	119	15,1
Estudis secundaris	264	33,6
Formació Professional	177	22,5
Estudis universitaris	218	27,7
Altres	1	0,1
No contesta	1	0,1

Un 33,6% dels enquestats tenen estudis secundaris, prop d'un 28% estudis universitaris, un 22,5% estudis de formació professional, un 15% estudis primaris i un 1% no tenen estudis finalitzats.

20. Nivell d'estudis segons la nacionalitat

% Verticals		Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Total	786	334	217	39	101	35	29	31
Estudis primaris o sense estudis	16,0	7,0	28,1	4,2	34,7	1,8	14,9	0,0
Estudis secundaris	33,6	35,2	30,3	29,2	37,6	29,8	48,9	21,6
Formació Professional	22,5	23,5	17,1	40,3	19,8	40,4	8,5	29,4
Estudis universitaris	27,7	34,3	24,1	26,4	7,9	28,1	25,5	49,0

Els enquestats de nacionalitat portuguesa i espanyola són els que tenen amb més proporció estudis primaris (un 35% i un 28%, respectivament), els enquestats dels països d'Àfrica i Àsia tenen sobretot estudis secundaris (49%), seguits dels enquestats portuguesos (37,6%) i dels andorrans (35%), mentre que els francesos i els dels països de l'Amèrica Llatina esmenten en primer lloc els estudis de formació professional (al voltant del 40% en els dos casos) i els enquestats d'altres països d'Europa tenen en major proporció estudis universitaris (49%), seguits dels andorrans (34%).

21. País on ha realitzat els estudis obligatoris

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Andorra	317	40,3
Espanya	229	29,1
França	44	5,6
Portugal	73	9,3
Altres	118	15,0
No contesta	5	0,6

22. Altres països on han realitzat els estudis obligatoris

	Freqüències	Percentatges
Total	118	100
Argentina	21	17,8
Filipines	14	12,0
Marroc	11	9,2
Regne Unit	9	7,7
Algèria	7	5,7
Veneçuela	6	5,2
Colòmbia	6	5,2
Uruguai	4	3,3
República Dominicana	3	2,8
Holanda	3	2,6
Brasil	3	2,6
Perú	3	2,4
Alemanya	3	2,3
Rússia	2	2,1
Xile	2	2,1
Senegal	2	1,7
Equador	2	1,6
Índia	2	1,6
Itàlia	2	1,6
Cuba	1	1,0
Ucraïna	1	1,0
Canadà	1	1,0
Cap Verd	1	0,8
Angola	1	0,8
Panamà	1	0,8
Bèlgica	1	0,5
República Txeca	1	0,5
Moldàvia	1	0,5
Irlanda	1	0,5
Noruega	1	0,5
Austràlia	1	0,5
Bielorússia	1	0,5
Pakistan	1	0,5
Hondures	1	0,5
Japó	1	0,5

Un 40% dels enquestats han cursat els estudis obligatoris a Andorra, seguits d'un 29% que els han realitzat a Espanya, mentre que un 9% els ha fet a Portugal, un 5,6% a França i un 15% a altres països (sobretot Argentina, Filipines, Marroc i Regne Unit).

23. País on ha realitzat els estudis obligatoris segons el país de naixement

		País de naixement						
% Verticals		Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Total	786	239	259	49	93	67	48	31
Andorra	40,3	94,3	18,6	6,0	25,7	10,7	13,3	8,7
Espanya	29,1	5,0	79,6	2,2	1,1	9,5	0,0	8,2
França	5,6	0,0	0,0	85,5	1,1	0,0	2,2	0,0
Portugal	9,3	0,4	0,0	4,1	71,0	0,0	8,3	0,0
Altres	15,0	0,3	0,0	2,2	1,1	79,8	76,1	83,0
No contesta	0,6	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

La majoria dels enquestats han realitzat els estudis obligatoris al país de naixement: el 94% dels nascuts a Andorra, el 80% dels nascuts a Espanya, el 85,5% dels que han nascut a França, el 71% dels que han nascut a Portugal, i també entre els 76% i el 83% dels que han nascut a altres països, han cursat aquests estudis als respectius països d'origen. En segon lloc, les persones que han nascuts a Andorra que han estudiat a Espanya (5%), i la resta a Andorra (entre un 6% i un 26%).

Als que han estudiat a Andorra (N=317)

24. A quina escola?

	Freqüències	Percentatges
Total	317	100
Escola andorrana	61	19,3
Escola espanyola	87	27,4
Escola congregacional (religiosa)	50	15,9
Escola francesa	118	37,4

Entre els enquestats que han fet els estudis obligatòria a Andorra, un 37% diuen que els han realitzat a l'escola francesa, un 27% a l'espanyola, un 19% a l'andorrana i un 16% a la congregacional.

25. Amb qui viu a la llar?

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Sol/a	204	25,9
Amb la parella sense fills/es (amb o sense altres persones)	186	23,6
Amb la parella i fills/es (amb o sense altres persones)	212	27,0
Amb fills/es sense parella (amb o sense altres persones)	59	7,5
Amb altres persones (ni parella ni fills/es)	35	4,5
Amb la família d'origen (pare i/o mare)	90	11,5

Un 26% dels enquestats viuen sols, un 27% amb la parella i fills, un 23,6% amb la seva parella (sense fills), un 7,5% viuen amb algun fill (sense parella), un 4,5% amb altres persones que no són la parella ni els fills, mentre que un 11,5% viuen a la llar d'origen (amb el pare i/o la mare).

Als que viuen amb la seva parella amb o sense fills/es (N=398)

26. Nacionalitat de la parella

	Freqüències	Percentatges
Total	**398**	**100**
Andorrana	124	31,2
Espanyola	122	30,6
Francesa	21	5,2
Portuguesa	61	15,3
Altres	71	17,8

Entre les persones que viuen amb la seva parella, un 31% diuen que la parella té la nacionalitat andorrana, un altre 31% espanyola, un 15% portuguesa, un 5% francesa i un 18% d'altres nacionalitats (sobretot d'Argentina i altres països d'Amèrica Llatina, del Magreb, de Filipines i d'altres països d'Europa).

27. Nacionalitat de la parella segons nacionalitat de la persona enquestada

	Total	Nacionalitat				
% Verticals		**Andorrana**	**Espanyola**	**Francesa**	**Portuguesa**	**Altres**
Total	**398**	**141**	**125**	**21**	**65**	**46**
Nacionalitat de la parella						
Andorrana	**31,2**	61,9	16,0	12,5	13,8	12,0
Espanyola	**30,6**	16,5	62,6	12,5	16,9	14,7
Francesa	**5,2**	1,0	2,3	62,5	1,5	4,0
Portuguesa	**15,3**	7,2	9,9	7,5	55,4	1,3
Altres	**17,8**	13,4	9,2	5,0	12,3	68,0

Com es pot observar, en la majoria dels casos els dos membres de la parella tenen la mateixa nacionalitat: un 62% dels andorrans tenen la parella andorrana, el 63% dels espanyols diuen que la seva parella és espanyola, el 62,6% dels francesos tenen la parella de la mateixa nacionalitat, i el 55% dels portuguesos també tenen la parella de nacionalitat portuguesa. No obstant aquest predomini, també és interessant destacar la presència de parelles mixtes pel que fa la nacionalitat que evidencien aquesta diversitat en la naturalesa demogràfica de la societat andorrana, fet que actua com a element cohesionador entre la població del Principat. Així doncs, es comprova com els andorrans tenen parelles procedents d'Espanya i d'altres indrets (amb un 16,5% i un 13%), un 16% dels enquestats espanyols diuen que la seva parella és andorrana, i un 12,5% dels francesos diuen que la seva parella és andorrana i un altre 12,5% espanyola. En el cas dels portuguesos convindria destacar que es tracta del gruix de població que més lligams de parella presenta amb diverses nacionalitats (un 17%, un 14% andorrana, i un 12% d'altres nacionalitats). Finalment, pel que fa a les altres nacionalitats, es pot observar com estableixen més relacions de parella amb els espanyols i els andorrans (amb un 15% i un 12%, respectivament). En total, un 38% de les parelles tenen diferents nacionalitats.

28. Lloc d'origen de la parella

	Freqüències	Percentatges
Total	**398**	**100**
Andorra	75	18,7
Catalunya	52	13,1
Andalusia	18	4,5
Galícia	15	3,8
Resta d'Espanya	62	15,6
França	26	6,5
Portugal	59	14,9
Altres	90	22,5
No contesta	1	0,4

En gairebé un 19% dels casos el lloc d'origen de la parella és Andorra, un 13% de Catalunya, un 4,5% d'Andalusia, un 4% de Galicia i un 15,6% de la resta d'Espanya. D'altra banda, un 15% dels enquestats diuen que la seva parella és de Portugal, un 6,5% de França i un 22,5% d'altres països, que majoritàriament coincideixen amb la seva nacionalitat, tot i que no sempre.

29. Independentment que visquin a la mateixa llar. Vostè té fills/es?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Sí	458	58,2
No	328	41,8

Als que tenen fills (N=458)

30. Lloc de naixement dels fills/es (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**458**	
Andorra	331	72,3
Espanya	76	16,5
França	19	4,1
Portugal	24	5,2
Altres	50	10,9

La majoria de les persones enquestades que tenen fills/es diuen que els fills/es van néixer a Andorra (72%), seguits d'un 16,5% que van néixer a Espanya, un 5% a Portugal, un 4% a França i un 11% a altres països.

31. Lloc de naixement dels fills/es segons el lloc de naixement de la persona enquestada

% Verticals	Total	Lloc de naixement de la persona enquestada				
		Andorra	Espanya	França	Portugal	Altres
Total	458	96	177	32	64	89
Lloc de naixement dels fills/es						
Andorra	72,3	94,0	72,2	64,1	66,1	56,3
Espanya	16,5	3,0	34,2	6,7	3,2	8,8
França	4,1	1,5	2,7	33,4	1,6	1,2
Portugal	5,2	0,0	0,0	0,0	33,2	2,9
Altres	10,9	3,0	1,6	7,5	3,9	44,0

Entre les persones enquestades que tenen fills, les que han nascut a Andorra són les que diuen en major proporció que els seus fills/es han nascut a Andorra (94%). També tenen fills/es que han nascut a Andorra un 72% dels enquestats nascuts a Espanya, un 64% dels enquestats nascuts a França, un 66% dels nascuts a Portugal i un 56% dels enquestats nascuts a altres països. La gran majoria d'aquests fills són la pròxima generació d'andorrans, reforçant l'origen plural dels andorrans.

32. Nacionalitat dels fills/es (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**458**	
Andorrana	351	76,6
Espanyola	63	13,7
Francesa	12	2,7
Portuguesa	25	5,4
Altres	41	8,9

Prop d'un 77% de les persones enquestades que tenen fills/es diuen que els fills/es són de nacionalitat andorrana, un 14% de nacionalitat espanyola, un 5% de nacionalitat portuguesa, un 3% de nacionalitat francesa i un 9% d'altres nacionalitats.

33. Nacionalitat dels fills/es segons la nacionalitat de les persones enquestades

	Total	Nacionalitat de la persona enquestada				
% Verticals		**Andorrana**	**Espanyola**	**Francesa**	**Portuguesa**	**Altres**
Total	**458**	**171**	**143**	**22**	**68**	**54**
Nacionalitat dels fills/es						
Andorrana	**76,6**	94,9	68,0	63,4	73,5	50,6
Espanyola	**13,7**	3,4	34,0	9,8	4,4	5,7
Francesa	**2,7**	0,8	0,0	41,5	1,5	1,1
Portuguesa	**5,4**	0,0	0,0	0,0	35,3	1,1
Altres	**8,9**	5,1	3,3	0,0	0,0	50,6

La nacionalitat dels fills/es de les persones enquestades és majoritàriament andorrana: un 95% en el cas de les que tenen també nacionalitat andorrana, un 68% entre les de nacionalitat espanyola, un 63% entre les de nacionalitat francesa, un 73,5% entre les de nacionalitat portuguesa i gairebé un 51% entre les d'altres nacionalitats. En el cas dels enquestats no andorrans, també convindria destacar que la nacionalitat dels fills/es més freqüent, després de l'andorrana, coincideix amb la seva nacionalitat.

S'ha de destacar l'elevat nombre persones que no tenen la nacionalitat andorrana que tenen fills i filles andorranes (més del 40%). Aquest fet denota un considerable arrelament per part de les famílies procedents d'altres indrets, les quals acaben consolidant el seu projecte de vida al país i els seus fills i filles acaben esdevenint andorrans.

34. Lloc on han realitzat o realitzen els estudis obligatoris els fills/es (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**458**	
A Andorra	397	86,7
A Espanya	29	6,4
A França	7	1,6
A Portugal	10	2,2
Altres	22	4,9

Igualment la majoria d'enquestats diuen que els seus fills/es han realitzat o estan realitzant els estudis obligatoris a Andorra (87%), un 6% a Espanya, un 2% a

Portugal, un 1,6% a França i un 5% a altres països. Aquest fet també denota un arrelament al país, ja que els fills i filles de les persones nascudes fora d'Andorra passen la seva etapa de formació obligatòria interrelacionant amb el conjunt d'infants del país.

Si els fills/es han estudiat o estudien a Andorra (N=397)

35. A quina escola (Sistema educatiu) estudien o han estudiat els fills/es? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**397**	
Escola andorrana	129	32,6
Escola espanyola	59	14,9
Escola congregacional	86	21,6
Escola francesa	141	35,5
Altres	3	0,8
Infants de 0 a 3 anys	19	4,8

En els casos que els fills que estudien o han estudiat a Andorra, un 35,5% han estudiat a l'escola francesa, un 33% a l'escola andorrana, un 21,6% a la congregacional, un 15% a l'espanyola i un 5% són infants menors de 3 anys.

36. Escola on han estudiat els fills/es segons l'escola on ha estudiat la persona enquestada

% Verticals	Total	Sistema educatiu on ha estudiat la persona enquestada a Andorra			
		Escola andorrana	Escola espanyola	Escola congregacional	Escola francesa
Total	**458**	**7**	**51**	**25**	**66**
Sistema educatiu on han estudiat els fills/es a Andorra					
Escola andorrana	**32,6**	60,0	41,4	29,5	18,9
Escola espanyola	**14,9**	0,0	10,0	5,9	7,5
Escola congregacional	**21,6**	20,0	30,8	49,0	26,4
Escola francesa	**35,5**	0,0	21,9	17,7	55,3
Altres	**0,8**	0,0	0,0	0,0	1,0
Infants de 0 a 3 anys	**4,8**	20,0	3,9	9,8	6,8

La majoria dels enquestats que han estudiat a Andorra a l'escola andorrana diuen que els seus fills/es també han estudiat a l'escola andorrana, tot i que en aquest grup hi ha pocs casos a la mostra i no es pot considerar representatiu. Els enquestats que han estudiat a l'escola espanyola diuen en major proporció que els seus fills han estudiat a l'escola andorrana (41%) i en segon lloc que els fills/es han estudiat a l'escola congregacional (31%), i només el 10% afirmen que els seus fills han estudiat també a l'escola espanyola. Un 9% dels enquestat que han estudiat a l'escola congregacional diuen que els seus fills/es també han estudiat en aquestes escoles, i un 55% dels enquestats que han estudiat a l'escola francesa diuen que els seus fills/es han estudiat a l'escola francesa.

37. Ocupació actual

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	9,2
Professionals, tècnics i similars	115	14,7
Personal administratiu i similars	103	13,1
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	30,7
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	7,4
Treballadors no qualificats	28	3,6
Jubilats	111	14,2
Estudiants	30	3,8
Mestressa de casa	7	0,9
Aturats i d'altres situacions	18	2,3
Nc	1	0,1

Quant a l'ocupació, prop d'un 31% dels enquestats són treballadors del comerç, l'hostaleria o els serveis personals, un 15% professionals o tècnics, un 13% personal administratiu, un 9% són directius, propietaris o comandaments intermedis, un 7% treballadors de la indústria i la construcció i un 3,6% treballadors no qualificats. La resta no estan ocupats actualment o es troben en situació d'inactivitat: un 14% estan jubilats, un 4% són estudiants, un 2% estan a l'atur o en altres situacions i un 1% fan les tasques de la llar (mestresses de casa).

38. Ocupació actual segons la nacionalitat

	Total	Nacionalitat				
% Verticals		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Total	786	334	217	39	101	95
Directius, propietaris i comandaments intermedis	9,2	6,5	10,5	18,1	9,9	11,6
Professionals, tècnics i similars	14,7	21,7	10,5	15,3	5,9	8,4
Personal administratiu i similars	13,1	21,7	8,3	2,8	6,9	4,5
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	30,7	21,3	35,5	33,3	34,7	47,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	7,4	5,2	7,0	4,2	18,8	5,2
Treballadors no qualificats	3,6	0,9	3,9	1,4	11,9	4,5
Jubilats	14,2	11,3	21,1	23,6	6,9	12,3
Estudiants	3,8	7,8	0,4	0,0	2,0	0,6
Mestressa de casa	0,9	0,9	0,9	0,0	1,0	1,3
Aturats i d'altres situacions	2,3	2,6	1,3	1,4	2,0	4,5

Com es pot observar en aquesta taula, la situació ocupacional de les persones enquestades varia en funció de la seva nacionalitat. Així, les persones de nacionalitat espanyola (35,5%), francesa (33%), portuguesa (35%) i d'altres nacionalitats (47%) estan ocupades en major proporció com a treballadors del comerç, l'hoteleria i els serveis personals, mentre que les persones de nacionalitat andorrana són les que més treballen com a professionals o tècnics (22%) i personal administratiu (22%). En segon lloc destaca la proporció de jubilats entre els enquestats espanyols (21%) i francesos (24%), mentre que els enquestats portuguesos són els que més diuen que estan ocupats com a treballadors de la indústria i la construcció (19%) i treballadors no qualificats (12%). Així doncs, es pot concloure que la segmentació del mercat de treball, condiciona la posició en una ocupació o en una altra en funció de la nacionalitat de cada persona.

A les persones ocupades (N=619)

39. Sector d'activitat

	Freqüències	Percentatges
Total	**619**	**100**
Comerç	139	22,5
Hoteleria i restauració	135	21,8
Administració Pública i parapúbliques	97	15,7
Altres serveis	64	10,3
Construcció i annexes construcció	36	5,9
Sector industrial i garatges	27	4,4
Professions liberals	25	4,1
Organismes financers i assegurances	24	3,9
Serveis personals	19	3,1
Sanitat	14	2,2
Altres	13	2,2
Educació	8	1,4
Activitats immobiliàries i serveis empresarials	8	1,3
Transport	3	0,5
Turisme	3	0,5
Sector primari (agricultura, ramaderia)	1	0,2

Els principals sectors de les empreses on treballen les persones enquestades ocupades són el comerç (22,5%), l'hoteleria i restauració (22%), l'Administració Pública i parapúbliques (16%), altres serveis (10%) i la construcció i annexes (6%).

A totes les persones enquestades (N=786)

40. Nombre de persones que conviuen a la llar (incloent la persona enquestada)

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
1	203	25,8
2	241	30,7
3	180	22,9
4	126	16,0
5 o més	36	4,6

Un 26% dels enquestats viuen sols, un 31% viuen en una llar formada per dues persones, un 23% en llars de tres persones, un 16% en llars de quatre persones i un 5% en llars de cinc o més persones.

41. **De les persones que conviuen amb vostè quantes reben ingressos per l'activitat que exerceixen, per una pensió, etc. (incloent la persona enquestada)?**

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
1	275	35,0
2	384	48,9
3	103	13,1
4	20	2,6
5 o més	4	0,5

El 35% dels enquestats diuen que a la seva llar només una persona rep ingressos ja sigui pel seu treball remunerat, per una pensió, etc., mentre que el 49% diuen dues persones de la llar reben ingressos, un 13% tres persones i un 3% quatre o més persones.

42. **Actualment, entre tots els membres de la llar i per tots els conceptes, quin són els ingressos nets mensuals dels que disposen a la seva llar?**

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Fins a 1200 euros mensuals	70	8,9
Entre 1201 i 2000 euros mensuals	173	22,0
Entre 2001 i 3000 euros mensuals	203	25,9
Entre 3001 i 4000 euros mensuals	122	15,5
Entre 4001 i 5000 euros mensuals	62	7,9
De 5001 i 6000 euros mensuals	27	3,4
Superiors i 6000 euros mensuals	33	4,2
NS/NC	97	12,3

En el 26% dels casos, els ingressos de la llar estan entre els 2.001 i els 3.000 euros mensuals, un 22% entre 1.201 i 2.000 euros i un 15,5% entre 3.001 i 4.000 euros, mentre que un 9% tenen ingressos inferiors a 1.200 euros, un 8% entre 4.001 i 5.000 euros i prop d'un 8% superiors a 5.000 euros.

43. El seu habitatge actual és de...

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Propietat	206	26,2
Lloguer	568	72,3
Altres	12	1,5

43.1. Altres

	Freqüències	Percentatges
Total	**12**	**100**
Aina	1	12,5
Allotjament per l'empresa	1	8,2
Casal Calones	2	20,8
Residència	1	12,5
Hotel	1	8,2
Nc	4	37,6

La majoria de les persones enquestades (72%) diuen que el seu habitatge és de lloguer, davant un 26% que el tenen de propietat.

44. Tinença de l'habitatge segons la nacionalitat

% Verticals		Andorrana	Espanyola	Francesa	Portuguesa	Altres
Total	**786**	**334**	**217**	**39**	**101**	**95**
Propietat	**26,2**	34,3	22,4	34,7	18,8	11,0
Lloguer	**72,3**	63,0	76,3	65,3	81,2	89,0
Altres	**1,5**	2,6	1,3	0,0	0,0	0,0

Els enquestats de nacionalitat andorrana i francesa són els que en major proporció tenen l'habitatge en propietat (un 34% i un 35%, respectivament), mentre que els del grup d'altres nacionalitats són els que menys ho diuen (11%).

4.2.- Anàlisi dels resultats

A continuació s'analitzen les preguntes realitzades a les persones enquestades en relació amb el tema de la immigració i dels immigrants, entenent com a immigrants les persones que han arribat a Andorra, per diferents motius, procedents d'un altre país (d'origen) i que s'hi estableixen no d'una manera temporal.

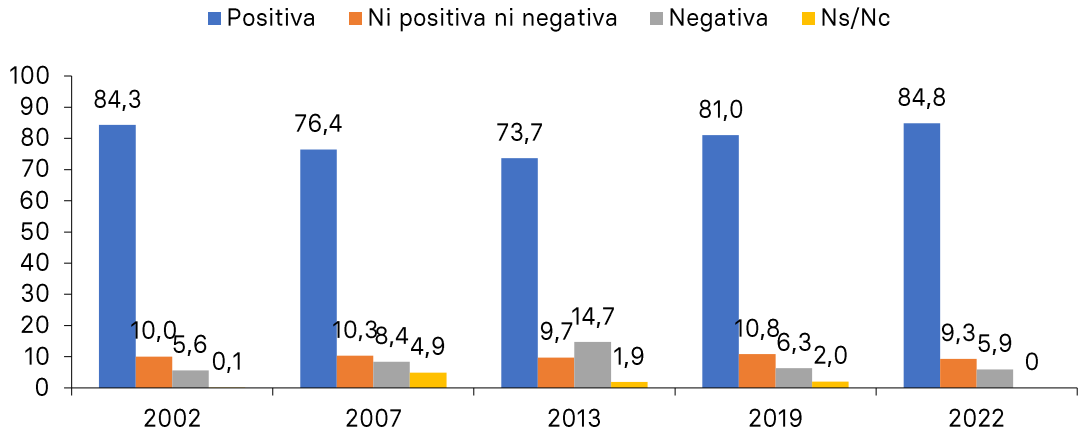
1.- Creu que la immigració per Andorra és molt positiva, bastant positiva, bastant negativa o molt negativa?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Molt positiva	301	38,3
Bastant positiva	366	46,6
Ni positiva ni negativa	73	9,3
Bastant negativa	40	5,1
Molt negativa	7	0,9

El 85% de les persones enquestades consideren que la immigració és bastant o molt positiva per Andorra, mentre que un 6% la consideren negativa i un 9% ni positiva ni negativa.

No hi ha diferències estadísticament significatives en funció del sexe, l'edat, el nivell d'estudis ni l'ocupació dels enquestats. En funció de la nacionalitat s'observa que en tots els casos la majoria d'enquestats consideren que la immigració és molt o bastant positiva per Andorra, si bé destaca que els que ho diuen en major proporció són els enquestats d'altres nacionalitats (95%) i els de nacionalitat portuguesa (91%), seguits dels francesos i espanyols (un 87,5% i un 86%, respectivament) i dels andorrans (79%). Així doncs, els andorrans també tenen majoritàriament una percepció positiva envers la immigració, tot i que són els que ho expressen en menor proporció. També s'observa que els andorrans que tenen un o els dos progenitors no andorrans declaren una opinió més positiva envers la immigració (un 90% i un 81%, respectivament), que els andorrans amb els dos progenitors andorrans (65%). D'altra banda, els enquestats de nacionalitat andorrana són els que més han dit que la immigració no és positiva ni negativa per Andorra (13%) o que és negativa (8%). En augmentar els anys de residència també augmenta el percentatge d'enquestats que diuen que la immigració és positiva: entre un 91% i un 92% dels que fa menys de 20 anys que hi resideixen, per un 87% dels enquestats que fa més de 20 anys que viuen a Andorra i un 76,5% dels nascuts al país.

Creu que la immigració per Andorra és positiva, ni positiva ni negativa o negativa?

Aquests resultats són molt similars als de l'enquesta de l'any 2002, quan un 84% dels enquestats consideraven la immigració positiva per Andorra, un 10% ni positiva ni negativa i un 5,6% negativa. En les enquestes del 2007 i del 2013 la percepció positiva envers la immigració va baixar fins a un 76% i un 74% respectivament, que es pot relacionar amb el context de crisi econòmica i la pèrdua de llocs de treball que es va viure en aquells anys. L'any 2019 s'observa un canvi de tendència i torna a augmentar fins al 81% el percentatge de persones que consideren que la immigració és positiva per Andorra i gairebé quatre punts més el 2022.

Als que diuen que la immigració és positiva (N=667)

1.1.- Per què creu que és positiva? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	667	
Aporten treball, mà d'obra, professionals qualificats	359	53,9
Creixement econòmic, funcionament i desenvolupament del país	188	28,2
Enriquiment cultural i social, diversitat, noves maneres de fer les coses	110	16,4
Oportunitats laborals i de millorar la situació dels immigrants, qualitat de vida, seguretat	44	6,6
Creixement de població, es necessita més gent, natalitat	11	1,7
Positiva o necessària però amb control	6	0,9
És una immigració controlada, es compleixen les normes	5	0,7
Depèn del tipus d'immigració, si és gent bona i treballadora	4	0,7
Bona convivència	4	0,6
Andorra és un país molt acollidor	3	0,4
Es necessària	3	0,4
Millorar sistema pensions	3	0,4
Més control en l'entrada de la immigració, seleccionar el tipus d'immigració	1	0,1
Immigrants sense formació, poc preparats	1	0,1
Precarietat, condicions laborals dolentes, problemes d'allotjament, salaris baixos	1	0,2
Tots tenim els mateixos drets	1	0,1
Sempre que s'integrin	1	0,2
Ve gent que no vol treballar molt	1	0,2
Altres	5	0,8
Ns/Nc	8	1,2

Les persones que consideren la immigració és positiva per Andorra diuen sobretot que els immigrants han aportat la mà d'obra per ocupar els llocs de treball que no es poden cobrir amb els treballadors del país (54%), i que han contribuït al creixement i funcionament de l'economia i al desenvolupament d'Andorra (28%). En tercer lloc es valora que la immigració afavoreix la diversitat i aporta un enriquiment cultural i social, i noves maneres de veure i fer les coses (16%). En menor proporció consideren que és positiva perquè els immigrants han trobat oportunitats laborals, i han millorat la seva situació i qualitat de vida (7%), o que la immigració és necessària pel creixement de la població i la natalitat (2%), entre altres respostes que matisen que és positiva o necessària però amb control o perquè és una immigració controlada i compleixen les normes, etc.

Els que més diuen que la immigració és positiva perquè aporta mà d'obra necessària són els enquestats de 45 a 64 anys (64,5%) i els de nacionalitat portuguesa (61%). També ho diuen més els homes (61%) que les dones (46,5%) i les persones amb estudis primaris o sense estudis (64,5%), tot i que les diferències en funció del sexe i el nivell d'estudis no són significatives. Les persones de 18 a 29 anys i les de 30 a 44 anys són les que més consideren que és positiva perquè han fet possible el creixement econòmic i el desenvolupament dels país (un 34% i un 32%, respectivament), i també ho diuen un 31% dels enquestats de nacionalitat andorrana i espanyola. Els grups de menys edat són els que més consideren positiva la immigració per l'enriquiment cultural i la diversitat (24%) i aquest percentatge disminueix en augmentar l'edat (fins a un 7% entre els majors de 65 anys); segons la nacionalitat, els que més esmenten aquest motiu són els andorrans (22%) i els francesos (23%). Els que més diuen que és positiva perquè suposa una millora de la situació dels immigrants són els enquestats d'altres nacionalitats (15,6%).

Als que diuen que la immigració és negativa (N=47)

1.2.- Per què creu que és negativa? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	47	
Hi ha massa gent, ja hi ha prou gent a Andorra, no és necessari	13	28,0
Precarietat, condicions laborals dolentes, problemes d'allotjament, salaris baixos	6	13,3
Gent del país es queda sense feina, es dona prioritat a la gent de fora	5	11,5
Més control en l'entrada de la immigració, seleccionar el tipus d'immigració	4	8,7
Immigrants sense formació, poc preparats	2	5,2
Alguns venen per aprofitar-se d'Andorra, viuen de les ajudes	2	5,3
Ve gent que no vol treballar molt	2	4,1
Aporten treball, mà d'obra, professionals qualificats	1	2,0
Fins ara era positiva, però ara més aviat perjudica	1	3,1
Societat racista	1	3,1
Per la falta de gent que parli català	1	3,1
Més complicat obtenir la residència	1	1,3
Temporers que obtenen el permís de treball i després marxen	1	1,2
Baixen els salaris	1	3,1
No hi ha oportunitats al país	1	1,3
Inversió estrangera no afavoreix el desenvolupament del país	1	3,1
Altres	1	3,2
Ns/Nc	1	1,3

Entre les persones que pensen que la immigració és negativa per Andorra, un 28% ho diuen perquè pensen que ja hi ha massa gent al país i no és necessari, i un 13% per les condicions laborals precàries, salaris baixos, problemes d'allotjament, etc., que troben els immigrants; un 11,5% consideren que no hi ha prou llocs de treball per a tots i la gent del país pot quedar-se sense feina, mentre que un 9% diuen que s'ha de seleccionar més el tipus d'immigració, que cal més control. En menor proporció esmenten altres motius com ara que les persones que arriben al país tenen poca formació, no estan suficientment qualificades, que venen a aprofitar-se d'Andorra o que arriba gent que no vol treballar, entre altres.

En funció de les variables sociodemogràfiques no s'observen diferències significatives.

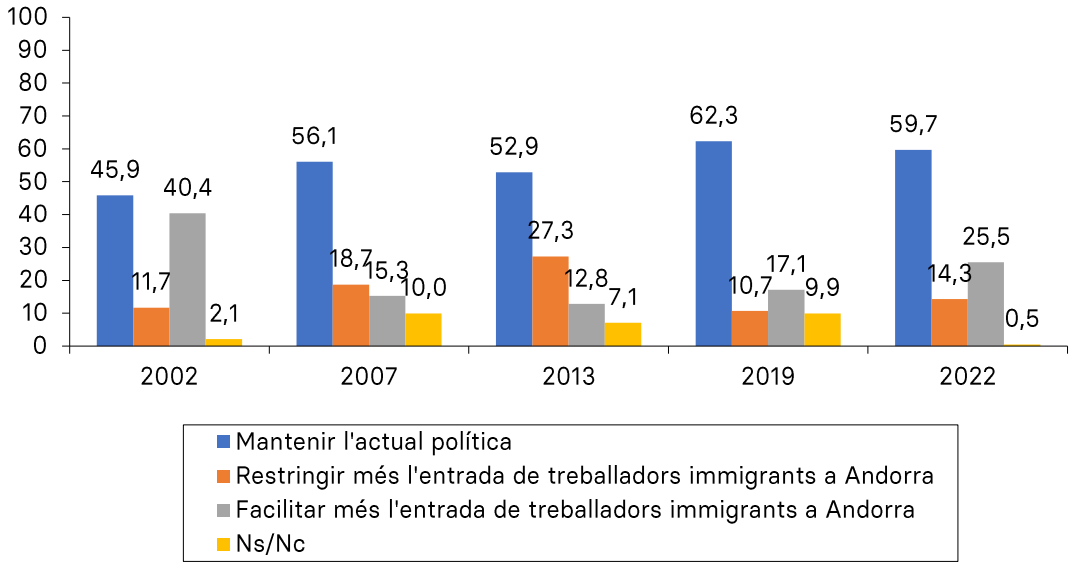
2.- Quina política creu que seria la més adequada respecte a l'entrada de treballadors immigrants?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Facilitar més l'entrada de treballadors immigrants a Andorra	201	25,5
Mantenir l'actual política	469	59,7
Restringir més l'entrada de treballadors immigrants a Andorra	112	14,3
Ns	4	0,5

El 60% de la població enquestada considera que s'ha de mantenir l'actual política d'immigració, un 25,5% creu que s'hauria de facilitar més l'entrada de treballadors immigrants, i un 14% que s'hauria de restringir més l'entrada.

El grup d'enquestats d'altres nacionalitats (39%), sobretot els de països d'Àfrica i Àsia (62%), són els que més diuen que seria millor facilitar l'entrada de treballadors immigrants a Andorra, i també són els que menys diuen que s'hauria de restringir l'entrada (7%). També seria interessant destacar que els francesos (amb un 19%) i els andorrans (amb un 17%) són els que expressen una voluntat lleugerament superior a la resta de restringir l'entrada de treballadors immigrants a Andorra (un 24% en el cas dels andorrans que tenen pares andorrans, davant un 16% dels andorrans amb els dos progenitors no andorrans i un 12,5% entre els andorrans amb un dels progenitors andorrans), mentre que la resta de nacionalitats ho fan més en el sentit contrari. En tots els casos l'opinió majoritària és la de mantenir l'actual política. Igualment, els enquestats que fa menys anys que viuen a Andorra també són els més favorables a facilitar l'entrada de treballadors immigrants: un 39% dels que fa menys de 10 anys que viuen al país, per un 24% dels que fa més de 20 anys que hi resideixen i un 20% dels nascuts a Andorra, mentre que en augmentar els anys de residència també augmenta el percentatge dels que creuen que s'ha de restringir (d'un 8% dels que fa menys anys que viuen al país a un 13,5% dels que fa més de 20 anys que hi resideixen i un 20% dels nascuts a Andorra).

Quina política creu que seria la més adequada respecte l'entrada de treballadors immigrants?

L'opció de mantenir l'actual política ha estat la més esmentada en les diferents enquestes, si bé l'any 2002 ho va dir un 46% i posteriorment va augmentar fins a assolir un màxim del 62% l'any 2019. Per contra, l'any 2002 el percentatge de població que pensava que seria millor facilitar l'entrada dels immigrants era superior (40%) i va disminuir en les enquestes del 2007 i 2013 (fins a un 15% i un 13%, respectivament), per tornar a augmentar el 2019 (17%) i el 2022 (25,5%). Paral·lelament, el 2007 i el 2013 es registra un augment de l'opinió restrictiva envers la política d'immigració, tendència que es pot relacionar amb la situació econòmica d'aquells anys marcada per la crisi i que va comportar la pèrdua de llocs de treball.

3.- Creu que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?

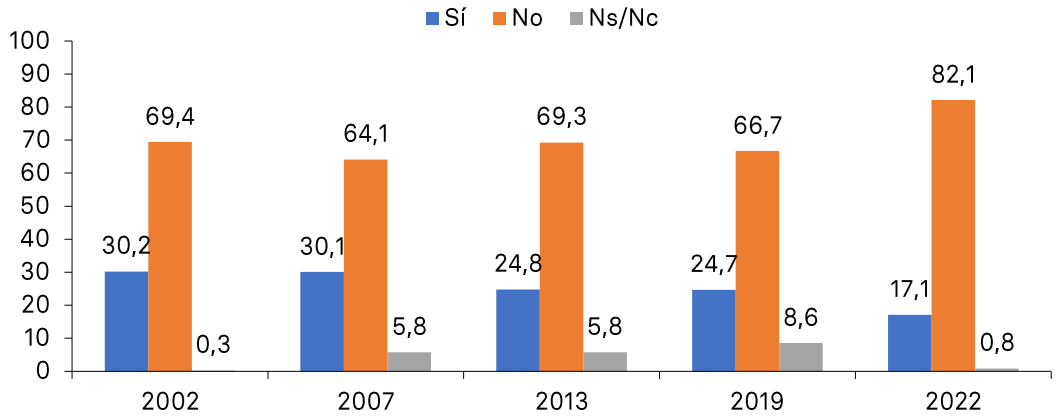
	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Sí	134	17,1
No	645	82,1
Ns	6	0,8

Un 82% dels enquestats creuen que no s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret, davant d'un 17% que consideren que sí s'hauria de fer.

Els enquestats de més de 65 anys són els que més diuen que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret (24%), i també ho diuen en major proporció les persones jubilades (28%), les que estan a l'atur o en altres situacions (26%) i els treballadors de la indústria i la construcció (24%), així

com les que fa més de 20 anys que viuen a Andorra (23%). Tot i que les diferències en funció de la nacionalitat i estudis no són estadísticament significatives, destaca que les persones enquestades de nacionalitat andorrana i francesa (22%) i les que tenen estudis primaris o sense estudis (23%), són les que més diuen que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret, mentre que les d'altres nacionalitats són les que menys ho diuen (7%). Entre els andorrans, els que tenen els dos progenitors no andorrans creuen que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en major proporció (27%) que els andorrans que tenen els pares andorrans (15%).

Creu que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?

En enquestes anteriors el percentatge de població que considerava que no s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països oscil·la entre un 64% i un 69%, i la proporció de persones que van dir que sí entre un 25% i un 30%. Per tant, el 2022 s'ha assolit el percentatge més alt d'enquestats que pensen que no s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països.

Als que creuen que s'ha de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països (N=134)

3.1.- De quins països? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**134**	
Espanya	63	46,6
França	55	40,6
Països europeus	42	31,5
Portugal	30	22,4
Països veïns	8	5,7
Ucraïna/Europa Est	5	3,7
Països africans	3	1,9
Extracomunitaris	3	1,9
De parla catalana	3	2,2
Països llatinoamericans	2	1,2
Països pobres	1	0,5
De parla castellana	1	1,1
No contesta	2	1,5

Entre els enquestats que creuen que caldria donar preferència a l'entrada d'immigrants de determinats països un 46,6% diuen que als immigrants d'Espanya, un 40,6% als de França, un 31,5% als dels països de la Unió Europea en general o algun en concret, i un 22% als de Portugal. En menor proporció esmenten els països veïns, sense especificar, i altres països o zones. Per tant, majoritàriament es considera preferible la immigració del països més propers, d'un entorn cultural més similar i d'on són originaris la majoria dels immigrants d'Andorra.

Les persones que més diuen que caldria donar preferència a l'entrada d'immigrants d'Espanya i França són les de més edat, les de nacionalitat andorrana i espanyola, les jubilades i el personal administratiu. Els enquestats que més diuen que caldria donar preferència a l'entrada d'immigrants de països europeus són els de 30 a 44 anys, de nacionalitat francesa i d'altres nacionalitats, els que tenen estudis universitaris, els directius, propietaris o comandaments intermedis, i els professionals i tècnics.

En l'enquesta del 2002 un 41% van considerar que s'hauria de donar preferència als països veïns (Espanya i França), un 38% als països de la Unió Europea i similars, un 10% als immigrants de països sud-americans, un 7% als immigrants de països pobres i un 6% als immigrants de cultures similars.

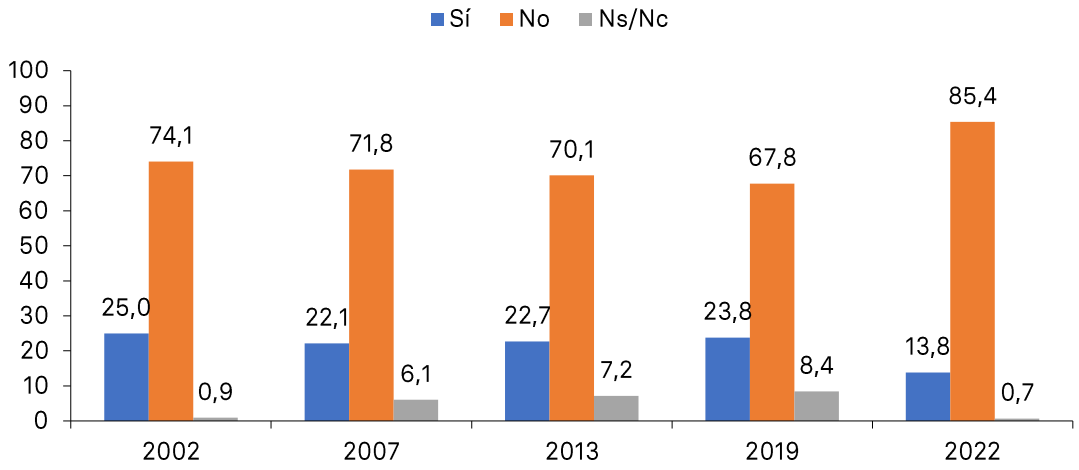
4.- Creu que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Sí	109	13,8
No	672	85,4
Ns	6	0,7

La majoria de les persones enquestades (85%) creuen que no s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països, davant d'un 14% que pensen que sí que s'hauria de restringir.

Els enquestats que més diuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret són els de més de 65 anys (20%), percentatge que disminueix en els grups de menys edat (fins a un 8% entre els més joves). També ho diuen en major proporció les persones que estan a l'atur o en altres situacions (27,6%), les que estan jubilades (21%), el personal administratiu (21%), i les que fa més de 20 anys que viuen a Andorra (17%), mentre que els treballadors no qualificats (3%), els estudiants (8%) i els treballadors del comerç, l'hoteleria i serveis personals (9,5%) són els que menys ho diuen. En funció de la nacionalitat les diferències no són estadísticament significatives. S'ha de destacar que els andorrans també consideren de manera majoritària com la resta de grups que no s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països (amb un 82%), tot i que també són els que més diuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països (en concret, amb un 17%, situant-se només 3 punts més que la tendència general), en major proporció els andorrans fills de pares no andorrans (19%) que els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans (11%). Les persones de nacionalitat portuguesa (7%) i els de països d'Àfrica i Àsia (4%) són els que menys ho diuen.

Creu que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?

En les enquestes d'anys anteriors, la proporció d'enquestats que consideren que no s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països va anar disminuint d'un 74% el 2002 a un 68% el 2019, i el percentatge dels que pensen que s'hauria de restringir estava entre un 22% i un 25%. Així, en l'enquesta del 2022 és on es registren més casos que creuen que no s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països.

Als que creuen que s'ha de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països (N=109)

4.1.- De quins països? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**109**	
Magrebins	47	43,5
Llatinoamericans	24	22,5
Europa de l'Est	22	20,4
Els que no es volen integrar	9	8,6
Extracomunitaris	7	6,8
Portuguesos	5	4,7
Resta d'Àfrica	4	3,6
Israel	2	2,0
Catalans	1	0,6
Indis	1	0,9
Resta d'espanyols	1	0,6
Andalusos	1	0,6
Gallecs	1	0,6
Tots els països	1	1,3
No contesta	1	0,6

Entre les persones que creuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països, un 43,5% anomenen els immigrants d'origen magrebí, un 22,5% els de països llatinoamericans i un 20% els d'Europa de l'est. En menor proporció s'esmenten els immigrants que no volen integrar-se (8,6%) o els extracomunitaris (7%), entre altres.

En funció de les variables sociodemogràfiques no s'observen diferències significatives en relació amb els països que creuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants.

L'any 2002 s'esmentava en primer lloc la preferència per restringir l'entrada d'immigrants dels països àrabs (52%), seguits dels d'Europa de l'est (12%), els de diferents cultures i religions (10%), països no europeus (7%), països africans (7%), Portugal (6%), i en menor proporció de països d'Àsia (4%) i de Sud-Amèrica (2%). En general es fa referència a països que es consideren més diferents culturalment, i aquesta resposta també pot estar relacionada amb la imatge negativa dels immigrants d'aquests països que, en molts casos, s'associen a la marginació, conflictivitat o delinqüència. De fet, la legislació d'immigració, tant a Andorra com en l'entorn europeu, és més restrictiva amb la immigració dels països extracomunitaris.

Resulta significatiu que el col·lectiu d'immigrants magrebins, que no és gaire nombrós a Andorra i que s'ha mantingut estable en els darrers anys, sigui el més anomenat entre les persones partidàries de restringir la immigració (l'any 2010 hi havia 444 persones residents a Andorra originàries de Marroc, Algèria i Tunísia i 505 persones l'any 2021, que representen un 0,6% del total de població). També destaca l'increment del percentatge d'enquestats que diuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants de Llatinoamèrica, que passa a ser el segon col·lectiu més esmentat, seguits dels d'Europa de l'Est. Cal assenyalar que en els darrers anys ha augmentat considerablement el nombre de residents de països llatinoamericans a Andorra, passant de 1.814 persones l'any 2010 (2,6% del total de població) a 3.308 el 2021 (4,2%), majoritàriament de nacionalitat argentina, brasilera, colombiana, peruana i xilena. I també ha augmentat la població resident a Andorra originaria dels països de l'Est d'Europa (sobretot de Rússia, Ucraïna i Romania), que han passat de 241 persones l'any 2010 (un 0,3% del total de població) a 1.071 el 2021 (1,3%).

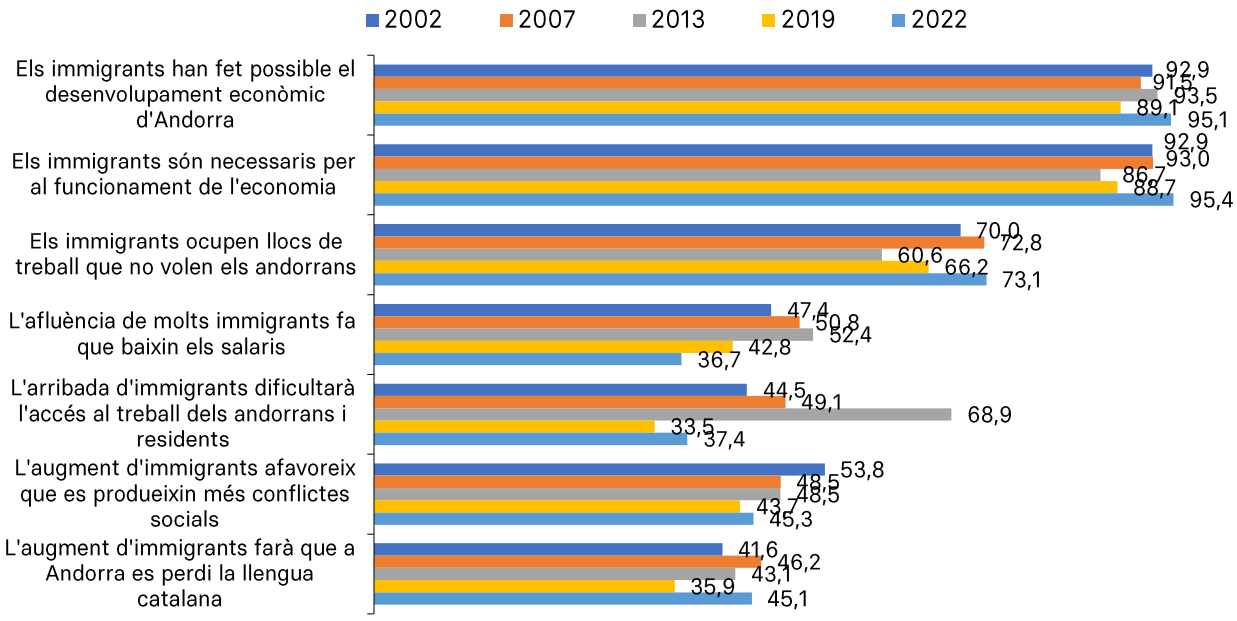
5.- En relació amb les següents afirmacions que es diuen sobre la immigració i els immigrant, digui'ns, si us plau, si està més aviat d'acord o més aviat en desacord

Percentatges	D'acord	En desacord	NS/NC
Els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra	95,1	3,6	1,3
Els immigrants són necessaris per al funcionament de l'economia andorrana	95,4	3,8	0,8
Els immigrants ocupen llocs de treball que no volen els andorrans	73,1	21,3	5,6
L'afluència de molts immigrants fa que baixin els salaris	36,7	55,2	8,1
L'arribada de més immigrants dificultarà en el futur l'accés al treball dels andorrans i residents	37,4	56,4	6,1
L'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes socials	45,3	50,2	4,6
L'augment d'immigrants farà que a Andorra es perdi la llengua catalana	45,1	50,6	4,3

La població d'Andorra considera majoritàriament que els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra i que són necessaris per al funcionament de l'economia andorrana (un 95% d'acord en cada cas), i també que els immigrants ocupen llocs de treball que no volen els andorrans (73% d'acord), mentre que la major part dels enquestats no creuen que l'afluència de molts

immigrants farà que baixin els salaris (un 55% en desacord), que l'arribada de més immigrants dificultarà en el futur l'accés al treball dels andorrans i residents (56% en desacord), que l'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes socials (50% en desacord) i que l'augment d'immigrants farà que a Andorra es perdi la llengua catalana (prop d'un 51% en desacord).

Percentatge d'acord amb les afirmacions

En totes les enquestes realitzades des de l'any 2002 la majoria de la població d'Andorra considera que la immigració és necessària per al desenvolupament i funcionament de l'economia i per cobrir els llocs de treball que no volen els andorrans, si bé el percentatge més alt d'acord amb aquestes afirmacions és el del 2022. Pel que fa a les afirmacions que relacionen l'afluència d'immigrants amb una baixada dels salaris i amb dificultats en l'accés al treball, els percentatges d'acord van augmentar entre el 2002 i el 2013, i van disminuir en les següents enquestes. Destaca l'augment del percentatge d'enquestats que l'any 2013 estaven d'acord amb l'afirmació que l'arribada d'immigrants dificulta l'accés al treball (un 69%), i que cal emmarcar en el context de la pèrdua de llocs de treball que es va produir en els anys anteriors a causa de la crisi econòmica. D'altra banda s'observa una tendència a la disminució del percentatge d'enquestats que consideren que l'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes. I en relació amb l'efecte de la immigració sobre la llengua catalana, el percentatge d'acord ha anat oscil·lant entre un mínim del 36% i un màxim del 46%.

5.1.- Els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
D'acord	747	95,1
En desacord	29	3,6
NS/NC	10	1,3

El 95% dels enquestats creuen que els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra, davant un 4% que està en desacord amb aquesta afirmació.

En tots els casos hi ha un acord majoritari amb aquesta afirmació, si bé es pot destacar que els estudiants són els que més diuen que estan en desacord amb l'afirmació (18%). Pel que fa a la nacionalitat, tot i no haver detectat cap relació estadísticament significativa, s'ha de ressaltar que el percentatge registrat per les persones andorranes ronda els mateixos valors que les altres nacionalitats i la tendència global (95% d'acord), amb una clara valoració positiva de la contribució de la immigració en el desenvolupament econòmic del país.

5.2.- Els immigrants són necessaris per al funcionament de l'economia andorrana

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
D'acord	750	95,4
En desacord	30	3,8
NS/NC	6	0,8

La majoria dels enquestats també consideren que els immigrants són necessaris per al funcionament de l'economia andorrana (un 95% d'acord, per un 4% en desacord).

En pràcticament tots els grups el percentatge d'acord amb l'afirmació supera el 90%, si bé els estudiants són els que en major proporció diuen estar en desacord (10%), seguits dels enquestats nascuts a Andorra (8%). En aquest cas, els andorrans registren un percentatge lleugerament inferior al de la tendència general (concretament prop de dos punts menys, amb un 93%), seguits dels francesos, que són els que en menor mesura recolzen aquesta afirmació (tot i registrar un percentatge del 92%). Per tant, aquesta afirmació també és àmpliament compartida per tots els grups nacionals.

5.3.- Els immigrants ocupen llocs de treball que no volen els andorrans

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
D'acord	575	73,1
En desacord	167	21,3
NS/NC	44	5,6

Un 73% dels enquestats pensen que els immigrants ocupen els llocs de treball que no volen els andorrans, mentre que un 21% que no estan d'acord amb aquesta afirmació.

Tot i que les diferències no són estadísticament significatives, el percentatge d'enquestats que consideren que els immigrants ocupen llocs de treball que no volen els andorrans és una mica superior entre les dones, les persones de nacionalitat portuguesa, espanyola i dels països de Llatinoamèrica, les que tenen

estudis primaris o de formació professional, el personal administratiu, els treballadors no qualificats i els enquestats que fa més de 20 anys que viuen a Andorra. Les persones de nacionalitat andorrana, amb un 70% d'acord, registren un percentatge 3 punts inferior a la tendència global, si bé l'acord amb aquesta afirmació és inferior entre els andorrans de pares no andorrans (68%) que entre els que tenen un o els dos progenitors andorrans (entre un 74% i un 75%).

5.4.- L'afluència de molts immigrants fa que baixin els salaris

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
D'acord	288	36,7
En desacord	434	55,2
NS/NC	64	8,1

El percentatge d'enquestats que consideren que l'afluència de molts immigrants fa que baixin els salaris és de prop del 37%, mentre que la majoria (55%) està en desacord amb aquesta afirmació.

Les persones que més estan d'acord amb aquesta afirmació són les de 45 a 64 anys (39%), les de nacionalitat portuguesa (46,5%) i d'Amèrica Llatina (42%), les que tenen estudis primaris o sense estudis (44%), els estudiants (51%), els treballadors no qualificats (47%) i els treballadors de la indústria i la construcció (45%). En augmentar els anys de residència també augmenta el grau d'acord (d'un 29% dels que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra a un 40% dels que fa més de 20 anys que hi viuen), tot i que les diferències no són estadísticament significatives. També seria convenient assenyalar que el percentatge registrat per part de la població andorrana és similar als valors obtinguts en la tendència global (amb un 34% d'acord per un 57% en desacord, i un percentatge d'acord del 40% entre els andorrans amb un progenitor andorrà i l'altre no andorrà, davant un 33% entre els que tenen els dos pares andorrans o els dos pares no andorrans).

5.5.- L'arribada de més immigrants dificultarà en el futur l'accés al treball dels andorrans i residents

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
D'acord	294	37,4
En desacord	444	56,4
NS/NC	48	6,1

El 56% dels enquestats està en desacord amb l'afirmació que l'arribada de més immigrants dificultarà l'accés al treball dels andorrans i residents, davant un 37% que hi estan d'acord.

Per edats, els enquestats de 65 anys o més són els que més freqüentment diuen estar d'acord amb aquesta afirmació (50%). També hi estan més d'acord les persones de nacionalitat francesa (53%), les que tenen estudis primaris o sense estudis (53%), els treballadors no qualificats (58%), els estudiants (52%) i els

jubilats (49%). I augmenta el grau d'acord en augmentar els anys de residència, si bé les diferències no són estadísticament significatives. En aquest cas, els andorrans també registren percentatges molt similars als de la tendència general en aquesta pregunta (un 36% d'acord i un 58% en desacord amb l'afirmació, amb un percentatge d'acord superior entre els andorrans amb els dos progenitors també andorrans, amb un 44%, i més baix entre els andorrans amb els pares no andorrans, amb un 32%).

5.6.- L'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes socials

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
D'acord	356	45,3
En desacord	394	50,2
NS/NC	36	4,6

Un 45% de la població enquestada està d'acord amb l'afirmació que l'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes socials, mentre que un 50% no hi està d'acord.

Les persones de més edat són les que més estan d'acord amb aquesta afirmació (un 46% entre els enquestats de 45 a 64 anys i entre els majors de 65 anys); també hi estan d'acord en major proporció les persones de nacionalitat portuguesa (52,5%) i francesa (51%), les que tenen estudis primaris (50%), així com els treballadors de la indústria i la construcció (50%), els treballadors no qualificats i el personal administratiu (un 51% en els dos casos), així com les persones que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra (51%). Tornant a focalitzar l'anàlisi en la nacionalitat andorrana, es comprova com el percentatge obtingut ronda els mateixos valors registrats en la tendència general (un 44% d'acord i un 52% en desacord, si bé hi estan més d'acord els andorrans fills de pares andorrans, amb un 54%, que els que tenen un o els dos progenitors no andorrans, amb un 40% i un 41% d'acord, respectivament).

5.7.- L'augment d'immigrants farà que a Andorra es perdi la llengua catalana

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
D'acord	354	45,1
En desacord	398	50,6
NS/NC	34	4,3

El 45% dels enquestats consideren que l'augment d'immigrants farà que a Andorra es perdi la llengua catalana, mentre que la majoria (prop del 51%) estan en desacord amb aquesta afirmació.

Tot i que les diferències no són estadísticament significatives, les dones diuen en major proporció que els homes que estan més d'acord amb aquesta afirmació (48%), com també els enquestats majors de 65 anys (49%), les persones de nacionalitat portuguesa (47,5%) i francesa (53%), les que tenen estudis primaris o sense estudis (50%), i els estudiants (55,5%), els jubilats (52%) i els directius,

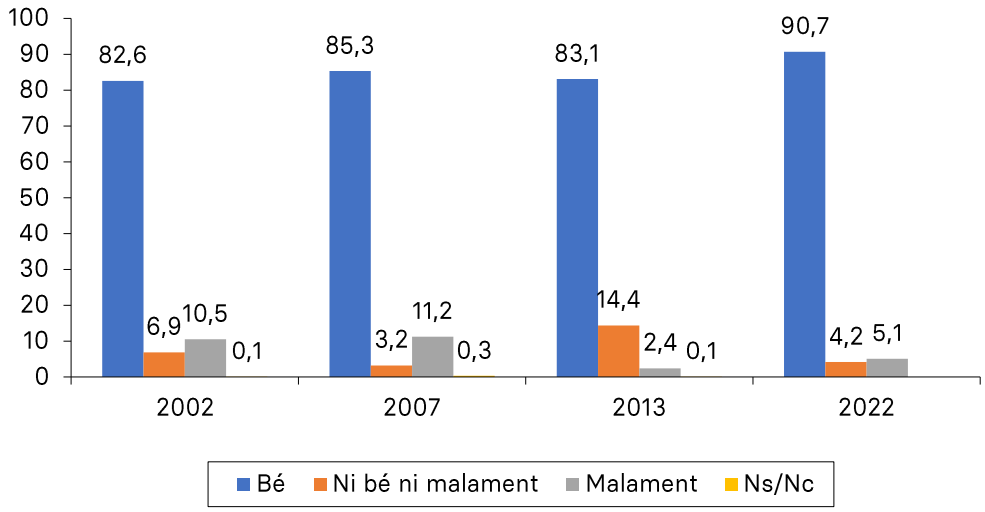
propietaris i comandaments intermedis (51%). Els andorrans han registrat percentatges molt similars als de la tendència global obtinguda pel conjunt d'enquestats (un 45% d'acord per un 50% en desacord amb l'afirmació, tot i que els andorrans amb pares no andorrans són els que menys hi estan d'acord, amb un 41%, davant d'un 50% dels andorrans amb un o els dos pares andorrans).

6.- Què li sembla que, tot i que aprenguin la llengua i que adoptin molts costums andorrans, els residents estrangers...

Percentatges	Bé	Ni bé ni malament	Malament
Mantinguin l'ús de la seva pròpia llengua	90,7	4,2	5,1
Mantinguin els seus costums i estils de vida d'origen	78,6	8,3	13,1

La majoria de les persones enquestades diuen que els sembla bé que els residents estrangers, tot i que aprenguin la llengua i adoptin costums andorrans, també mantinguin la seva pròpia llengua (91%) i els seus costums i estils de vida (79%).

6.1.- Mantinguin l'ús de la seva pròpia llengua

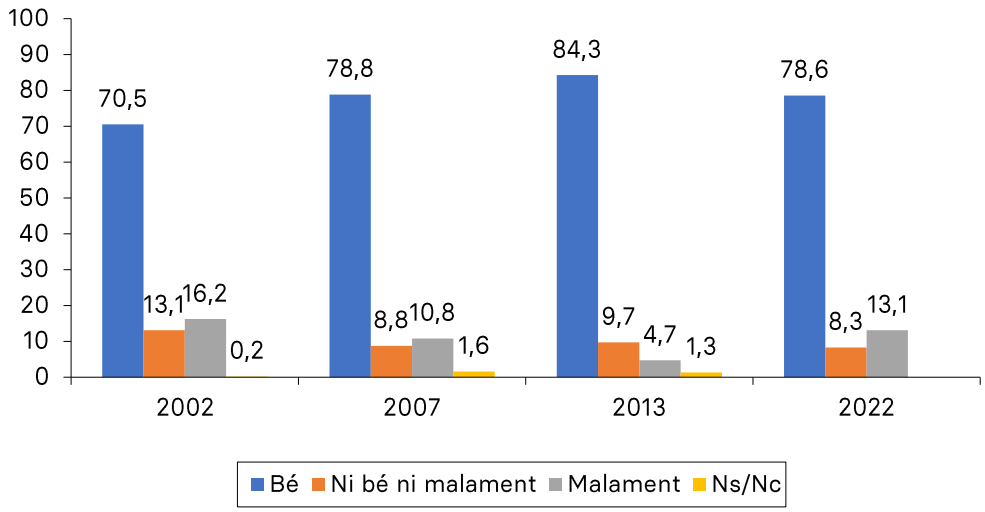

L'any 2022, al 91% dels enquestats els sembla bé que els immigrants mantinguin l'ús de la pròpia llengua. En anys anteriors aquest percentatge estava entre un 83% i un 85%.

Els enquestats de 18 a 24 anys (94%), seguits dels majors de 65 anys (92%) són els que més diuen que els sembla bé que els residents estrangers mantinguin la seva llengua. També ho diuen en major proporció els estudiants (100%), així com les persones de nacionalitat espanyola i francesa, i les que tenen estudis universitaris, tot i que les diferències en funció de la nacionalitat i el nivell d'estudis no són significatives.

Els andorrans diuen majoritàriament que els hi sembla bé que els residents estrangers mantinguin l'ús de la seva pròpia llengua (un 89%), davant un 6,5% que els hi sembla malament (un punt per sobre de la mitjana general). D'altra banda, els francesos són els que expressen en grau més baix que els sembla malament (amb poc més d'un 1% de casos que ho confirmen).

6.2.- Mantinguin els seus costums i estils de vida d'origen.

La proporció d'enquestats que els sembla bé que els immigrants mantinguin els seus costums i estils de vida és de prop del 79%, per un 13% que els sembla malament i un 8% ni bé ni malament. L'any 2002 el percentatge d'enquestats que els hi semblava bé era d'un 70,5% i va augmentar fins a un 84% el 2013.

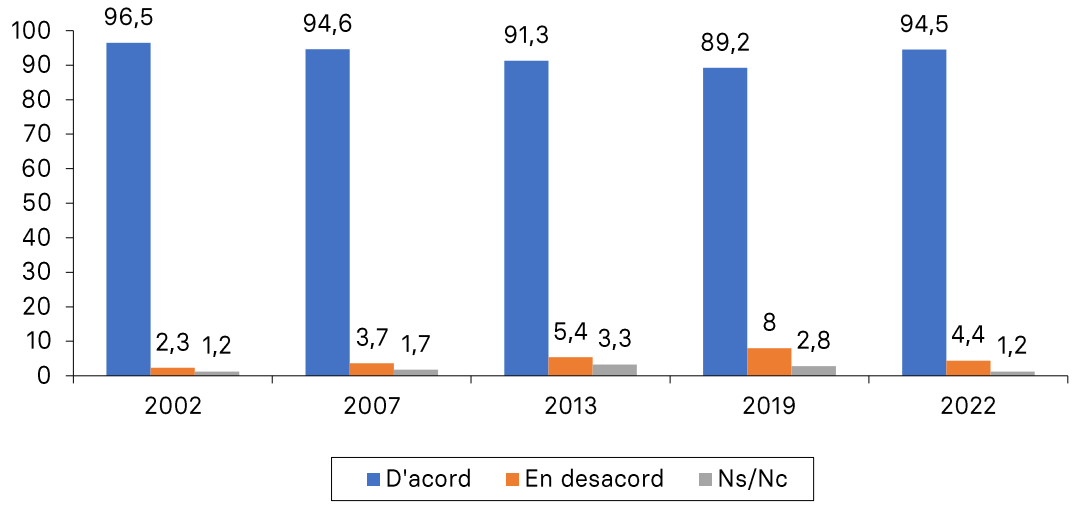
Entre les persones que més diuen que els sembla bé que els immigrants mantinguin els seus costums i estils de vida destaquen els joves de 18 a 29 anys (90%) i les que tenen més de 65 anys (86%), així com els jubilats (84%) i els directius, propietaris o comandaments intermedis (85%). També ho diuen més els enquestats d'altres nacionalitats, tot i que les diferències no són estadísticament significatives en funció de la nacionalitat. Els andorrans accepten majoritàriament que els residents estrangers mantinguin les costums i estils de vida dels països d'origen (75%), si bé diuen en un percentatge una mica superior a la resta que els hi sembla malament (un 16%, amb més proporció entre els andorrans que tenen els pares no andorrans, un 18%, que entre els que tenen un o els dos progenitors andorrans, un 13%). Les persones d'altres nacionalitats són les que menys diuen que els sembla malament (8%).

7.- Està vostè d'acord o en desacord que els immigrants que arriben a Andorra...

Percentatges	D'acord	En desacord	NS/NC
Puguin portar la seva parella i fills/es a viure a Andorra	94,5	4,4	1,2
Puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana	54,1	39,0	6,9
Puguin tenir temples propis on practicar la seva religió	45,1	47,4	7,5
Puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els andorrans	89,6	8,9	1,5
Puguin constituir grups o associacions per defensar els seus drets	77,0	19,3	3,7

La majoria dels enquestats estan d'acord que els immigrants puguin portar la seva parella i fills a viure amb ells a Andorra (94,5%), que puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els andorrans (89,6%), que puguin constituir grups o associacions per defensar els seus drets (77%), i que puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana (54%). Pel que fa a tenir temples propis on practicar la seva religió hi ha més proporció en desacord (47%) que d'acord (45%).

7.1.- Puguin portar la seva parella i fills/es a viure a Andorra

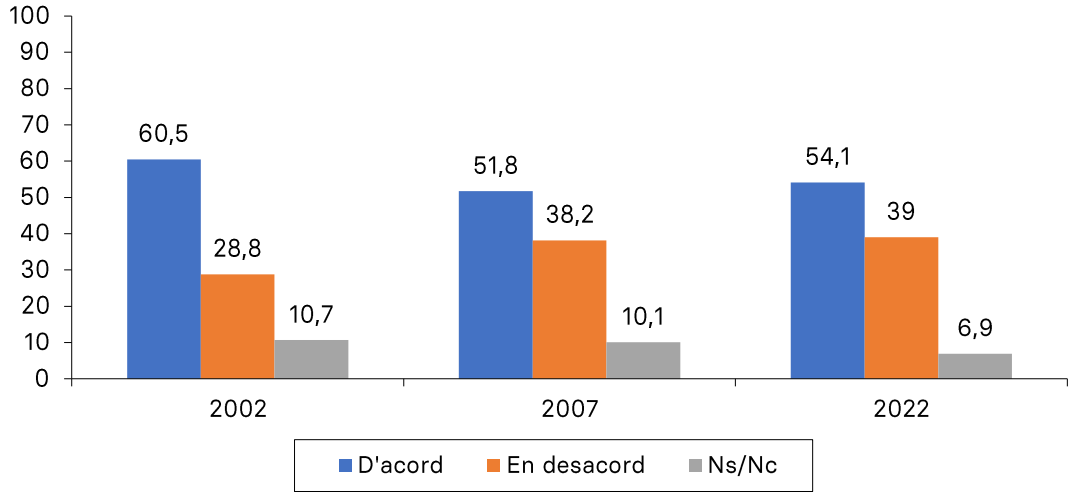

L'any 2022, la majoria de la població enquestada (94,5%) manifesta estar d'acord amb el fet que els immigrants puguin portar la seva parella i fills/es a viure a Andorra. Aquest percentatge era del 96,5% l'any 2002 i va baixar fins al 89% el 2019.

Els que estan d'acord en una proporció superior són els enquestats d'entre 18 i 29 anys (99%), els de nacionalitat espanyola, portuguesa i d'altres nacionalitats (entre un 97% i un 99%), els estudiants, els treballadors del comerç, l'hoteleria i serveis personals, els treballadors de la indústria i la construcció, els treballadors no qualificats (entre un 98% i un 100%) i els que fa menys de 10 anys que viuen a

Andorra (98%). Pel que fa al col·lectiu dels andorrans, un 91% també estan d'acord amb aquesta afirmació, per un 7% que estan en desacord. Els andorrans amb un o els dos progenitors no andorrans hi estant d'acord en un percentatge superior (92%) que els que tenen els dos pares andorrans (87%).

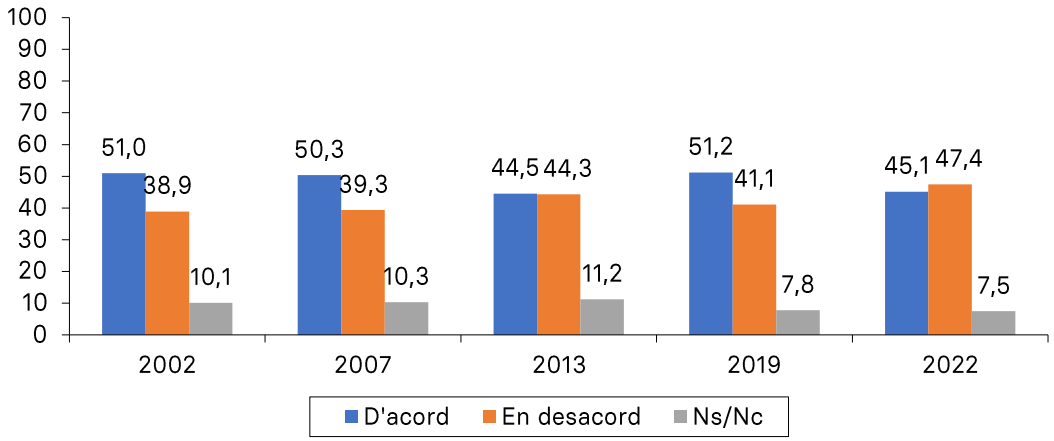
7.2.- Puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana

En relació amb la possibilitat de facilitar l'obtenció de la nacionalitat als immigrants, la major part dels enquestats l'any 2022 hi estan d'acord (un 54% d'acord per un 39% en desacord). L'any 2002 hi havia un 60,5% d'acord i un 29% en desacord, i el 2007 un 52% d'acord i un 38% en desacord. Aquesta pregunta no es va demanar en les enquestes del 2013 i del 2019.

Els homes diuen amb més proporció que les dones que estan d'acord amb facilitar l'obtenció de la nacionalitat als immigrants (un 57% i un 51%, respectivament), i també ho diuen més les persones de nacionalitat espanyola (58%), portuguesa (59%) i d'altres nacionalitats (prop del 68%) i les que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra (60%) o entre 10 i 19 anys (62%). El percentatge d'acord també és superior entre les persones amb estudis primaris i els treballadors del comerç, l'hostaleria i els serveis personals, però les diferències no es poden considerar significatives estadísticament. En relació amb els andorrans, un 48% pensa que si s'hauria poder obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana, per un 47% que estan en desacord. En aquesta qüestió hi ha una diferència important en funció de l'origen familiar dels andorrans, de manera que els que tenen un o els dos progenitors andorrans estan en major proporció en desacord (un 55% i un 65%, respectivament) que els fills de pares no andorrans (un 37,5% en desacord i un 57% d'acord).

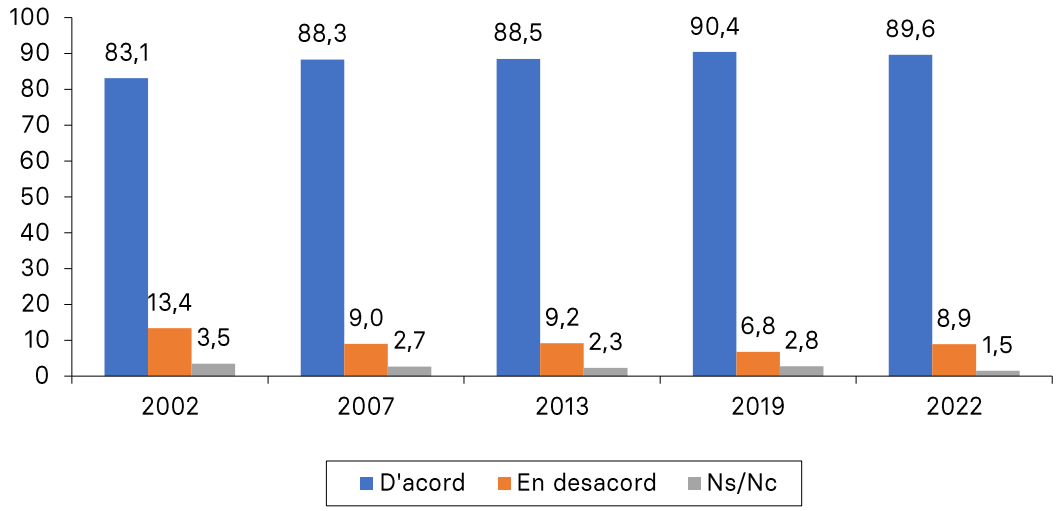
7.3.- Puguin tenir temples propis on practicar la seva religió

L'any 2022 hi ha més casos en desacord (47%) que d'acord (45%) pel que fa a que els immigrants puguin tenir temples propis on practicar la seva religió, mentre que en les enquestes dels anys 2002, 2007 i 2019 hi havia una major proporció de població d'acord (entre un 50% i un 51%) que en desacord (entre un 39% i un 41%), i l'any 2013 les dues opcions estaven pràcticament empatades (al voltant del 44%).

Els homes diuen en major proporció que hi estan d'acord (47%) que les dones (43%), i els més joves (66%) que els enquestats de més edat (34%). Segons l'ocupació els que es mostren més favorables a que els immigrants puguin tenir temples propis on practicar la seva religió són els estudiants (prop del 63%) i els professionals, tècnics i similars (59%), mentre que els que hi estan menys d'acord són els jubilats (30%) i el personal administratiu (33%). Els enquestats d'altres nacionalitats (52%) i els que tenen estudis universitaris (50%) també diuen amb més freqüència que estan d'acord amb aquesta afirmació, però les diferències no són estadísticament significatives. Segons els anys de residència destaca que les persones que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra (49%) o entre 10 i 19 anys (54%) són les que més estan d'acord amb aquesta qüestió. Entre els andorrans, hi ha més proporció que estan en desacord (47%) que d'acord (43%), en relació amb aquesta qüestió. S'observa que el percentatge en desacord és més alt entre els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans (52%) o els dos progenitors no andorrans (50%) que entre els que tenen un progenitor andorrà i l'altre no andorrà (32,5%), que estan en major proporció d'acord (55%).

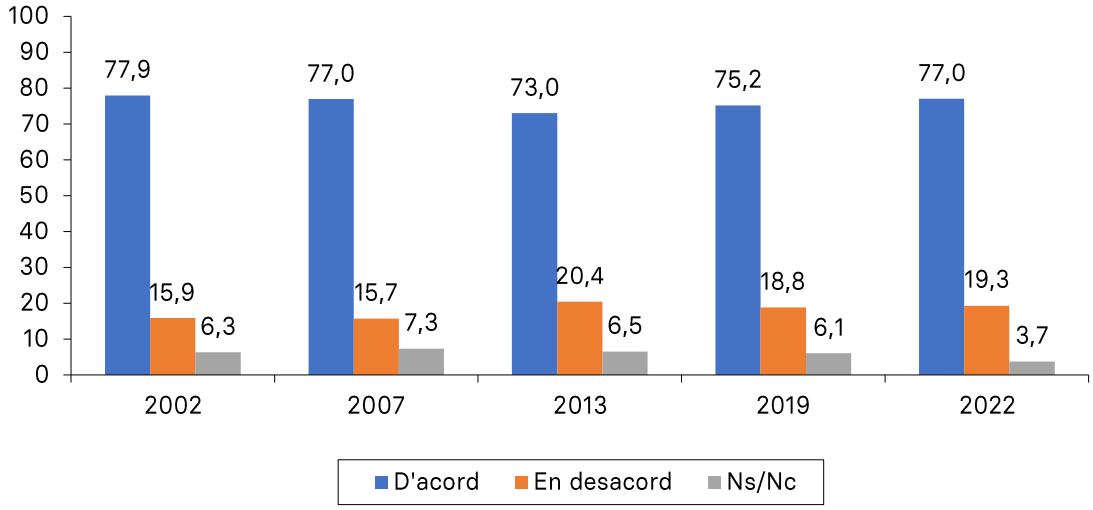
7.4.- Puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els andorrans

Prop del 90% dels enquestats l'any 2022 estan d'acord que els immigrants puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els andorrans, per un 9% que estarien en desacord. El percentatge d'acord va augmentar d'un 83% l'any 2002 i fins a un 90% el 2019.

En tots els casos hi ha una majoria d'enquestats que estan d'acord que els immigrants puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els andorrans, destacant que ho diuen amb un percentatge superior els enquestats de nacionalitat portuguesa (97%) i els d'altres nacionalitats (94%), així com els que fa entre 10 i 19 anys que viuen a Andorra (97%). Entre els andorrans també és majoritària l'opinió que els immigrants puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els natius del país (un 86%), encara que amb quatre punts menys que la mitjana general. Aquest percentatge d'acord és inferior entre els andorrans fills de pares andorrans (78%) que entre els que tenen un o els dos pares no andorrans (un 85% i un 89%, respectivament).

7.5.- Puguin constituir grups o associacions per a defensar els seus drets

El 77% dels enquestats estan d'acord que els immigrants puguin constituir grups o associacions per a defensar els seus drets, davant un 19% que estan en descord. El percentatge d'acord l'any 2002 era del 78% i va baixar fins al 73% l'any 2013, per tornar a augmentar dos punts el 2019.

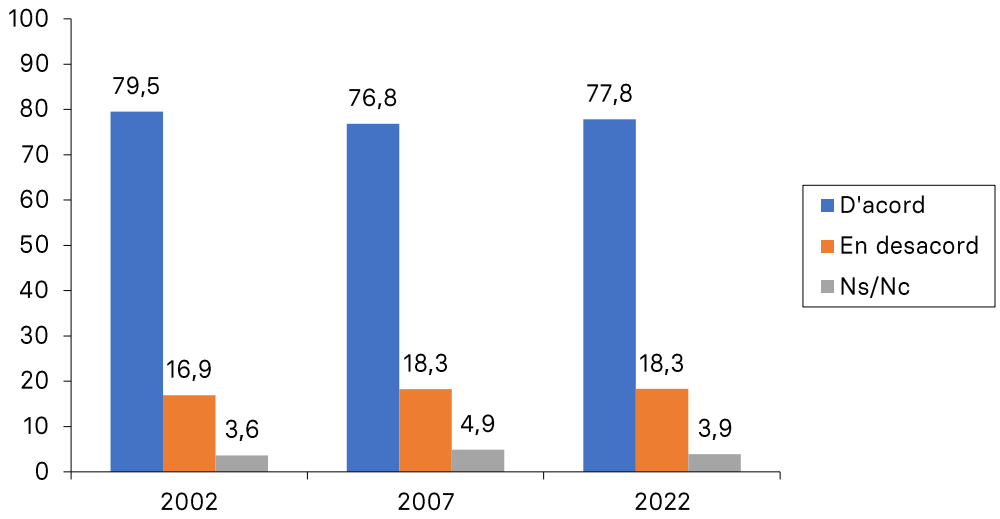
Els que més diuen que estan d'acord amb aquesta afirmació són els enquestats de nacionalitat portuguesa (85%), seguits dels espanyols i els d'altres nacionalitats (un 79% en cada cas). Entre els andorrans, el 74% també es mostren d'acord amb aquesta qüestió, en major proporció els que tenen els dos pares no andorrans (79%) que els que tenen un (60%) o els dos pares andorrans (72%). Per la resta de variables les diferències no són significatives però s'observa que els que més diuen que estan d'acord que els immigrants puguin constituir grups o associacions per a defensar els seus drets són els que tenen estudis secundaris, els estudiants, els professionals, tècnics i similars i els treballadors del comerç, l'hoteleria i els serveis personals.

8.- Està vostè d'acord o en desacord que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra...

Percentatges	D'acord	En desacord	NS/NC
Puguin votar a les eleccions comunals	77,8	18,3	3,9
Puguin votar a les eleccions generals	56,3	38,5	5,2

La majoria dels enquestats estan d'acord que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra puguin votar a les eleccions comunals (78%) i també a les eleccions generals, tot i que en menor proporció (56%).

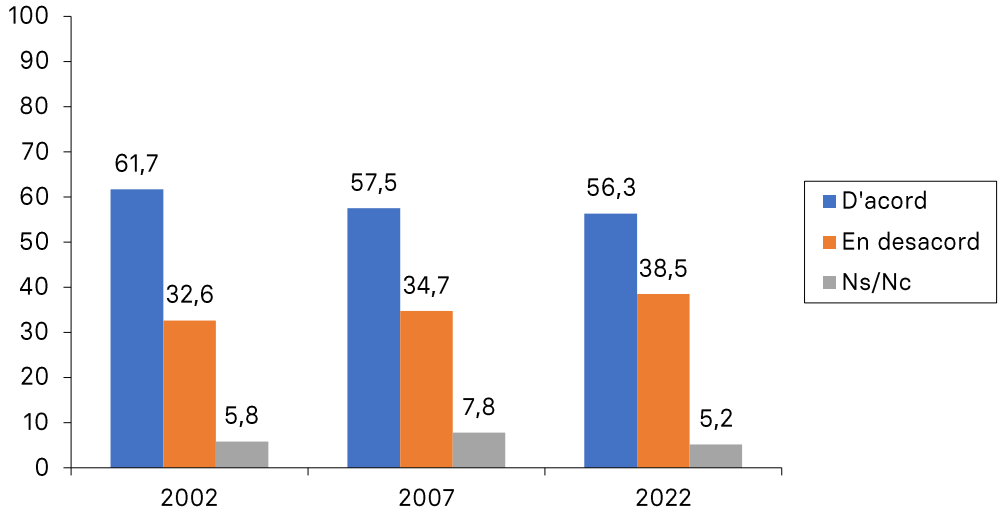
8.1.- Puguin votar a les eleccions comunals

L'any 2022 prop del 78% dels enquestats estan d'acord que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra puguin votar a les eleccions comunals, un punt més que en l'enquesta del 2007 (77%) i un punt i mig menys que el 2002 (79,5%).

Els enquestats que diuen en major proporció que estan d'acord que els residents estrangers puguin votar a les eleccions comunals són els que tenen entre 30 i 44 anys (85%), els de nacionalitat portuguesa (82%), els que tenen estudis secundaris o universitaris (80,5%), així com el personal administratiu (82%), els directius, propietaris o comandaments intermedis (83%), els professionals o tècnics (85%) i els que fa entre 10 i 19 anys que viuen a Andorra (81%). És interessant destacar que al voltant d'un 77% dels andorrans està d'acord que els residents puguin votar a les eleccions comunals, en major proporció els que tenen els dos pares no andorrans (84%) que els que tenen un o els dos pares andorrans (un 65% i un 70%, respectivament).

8.2.- Puguin votar a les eleccions generals

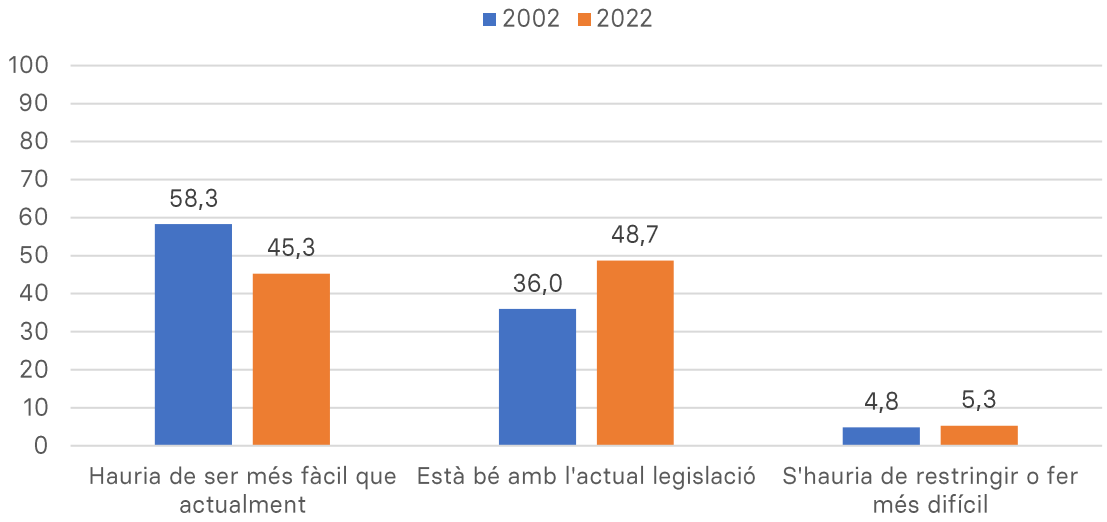
L'any 2022 la proporció d'enquestat que estan d'acord que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra puguin votar a les eleccions generals és del 56%, davant d'un 38,5% que hi estan en desacord. El percentatge d'acord ha anat disminuint respecte les enquesta anteriors: un 62% l'any 2002 i un 57,5% el 2007.

Hi ha més proporció de dones que diuen que hi estan d'acord que d'homes (un 64% i un 49%, respectivament), i també ho diuen més els joves de 18 a 29 anys (62,5%), percentatge que disminueix en augmentar l'edat (fins a un 45% entre els més grans). Segons la nacionalitat els que més diuen que estan d'acord són els espanyols (61%) i els d'altres nacionalitats (prop del 63%). Entre els andorrans, també hi ha una majoria que està d'acord que els residents puguin participar a les eleccions generals, un 53,5%, per un 43,5% que està en contra, amb més percentatge d'acord entre els andorrans que tenen els dos progenitors no andorrans (57%) o un progenitor no andorrà (52,5%), que els que tenen els dos pares andorrans (44%). En funció del nivell d'estudis són més favorables a permetre el vot a les eleccions generals als estrangers les persones amb estudis secundaris (62%). I per ocupació destaquen els treballadors del comerç, l'hostaleria i els serveis personals amb un percentatge d'acord superior (64%), mentre que els jubilats són els que menys diuen que hi estan d'acord (44%). També hi estan més d'acord les persones que fa entre 10 i 19 anys que viuen a Andorra (65,6%).

9.- Creu que l'adquisició de la nacionalitat andorrana...?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Hauria de ser més fàcil que actualment	356	45,3
Està bé amb l'actual legislació	383	48,7
S'hauria de restringir o fer més difícil	41	5,3
Ns	5	0,7

L'adquisició de la nacionalitat andorrana... (2002-2022)

Prop del 49% de la població enquestada considera que l'adquisició de la nacionalitat andorrana està bé amb l'actual legislació, un 45% creu que hauria de ser més fàcil i un 5% que s'hauria de restringir més. L'any 2002 hi havia més proporció d'enquestats que van dir que l'adquisició de la nacionalitat andorrana hauria de ser més fàcil (58%) i menys casos que consideraven que estava bé amb l'actual legislació (36%), davant un 5% que també opinava que s'havia de restringir més. Cal tenir en compte que en aquests anys s'ha modificat la Llei qualificada de nacionalitat de manera que, des de l'aprovació de la modificació de la Llei qualificada de la nacionalitat l'any 2004,[57] el nombre d'anys de residència per demanar la naturalització s'ha reduït de vint-i-cinc a vint, i a deu anys per als joves que han assistit a centres educatius del Principat durant l'escolaritat obligatòria. Igualment s'ha reduït de divuit a deu anys de residència que ha d'acreditar almenys un dels progenitors en el cas dels infants nascuts al Principat d'Andorra de pares estrangers per tal que l'infant adquireixi la nacionalitat andorrana.

Els enquestats que més diuen que hauria de ser més fàcil l'adquisició de la nacionalitat són els de nacionalitat espanyola (51%) i els d'altres nacionalitats (63%), sobretot els de països d'Amèrica Llatina (75%) i de països d'Àfrica i Àsia (79%), així com els que fa entre 10 i 19 anys que viuen a Andorra (56%), mentre que els enquestats que ho diuen en menor proporció són els de nacionalitat andorrana (els quals han mantingut la tendència sondejada en l'enquesta de l'any 2002) i francesa (amb un 37% i un 39%, respectivament) i els nascuts a Andorra (34%), que diuen majoritàriament que està bé amb l'actual legislació (entre un 53% i un

[57] Amb l'aprovació de la *Llei 10/2004, del 27 de maig, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la nacionalitat.*

55%). Els andorrans amb un o els dos progenitors no andorrans (un 45% i un 38%, respectivament) diuen que hauria de ser més fàcil adquirir la nacionalitat andorrana en una proporció superior que els andorrans fills de pares andorrans (28%).

En l'enquesta de l'observatori de l'any 2007 es va demanar una pregunta similar sobre aquest tema, i un 51,8% de la població estava d'acord amb que els immigrants puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana, davant un 38,2% que estava en contra i un 10% que no va respondre. Els andorrans i els francesos eren els que van estar menys d'acord amb aquesta qüestió (un 42% i un 41%, respectivament) i es van mostrar en major proporció en desacord (un 50% i un 44%, respectivament), mentre que els espanyols (57%), portuguesos (66%) i el grup d'altres nacionalitats (63%) hi estaven majoritàriament d'acord.

Als que diuen que hauria de ser més fàcil (N=356)

9.1.- Com s'hauria de facilitar? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**356**	
Reduir els anys de residència	309	86,7
Permetre la doble nacionalitat, no renunciar a la nacionalitat	22	6,0
No fer examen o més fàcil	22	6,3
Valorar més la integració i la situació de les persones que estan establertes i se senten del país, fer un estudi personalitzat.	13	3,7
Facilitar el procés, menys requisits	7	2,1
Altres	2	0,7
Ns/Nc	7	2,0

Entre les persones que creuen que l'adquisició de la nacionalitat andorrana hauria de ser més fàcil, prop del 87% diuen que s'haurien de reduir els anys de residència necessaris per sol·licitar-la, i en menor proporció diuen que s'hauria de permetre la doble nacionalitat i no fer renunciar a la nacionalitat d'origen (6%), fer l'examen més fàcil o no fer examen (6%), i valorar la integració i la situació de cada persona (4%).

Les diferències en funció de les variables sociodemogràfiques no són significatives estadísticament.

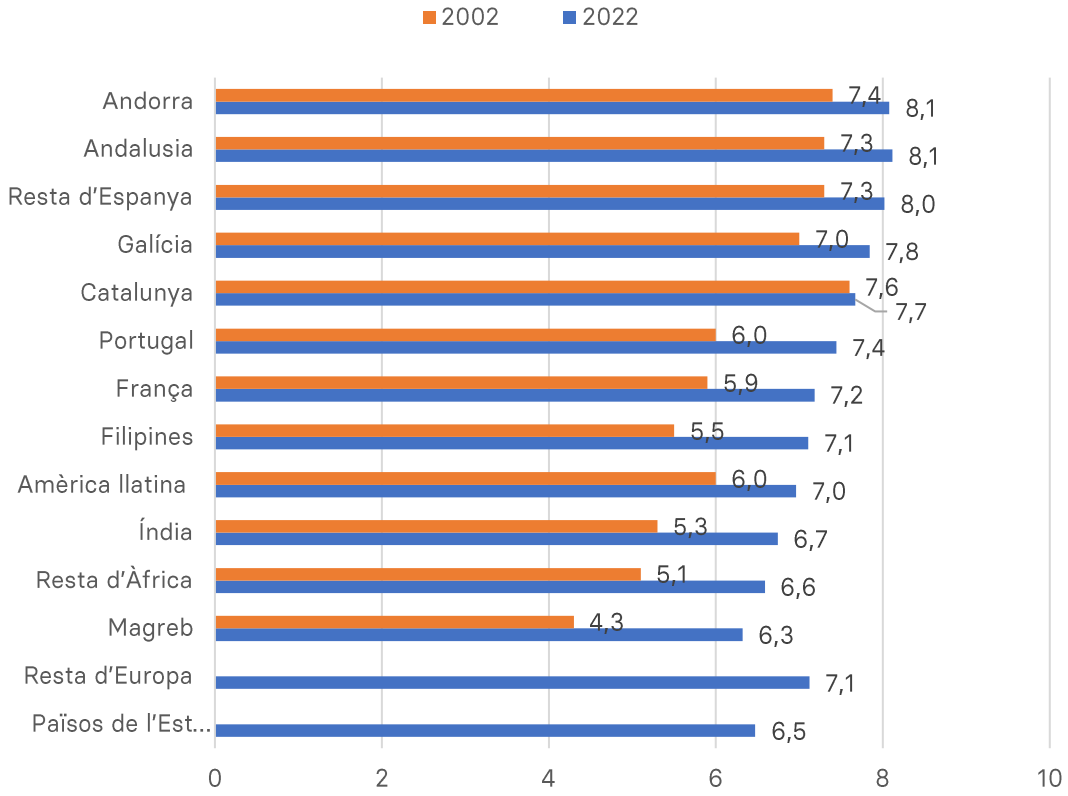
10.- En una escala de 0 a 10, valori segons la simpatia que sent per les persones dels següents països o regions del món, tenint en compte que 0 significa cap simpatia i 10 molta simpatia.

	N	Mitjana	Desviació típica
Andorra	770	8,1	2,1
Catalunya	766	7,7	2,2
Galícia	753	7,8	2,1
Andalusia	755	8,1	1,9
Resta d'Espanya	765	8,0	1,7
Portugal	766	7,4	2,3
França	765	7,2	2,3
Països de l'Est d'Europa	742	6,5	2,5
Resta d'Europa	758	7,1	2,1
Amèrica llatina	763	7,0	2,4
Magreb (Àfrica del Nord: Marroc, Algèria, Tunísia...)	750	6,3	2,7
Resta d'Àfrica	738	6,6	2,6
Filipines	746	7,1	2,3
Índia	739	6,7	2,5

Mitjançant la valoració que les persones enquestades fan respecte la població procedent dels diferents països i regions proposats en aquest qüestionari es pot plasmar, a grans trets, una radiografia de les percepcions que emanen de la societat andorrana envers la immigració. Si bé és cert que moltes de les persones enquestades no han volgut manifestar cap puntuació al respecte (donat el caràcter generalitzador que presenta aquesta pregunta), el conjunt de les valoracions denoten certes diferències substancialment significatives que es miraran de descriure en aquest apartat.

Tot realitzant un cop d'ull a la primera taula que es ve de presentar, es pot afirmar que les persones procedents d'Andorra i d'Andalusia són les que han obtingut una mitjana més elevada en relació amb el grau de simpatia expressat per les persones enquestades, puntuant amb un 8,1 de mitjana, seguides per la valoració de les persones de la resta d'Espanya, amb un 8 sobre 10. El fet que aquests tres grups hagin obtingut les puntuacions més elevades pot trobar una explicació en les configuracions demogràfiques del Principat, ja que la major part de la població d'Andorra és o bé andorrana o espanyola. Pel que fa a les nacionalitats que han obtingut les valoracions més reduïdes, es comprova com la que ha obtingut pitjors puntuacions ha estat la població procedent del Magreb, amb un 6,3 de mitjana, seguida pels països de l'Est d'Europa (amb un 6,5) i en darrera instància, pels països de la resta d'Àfrica (amb un 6,6). Aquest fet podria explicar-se pel distanciament cultural latent entre els diferents col·lectius d'immigrants i per les connotacions negatives que se'ls hi atorga als col·lectius de manera equívoca.

Grau mitjà de simpatia envers la població dels diferents països i/o regions proposats (2002-2022)

Fent al·lusió a la comparació temporal, es pot afirmar que les valoracions obtingudes en aquesta edició han estat en tots els casos superiors a les registrades l'any 2002, fet que fa intuir una petita millora en les percepcions de la societat d'Andorra envers la immigració. Com a dades rellevants convindria destacar l'augment de dos punts en el cas de les persones procedents del Magreb, passant del 4,3 a l'actual 6,3. A més a més, d'altres orígens com ara els filipins o la resta d'Àfrica, també han vist augmentades les seves mitjanes respecte les de 2002, passant del 5,5 al 7,1 en el cas dels primers i en el cas dels segons, del 5,1 al 6,6. En darrer lloc, també convindria assenyalar l'estancament de les percepcions envers les persones catalanes, les quals s'han mantingut estables en el temps passant del 7,6 a l'actual 7,7.

Aquesta millora de la mitjana de puntuacions en comparació a les dades de l'any 2002, mostra una atenuació dels estereotips existents en la societat andorrana envers els diferents col·lectius nacionals que coexisteixen al país. La immigració a Andorra s'ha anat configurant per onades de persones de certs orígens depenent de les èpoques. Durant els anys 60 i 70 del segle passat la població les onades més nombroses eren provinents d'Espanya, i en especial de Catalunya, Andalusia i Galícia.

A partir dels anys 80 i sobretot en els 90, comença a arribar al país una important onada de persones provinents de Portugal, i també persones d'altres països com Filipines, Índia i el Magreb, moltes de les quals ja són presents al país des dels anys 80. En els darrers temps les onades principals venen dels països de Llatinoamèrica.

Aquest augment ràpid de població d'origen llatinoamericà en els darrers anys

potser és una de les causes d'aquesta valoració més baixa, mentre que per part del col·lectiu magrebí i la resta d'Àfrica, sembla que, tot i que la convivència amb aquests col·lectius no presenta conflictes i en el cas dels magrebins molts d'ells porten al país molt de temps, certs estereotips presents al país podrien estar influïts per les corrents d'opinió de l'entorn europeu.

El cas dels indis i dels filipins les valoracions mitjanes milloren considerablement i l'explicació d'aquest fet pot trobar una resposta en la ja consolidada relació i posició d'aquests dos grups en la societat i el mercat laboral andorrà, i per la interrelació amb els altres grups, conseqüència dels anys de residència al país.

Com a hipòtesi principal, els anys de residència i la interrelació entre les diferents comunitats, que s'analitzarà en els apartats següents, són factors que poden determinar que els estereotips entre la població es vagin diluint, a més de la percepció de la immigració com un factor necessari per a l'economia.

De fet, tot i que no hi ha dades quantitatives per comparar, es pot considerar que alguns col·lectius que es veien als anys 70 i 80 amb cert recel com el provinent de Galícia i Andalusia, ara són ben valorats, i tot sembla indicar que altres comunitats com la portuguesa, filipina, llatinoamericana i fins i tot l'originària del Magreb poden anar pel mateix camí, en una societat cada cop més acostumada a la diversitat, que no es veu com una amenaça al seu benestar, ans al contrari.

Grau mitjà de simpatia envers els diferents països o regions, segons la nacionalitat de les persones enquestades

	Nacionalitat							
Persones del següents països o regions	Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	TOTAL
Andorra	8,2	7,9	8,5	8,1	7,3	7,5	8,5	8,1
Catalunya	7,8	7,8	7,7	7,2	7,1	6,9	7,9	7,7
Galícia	7,9	7,8	8,0	8,0	7,3	6,9	8,2	7,8
Andalusia	8,1	8,2	8,1	7,9	8,3	7,6	8,3	8,1
Resta d'Espanya	7,9	8,1	8,0	8,1	8,0	7,6	8,4	8,0
Portugal	7,4	7,1	7,5	8,7	6,9	6,4	7,8	7,4
França	7,2	6,9	7,8	7,3	7,3	6,9	7,7	7,2
Països de l'Est d'Europa	6,5	6,3	6,6	6,5	6,9	5,9	7,6	6,5
Resta d'Europa	7,0	7,0	7,6	7,3	7,5	7,1	8,5	7,1
Amèrica Llatina	6,8	6,8	7,3	6,8	8,1	7,1	8,0	7,0
Magreb	6,1	6,1	6,6	6,6	7,1	7,7	6,8	6,3
Resta d'Àfrica	6,4	6,5	6,5	6,9	7,4	7,3	7,0	6,6
Filipines	7,1	6,9	7,2	6,9	7,9	7,9	7,7	7,1
Índia	6,9	6,5	6,5	6,7	7,2	6,7	7,1	6,7

Parant atenció a la taula que es ve d'exposar, es pot afirmar que en general, les valoracions envers el propi col·lectiu acostumen a ser més elevades i sovint se situen per sobre de la mitjana obtinguda.

Per exemple, en el cas de les persones procedents de França s'observa com la valoració mitjana més elevada ha estat l'expressada pels francesos, els quals s'autoavaluen amb un 7,8. A més a més, cal tenir present que quan s'obvia la seva pròpia valoració de la nota mitjana, el resultat final minva lleugerament, assolint el 7,2. El mateix succeeix amb els portuguesos, els quals es puntuen amb un 8,7 (gairebé 1 punt per sobre de la segona valoració més elevada) o amb les persones procedents de la resta d'Europa, els quals s'autoavaluen amb un 8,5. Altra vegada, la mitjana obtinguda d'ambdós grups sense tenir en compte la seva pròpia valoració se situa considerablement per sota, configurant un 7,2 de mitjana tant pels portuguesos com per les persones procedents de la resta d'Europa. Altrament, també destaquen les valoracions expressades pels llatinoamericans (8,1 sobre 10) i per les persones procedents de països asiàtics i africans, les quals també son lleugerament superiors a les expressades per la resta de col·lectius. Altrament, també seria interessant destacar que les mitjanes registrades per part de la població andorrana s'assemblen molt a les mitjanes globals.

Grau mitjà de simpatia envers els diferents països o regions proposats segons el lloc de naixement de les persones enquestades

	Lloc de naixement										
Persones del següents països o regions	Andorra	Catalunya	Galícia	Andalusia	Resta Espanya	Portugal	França	Països d'Europa i altres	Països d'Amèrica llatina	Països d'Àfrica i Àsia	TOTAL
Andorra	8,1	8,1	8,5	8,7	8,3	8,1	8,1	8,3	7,5	7,8	**8,1**
Catalunya	7,6	8,4	7,4	8,2	7,8	7,2	7,4	7,8	7,3	7,2	**7,7**
Galícia	7,8	7,8	8,9	8,0	7,8	8,0	7,9	8,1	7,6	7,6	**7,8**
Andalusia	8,0	8,1	8,2	9,1	8,3	7,9	8,1	8,4	8,2	8,1	**8,1**
Resta d'Espanya	7,9	7,8	8,4	8,7	8,4	8,0	7,9	8,5	8,2	7,8	**8,0**
Portugal	7,2	7,3	7,7	7,4	7,3	8,7	7,5	7,7	7,0	7,0	**7,4**
França	7,0	7,0	7,5	7,4	7,2	7,3	7,6	7,5	7,3	7,2	**7,2**
Països de l'Est d'Europa	6,3	6,9	5,9	5,7	6,3	6,4	6,5	7,4	6,9	6,2	**6,5**
Resta d'Europa	6,9	7,1	6,6	6,5	7,1	7,2	7,1	8,5	7,4	7,3	**7,1**
Amèrica Llatina	6,7	7,0	6,5	6,6	6,8	6,8	6,8	8,0	7,9	7,3	**7,0**
Magreb	6,0	6,2	5,4	5,7	6,0	6,5	6,4	6,5	7,2	7,8	**6,3**
Resta d'Àfrica	6,4	6,7	5,6	5,9	6,3	6,8	6,3	7,2	7,4	7,4	**6,6**
Filipines	7,1	7,2	6,2	6,3	6,7	6,8	7,2	7,8	7,9	7,5	**7,1**
Índia	6,7	6,9	6,4	5,8	6,4	6,7	6,6	7,3	7,4	6,8	**6,7**

En aquesta taula es presenten les valoracions mitjanes cap a les persones de diferents orígens en funció del lloc de naixement dels enquestats. Com es pot apreciar, aquestes valoracions segueixen les mateixes tendències descrites en funció de la nacionalitat dels enquestes descrites en la taula anterior, amb puntuacions més elevades cap a les persones del mateix origen que els propis enquestats, i en conjunt amb mitjanes superiors per als col·lectius amb més presència a Andorra (sobretot andorrans i espanyols, o els col·lectius que porten més temps d'estada en el país).

Mitjana del grau de simpatia per les persones d'Andorra

		Mitjana	Desviació
Total	786	8,1	2,1
SEXE			
Home	394	8,2	1,9
Dona	391	7,9	2,2
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,8	2,0
30 a 44 anys	219	7,5	2,3
45 a 64 anys	302	8,2	2,0
65 anys o més	134	9,0	1,7
NACIONALITAT			
Andorrana	334	8,2	2,1
Espanyola	217	7,9	2,0
Francesa	39	8,5	2,1
Portuguesa	101	8,1	2,0
Altres:	95	7,8	2,3
- Amèrica Llatina	35	7,3	2,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,5	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,5	2,1

En relació amb les valoracions expressades envers els andorrans, s'observa que els homes ofereixen una puntuació lleugerament superior a la de les dones. En el cas de l'edat es comprova com a mesura que augmenten les franges, també ho fan les valoracions, tot i que el grup més jove puntua amb tres dècimes més que els d'entre 30 i 44 anys. Seguint amb la nacionalitat es verifica com els dos orígens que han expressat una nota mitjana més elevada són els francesos i els procedents d'altres països d'Europa, Nord-Amèrica i Austràlia (amb una nota mitjana de 8,5 en ambdós casos). Per contra, les persones procedents d'Amèrica Llatina són les que han valorat als andorrans amb una puntuació més baixa (7,3 sobre 10).

Mitjana del grau de simpatia per les persones de Catalunya, Galícia, Andalusia i la resta d'Espanya

		Catalunya	Galícia	Andalusia	Resta d'Espanya
Total	786	7,7	7,8	8,1	8,0
SEXE					
Home	394	7,7	7,9	8,0	8,0
Dona	391	7,6	7,8	8,2	8,1
EDAT					
18 a 29 anys	131	7,4	7,7	8,2	7,8
30 a 44 anys	219	7,2	7,6	8,0	7,7
45 a 64 anys	302	7,8	7,8	8,0	8,1
65 anys o més	134	8,5	8,5	8,6	8,5
NACIONALITAT					
Andorrana	334	7,8	7,9	8,1	7,9
Espanyola	217	7,8	7,8	8,2	8,1
Francesa	39	7,7	8,0	8,1	8,0
Portuguesa	101	7,2	8,0	7,9	8,1
Altres:	95	7,3	7,5	8,1	8,0
- Amèrica Llatina	35	7,1	7,3	8,3	8,0
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,9	6,9	7,6	7,6
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,9	8,2	8,3	8,4

Mitjançant l'anàlisi de les taules de contingència es pot comprovar com els homes ofereixen puntuacions lleugerament més elevades a l'hora de valorar a Catalunya i

Galícia, mentre que en els casos d'Andalusia i la resta d'Espanya la tendència s'inverteix situant a les dones com les que expressen una millor valoració. En relació amb l'edat s'observa com en general, les persones de més edat puntuen amb mitjanes més altes. En darrera instància, les persones procedents d'altres països d'Europa, de Nord Amèrica i Austràlia se situen com les que millors puntuacions expressen en tots els casos a l'hora de valorar els orígens plantejats, en detriment dels procedents d'altres països d'Àfrica i Àsia, que en tots els casos han valorat amb les puntuacions mitjanes més baixes. Els andorrans valoren el grau de simpatia envers les persones de les diferents comunitats d'Espanya amb puntuacions mitjanes similars a la mitjana global.

Mitjana del grau de simpatia per les persones de Portugal i França

		Portugal	França
Total	**786**	**7,4**	**7,2**
SEXE			
Home	**394**	7,5	7,2
Dona	**391**	7,4	7,2
EDAT			
18 a 29 anys	**131**	7,4	7,0
30 a 44 anys	**219**	7,1	6,7
45 a 64 anys	**302**	7,5	7,3
65 anys o més	**134**	7,8	7,8
NACIONALITAT			
Andorrana	**334**	7,4	7,2
Espanyola	**217**	7,1	6,9
Francesa	**39**	7,5	7,8
Portuguesa	**101**	8,7	7,3
Altres:	**95**	7,0	7,3
- **Amèrica Llatina**	**35**	6,9	7,3
- **Països d'Àfrica i Àsia**	**29**	6,4	6,9
- **Altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia**	**31**	7,8	7,7

Pel que fa a les valoracions envers la població portuguesa i francesa es pot afirmar que no es detecten diferències significatives en relació amb el sexe, tot i que els homes puntuen als primers amb una dècima més que les dones. Parant atenció a l'edat, es torna a verificar com les persones de més edat són les que ofereixen valoracions més elevades i finalment, convindria destacar que les persones procedents dels països africans i asiàtics són les que han expressat unes mitjanes més baixes. En el cas dels andorrans la mitjana del grau de simpatia per les persones de Portugal i França és exactament la mateixa que la del conjunt d'enquestats.

Mitjana del grau de simpatia per les persones de l'Est i la resta d'Europa

		Est d'Europa	Resta d'Europa
Total	**786**	**6,5**	**7,1**
SEXE			
Home	394	6,5	7,1
Dona	391	6,4	7,1
EDAT			
18 a 29 anys	131	6,5	7,1
30 a 44 anys	219	6,2	6,9
45 a 64 anys	302	6,5	7,2
65 anys o més	134	6,7	7,4
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,5	7,0
Espanyola	217	6,3	7,0
Francesa	39	6,6	7,6
Portuguesa	101	6,5	7,3
Altres:	95	6,9	7,7
- Amèrica Llatina	35	6,9	7,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	5,9	7,1
- Altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia	31	7,6	8,5

Seguint amb les valoracions envers les persones de l'Est d'Europa i de la resta de països europeus es pot afirmar que no existeixen diferències considerables entre homes i dones a l'hora d'expressar una valoració. En canvi, amb l'edat sí que s'ha configurat una tendència (com en cas de les taules que es venen de comentar) on les persones de més edat són les que puntuen amb notes més altes als col·lectius. En darrer lloc, les persones procedents de països d'Àfrica i Àsia tornen a ser les que pitjors valoracions atorguen a les persones de l'Est d'Europa, i en el cas de la resta d'Europa els andorrans i els espanyols han puntuat una dècima menys que el total.

Mitjana del grau de simpatia per les persones d'Amèrica Llatina, Magreb, la resta d'Àfrica, Filipines i l'Índia

		Amèrica Llatina	Magreb	Resta d'Àfrica	Filipines	Índia
Total	**786**	**7,0**	**6,3**	**6,6**	**7,1**	**6,7**
SEXE						
Home	394	6,9	6,2	6,5	7,0	6,6
Dona	391	7,0	6,4	6,7	7,2	6,9
EDAT						
18 a 29 anys	131	7,1	6,7	6,9	7,4	6,8
30 a 44 anys	219	7,0	6,3	6,5	7,1	6,6
45 a 64 anys	302	6,9	6,2	6,7	7,2	6,8
65 anys o més	134	7,0	6,1	6,3	6,6	6,6
NACIONALITAT						
Andorrana	334	6,8	6,1	6,4	7,1	6,9
Espanyola	217	6,8	6,1	6,5	6,9	6,5
Francesa	39	7,3	6,6	6,5	7,2	6,5
Portuguesa	101	6,8	6,6	6,9	6,9	6,7
Altres:	95	7,8	7,2	7,3	7,8	7,0
- Amèrica Llatina	35	8,1	7,1	7,4	7,9	7,2
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,1	7,7	7,3	7,9	6,7
- Altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia	31	8,0	6,8	7,0	7,7	7,1

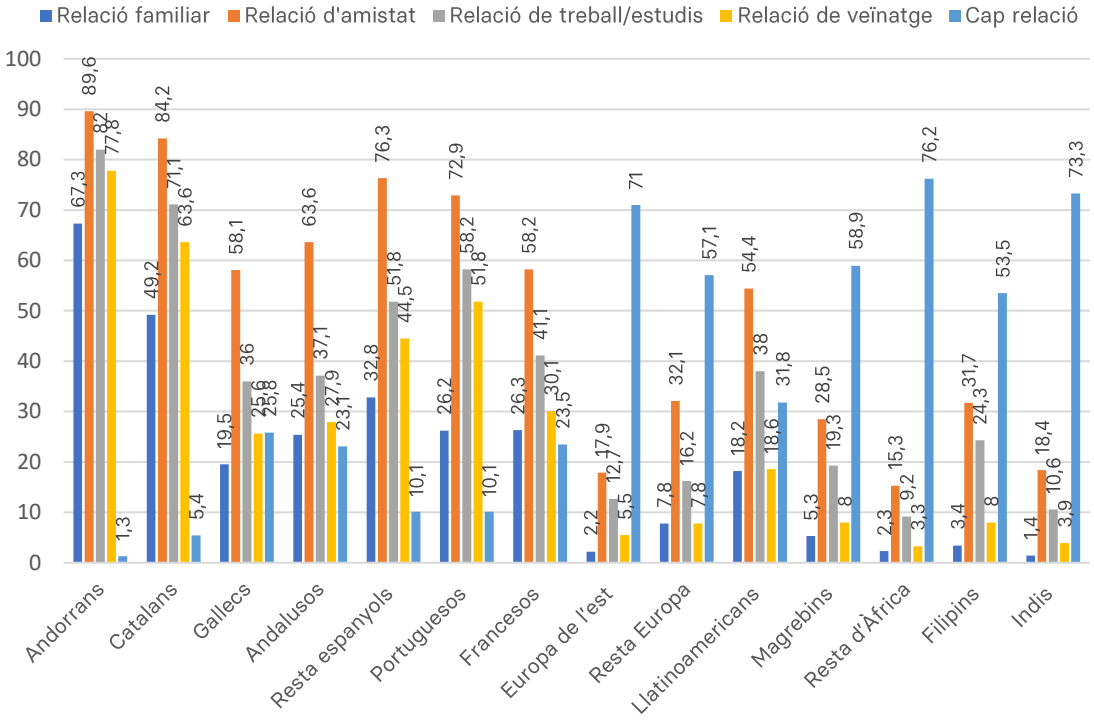
Per acabar amb aquest apartat, es presenten les taules de contingència referents a les valoracions obtingudes envers els col·lectius que probablement són els pitjors considerats del Principat (a causa d'una falsa i equívoca imatge que es té de la

immigració d'aquests orígens). Així doncs, es verifica com les dones valoren amb una mitjana lleugerament superior que els homes la simpatia envers tots els col·lectius plantejats en aquest bloc. Altrament, seria convenient destacar que per primera vegada la tendència amb l'edat s'inverteix, tot configurant als grups més joves com els que millors valoracions expressen en tots els casos. En darrer lloc, es constata com els andorrans, seguits dels espanyols es posicionen com els que valoren amb una mitjana inferior la simpatia cap als magrebins, als llatinoamericans i la resta d'Àfrica (al voltant de dos dècimes menys), mentre que la mitjana de la simpatia dels andorrans cap als filipins és igual a la del total d'enquestats i dues dècimes més alta en el cas de la simpatia cap als indis.

11.- Quines d'aquestes relacions ha mantingut o manté habitualment amb persones de les següents nacionalitats o orígens?

Percentatges	Relació familiar	Relació d'amistat	Relació de treball/estudis	Relació de veïnatge	Cap relació
Andorrans	67,3	89,6	82,0	77,8	1,3
Catalans	49,2	84,2	71,1	63,6	5,4
Gallecs	19,5	58,1	36,0	25,6	25,8
Andalusos	25,4	63,6	37,1	27,9	23,1
Resta espanyols	32,8	76,3	51,8	44,5	10,1
Portuguesos	26,2	72,9	58,2	51,8	10,1
Francesos	26,3	58,2	41,1	30,1	23,5
Europa de l'est	2,2	17,9	12,7	5,5	71,0
Resta Europa	7,8	32,1	16,2	7,8	57,1
Llatinoamericans	18,2	54,4	38,0	18,6	31,8
Magrebins	5,3	28,5	19,3	8,0	58,9
Resta d'Àfrica	2,3	15,3	9,2	3,3	76,2
Filipins	3,4	31,7	24,3	8,0	53,5
Indis	1,4	18,4	10,6	3,9	73,3

Relacions habituals amb les persones dels diferents països i/o regions proposats

Pel que fa a les relacions familiars, es constata com un 67% dels enquestats afirma mantenir aquest tipus de vincle amb andorrans, un 49% amb catalans i prop d'un 33% amb la resta d'espanyols. Seguidament, apareixen representats els portuguesos i els francesos (amb un 26% en ambdós caos), seguits pels andalusos (amb un 25% més), pels gallecs (amb un 19,5%) i pels llatinoamericans (amb un 18%). Fent referència a les relacions d'amistat es comprova com gairebé un 90% dels enquestats afirma tenir aquest tipus de lligam amb andorrans, un 84% amb catalans, un 76% amb la resta d'espanyols, gairebé un 73% amb portuguesos i un 64% amb andalusos. Seguidament apareixen els gallecs i els francesos (amb un 58% de les respostes que ho confirmen en ambdós casos) i els llatinoamericans (amb un 54%). Fent referència a les relacions professionals i/o acadèmiques, es comprova com un 82% dels enquestats afirma tenir aquest tipus de vincle amb andorrans, un 71% amb catalans, un 58% amb portuguesos, prop d'un 52% amb la resta d'espanyols i un 41% amb francesos. Seguint amb les relacions de veïnatge, es constata com prop d'un 78% afirma tenir aquest tipus de vincle amb andorrans, un 64% amb catalans, un 52% amb portuguesos, un 44,5% amb la resta d'Espanya i un 30% amb francesos. Finalment, es pot afirmar que l'origen amb el qual hi ha menor relació és el de la resta d'Àfrica, amb un 76% de les respostes que ho confirmen, seguits pels indis (amb un 73%), pels magrebins (amb prop d'un 59%), per la resta d'Europa (amb un 57%) i pels filipins (amb un 53,5%).

Per tant, es pot concloure afirmant que pràcticament la totalitat de la població d'Andorra manté algun tipus de vincle tant amb les persones andorranes com amb les catalanes (únicament un 1 i un 5%, respectivament, han declarat no tenir-ne). En segon lloc, apareix un altre grup de col·lectius que gaudeix d'aquests tipus de lligams, com ara els espanyols, els portuguesos i els francesos, fet que s'explica per la forta presència en la configuració demogràfica del país i en darrera instància, seria interessant destacar l'augment considerable del desenvolupament de relacions tant familiars, com d'amistat, professionals i/o de veïnatge amb les

persones llatinoamericanes, les quals mica en mica, van consolidant i arrelant els seus projectes de vida al Principat.

11.1.- Relació familiar

Relació familiar amb les persones dels diferents països i/o regions, segons la nacionalitat

	Nacionalitat						
	Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Andorra	90,0	53,9	43,1	59,4	33,3	48,9	27,5
Catalunya	67,8	57,0	20,8	13,9	22,8	8,5	13,7
Galícia	25,2	21,1	5,6	15,8	7,0	2,1	7,8
Andalusia	34,3	34,6	5,6	3,0	3,5	6,4	5,9
Resta d'Espanya	40,9	43,9	8,3	10,9	14,0	8,5	15,7
Portugal	20,4	12,7	8,3	96,0	14,0	6,4	7,8
França	31,3	11,4	94,4	28,7	3,5	19,1	15,7
Països de l'Est d'Europa	0,9	1,8	1,4	2,0	1,8	0,0	23,5
Resta d'Europa	5,7	4,4	9,7	7,9	8,8	6,4	51,0
Amèrica Llatina	16,1	16,7	4,2	9,9	93,0	4,3	25,5
Magreb	5,2	3,9	4,2	2,0	3,5	38,3	0,0
Resta d'Àfrica	2,2	0,4	1,4	6,9	1,8	4,3	2,0
Filipines	3,0	0,0	0,0	1,0	3,5	48,9	0,0
Índia	1,7	0,4	0,0	1,0	1,8	6,4	2,0

Pel que fa als vincles familiars es detecta un predomini de les relacions endogàmiques, és a dir, dels lligams intergrupals entre persones del mateix origen (un 96% dels portuguesos, un 94% dels francesos, un 93% dels llatinoamericans i un 90% dels andorrans tenen relacions familiars amb els respectius grups nacionals). Seguidament, també convindria assenyalar que la majoria de relacions familiars es donen entre persones de nacionalitats i orígens propers, sobretot entre andorrans i espanyols (més concretament, catalans). D'altra banda, es detecta un increment respecte les edicions anteriors pel que fa a les relacions familiars entre andorrans i portuguesos, fet que es pot explicar a partir de l'assentament d'aquest col·lectiu en la societat andorrana.

Relació familiar amb les persones dels diferents països i/o regions, segons el lloc de naixement

	Lloc de naixement									
	Andorra	Catalunya	Andalusia	Galícia	Resta Espanya	França	Portugal	Països d'Europa i altres	Països d'Amèrica llatina	Països d'Àfrica i Àsia
Andorra	90,9	65,1	54,9	67,5	62,3	50,0	60,1	25,9	43,5	62,2
Catalunya	66,9	92,6	43,1	35,1	47,5	26,9	13,4	14,8	28,0	7,5
Galícia	30,6	13,0	15,7	82,5	17,4	2,2	15,6	7,1	14,9	2,4
Andalusia	39,0	31,5	88,2	37,4	28,1	4,1	2,2	9,1	6,2	4,9
Resta d'Espanya	43,7	30,0	19,6	35,1	73,5	10,1	12,3	18,3	17,8	6,2
Portugal	24,1	7,9	15,7	32,5	13,3	13,4	96,8	9,1	14,1	14,2
França	32,2	14,2	7,8	10,0	11,2	90,7	30,5	14,1	7,1	32,1
Països de l'Est d'Europa	1,2	1,6	0,0	0,0	1,0	1,1	2,2	24,1	2,3	0,0
Resta d'Europa	5,9	1,6	0,0	0,0	6,6	11,6	5,9	52,0	13,4	5,9
Amèrica Llatina	12,8	11,4	11,8	7,6	13,3	9,1	9,1	10,0	90,6	11,6
Magreb	2,4	2,8	3,9	5,0	4,1	6,0	0,0	0,0	5,4	42,3
Resta d'Àfrica	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	5,4	0,0	4,5	11,0
Filipines	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	1,8	28,1
Índia	1,8	1,2	0,0	0,0	0,0	1,9	1,1	2,0	0,9	3,8

De la mateixa manera que amb la taula que es ve de comentar, en el cas de les relacions familiars en funció del lloc de naixement es destaca un fort predomini de les relacions endogàmiques entre les persones enquestades en aquest estudi, essent els portuguesos els que més expressen aquesta situació, amb un 97% de les respostes que ho confirmen. D'altra banda, també seria interessant destacar que les relacions familiars amb els andorrans són les més freqüents en tots els casos (com és evident), això sí, després dels vincles endogàmics que es comenten. En aquest sentit, els gallecs es posicionen com els que més reconeixen aquest tipus de vincle amb els andorrans amb un 67,5%, seguit pels catalans, que ho fan amb un 65% i per la resta d'Espanya, que ho fa amb un 62%. Finalment, convindria destacar que d'entre les persones nascudes a Andorra, els vincles familiars més freqüents es donen amb els catalans (amb gairebé un 67% de registres que ho confirmen) i els que menys, amb les persones procedents de països de l'Europa de l'Est (amb poc més d'un 1%). La resta d'orígens amb menys representació tenen també un percentatge significatiu de relacions familiars amb andorrans, espanyols i portuguesos, fet que també denota un arrelament al Principat.

11.2.- Relació d'amistat

Relació d'amistat amb les persones dels diferents països i/o regions, segons la nacionalitat

	Nacionalitat						
	Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Andorra	95,7	88,6	93,1	84,2	71,9	72,3	82,4
Catalunya	91,3	87,3	76,4	73,3	64,9	59,6	76,5
Galícia	62,2	54,8	38,9	70,3	50,9	42,6	43,1
Andalusia	69,6	66,2	40,3	62,4	54,4	44,7	41,2
Resta d'Espanya	75,7	79,4	66,7	76,2	70,2	78,7	78,4
Portugal	77,8	66,2	63,9	89,1	57,9	59,6	54,9
França	64,3	46,5	97,2	54,5	45,6	51,1	58,8
Països de l'Est d'Europa	19,6	12,7	25,0	12,9	19,3	10,6	49,0
Resta d'Europa	33,9	24,6	50,0	19,8	35,1	40,4	70,6
Amèrica Llatina	56,5	49,1	50,0	42,6	93,0	53,2	70,6
Magreb	33,5	21,9	44,4	21,8	22,8	40,4	17,6
Resta d'Àfrica	17,8	10,5	18,1	14,9	14,0	19,1	17,6
Filipines	36,5	22,4	26,4	26,7	42,1	63,8	25,5
Índia	23,5	12,7	18,1	16,8	14,0	19,1	13,7

Seguint amb les relacions d'amistat, es detecta ja a primera vista una major distribució percentual que amb el cas de les relacions familiars, tot i que es segueix configurant una tendència intergrupal i entre orígens de regions properes. D'altra banda, també es detecta una menor relació entre els grups menys representats demogràficament al Principat, donat el seu reduït volum de població.

Relació d'amistat amb les persones dels diferents països i/o regions, segons el lloc de naixement

	Lloc de naixement									
	Andorra	Catalunya	Galícia	Andalusia	Resta Espanya	Portugal	França	Països d'Europa i altres	Països d'Amèrica llatina	Països d'Àfrica i Àsia
Andorra	97,2	90,2	87,4	88,2	84,2	86,0	91,7	81,9	83,1	82,3
Catalunya	89,6	94,1	90,0	80,4	83,7	75,2	79,8	77,9	73,5	73,7
Galícia	58,0	57,2	87,4	56,9	55,6	69,8	46,7	42,7	55,9	56,2
Andalusia	63,6	63,8	82,5	88,2	71,0	63,4	51,8	43,8	60,6	57,4
Resta d'Espanya	73,5	67,3	87,4	84,3	89,8	78,4	67,2	75,2	76,3	84,0
Portugal	75,9	65,0	74,9	80,4	68,4	90,3	65,1	59,8	65,9	74,8
França	61,9	46,9	57,6	56,9	43,9	53,8	95,8	66,8	53,8	67,8
Països de l'Est d'Europa	17,4	14,6	22,5	7,8	9,7	13,4	23,5	46,2	27,6	19,7
Resta d'Europa	28,6	31,6	32,5	21,6	22,4	19,3	48,7	76,8	39,1	43,6
Amèrica Llatina	55,3	48,5	50,0	45,1	41,3	45,0	48,6	60,4	94,9	61,2
Magreb	28,3	26,8	22,5	21,6	19,9	21,4	41,1	22,8	31,4	55,8
Resta d'Àfrica	12,7	14,6	17,5	9,9	8,7	16,0	18,1	20,8	21,1	29,0
Filipines	37,1	26,8	35,1	21,6	23,9	26,3	19,4	25,2	39,1	52,2
Índia	19,4	20,9	30,1	3,9	11,7	16,6	17,0	16,8	17,6	29,7

Com en el cas de la darrera taula que es ve d'exposar, amb els creuaments en funció del lloc de naixement també es detecta una major distribució percentual a primera vista, a la vegada que també es configura un predomini dels vincles intergrupals i entre les persones de regions i/o orígens més propers. Altrament, es comprova com d'entre les persones nascudes a Andorra, l'origen més mencionat (després de la relació intergrupal) és amb els catalans, amb gairebé un 90% de registres que ho demostren i d'altra banda, les persones nascudes a França són les que més expressen el fet de mantenir una relació d'amistats amb les persones originàries del Principat, amb prop d'un 92%, seguides de les nascudes a Catalunya (90%). Per contra, les persones nascudes a d'altres països d'Europa són les que menys reconeixen aquest fet amb els andorrans, amb poc menys d'un 82%. Finalment, convindria destacar el fet que les persones originàries de països de la resta d'Àfrica són les menys mencionades pels nascuts al Principat, amb gairebé un 13% de casos que ho confirmen.

11.3.- Relació de treball i/o estudis

Relació de treball i/o estudis amb les persones dels diferents països i/o regions, segons la nacionalitat

	Nacionalitat						
	Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Andorra	88,7	76,8	73,6	85,1	77,2	59,6	72,5
Catalunya	75,7	72,8	59,7	69,3	57,9	57,4	56,9
Galícia	31,3	38,6	27,8	55,4	35,1	21,3	29,4
Andalusia	33,5	42,5	23,6	50,5	31,6	23,4	29,4
Resta d'Espanya	48,3	55,3	45,8	64,4	45,6	38,3	51,0
Portugal	54,3	56,1	52,8	82,2	64,9	44,7	47,1
França	44,3	32,9	68,1	42,6	45,6	23,4	37,3
Països de l'Est d'Europa	10,9	10,1	18,1	19,8	15,8	4,3	25,5
Resta d'Europa	14,8	13,2	26,4	17,8	24,6	12,8	29,4
Amèrica Llatina	31,3	40,8	31,9	37,6	75,4	42,6	52,9
Magreb	16,1	17,5	30,6	26,7	21,1	27,7	17,6
Resta d'Àfrica	6,5	7,9	15,3	16,8	14,0	4,3	13,7
Filipines	22,2	21,1	25,0	27,7	28,1	59,6	19,6
Índia	10,4	10,1	15,3	12,9	7,0	8,5	7,8

En referència als vincles professionals i/o acadèmics, es constata com la gran majoria d'aquestes relacions es donen sobretot amb persones andorranes, espanyoles, franceses i portugueses, probablement per la configuració demogràfica del país i per la ja consolidada relació d'aquestes nacionalitats amb el mercat laboral andorrà. En segon lloc, apareixen representades les persones procedents de Llatinoamèrica que, mica en mica, van augmentant la seva presència al Principat i el fet de fer-ho també en les esferes professionals i acadèmiques, denota la integració del col·lectiu en la societat andorrana. Finalment, seria convenient comentar que les persones de la resta de països d'Àfrica i les procedents de l'Índia, són les que menys vincles d'aquesta naturalesa presenten, relacionat amb el fet de que hi ha un menor nombre de persones d'aquests orígens en els conjunt de la població d'Andorra.

Relació de treball i/o estudis amb les persones dels diferents països i/o regions, segons el lloc de naixement

	Lloc de naixement									
	Andorra	Catalunya	Andalusia	Galícia	Resta Espanya	França	Portugal	Països d'Europa i altres	Països d'Amèrica llatina	Països d'Àfrica i Àsia
Andorra	92,5	74,8	74,4	77,5	80,7	74,9	84,4	66,1	83,5	66,2
Catalunya	80,4	74,4	66,6	77,5	68,4	64,1	66,7	57,1	64,6	54,6
Galícia	33,7	30,7	47,0	90,0	34,2	32,5	52,8	29,2	28,1	23,7
Andalusia	35,0	37,8	64,7	72,5	32,2	28,3	48,4	31,2	32,5	24,2
Resta d'Espanya	51,7	41,3	58,8	77,5	58,3	48,4	63,5	45,3	55,0	33,0
Portugal	55,7	52,3	54,9	72,5	54,7	56,8	81,2	42,2	62,7	48,9
França	46,5	36,6	19,6	27,5	38,8	64,9	41,4	34,1	40,9	26,3
Països de l'Est d'Europa	10,9	9,5	3,9	17,5	11,7	19,1	19,4	24,1	14,3	5,6
Resta d'Europa	11,1	19,7	0,0	22,5	14,3	25,6	18,8	28,1	22,3	11,9
Amèrica Llatina	34,5	32,7	31,3	47,4	35,1	33,7	37,6	39,2	67,7	37,5
Magreb	15,6	15,4	15,7	27,5	15,3	29,6	28,0	14,1	20,0	28,8
Resta d'Àfrica	3,6	9,5	7,8	17,5	7,7	16,9	17,2	12,0	12,4	6,8
Filipines	20,9	19,3	11,8	40,0	23,5	28,4	25,9	16,1	33,9	39,5
Índia	10,3	10,2	3,9	17,5	11,2	14,0	14,5	8,0	6,5	8,1

Amb el creuament en funció del lloc de naixement no es constaten dinàmiques substancialment diferents a les que es venen de presentar anteriorment, on es detecten majors nivells percentuals entre els grups que demogràficament estan més representats al Principat. Com a dada rellevant, convindria destacar al col·lectiu de persones nascudes a Galícia i a Portugal, les quals són les que més expressen el fet de treballar amb persones del mateix origen (amb un 90% i un 81%, respectivament). D'altra banda, es comprova com les persones nascudes a Portugal i a països d'Amèrica Llatina són les que més afirmen que treballen amb persones d'Andorra (al voltant d'un 84%), i entre les persones nascudes al Principat, els catalans són els més mencionats com a companys de feina o estudis (amb un 80%). Finalment, convindria assenyalar al col·lectiu de les persones procedents de la resta d'Àfrica, els quals es posicionen com els que menys relació tenen en aquest sentit, tot i que aquest fet podria trobar una explicació en la seva poca representació en la configuració demogràfica del país.

11.4.- Relació de veïnatge

Relació de veïnatge amb les persones dels diferents països i/o regions, segons la nacionalitat

	Nacionalitat						
	Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Andorra	87,4	76,3	81,9	67,3	50,9	74,5	49,0
Catalunya	73,5	64,0	56,9	52,5	33,3	42,6	52,9
Galícia	24,8	30,3	22,2	30,7	17,5	8,5	15,7
Andalusia	31,7	29,8	20,8	23,8	17,5	14,9	19,6
Resta d'Espanya	43,5	43,9	45,8	47,5	49,1	51,1	37,3
Portugal	52,6	44,3	43,1	73,3	40,4	61,7	41,2
França	34,8	24,1	68,1	22,8	15,8	17,0	27,5
Països de l'Est d'Europa	6,5	3,5	8,3	5,0	1,8	2,1	13,7
Resta d'Europa	9,1	2,6	12,5	10,9	1,8	4,3	23,5
Amèrica Llatina	20,0	15,8	15,3	13,9	42,1	10,6	23,5
Magreb	8,7	5,7	9,7	6,9	1,8	27,7	5,9
Resta d'Àfrica	3,0	2,2	0,0	7,9	3,5	0,0	5,9
Filipines	7,8	3,5	0,0	8,9	10,5	44,7	11,8
Índia	4,3	3,1	1,4	5,0	1,8	8,5	3,9

En aquest cas, altra vegada es torna a fer evident la forta relació entre els grups més majoritaris, sobretot entre andorrans, espanyols, portuguesos i francesos. També seria convenient destacar el fort vincle de veïnatge entre les persones procedents de Llatinoamèrica (amb un 42% de les respostes que ho confirmen) i en darrera instància, destacar l'escassa quantitat de relacions d'aquest tipus entre els grups amb menys representació demogràfica a Andorra.

Relació de veïnatge amb les persones dels diferents països i/o regions, segons el lloc de naixement

	Lloc de naixement									
	Andorra	Catalunya	Andalusia	Galícia	Resta Espanya	França	Portugal	Països d'Europa i altres	Països d'Amèrica llatina	Països d'Àfrica i Àsia
Andorra	88,1	84,3	58,8	82,5	77,0	73,3	67,7	50,0	64,9	80,2
Catalunya	73,3	78,7	54,9	67,5	58,7	52,0	51,0	48,9	51,6	52,2
Galícia	23,3	23,2	43,1	72,5	29,6	26,4	31,1	19,2	17,1	13,2
Andalusia	31,0	25,2	43,1	55,0	31,7	24,2	25,1	20,1	19,2	20,0
Resta d'Espanya	45,9	34,6	39,2	55,0	45,4	45,2	47,8	37,2	44,1	57,3
Portugal	51,2	47,6	56,9	69,9	39,8	46,2	73,7	38,9	39,3	68,6
França	31,8	26,4	19,6	40,3	29,6	59,7	24,1	28,1	21,2	28,6
Països de l'Est d'Europa	6,1	3,2	7,8	20,1	2,0	8,5	4,3	12,0	4,7	4,3
Resta d'Europa	7,3	7,5	0,0	20,1	2,0	11,8	9,7	26,8	4,8	5,6
Amèrica Llatina	18,4	17,0	7,8	22,5	12,7	13,7	16,0	17,2	45,4	12,4
Magreb	9,1	5,5	0,0	27,5	3,1	8,4	7,5	10,8	0,9	22,6
Resta d'Àfrica	3,0	1,6	0,0	17,5	1,0	2,0	7,5	6,0	1,8	3,0
Filipines	7,4	5,5	3,9	7,6	2,0	0,0	7,5	12,0	15,0	28,5
Índia	4,2	2,8	7,8	12,6	2,0	1,1	4,3	4,0	2,4	8,1

Finalment, pel que fa a les relacions de veïnatge en funció del lloc de naixement de les persones enquestades, s'ha tornat a detectar una major freqüència de vincles d'aquest tipus entre els grups que demogràficament estan més representats dins de la societat andorrana. Seria interessant destacar que les persones procedents de la resta de països de l'Àfrica són les menys mencionades pels andorrans a l'hora d'expressar una relació de veïnatge, mentre que els catalans, per contra, són els més mencionats.

11.5.- Cap relació

Cap relació amb les persones dels diferents països i/o regions, segons la nacionalitat

	Nacionalitat						
	Andorra	Espanya	França	Portugal	Amèrica Llatina	Països d'Àfrica i Àsia	Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia
Andorra	0,0	1,8	2,8	3,0	1,8	6,4	0,0
Catalunya	2,2	3,9	9,7	9,9	14,0	17,0	9,8
Galícia	23,9	27,2	43,1	11,9	22,8	48,9	43,1
Andalusia	19,1	18,4	38,9	22,8	26,3	53,2	49,0
Resta d'Espanya	10,9	7,0	19,4	10,9	7,0	10,6	11,8
Portugal	10,0	11,8	6,9	2,0	14,0	12,8	21,6
França	19,6	29,8	0,0	24,8	28,1	40,4	25,5
Països de l'Est d'Europa	70,9	76,3	56,9	72,3	66,7	87,2	39,2
Resta d'Europa	58,7	64,9	36,1	61,4	49,1	51,1	13,7
Amèrica Llatina	33,9	34,2	29,2	37,6	0,0	25,5	19,6
Magreb	58,3	63,6	36,1	56,4	61,4	53,2	70,6
Resta d'Àfrica	76,1	82,0	68,1	67,3	75,4	76,6	76,5
Filipines	50,4	62,3	56,9	51,5	42,1	29,8	62,7
Índia	70,4	78,9	68,1	67,3	80,7	76,6	78,4

Centrant l'anàlisi en les persones que afirmen no tenir cap tipus de vincle amb les persones dels diferents orígens plantejats en aquest estudi, es comprova com les persones que més confirmen aquest fet tant amb els andorrans, com amb els catalans, gallecs i andalusos són els dels països africans i asiàtics (amb un 6%, un 17%, un 49% i un 53%, respectivament). Seguidament s'observa com els francesos són els que més reconeixen no mantenir cap tipus de vincle amb la resta d'espanyols (amb un 19% de respostes que confirmen aquest fet), mentre que en el cas dels portuguesos, les persones procedents d'altres països d'Europa, de Nord Amèrica i d'Austràlia són les que més diuen que no hi tenen relació, amb gairebé un 22% de respostes registrades. Pel que fa a les relacions amb les persones franceses i de l'Est d'Europa, s'observa com els individus procedents dels països asiàtics i africans són els que més confirmen no mantenir cap tipus de relació amb els col·lectius en qüestió (amb un 40% i un 87%, respectivament). Seguint amb la resta d'Europa, s'observa com els espanyols son els que menys relació mantenen amb el col·lectiu (amb prop d'un 65%) i en el cas dels llatinoamericans, els portuguesos són els que més reconeixen aquest fet amb gairebé un 38% de les respostes que ho confirmen. Altrament, es detecta com les persones procedents d'altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia són les que més expressen que no tenen cap tipus de tracte amb les persones procedents tant del Magreb com de Filipines, amb un 71% i un 63%, respectivament i finalment, convindria assenyalar d'una

banda que els espanyols són els que menys relació tenen amb els països de la resta d'Àfrica (amb un 82%) i de l'altra, que els llatinoamericans són els que més diuen que no tenen cap tipus de vincle amb les persones procedents de l'Índia (amb prop d'un 81%).

Cap relació amb les persones dels diferents països i/o regions, segons el lloc de naixement

	Lloc de naixement									
	Andorra	Catalunya	Galícia	Andalusia	Resta Espanya	Portugal	França	Països d'Europa i altres	Països d'Amèrica llatina	Països d'Àfrica i Àsia
Andorra	0,0	1,6	0,0	3,9	1,0	2,2	3,1	0,0	0,9	4,9
Catalunya	2,2	1,2	0,0	7,8	6,2	8,6	10,4	8,0	9,7	12,4
Galícia	27,3	24,8	0,0	23,5	28,6	10,8	37,3	43,3	24,5	35,7
Andalusia	24,1	20,1	0,0	0,0	19,3	22,6	31,1	46,2	20,7	36,0
Resta d'Espanya	10,7	11,4	0,0	7,8	7,7	9,7	16,1	16,8	5,8	9,6
Portugal	9,7	15,0	12,6	7,8	12,2	1,1	6,4	20,1	11,1	8,8
França	19,7	34,3	19,9	35,3	28,6	24,8	0,0	19,2	23,6	25,0
Països de l'Est d'Europa	72,7	77,9	64,9	80,4	76,6	70,4	59,5	43,8	59,1	79,0
Resta d'Europa	64,3	59,0	55,0	78,4	64,8	61,3	40,5	10,0	42,6	51,3
Amèrica Llatina	32,5	38,6	35,1	47,0	39,9	35,6	31,2	29,5	0,0	26,0
Magreb	62,4	64,5	67,5	62,7	64,3	55,9	38,8	64,4	55,6	38,3
Resta d'Àfrica	81,8	79,9	72,5	82,3	83,7	65,6	68,2	73,2	67,0	66,4
Filipines	50,1	62,2	45,0	66,6	59,2	52,1	60,7	64,8	38,1	44,0
Índia	73,5	73,6	60,0	84,3	79,6	68,3	70,1	75,2	75,3	67,7

Quan es para atenció a la inexistència de relacions en funció del lloc de naixement, es pot afirmar que la configuració de les tendències s'assembla molt als creuaments de les relacions amb la nacionalitat dels individus enquestats. No obstant aquest fet, amb l'anàlisi d'aquesta taula es comprova com en general l'origen que menys vincle té amb els altres grups és el de les persones procedents de la resta d'Àfrica. Prop d'un 82% de les persones nascudes a Andorra afirma no tenir-hi cap tipus de vincle i un 80% dels nascuts a Catalunya, un 82% a Andalusia, un 72,5% a Galícia i un 84% de la resta d'Espanya, tampoc. Altrament, es constata com el segon grup que menys relació té amb els altres col·lectius seria el de les persones procedents de l'Índia, amb els quals s'ha pogut verificar que un 70% dels nascuts a França, un 75% dels nascuts als països d'Europa i un 75% més dels nascuts a Amèrica Llatina confirma aquest fet. En darrera instància, convindria assenyalar a les persones procedents de l'Est d'Europa com el tercer col·lectiu amb menys vincles, amb un 70% expressat per les persones nascudes a Portugal i un 79% de les persones nascudes als països de la resta d'Àfrica, les quals confirmen

aquesta inexistència de relació que es ve de comentar. Lògicament, els col·lectius amb menys presència entre la població d'Andorra són amb els que més proporció d'enquestats no tenen cap relació, atès que no hi ha tantes situacions en les que puguin tenir-hi contacte.

Amb l'objectiu d'analitzar si el fet de mantenir relacions (tant familiars, com d'amistat) influeix a l'hora de valorar els diferents orígens i nacionalitats proposats en aquest estudi, es presenta la següent taula en la que es recullen les puntuacions mitjanes envers els col·lectius en qüestió. Per tal de dur a terme aquest anàlisi s'ha optat per dicotomitzar les variables referents als tipus de vincles que mantenien els enquestats.

Mitjana del grau de simpatia respecte persones dels següents països o regions en funció de si tenen relació d'amistat i/o familiar o no tenen cap tipus de relació

	Té relació	No té relació
Andorra	8,1	7,8
Catalunya	7,9	5,9
Galícia	8,1	7,5
Andalusia	8,4	7,5
Resta d'Espanya	8,1	7,8
Portugal	7,7	7,0
França	7,5	6,5
Països de l'Est d'Europa	7,4	6,2
Resta d'Europa	7,4	6,9
Amèrica Llatina	7,3	6,4
Magreb	7,0	6,0
Resta d'Àfrica	7,6	6,3
Filipines	7,9	6,6
Índia	7,9	6,5

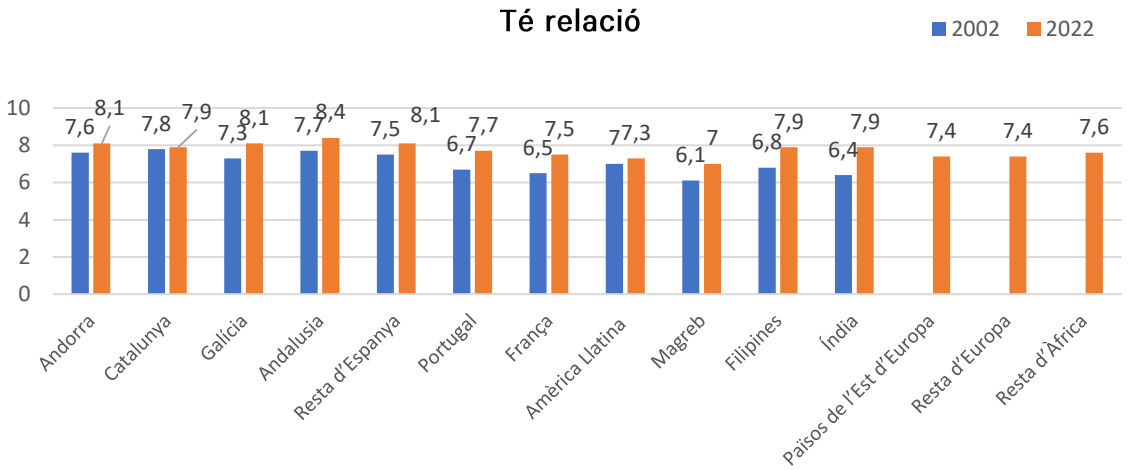
Nota: calculat en funció de les relacions familiars i d'amistat

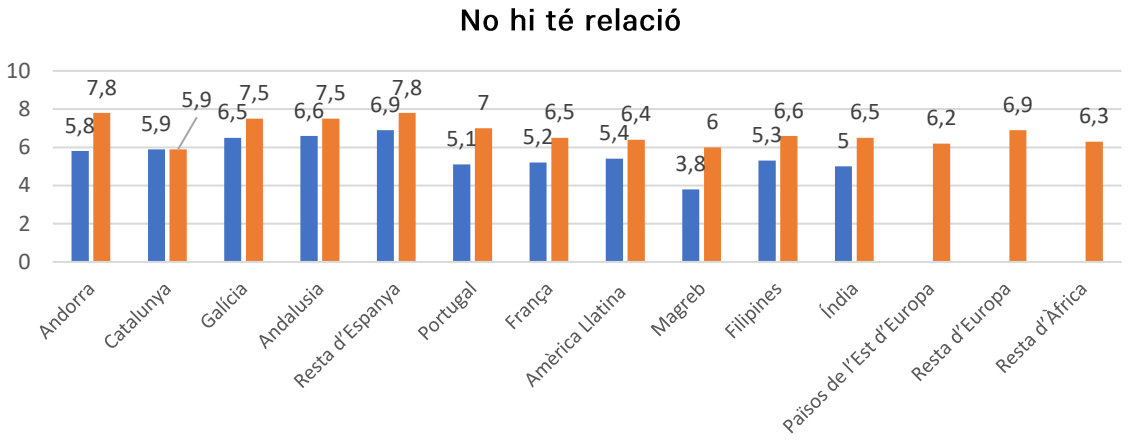
Així doncs, es pot comprovar en primera instància que en tots els casos les persones que mantenen algun vincle (tant familiar com d'amistat) expressen valoracions mitjanes considerablement més elevades que les persones que reconeixen no tenir cap tipus de relació.

En el cas dels andorrans, les persones que hi tenen relació els puntuen amb un 8,1, mentre que les que no tenen cap tipus de vincle ho fan amb un 7,8 (fet que com es ve de dir, es repeteix en tots els casos). No obstant això, si es centra la descripció de les dades en aquells orígens que presenten més diferencies entre les mitjanes obtingudes en funció de si existeix relació o no (Índia, Filipines, resta d'Àfrica i Est d'Europa), es comprova com les valoracions expressades per part de les persones que hi tenen relació és considerablement superior a la del supòsit contrari. Per exemple, en el cas de l'Índia, les mitjanes expressades per les persones que tenen algun tipus de relació assoleixen el 7,9, mentre que la de les persones que afirmen no tenir-hi cap vincle minva fins el 6,5. El mateix fet es repeteix amb les altres nacionalitats esmentades: un 7,9 i un 6,6 respectivament en el cas dels filipins; un 7,6 en front d'un 6,3 en el cas de les persones procedents de la resta de països d'Àfrica, i un 7,4 davant d'un 6,2 per les persones procedents de l'Est d'Europa. D'aquesta manera es pot afirmar que el fet de tenir relacions d'amistat o familiars influeix directament a l'hora d'entrar a valorar el grau de simpatia envers els diferents col·lectius plantejats, essent les persones que tenen algun tipus de vincle les que expressen una major valoració mitjana envers els diferents grups.

Mitjana del grau de simpatia respecte persones dels següents països o regions en funció de si tenen relació d'amistat i/o familiar o no tenen cap tipus de relació (2002-2022)

	Té relació		No hi té relació	
	2002	2022	2002	2022
Andorra	7,6	8,1	5,8	7,8
Catalunya	7,8	7,9	5,9	5,9
Galícia	7,3	8,1	6,5	7,5
Andalusia	7,7	8,4	6,6	7,5
Resta d'Espanya	7,5	8,1	6,9	7,8
Portugal	6,7	7,7	5,1	7
França	6,5	7,5	5,2	6,5
Amèrica Llatina	7	7,3	5,4	6,4
Magreb	6,1	7	3,8	6
Filipines	6,8	7,9	5,3	6,6
Índia	6,4	7,9	5	6,5
Països de l'Est d'Europa	-	7,4	-	6,2
Resta d'Europa	-	7,4	-	6,9
Resta d'Àfrica	-	7,6	-	6,3

Amb aquestes dades, es confirma la hipòtesi sobre la importància de la interrelació entre les persones de diferents orígens, ja que les valoracions dels grups amb els quals es té algun tipus de lligam són significativament més altes que amb els que no es té cap, fet que també es va observar en l'enquesta del 2002.

D'altra banda, s'ha de destacar que la distància de les valoracions entre els grups que sí es té algun tipus de relació i els grups amb els quals no es té cap mena de relació, és menor en l'enquesta del 2022 en comparació a la del 2002, fet que suggereix que la societat andorrana actual, malgrat que continuïn existint estereotips de les persones segons l'origen nacional, és segurament menys polaritzada.

12.- I dels grups esmentats, em podria anomenar quins preferiria (o prefereix) NO tenir-ne com a veïns? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	786	
No, amb cap	589	74,9
Magrebins	119	15,1
Llatinoamericans	48	6,1
Portuguesos	28	3,6
Resta d'Àfrica	20	2,6
Europa de l'Est	16	2,1
Indis	16	2,1
Resta d'Europa	7	0,8
Filipins	5	0,6
Francesos	5	0,7
Andorrans	5	0,6
Andalusos	4	0,5
Catalans	4	0,5
Gallecs	2	0,3
Resta d'espanyols	1	0,1

Del total de respostes registrades entre els enquestats es detecta com gairebé un 75% afirma que no tindria cap inconvenient en tenir com a veïns a qualsevol dels grups o orígens plantejats en el qüestionari. No obstant aquest fet, un 15% expressa que no voldria tenir com a veïns a persones procedents de la zona del Magreb, un 6% a llatinoamericans i un 4% a portuguesos. En menor proporció s'han registrat d'altres orígens com ara la resta d'Àfrica (amb un 3%) o de l'Europa de l'Est i els indis (amb un 2% en ambdós casos).

Finalment, per acabar amb aquest apartat convindria assenyalar que no s'han detectat relacions estadísticament significatives entre la variable estudiada i les constants sociodemogràfiques emprades en aquest estudi, si bé els andorrans i els espanyols són els que menys diuen que no hi ha cap grup al que preferirien no tenir com a veïns (un 72% i un 73%, respectivament).

13.- Com creu que valora la societat andorrana les persones dels següents orígens?

Percentatges	De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Andorrans	70,4	11,9	13,5	4,1
Catalans	68,9	15,7	12,3	3,1
Gallecs	60,4	23,6	8,9	7,1
Andalusos	59,4	21,5	12,5	6,7
Resta espanyols	67,6	21,1	5,6	5,6
Portuguesos	40,2	22,1	33,6	4,1
Francesos	60,5	21,0	14,4	4,1
Europa de l'est	25,2	27,0	32,9	14,9
Resta Europa	51,0	25,6	10,9	12,4
Llatinoamericans	25,5	21,5	45,3	7,7
Magrebins	16,4	16,5	55,5	11,6
Resta d'Àfrica	17,2	21,2	46,9	14,7
Filipins	43,4	22,6	22,8	11,2
Indis	33,9	25,6	26,2	14,3

Pel que fa a la percepció dels enquestats respecte de la valoració dins de la societat andorrana de les persones de diferents orígens que s'han plantejat en aquest estudi, es comprova com es considera que són valorades de manera més positiva les persones d'origen andorrà (amb un 70%), seguides pels catalans (amb prop d'un 69%), per la resta d'espanyols (amb un 68%), pels francesos (amb un 60,5%) i pels gallecs (amb un 60%). Per contra, es considera que les persones procedents del Magreb són valorades negativament en major proporció dins de la societat andorrana (amb un 55,5%), seguides per les de la resta d'Àfrica (amb un 47%), pels llatinoamericans (amb un 45%), pels portuguesos (amb un 34%) i per l'Est d'Europa (amb un 33%). Aquest fet podria trobar una explicació (com s'ha comentat anteriorment) en les diferències culturals, lingüístiques i religioses, però també en la configuració ocupacional dins del mercat laboral i en la seva posició en els estrats socials. En el cas del darrer, però, aquesta visió pejorativa podria venir donada pel tracte i les connotacions emprades tant pels mitjans de comunicació com en l'àmbit polític (a nivell internacional) amb el conflicte entre Rússia i Ucraïna.

Mitjançant el creuament de dades, s'ha pogut determinar diverses relacions estadísticament significatives entre les variables estudiades en aquest apartat i algunes constants sociodemogràfiques. Val a dir que per tal de simplificar l'anàlisi dels resultats s'ha optat per explicar les tres nacionalitats o orígens més ben valorats i els tres menys ben valorats.

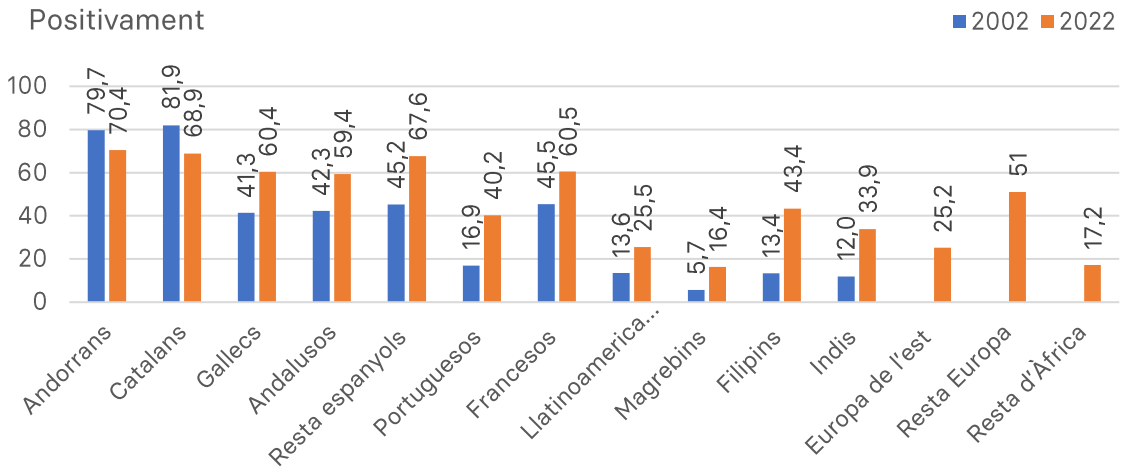
Així doncs, centrant la descripció dels resultats en la percepció dels enquestats sobre la valoració de la societat andorrana envers els andorrans es pot afirmar que les persones de més edat son les que en major mesura pensen que la societat andorrana els valora positivament, amb un 77% de les respostes que ho confirmen. Parant atenció a l'ocupació, els jubilats són els que més expressen aquest fet plantejat, amb un 88% de respostes, mentre que els directius, propietaris i comandaments intermedis són els que més ho fan en sentit contrari, amb gairebé un 21%. Pel que fa a la percepció envers la valoració dels catalans, únicament convindria destacar a nivell ocupacional que els estudiants són els que creuen en major mesura que la societat andorrana valora positivament al col·lectiu, amb un 85% de les respostes que ho confirmen i en detriment dels treballadors de la hostaleria i el comerç, que expressen amb prop d'un 18% el supòsit contrari. Seguint amb les persones procedents de la resta de regions d'Espanya, es pot afirmar que les persones amb estudis primaris o sense estudis són les que més pensen que la societat andorrana valora positivament a la resta d'espanyols (amb un 76%), mentre que les persones amb estudis secundaris son les que més creuen que es valoren negativament amb un 14%.

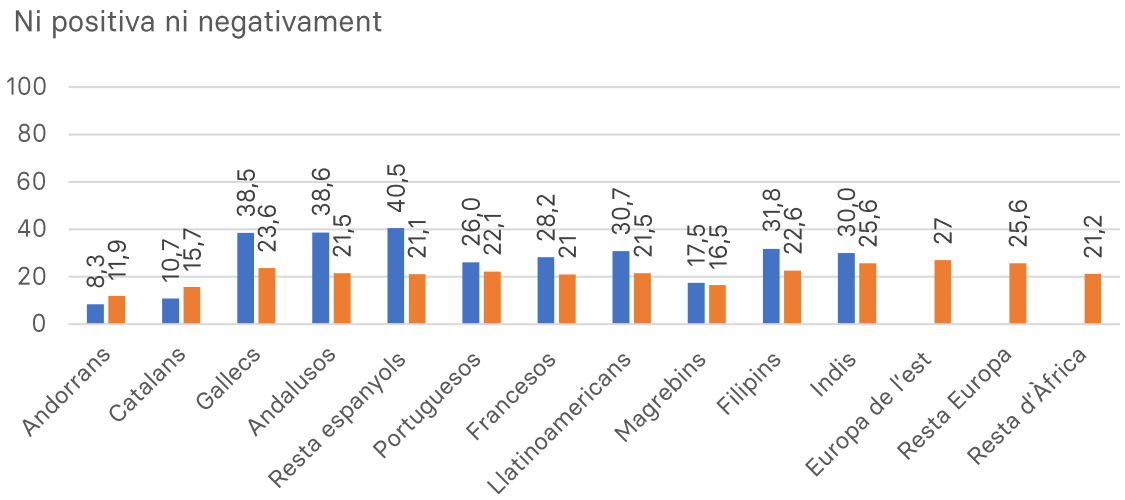
Seguidament es presenten els resultats dels creuaments de les dades relatives a les percepcions dels tres orígens menys ben valorats pels enquestats. En primer lloc, doncs, apareixen els procedents del Magreb i pel que fa a l'edat, es pot afirmar que les persones d'entre 30 i 44 anys són les que més creuen que la societat andorrana valora negativament al col·lectiu, amb un 63% de respostes que ho confirmen. Seguint amb la nacionalitat, es comprova com els andorrans són els que més expressen el fet plantejat, amb un 64% de registres (un percentatge que desvela la latència dels prejudicis de la societat envers la immigració). En relació amb els estudis es verifica com les persones amb estudis universitaris són les que més creuen que Andorra valora negativament als magrebins, amb un 65% i en darrera instància, es pot afirmar en relació amb l'ocupació que el personal administratiu és el que més expressa aquest fet, amb un 71,5% de les respostes que ho confirmen. En segon lloc, apareixen les percepcions envers la població

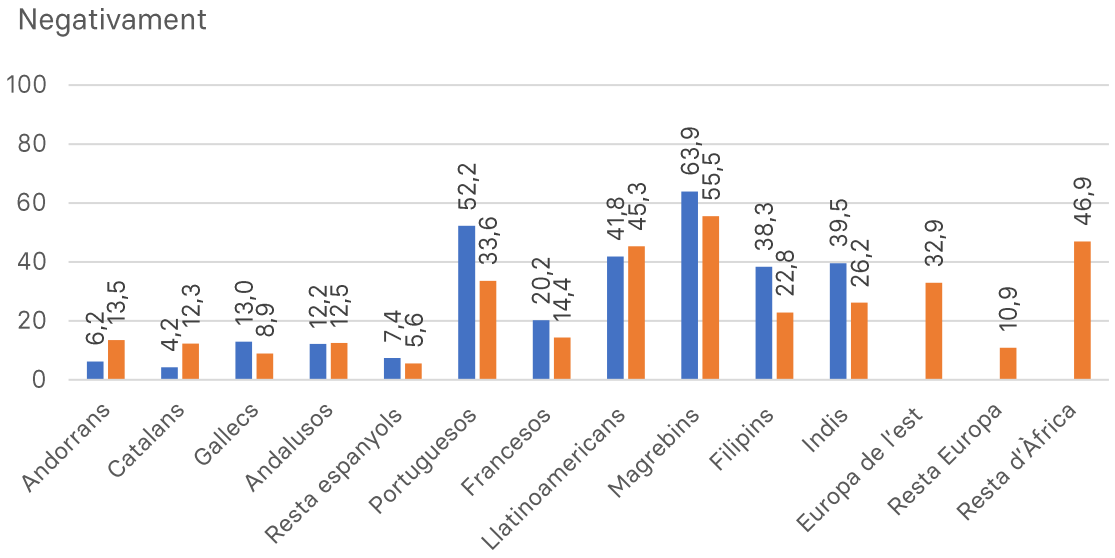
procedent de la resta d'Àfrica, on es detecta com a mesura que augmenta l'edat, disminueix la proporció de casos que pensen que la societat andorrana valora negativament al col·lectiu esmentat (passant del 59% dels joves, al 29% expressat per les persones de més de 65 anys). Parant atenció a la nacionalitat, els andorrans tornen a aparèixer com els que més creuen que la societat té una percepció negativa envers les persones procedents de la resta d'Àfrica, amb un 55%, i pel que fa als estudis, altra vegada es tornen a posicionar els universitaris com els que més reconeixen aquest fet, amb un 55% de casos registrats. Pel que fa a l'ocupació convindria assenyalar que els estudiants són els que més creuen que existeix una mala visió de la societat andorrana envers les persones de la resta d'Àfrica, amb gairebé un 71% de les respostes que ho confirmen. Fent referència a la població llatinoamericana, s'ha configurat una tendència on a mesura que disminueixen les franges d'edat, majors son les proporcions de respostes que apunten cap a una valoració negativa de la societat andorrana envers el col·lectiu, essent els joves els que ofereixen un major percentatge (54%). Pel que fa a la nacionalitat, es comprova com els andorrans són els que més reconeixen aquest fet amb un 51%, i en darrera instància, convindria destacar que, a nivell ocupacional, els que més ho afirmen són el personal administratiu i similars, amb gairebé un 60% de les respostes que ho confirmen.

En darrer lloc, seria interessant destacar que les valoracions positives de la societat expressades pels andorrans són superiors a les globals envers les persones d'alguns orígens, com els propis andorrans (75%), els catalans (73%), els andalusos (61%), la resta d'espanyols (70%), els filipins (45%) i els indis (37%). La percepció dels andorrans sobre les valoracions positives de la societat envers els gallecs, les persones d'Europa de l'Est i de la resta d'Europa és similar a la global, mentre que els andorrans consideren amb menys proporció que el conjunt d'enquestats que la societat valora positivament els francesos (58%), els portuguesos (36,5%), i sobretot els magrebins (10%) i de la resta d'Àfrica (13,5%), i han dit amb percentatges superiors que la societat valora negativament a les persones d'aquestes nacionalitats.

Com creu que valora la societat andorrana les persones dels següents orígens?

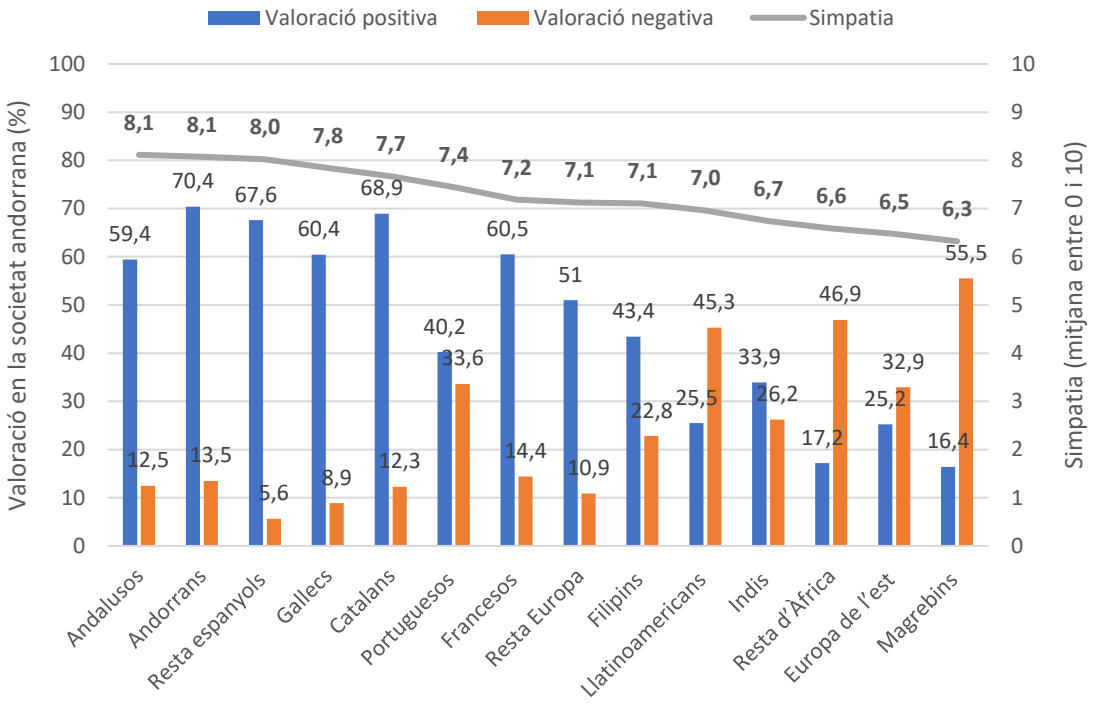

El percentatge de valoracions positives ha augmentat respecte l'enquesta del 2002 en pràcticament tots els casos, excepte pel que fa als andorrans i catalans que ha disminuït el percentatge dels enquestats que pensen que són valorats positivament. El percentatge d'enquestats que consideren que els diferents grups són valorats de manera negativa ha disminuït (sobretot pel que fa als portuguesos, filipins i indis), excepte en el cas dels llatinoamericans, que ha augmentat una mica aquesta percepció negativa.

Valoració dins de la societat andorrana (%) i grau de simpatia (mitjana entre 0 i 10)

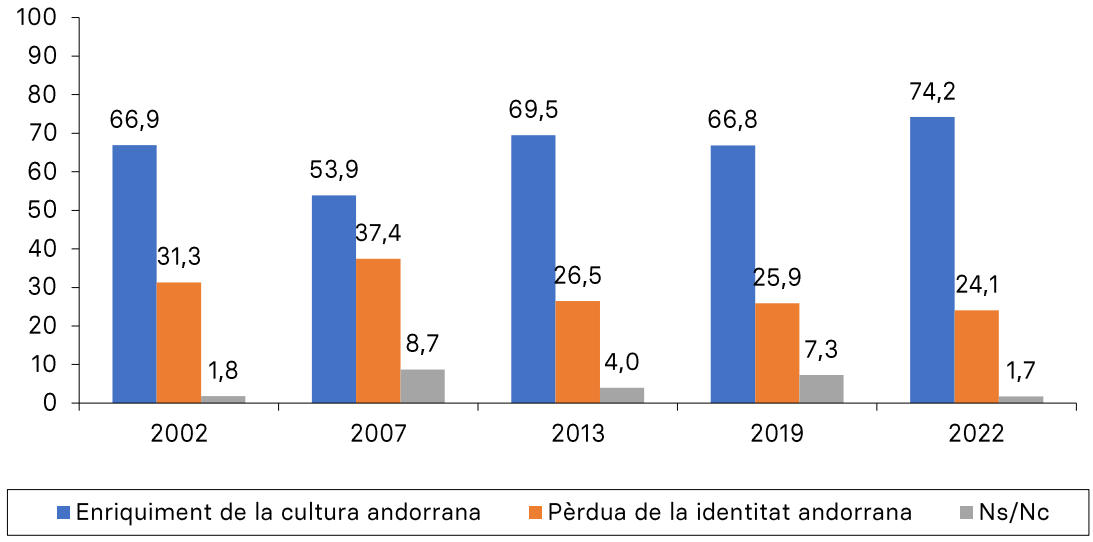

En aquest gràfic es mostra la distribució de la percepció dels enquestats sobre la valoració dins de la societat andorrana dels diferents grups nacionals conjuntament amb les mitjanes del grau de simpatia expressat pels enquestats envers els diferents col·lectius. Com es pot observar, aquestes dades presenten una tendència similar, amb una mitjana superior de la simpatia i un percentatge superior en la percepció que la societat valora de manera positiva els andorrans i espanyols, seguits dels francesos i de la resta d'Europa, i menys simpatia i una percepció de valoració més negativa cap a les persones del Magreb i de la resta d'Àfrica, seguides de les d'Amèrica llatina i de l'Europa de l'Est. En el cas dels portuguesos i filipins, les puntuacions del grau de simpatia tenen mitjanes en la zona central de la distribució, una mica per sota en el cas dels indis, i en general es considera que són valorats de manera positiva per la societat andorrana, tot i que una part important d'enquestats també considera que aquests col·lectius són valorats negativament. En l'enquesta del 2002 la proporció de valoracions negatives envers els portuguesos, filipins i indis era superior al percentatge de les valoracions positives, juntament amb els sud-americans i marroquins.

14.- Amb quina de les següents frases està més d'acord:

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
El fet de conviure amb persones procedents de diferents llocs i de diverses nacionalitats suposa un enriquiment per la cultura andorrana	584	74,2
El fet que el nombre de residents que provenen d'altres països superi el nombre d'andorrans comporta una pèrdua de la identitat andorrana	189	24,1
Ns/Nc	13	1,7

Afirmacions amb què està més d'acord

De les dues afirmacions que es plantejaven en aquest apartat del qüestionari, un 74% afirma estar més d'acord amb el supòsit referent a l'enriquiment cultural d'Andorra, en detriment d'un 24% que es posiciona afirmant que el predomini demogràfic del col·lectiu d'immigrants comporta una pèrdua de la identitat.

Parant atenció a l'evolució de les dades respecte els sondejos realitzats el 2002, es pot comprovar com en tots els anys l'afirmació que apunta cap un enriquiment cultural supera considerablement a la que explicita una pèrdua de la identitat andorrana. Com a dada rellevant, doncs, convindria destacar que aquest darrer any és el que s'han registrat més valoracions positives envers la immigració i en el qual es comença a intuir una tendència a la baixa pel que fa a les percepcions més negatives.

Mitjançant l'anàlisi d'associació s'ha pogut detectar una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada i la constant sociodemogràfica relativa a la nacionalitat. Pel que fa a les respostes que apunten cap a un enriquiment cultural es comprova com la població andorrana és la que menys reconeix aquest fet (encara que és una opinió majoritària entre ells), amb un 67% de les respostes que ho confirmen i per contra, les persones procedents de les regions d'Amèrica Llatina són les que més avalen aquesta afirmació amb un 93%, seguides per les dels diferents països d'Àfrica i Àsia, que ho fan amb un 91,5%. Cal destacar que entre

els andorrans amb un o els dos progenitors no andorrans, el percentatge dels que consideren que la convivència amb persones procedents de diferents llocs i de diverses nacionalitats suposa un enriquiment cultural és superior (un 70% i un 74%, respectivament) que en el cas dels andorrans amb els dos progenitors andorrans (48%).

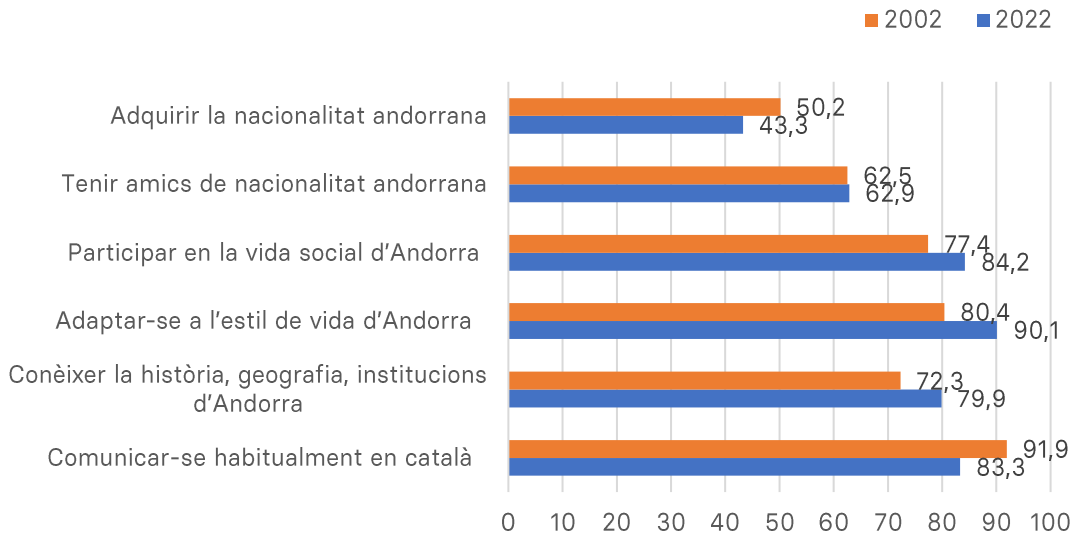
En relació amb els anys de residència, es detecta que els enquestats que fa menys anys que viuen a Andorra són els que consideren en un percentatge superior que és un enriquiment per a la cultura andorrana (83%), que disminueix en augmentar els anys de residència, (fins a un 75% dels que fa vint anys o més que viuen al país) i entre els que han nascut a Andorra (un 66%), alhora que augmenta el percentatge dels que relacionen l'augment d'immigració amb la pèrdua de la identitat andorrana (d'un 16% dels que fa menys de deu anys que viuen a Andorra a un 24% dels que fa vint anys o més que hi viuen) i entre els que han nascut al país (un 30,6%).

15.- Valori la importància que creu que tenen les següents qüestions, per a la integració dels immigrants que viuen a Andorra

Percentatges	Molt	Bastant	Poc	Gens
Comunicar-se habitualment en català	44,5	38,7	13,2	3,5
Conèixer la història, geografia, institucions d'Andorra	32,6	47,4	18,3	1,7
Adaptar-se a l'estil de vida d'Andorra	41,1	49,0	8,4	1,6
Participar en la vida social d'Andorra	35,1	49,1	13,7	2,1
Tenir amics de nacionalitat andorrana	25,7	37,2	26,8	10,3
Adquirir la nacionalitat andorrana	17,7	25,7	39,1	17,5

El fet de comunicar-se habitualment en català està valorat pels enquestats com a molt important per a la integració dels immigrants en el 44,5% dels casos i com a bastant important en el 39%. Les qüestions que en major proporció es consideren bastant importants són adaptar-se a l'estil de vida i participar en la vida social d'Andorra, amb un 49% de respostes en ambdós casos, conèixer la història, geografia i les institucions del país ho mencionen com a bastant important el 47% dels enquestats i el fet de tenir amics de nacionalitat andorrana el 37%. Per altra banda, el 39% de les persones valora com a poc important el fet d'adquirir la nacionalitat andorrana en el procés d'integració dels immigrants a Andorra.

Valoració de la importància per a la integració dels immigrants que viuen a Andorra (% molt o bastant important)

Si comparem les dades amb les recollides el 2002 podem observar com, malgrat que hi ha diferències, les opinions i la tendència és similar pel que fa als factors que es consideren més o menys importants per a la integració dels immigrants. Entre un any i un altre, les diferències se situen en uns 7 punts percentuals, excepte en el cas d'adaptar-se a l'estil de vida d'Andorra que augmenta 10 punts respecte el 2002, i el fet de tenir amics de nacionalitat andorrana on s'ha obtingut pràcticament el mateix resultat.

15.1.- Comunicar-se habitualment en català

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Molt o bastant	655	83,3
Poc o gens	131	16,7

El 83% dels enquestats diu que el fet de comunicar-se habitualment en català és molt o bastant important per a la integració dels immigrants. En el cas dels homes el percentatge disminueix fins el 80% i en el de les dones augmenta fins el 86%. Segons l'edat, els individus d'entre 45 i 64 anys són els que més responen aquest aspecte com a molt o bastant important (88%), mentre que els individus d'entre 30 i 44 anys els que menys (78%). En l'última relació que resulta significativa, a la nacionalitat per zones, observem com els andorrans (86,5%) i els individus d'Amèrica Llatina (84%) són els que més importància li donen a aquesta acció, mentre que els residents d'origen africà i asiàtic els que menys (66%). Els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans són els que li donen més importància (96%).

15.2.- Conèixer la història, geografia, institucions d'Andorra

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Molt o bastant	628	79,9
Poc o gens	158	20,1

En el cas de conèixer la història, la geografia i les institucions del país, el 80% està d'acord en la idea que és una pràctica molt o bastant important en relació amb la integració dels immigrants. Quan creuem les dades, observem com a menor edat, també és menor el percentatge d'individus que estan d'acord amb la importància d'aquesta pràctica. Els més joves ho mencionen en el 72% dels casos mentre que els més grans en el 87%. Per altra banda, en enquestats amb estudis universitaris (84%) i formació professional (83%) el percentatge d'importància és més elevat que en el cas dels que tenen estudis secundaris (74%). En aquest cas, els andorrans han considerat que és molt o bastant important en un percentatge igual al del conjunt d'enquestats (80%), si bé és superior entre els que tenen els dos progenitors andorrans (87%).

15.3.- Adaptar-se a l'estil de vida d'Andorra

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Molt o bastant	708	90,1
Poc o gens	78	9,9

Adaptar-se a l'estil de vida del país és una pràctica que 9 de cada 10 enquestats la valora com molt o bastant important per a la integració dels immigrants. Però en el cas del creuament per edat, observem com a major edat té l'enquestat, major és el percentatge d'individus que valoren aquesta pràctica com a important. En el cas dels més grans, el percentatge se situa sobre el 96%, mentre que en el cas dels més joves disminueix fins al 83%. Els andorrans ho consideren important en un 92%, i els que més ho diuen són els que tenen els dos pares andorrans (96%).

15.4.- Participar en la vida social d'Andorra

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Molt o bastant	662	84,2
Poc o gens	124	15,8

Participar en la vida social d'Andorra també és percebut com un ítem important per a la integració dels immigrants, de fet, el 84% així ho pensa. De nou, en el cas de l'edat trobem una relació directa, on a major edat també hi ha un major percentatge dels individus que valoren com a molt o bastant important aquest ítem. En el cas dels més joves, el percentatge disminueix fins al 79%, mentre que el dels més grans augmenta situant-se al 88%. En el cas dels estudis, els que li donen major importància a aquest fet són els enquestats amb estudis primaris (89%), seguits dels d'estudis universitaris (88%). De manera contrària, els que menys ho creuen són els que tenen estudis secundaris (79%). No s'observa una diferència en funció

de la nacionalitat i els andorrans ho consideren important en un percentatge similar (85%), si bé és més alt entre els que tenen els dos pares andorrans (91%).

15.5.- Tenir amics de nacionalitat andorrana

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Molt o bastant	494	62,9
Poc o gens	292	37,1

Quasi dues de cada tres persones enquestades (63%) pensa que tenir amics de nacionalitat andorrana és una bona eina perquè els immigrants s'integrin. Quan comparem l'opinió per edat, veiem com els individus de menys de 44 anys valoren aquest ítem entre el 50% i el 53%, mentre que els de 45 a 64 anys ho diuen en el 69% dels casos i els més grans en el 80%. En aquest cas, trobem diferència per nivell d'ocupació. Els individus que més creuen que aquest fet és important són, amb diferència, els jubilats (79%), mentre que els que menys ho pensen són els estudiants (51%). Els andorrans ho consideren important en un percentatge lleugerament inferior al conjunt dels enquestats (61%), uns punts més en els cas dels andorrans amb els dos progenitors d'aquesta nacionalitat (65%).

15.6.- Adquirir la nacionalitat andorrana

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Molt o bastant	340	43,3
Poc o gens	446	56,7

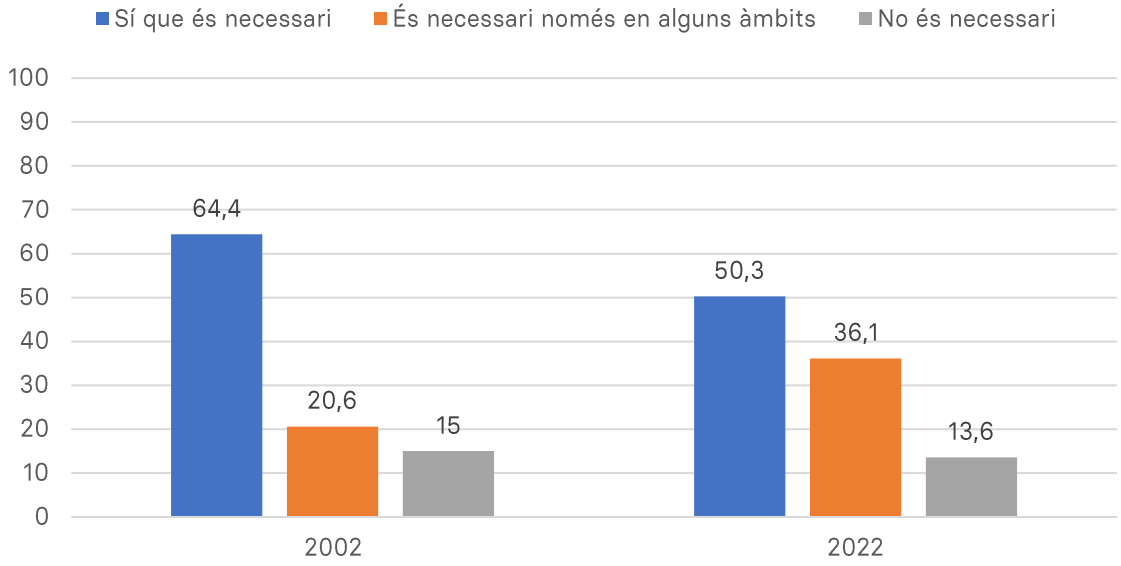
Aquest ítem és l'únic on els enquestats estan més d'acord a valorar-lo com a poc o gens important. En concret, només el 43% dels enquestats creu que adquirir la nacionalitat és molt o bastant important per la integració dels immigrants. Per sexe observem com en el cas dels homes, aquest percentatge augmenta fins el 47% i en el cas de les dones disminueix al 39%. Si ens fixem en l'edat, els que més creuen que és important són els més grans (54%), mentre que els de 30 a 44 anys els que menys (31%). En el cas de la nacionalitat, els individus provinents de països d'Àfrica i Àsia (55%) i els andorrans (51%) són els que més diuen que aquest ítem és important (amb més proporció entre els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans o els dos progenitors no andorrans, un 52% i un 53%, respectivament, que entre els que tenen un progenitor andorrà, amb un 42,5%), mentre que els individus de Portugal són els que menys ho diuen (28%). Per últim, quan creuem les dades per nivell d'ocupació, els que més valoren aquest ítem com a important són els aturats (55%), els estudiants (54%), els jubilats (52,5%) i els directius, propietaris i comandaments intermedis (52%). De manera contrària, els que menys ho diuen són els treballadors no qualificats (26%), les mestresses de casa (36,5%) i els treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals (37%).

16.- Creu que és necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Sí que és necessari	395	50,3
És necessari només en alguns àmbits	284	36,1
No és necessari	107	13,6

La meitat de la població enquestada creu que és necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra, mentre que el 36% creu que només és necessari en alguns àmbits i el 14% pensa que no és necessària per viure a Andorra.

Necessitat de conèixer la llengua catalana per viure a Andorra

Si comparem les dades amb les obtingudes a l'estudi del 2002, observem com el percentatge d'individus que creuen que no és necessari conèixer la llengua catalana es manté igual pràcticament, però els individus que l'any 2002 deien que el català era necessari disminueixen 14 punts i passen a augmentar el percentatge dels que diuen que el català és necessari només en alguns àmbits.

Es detecta una relació significativa quan es creua la variable amb l'edat. En aquest cas, en individus de 45 a 64 anys (60%) i els més grans (57%) són els que més creuen que el català és necessari, mentre que els més joves són els que més opinen que és necessari però només en alguns àmbits (47%). Segons els anys de residència es comprova com les persones que fa menys de deu anys que viuen a Andorra són les que diuen en menor proporció que el català és necessari (38%) i aquest percentatge augmenta en augmentar els anys de residència (fins a un 54% de les que fa vint anys o més que viuen al país). Altrament, seria interessant destacar que els andorrans consideren en cinc punts més respecte la tendència general del conjunt de la població, que el català es necessari per viure a Andorra (amb un 55% de registres que ho confirmen), i ho afirmen en una proporció una mica superior els

andorrans amb els dos progenitors no andorrans (57%), que els que tenen un o els dos progenitors andorrans (un 50% i un 53%, respectivament).

16.1.- Per què?

Els que diuen que és necessari (N=395)

	Freqüències	Percentatges
Total	**395**	**100**
Perquè és la llengua oficial d'Andorra	259	65,5
Per integrar-se al país	87	22,1
Per preservar la identitat cultural i lingüística del país	14	3,6
Per accedir al mercat laboral	13	3,3
Pels tràmits amb l'Administració	5	1,2
Per respecte al país	4	1,0
Perquè aporta coneixement	2	0,5
Per l'obtenció de la nacionalitat	1	0,4
Sense especificar	6	1,5
No contesta	3	0,9

Base: persones que creuen que és necessari (N=395)

Del total d'enquestats que diu que el català és necessari, el 65,5% ho justifica dient que és la llengua oficial d'Andorra (el 2002 va ser el 77%) i el 22% creu que és necessari per a integrar-se al país (el 15% l'any 2002). Per sota del 5% trobem motius com el fet de preservar la identitat cultural i lingüística del país, poder accedir al mercat laboral o pels tràmits de l'administració entre d'altres.

Quan creuem les dades per les variables sociodemogràfiques, observem com els espanyols (75%) i els andorrans (65%) són els que més diuen que el català és necessari perquè és la llengua oficial del país, mentre que els individus d'origen d'Amèrica Llatina (37,5%) i d'Àfrica i Àsia (48%) són els que menys ho diuen. Aquests últims justifiquen més la seva resposta dient que el català és necessari per a integrar-se al país o per accedir al mercat laboral.

Els que diuen que només és necessari en alguns àmbits (N=284)

	Freqüències	Percentatges
Total	**284**	**100**
Perquè a Andorra es parla més d'una llengua	99	35,0
Perquè només s'utilitza en els àmbits institucionals (Adm. Pública, funcionariat, escoles...)	50	17,5
Perquè és la llengua oficial	46	16,1
Perquè facilitat l'adaptació i la comunicació	35	12,3
Perquè no en tots els sectors laborals s'exigeix	19	6,5
Perquè obra portes a noves oportunitats laborals	19	6,8
Perquè el sector turístic comporta l'ús d'altres llengües	3	0,9
Perquè és difícil d'aprendre	2	0,6
Sense especificar	2	0,9
No contesta	10	3,4

Base: persones que creuen que és necessari només en alguns àmbits (N=284)

Dels individus que pensen que el català només és necessari en certs àmbits, el 35% ho justifica dient que a Andorra es parlen altres llegües i és fàcil comunicar-se, el 17,5% pensa que el català només s'utilitza en els àmbits institucionals com l'administració pública, el funcionariat o les escoles, el 16% creu que és perquè és la llengua oficial, el 12% creu que facilita l'adaptació i la comunicació, el 7% que t'obre portes a noves oportunitats laborals i el 6,5% ho justifica dient que no en tots els sectors laborals s'exigeix.

Els que diuen que no és necessari (N=107)

	Freqüències	Percentatges
Total	**107**	**100**
Perquè a Andorra es parla més d'una llengua	52	48,5
Perquè es parla més en castellà	19	17,5
Perquè no el parla ningú o el parla poca gent	13	12,1
Perquè la major part de la població és migrant	10	9,2
Perquè el mercat laboral no ho exigeix	8	7,5
Sense especificar	4	3,6
No contesta	2	1,5

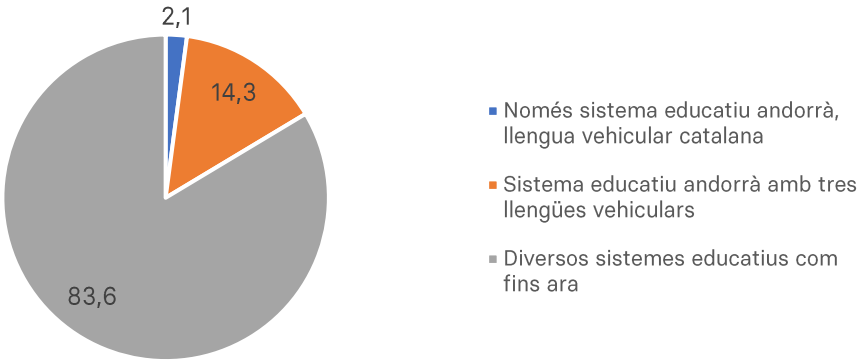
Base: persones que creuen que no és necessari (N=107)

En el cas dels individus que pensen que no cal conèixer i utilitzar el català per viure a Andorra, gairebé la meitat dels enquestats ho justifica dient que a Andorra es parla més d'una llengua (64% l'any 2002), el 17,5% diu que es parla més en castellà (9% el 2002), el 12% creu que el català no el parla ningú o el parla poca gent, el 9% diu que és perquè la majoria de la població és migrant i el 7,5% diu que el mercat laboral no ho exigeix (9% el 2002).

Per altra banda observem com a mesura que augmenta l'edat també ho fa el percentatge d'individus que diuen que a Andorra es parla més d'una llengua. Així, els més joves ho diuen en el 26% dels casos, mentre que els més grans en el 61%. De manera contrària, a l'opció "perquè es parla més en castellà", a mesura que l'edat augmenta disminueix el percentatge de resposta. Així, els més grans ho diuen en el 8% dels casos mentre que els més joves en el 34%.

17.- Com hauria de ser el sistema educatiu a Andorra?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Només sistema educatiu andorrà, llengua vehicular catalana	17	2,1
Sistema educatiu andorrà amb tres llengües vehiculars	112	14,3
Diversos sistemes educatius com fins ara	657	83,6

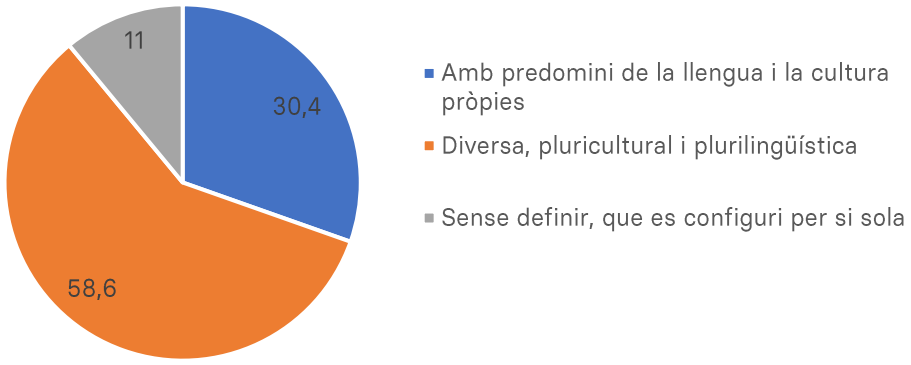

Quan es demana l'opinió als enquestats en relació amb com hauria de ser el sistema educatiu a Andorra la gran majoria, en concret el 84%, creu que hauria de seguir fins ara, tenint diversos sistemes educatius, el 14% aposta per un sistema educatiu andorrà amb tres llengües vehiculars i només el 2% creu que hauria d'haver-hi un sistema educatiu andorrà amb el català com a única llengua vehicular.

Si comparem les dades per nivell d'ocupació, es pot observar com tots els col·lectius es mantenen per sobre del 80% a l'hora de valorar que el sistema educatiu d'Andorra segueixi com fins ara, excepte dos grups. El personal administratiu i similar ho diu en un 74% i són a la vegada els que més pensen que hauria d'haver-hi només un sistema educatiu andorrà amb tres llengües vehiculars (22%) i els directius, propietaris i comandaments que ho diuen en el 77% dels casos, mentre que aquests són els que més diuen que només hi hauria d'haver un sistema educatiu andorrà amb el català només com a llengua vehicular (8%).

18.- Com hauria de ser la societat andorrana?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Amb predomini de la llengua i la cultura pròpies	239	30,4
Diversa, pluricultural i plurilingüística	461	58,6
Sense definir, que es configuri per si sola	86	11,0

En relació amb com hauria de ser la societat andorrana, els enquestats creuen majoritàriament que ha de ser diversa, pluricultural i plurilingüística (59%), tres de cada deu creuen que hauria d'haver-hi un predomini de la llengua i la cultura pròpia andorrana, i un 11% pensa que no s'hauria de definir i que s'hauria de configurar per si sola.

A mesura que augmenta l'edat dels enquestats podem observar com també ho fa el percentatge d'individus que opinen que la societat hauria de ser diversa, pluricultural i plurilingüística. Els més joves ho diuen en el 54% dels casos mentre els més grans en el 65%. Aquesta opinió també és majoritària entre els individus de països d'Àfrica i Àsia (89%) i d'altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia (82%), mentre que els andorrans són amb diferència (47%) els que menys ho diuen i són els més nombrosos a l'hora de dir que la societat hauria de ser amb predomini de la llengua i cultura pròpies del país (42,6%). A més cal destacar les diferències segons l'origen familiar, atès que els andorrans amb els dos progenitors andorrans són els que més diuen que hauria de predominar la llengua i cultura pròpia (56%), davant els que tenen un o els dos progenitors no andorrans (un 40% i un 38%, respectivament), que diuen en major proporció que la societat hauria de ser diversa, pluricultural i plurilingüística (un 47,5% i un 54%, respectivament). En relació amb l'ocupació, els individus que més contesten la primera opció són el personal administratiu, tècnics i similar (49%) i els que menys les mestresses de casa i els treballadors del comerç, l'hostaleria i serveis personals (21%). En relació amb la segona resposta, una societat diversa, els que més creuen que així hauria de ser són les mestresses de casa (79%), els treballadors no qualificats (69%) i els jubilats (67%), mentre que els que menys ho diuen són el personal administratiu i similar (40%) i els estudiants (48%). Per últim, cal destacar que el percentatge dels que opten pel predomini de la llengua i cultura pròpies augmenta en augmentar els anys de residència (d'un 22% dels que fa menys de deu anys que viuen a Andorra a un 27,6% dels que fa vint anys o més) i entre els que han nascut al país (41%). En canvi

l'opció majoritària entre els residents que fa menys anys que viuen a Andorra és la d'una societat diversa, pluricultural i plurilingüística (57%), en major proporció que els enquestats que fa més temps que viuen al país (41%) o que hi ha nascut (38%).

19.- Hauria de ser obligatori conèixer el català per treballar a Andorra?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Sí, sempre	383	48,8
Només en alguns sectors econòmics	341	43,4
No, en cap cas	61	7,8

Quasi la meitat dels enquestats (49%) creu que conèixer el català hauria de ser obligatori per a tothom per a treballar a Andorra, mentre que el 43% creu que només hauria d'ésser obligatori en alguns sectors econòmics. Només un 8% creu que no hauria de ser obligatori en cap cas.

Si analitzem les dades per nacionalitat s'observa com els col·lectius que més creuen que el català hauria de ser obligatori són els andorrans (59%) i els espanyols (51%), i entre els andorrans ho diuen més els que tenen els dos de pares andorrans (70%) que els que tenen un o els dos progenitors no andorrans (un 52,5% i un 57%, respectivament). Per altra banda, els que menys ho pensen i amb diferència són els individus de països d'Àfrica i Àsia (17%), d'Amèrica Llatina (23%), d'altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia (29%) i els francesos (29%). Segons els anys de residència destaca que els que en augmentar el temps que fa que viuen a Andorra també augmenta el percentatge de persones que creuen que hauria de ser obligatori conèixer català sempre (d'un 27,6% entre els residents que fa menys de deu anys que viuen a Andorra a un 51% dels que fa més de vint anys que hi viuen) i entre els que han nascut al país (57%).

20.- Quina és la seva llengua materna, és a dir, la llengua en què va aprendre a parlar? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	786	
Català	238	30,3
Castellà	356	45,4
Francès	83	10,5
Portuguès	126	16,1
Anglès	20	2,6
Altres	72	9,2

Altres llengües maternes

	Freqüències	Percentatges
Total	72	100
Gallec	14	19,1
Tagal	14	19,8
Àrab	13	17,9
Berber	7	9,3
Italià	5	6,6
Rus	4	5,1
Alemany	3	3,7
Hindi	3	3,7
Neerlandès	2	3,4
Maltès	1	2,0
Ucraïnès	1	1,7
Ilocà	1	1,7
Wolof	1	0,8
Noruec	1	0,8
Romanès	1	0,8
Japonès	1	0,8
Brasiler	1	0,8
Txec	1	0,8
Urdú	1	0,8

Del total d'enquestats, quasi la meitat, el 45%, diu que la seva llengua materna, és a dir, aquella en la qual va aprendre a parlar és el castellà. A continuació trobaríem els individus que diuen que és el català, els quals corresponen a un 30%, els que mencionen el portuguès un 16% i francès un 10,5%. Cal destacar que aquesta pregunta era de caràcter multiresposta, és a dir, que podien mencionar més d'una llengua. Amb percentatges inferiors trobem llengües com l'anglès, el gallec, el tagal, l'àrab, l'italià, el noruec o el brasiler.

Si analitzem les dades creuades per les variables sociodemogràfiques, observem com els més joves (41%) i els més grans (37%) són els que més mencionen el català, els de 30 a 44 anys són els que més mencionen el castellà i en relació amb el francès els de 45 a 64 anys i els més grans (12%) són els que apareixen amb percentatges més alts. Per últim, veiem com a major edat, menor és el percentatge d'individus que mencionen el portuguès com a llengua materna. Encara que la diferència és mínima, els més grans sí que es desmarquen amb 10 punts percentuals menys respecte a la franja anterior.

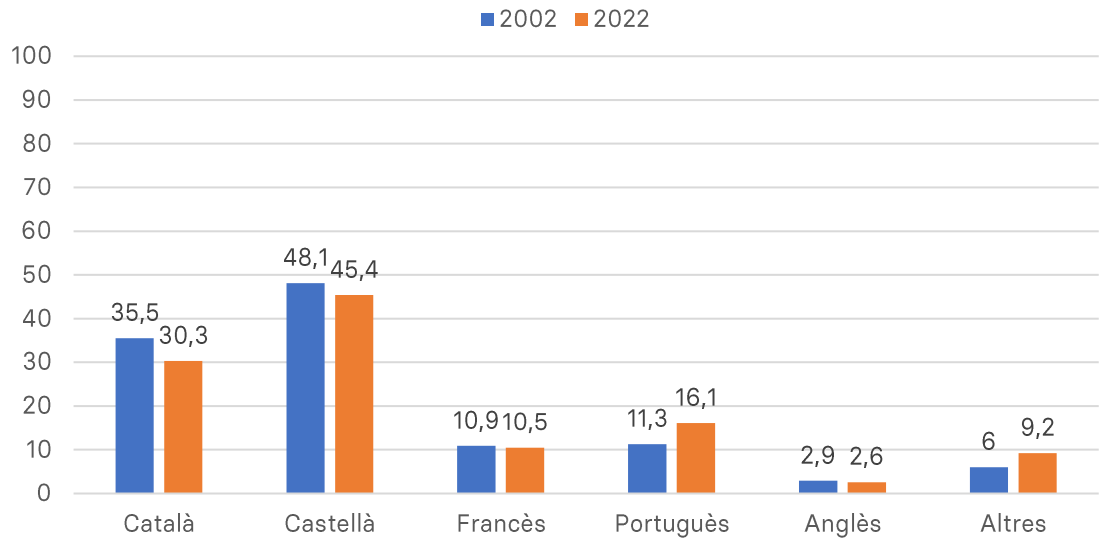
Els andorrans (48%) són els que més tenen el català com a llengua materna (un 87% entre els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans, davant un 55% i un 31% dels que tenen un o els dos progenitors no andorrans), seguit d'un 47% que tenen el castellà com a llengua materna; la majoria d'espanyols (79%) tenen el

castellà com a llengua materna, mentre que un 34% diuen que és el català. En tots els casos, les persones tenen majoritàriament com a llengua materna la llengua dels respectius països d'origen: un 96,5% de les persones d'Amèrica Llatina tenen com a llengua materna el castellà, el 98,6% dels francesos tenen com a llengua materna el francès, i un 97% dels portuguesos tenen com a llengua materna el portuguès.

Segons el nivell d'estudis, s'observa com a mesura que augmenta també ho fa el percentatge d'individus que mencionen el català, així, els enquestats amb estudis més baixos ho mencionen en el 19% dels casos i els universitaris en el 38,5%. El castellà és mencionat al voltant del 44% excepte els individus amb formació professional que augmenta fins el 50%. Aquests també són els que més mencionen el francès (16%), i en relació amb el portuguès veiem com a major nivell d'estudis menor és el percentatge, així, els d'estudis més baixos el mencionen en el 31% dels casos mentre que els universitaris en el 7% dels casos.

Per lògica en coincidir amb l'edat, els estudiants són els que més mencionen el català com a llengua materna (57%) seguits del personal administratiu i similar (43%) i els professionals, tècnics i similars (42%). El castellà és mencionat per sobre del 40% en general exceptuant les mestresses de casa (13,5%), els treballadors no qualificats (30%) els de la indústria, construcció i agricultura (36%) i els jubilats (39%). Els que més mencionen el francès són els jubilats (12%) i el portuguès els treballadors no qualificats (42,5%) i els de la indústria, construcció i agricultura (39%). El temps de residència també presenta diferències en el percentatge d'enquestats que tenen el català com a llengua materna: d'un 15,6% en el cas dels que fa menys de deu anys que viuen a Andorra fins a un 23% dels que fa més de vint anys que hi viuen i un 52% entre els que han nascut al país.

Llengües maternes de la població andorrana (multiresposta)

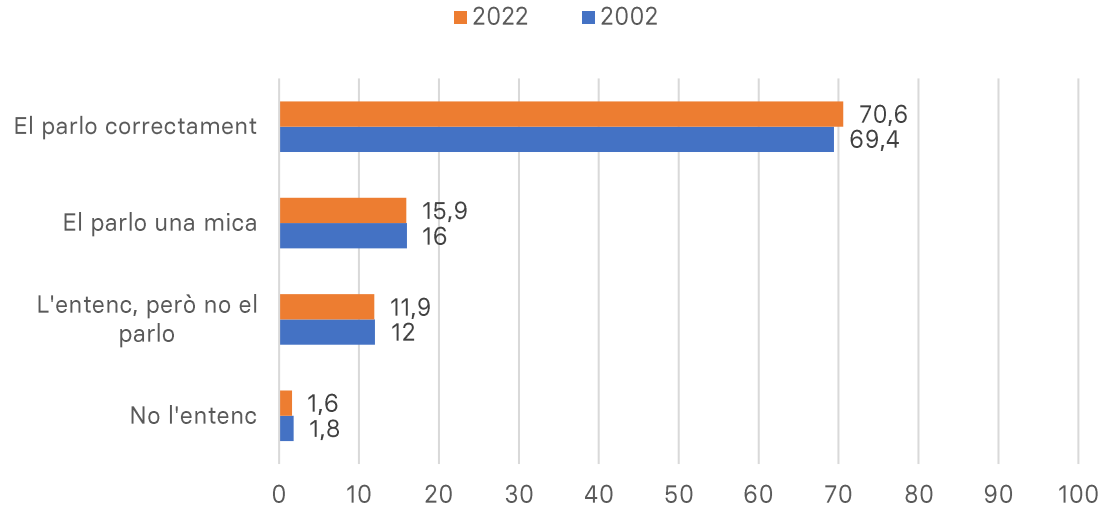

Vint anys després, no s'observen grans canvis en relació amb la llengua materna dels enquestats. Observem com el català i el castellà disminueixen cinc i tres punts respectivament, com el francès i l'anglès és mantenen pràcticament igual i el portuguès i altres llengües són les que veuen com el nombre d'enquestats que les mencionen augmenta. En el primer cas aquest augment és de cinc punts i en el segon de tres.

23.- Quin és el seu nivell de català parlat?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
No l'entenc	12	1,6
L'entenc, però no el parlo	94	11,9
El parlo una mica	125	15,9
El parlo correctament	555	70,6

Nivell de català parlat (2002-2022)

Com es pot comprovar la gran majoria de les persones enquestades afirma parlar la llengua catalana, concretament un 70,6% (un punt per sobre respecte els sondejos realitzats l'any 2002). Seguidament, un 16% al·lega que el parla una mica, un 12% que l'entén, però que no el parla i en darrera instància, prop d'un 2% que reconeix que no l'entén.

Pel que fa a l'evolució temporal d'aquests darrers tres supòsits no es detecten variacions importants, sinó que els valors s'han mantingut estables durant el transcurs d'aquests darrers 20 anys.

Mitjançant el creuament de dades s'ha detectat una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada en aquest apartat i les constants sociodemogràfiques relatives a l'edat, la nacionalitat, el nivell d'estudis, l'ocupació i el temps de residència a Andorra. En relació amb l'edat, es comprova com a mesura que augmenten les franges major és la proporció de persones que expressen no dominar l'ús del català. Per contra, quan es centra l'anàlisi en el domini de la llengua catalana aquesta tendència es veu invertida, tot posicionant als joves com els que més expressen aquest fet, amb un 85% de les respostes que ho confirmen i en detriment de la població més adulta, que ho fa amb un 59%. Altrament, fent referència a la nacionalitat es pot afirmar que les persones amb d'altres nacionalitats són les que més reconeixen que no dominen la llengua catalana i més concretament, les persones procedents de països d'Àfrica i Àsia, les quals són les que ho fan en major proporció. Contràriament i com era d'esperar, els andorrans

són els que més afirmen dominar la llengua catalana, amb un 96,5%. Pel que fa al nivell d'estudis es comprova com a mesura que disminueix el nivell acadèmic, major és el nombre de respostes que reconeixen no dominar la llengua catalana, mentre que en el supòsit d'un domini de la llengua, aquesta tendència es veu invertida configurant a les persones amb un major nivell acadèmic com les que més expressen aquest fet (amb un 77% registrat per part de les persones amb estudis universitaris). A nivell ocupacional es pot afirmar que en general hi ha molts pocs casos que neguin entendre el català, si bé convindria destacar que el col·lectiu que més expressa parlar una mica o entendre, però no parlar el català és el dels treballadors no qualificats amb un 35% i un 41%, respectivament. Finalment, d'entre els grups que més confirmen un domini de la llengua, es posicionen els estudiants i el personal administratiu, amb un 98% i un 96%, respectivament. Pel que fa al temps de residència es pot afirmar que augmenta el percentatge de persones que parlen correctament català en augmentar els anys residència (d'un 36% a un 64%) i fins a un 99% en el cas de les que han nascut a Andorra.

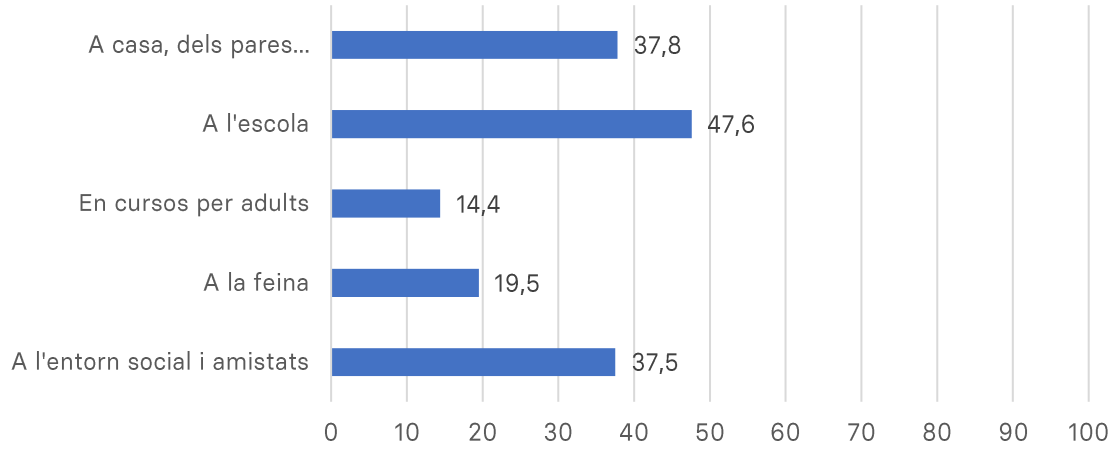
Als que parlen català una mica o correctament (N=680)

24.- On ha après a parlar català? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**680**	
A casa, dels pares...	257	37,8
A l'escola	324	47,6
En cursos per adults	98	14,4
A la feina	133	19,5
A l'entorn social i amistats	255	37,5
Nc	2	0,3

Base: persones que parlen una mica o correctament el català (N=680)

On ha après a parlar català?

La major part de les persones que afirmen parlar una mica o correctament el català han après l'idioma sobretot a l'escola. Concretament, prop d'un 48% afirma aquest fet. Altrament, un 38% explica que l'ha après a casa i un 37,5% amb el seu entorn

social. En menor mesura apareix un 19,5% que afirma haver après la llengua a la feina i en darrera instància, un 14% que ho ha fet en cursos per adults.
A partir de l'anàlisi de les taules de contingència, conjuntament amb les proves d'associació s'ha pogut determinar una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada i les constants sociodemogràfiques relatives a l'edat, la nacionalitat, el nivell acadèmic, l'ocupació i els anys de residència al país. En primer lloc, fent referència a l'edat convindria destacar que quan s'indica la llar o la família com a vies d'aprenentatge de la llengua, la major part de persones que reconeixen aquest fet són les del grup més jove (amb un 48%) i les del grup més adult (amb un 47%). El fet que les persones d'entre 30 i 64 anys siguin les que menys han après el català en l'entorn domèstic podria trobar l'explicació en la configuració demogràfica del Principat, on gran part de la població d'aquest segment d'edat prové d'altres països. Pel que fa a les respostes que determinen l'escola com l'espai d'aprenentatge de la llengua, es comprova com els més joves són els que més expressen aquest fet amb gairebé un 79% i en relació amb els cursos per adults, s'ha detectat una tendència on a mesura que augmenta la franja d'edat, major és el nombre de respostes que expliquen haver realitzat prèviament algun curs de català, tot i que les persones de més edat puntuen lleugerament per sota de les d'entre 45 i 64 anys (que ho fan amb un 23%). Finalment, les persones que més diuen haver après el català tant a la feina com en el seu entorn social és la població d'entre 45 i 64 anys, amb un 28% i un 46%, respectivament.

Seguint amb la nacionalitat, es comprova com els andorrans i els espanyols són els que més expressen haver après el català tant a l'escola (amb un 68% i un 34%, respectivament) com en l'entorn domèstic (amb un 53,5% i un 39%, respectivament, arribant a un 89% en el cas dels andorrans amb els dos pares també andorrans), mentre que els que més reconeixen haver-ho fet a través de cursos per adults i a la feina són els dels països asiàtics i africans (amb un 43% i un 61%, respectivament) i els llatinoamericans (amb un 41% i un 53%). En darrer lloc, parant atenció al supòsit d'haver après català en l'entorn social, destaquen les persones procedents de França, les quals són les que més reconeixen aquest fet amb un 68% i seguides per les persones procedents d'altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia, que ho fan amb un 67%. Aquest fet es podria explicar per la naturalesa de les relacions que es donen al Principat, on les persones d'aquests dos darrers orígens esmentats mantenen més vincles amb persones de parla catalana que no pas les d'altres orígens continentals, fet que reafirma una de les hipòtesis principals expressades en els apartats inicials d'aquest treball, on es determina un segmentació social dins de la societat andorrana i l'aprenentatge del català no n'és una excepció.

En tercer lloc i pel que fa al nivell d'estudis es pot afirmar que a mesura que augmenta el nivell acadèmic, major és el nombre de respostes que reconeixen haver après el català tant en l'entorn domèstic com en l'acadèmic (ja sigui a l'escola o en cursos per adults), essent els enquestats amb estudis universitaris els que més reconeixen aquest fet amb un 47%, un 53% i un 18,5%, respectivament. Per contra, aquesta tendència s'inverteix en els dos darrers supòsits plantejats en el qüestionari (haver après el català a la feina i en l'entorn social), essent les persones amb estudis primaris o sense estudis les que més expressen aquest fet amb un 34% i un 51%, respectivament.

Quant al nivell ocupacional es comprova com en entorns com el domèstic o l'escolar, les persones que més al·leguen haver après la llengua catalana són els estudiants amb un 65% i un 77%, respectivament. Altrament, els treballadors no

qualificats són els que més afirmen haver-ho fet tant a la feina (amb prop d'un 42%) com en cursos per adults (amb un 41,5%) i en darrera instància, els treballadors de la indústria, la construcció i l'agricultura es configuren com els que més han après català amb les amistats (amb un 51% de les respostes que ho confirmen).

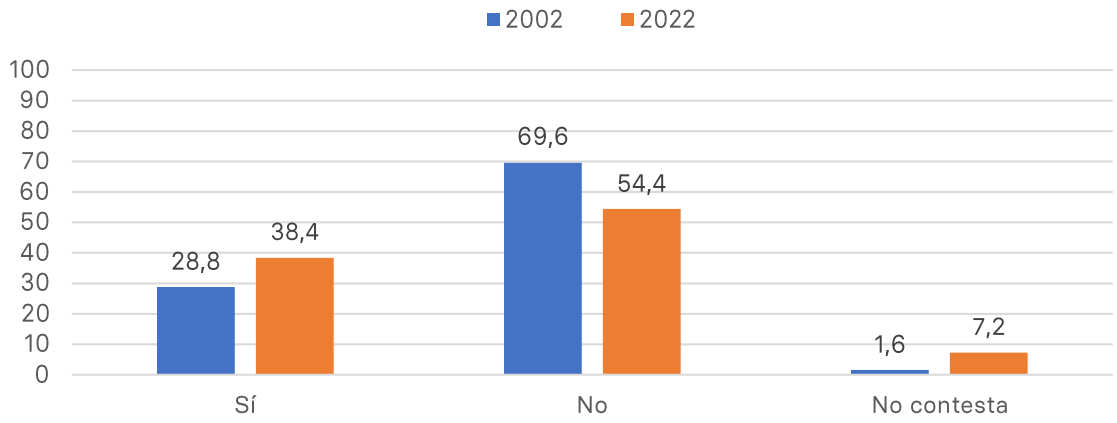
Igualment es constata que el percentatge de persones que han aprés català a casa/amb pares i a l'escola és superior entre les nascudes a Andorra (un 57% i un 77%, respectivament) i són molts menys els que l'han aprés en cursos per adults o a la feina (un 4,5% i un 8%, respectivament), que són més habituals entre les persones que fa menys de vint anys que viuen a Andorra (entre un 21% i un 24% en cursos i un 28% a la feina) o en l'entorn social, amistats (un 17% entre els nascuts a Andorra), que augmenta amb els anys de residència (d'un 41% a un 50%).

Als que no entenen o no parlen català o el parlen una mica (N=231)

25.- Té intenció de realitzar algun curs de català (ja sigui per aprendre o per millorar el seu nivell)?

	Freqüències	Percentatges
Total	**231**	**100**
Sí	89	38,4
No	126	54,4
Ns-Nc	17	7,2

Intenció de realitzar un curs de català (2002-2022)

Pel que fa a les persones que parlen una mica el català, o bé l'entenen, però no el parlen o directament, no l'entenen, un 38% confirma que estaria disposat a realitzar algun curs de català, ja sigui per aprendre la llengua o per millorar el seu nivell. Per contra, un 54% nega cap intenció en aquest sentit. Respecte les dades registrades l'any 2002 es detecta un increment de gairebé 10 punts en relació amb les persones que estarien disposades a realitzar algun curs de català.

Mitjançant l'anàlisi d'associació s'ha detectat una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada en aquest apartat i les constants sociodemogràfiques relatives a l'edat, la nacionalitat, el nivell d'estudis i el temps de residència al país. En primer lloc i pel que fa a l'edat s'ha configurat una

tendència on a mesura que augmenta la franja d'edat també ho fa la proporció de respostes que neguen una voluntat per realitzar algun tipus de curs de llengua catalana. Si bé els joves ho fan amb un 34%, les persones de 65 o més anys puntuen amb gairebé un 77%. Seguint amb els orígens es comprova com les persones amb d'altres nacionalitats són les que més expressen una voluntat per aprendre o millorar el seu nivell de català realitzant algun tipus d'estudi, essent les persones procedents d'Amèrica Llatina les que en major proporció ho fan, amb prop d'un 63%. Per contra, la nacionalitat que més nega aquesta intenció que es ve de comentar, es la portuguesa amb poc més d'un 69% de les respostes que ho confirmen. En darrera instància i fent al·lusió al nivell d'estudis, es pot afirmar que les persones amb estudis secundaris són les que expressen una major voluntat per realitzar algun curs de català, amb un 43%, mentre que les persones sense estudis o amb estudis primaris es posicionen com les que menys intenció expressen en aquest sentit amb gairebé un 78%. Finalment, es constata que en augmentar els anys de residència disminueix el percentatge de persones que tenen intenció de realitzar un curs de català (d'un 56% dels que fa menys de deu anys que viuen a Andorra a un 22,6% dels que fa més de vint anys que hi resideixen).

25.1.- Per què?

Als que tenen intenció de realitzar algun curs de català (N=89)

	Freqüències	Percentatges
Total	**89**	**100**
Per assolir una bona integració al país	25	28,6
Per millorar el nivell d'ús de la llengua	23	25,6
Per aprendre més idiomes (riquesa personal, realització...)	13	14,9
Té intenció, però no té temps (conciliació laboral, familiar...)	8	8,5
Per motius laborals	7	8,1
Està apuntat/da o bé ja n'ha fet algun	5	5,5
Perquè és la llengua oficial	4	4,9
Per obtenir la nacionalitat	2	2,0
Té intenció, però és massa gran	1	0,6
L'està aprenent per canals extraoficials (amistats, veïns...)	1	1,2

Base: persones que tenen intenció de realitzar algun curs de català (N=89)

A l'hora de demanar als enquestats que han manifestat una intenció de realitzar algun curs de català per quin motiu expressen aquesta necessitat, es comprova com gairebé un 29% ho fa per assolir una bona integració al país. Seguidament, amb un 26% apareix representat l'argument que apunta cap a una millora del nivell d'ús de la llengua i amb un 15%, el que fa referència a l'enriquiment personal que comporta l'aprenentatge d'un nou idioma. En menor mesura s'han registrat d'altres motius com ara el de persones que sí que estarien interessades en realitzar algun curs, però que els hi és impossible conciliar-ho amb la seva vida professional i personal (amb un 8,5), o bé d'altres persones que expressen que seria un al·licient a nivell laboral (8%) o d'altres que expliquen que o bé ja n'han realitzat algun o que estan en procés (amb un 5,5). Amb percentatges inferiors al 5% se situen d'altres justificacions com ara que és tracta de la llengua oficial del Principat, o bé per obtenir la nacionalitat o en darrera instància, que l'està aprenent per d'altres canals extraoficials.

Als que no tenen intenció de realitzar algun curs de català (N=126)

	Freqüències	Percentatges
Total	**126**	**100**
Perquè no té temps (conciliació laboral, familiar...)	50	39,6
Perquè és gran	30	24,2
No contesta	10	8,0
Perquè no el necessita / no és obligatori	9	7,0
Perquè no vol o no té interès	8	6,4
Perquè marxarà del país	4	3,4
Preferència per d'altres llengües	4	3,2
Altres	4	2,8
Perquè ja n'ha fet i no en vol fer més	3	2,4
Perquè no ha après en les formacions prèvies (manca de professors, material insuficient...)	2	1,6
Perquè prefereix aprendre la llengua per d'altres mitjans (relacions socials, dia a dia, àmbit laboral...)	2	1,4

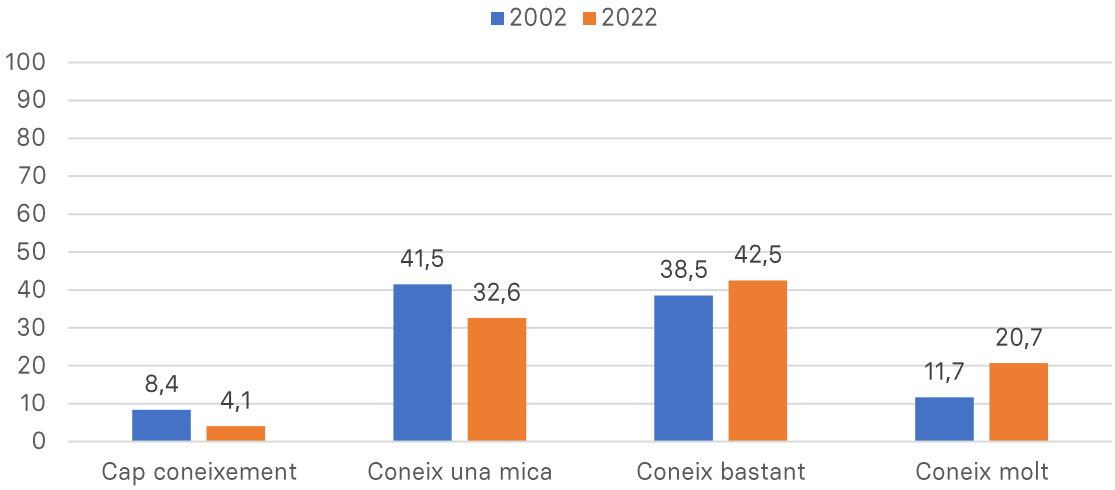
Base: persones que no tenen cap intenció de realitzar algun curs de català (N=126)

Per contra, quan es demana els motius pels quals no estarien disposats a realitzar algun curs de català, la resposta més repetida ha estat el fet de no tenir temps per conciliar aquest tipus de formació amb les esferes familiars i laborals, concretament amb un 40%. El segon argument més expressat pels enquestats (amb un 24%) apunta més cap a una qüestió d'edat i el tercer (amb un 7%), per un motiu més vinculat a la necessitat, tot expressant que es tracta d'una llengua que no és necessària o bé que no és obligatòria. En menor proporció s'han registrat d'altres respostes com ara que els enquestats no volen o no tenen cap interès (amb un 6%), o bé que tenen pensat marxar del país o bé que tenen més preferència per altres llengües (amb un 3% en ambdós casos). Altrament, destaquen un nombre reduït de casos que senyalen el fet d'haver realitzat prèviament algun curs de català com a motiu principal per no fer-ne cap més i d'altres que han expressat una mancança de recursos (tant materials com professionals) durant la realització de cursos de català previs, fet que ha comportat el seu desinterès per seguir amb l'aprenentatge del català. En darrera instància, convindria assenyalar els dos darrers casos que expressen una preferència d'aprenentatge mitjançant d'altres canals.

26.- Quin és el seu nivell de coneixement de la història, geografia i institucions d'Andorra?

	Freqüències	Percentatges
Total	786	100
Cap coneixement	32	4,1
Coneix una mica	256	32,6
Coneix bastant	334	42,5
Coneix molt	163	20,7

Nivell de coneixement de la història, la geografia i les institucions d'Andorra

Quan es demana pel nivell de coneixement de la història, geografia i institucions andorranes dels enquestats es comprova com una petita part de la mostra sondejada afirma no tenir cap tipus de bagatge al respecte, concretament un 4%. Altrament, un 33% dels enquestats afirma conèixer una mica, un 42,5% bastant i en darrera instància, el 21% restant que constata conèixer molt sobre la història, la geografia i les institucions pròpies d'Andorra.

Parant atenció a l'evolució de les dades es comprova com en general, el coneixement envers els camps exposats ha millorat substancialment respecte els registres de l'any 2002. D'una banda, el percentatge de persones que negaven tenir cap coneixement respecte la història, la geografia i les institucions andorranes ha minvat 4 punts i el dels casos que afirmen tenir una mica de coneixement, ho han fet en gairebé 9 punts. D'altra banda, es detecta un increment dels casos que afirmen conèixer bastant (concretament en 4 punts percentuals) i dels que diuen conèixer molt (amb un increment de 9 punts).

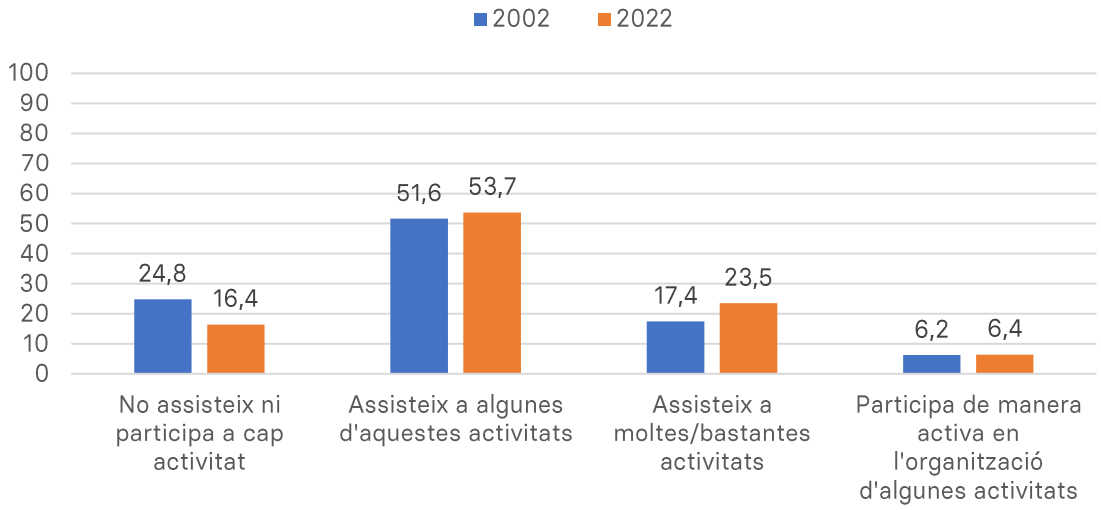
A partir de l'anàlisi d'associació s'ha pogut detectar una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada i les constants sociodemogràfiques relatives a la nacionalitat, el nivell d'estudis, l'ocupació i els anys de residència. Així doncs, es comprova com les persones originàries de Llatinoamèrica són les que més reconeixen no tenir cap coneixement sobre la història, geografia i les institucions d'Andorra, amb un 16% de les respostes que ho confirmen. Seguidament, pel que fa al supòsit de conèixer una mica els camps exposats, d'entre tots els enquestats destaquen els procedents de països d'Àfrica i Àsia, els

quals son els que més reconeixen aquest fet amb un 70%. D'altra banda, els andorrans es configuren com els que més afirmen disposar de bastant coneixement de la història, geografia i institucions del Principat amb un 48%, però convindria destacar al conjunt d'espanyols, que els segueixen de ben a prop amb un 45%. Per acabar amb la nacionalitat, com és evident, els andorrans es tornen a posicionar com els que més coneixement diuen tenir sobre els aspectes proposats amb un 37% (un 44% en el cas dels andorrans amb els dos pares també andorrans, davant un 37,5% i un 35% dels que tenen un o els dos progenitors no andorrans), però per tal de situar el grup migrant amb més bagatge sobre el Principat a nivell històric, geogràfic i institucional, convindria destacar al col·lectiu dels francesos, els quals reconeixen aquest fet amb un 17%. Pel que fa al nivell d'estudis, s'ha detectat una tendència on a mesura que augmenta el nivell acadèmic, major és el nombre de respostes que reconeixen conèixer bastant o molt sobre la història, la geografia i les institucions andorranes. I en darrera instància, tot focalitzant la descripció dels resultats en l'ocupació, es constata com del total d'enquestats, els aturats i les persones en d'altres situacions són les que més expressen no tenir cap coneixement respecte la història, geografia i institucions del país amb un 11% d'una banda i de l'altra, els que més ho fan en sentit contrari son els del sector de la indústria, la construcció i l'agricultura (que amb un 56% afirmen que tenen bastant coneixement) i el personal administratiu i similars (que amb un 35% al·leguen tenir molt coneixement). En relació amb el temps de residència es pot afirmar que el percentatge d'enquestats que tenen coneixements de la història, geografia i institucions andorranes (bastants o molts) augmenta amb anys de residència i entre les persones nascudes al país.

27. Quin és el seu grau de participació en activitats de les festes pròpies d'Andorra (festes majors, parroquials, tradicionals)?

	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
No assisteix ni participa a cap activitat	129	16,4
Assisteix a algunes d'aquestes activitats	422	53,7
Assisteix a moltes/bastantes activitats	185	23,5
Participa de manera activa en l'organització d'algunes activitats	50	6,4

Grau de participació en activitats de les festes pròpies d'Andorra

Del total d'enquestats, un 16% no assisteix ni participa a cap activitat cultural o festiva, prop del 54% únicament assisteix a alguna d'aquestes activitats i un 23,5% a moltes o bastantes. D'altra banda, el 6% restant reconeix participar de manera activa a l'hora d'organitzar tals activitats.

Mirant l'evolució de les dades es comprova com l'assistència als esdeveniments festius propis del Principat ha millorat respecte els registres de 2002. Pel que fa als casos que neguen assistir-hi i participar-hi, es configura una baixada de 8 punts; en el cas de les persones que diuen assistir a algunes activitats, s'ha produït un petit augment de poc més de 2 punts i en el cas de les persones que assisteixen a moltes o bastantes activitats també es detecta un increment de 6 punts. Ara bé, en el cas de les persones que participen de manera activa en l'organització d'aquestes activitats es detecta un estancament de l'evolució percentual que, durant 20 anys s'ha mantingut estable en nivells entorn el 6%.

Mitjançant l'anàlisi de les taules de contingència s'ha pogut determinar una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada i les constants sociodemogràfiques relatives a l'edat, la nacionalitat, l'ocupació i els anys de residència. En primer lloc, convindria destacar la consolidació d'una tendència on a mesura que augmenta l'edat, menor és la implicació de les persones grans en festes i activitats culturals i contràriament, quan aquesta disminueix, major és el nombre de persones que reconeixen un paper actiu en aquestes festivitats. Seguint amb la nacionalitat, es comprova com la població francesa és la que més reconeix que no assisteix ni participa en cap activitat de l'estil que es ve de mencionar, seguint amb els procedents d'altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia, els quals expressen amb gairebé un 69% que assisteixen de tant en tant en alguna d'aquestes activitats. Altrament, destaquen els llatinoamericans amb un 37% que afirma assistir a moltes o bastantes festes culturals (només superats pel andorrans fills de pares andorrans, amb un 39%) i, com era d'esperar, els andorrans es posicionen amb un major paper actiu en la organització d'aquestes festivitats, amb un 9% de les respostes que ho confirmen (un 17% entre els que tenen els dos progenitors andorrans, davant un 2,5% i un 8%, respectivament, dels que tenen un o els dos progenitors no andorrans). A nivell ocupacional convindria destacar que els aturats i les persones en d'altres situacions són les que més reconeixen el fet de no assistir a les activitats culturals, amb un 27% de les respostes que ho confirmen i per contra, les mestresses de casa són les que més expressen que participen en l'organització d'aquests esdeveniments, amb un 13,5%. Pel que fa al temps de residència a Andorra es constata que l'assistència a moltes o bastantes activitats i la participació activa tendeix a ser superior entre els que fa més de deu anys que viuen a Andorra (tot i que l'assistència disminueix entre els que fa més de vint anys que hi resideixen) i sobretot entre els que han nascut al país.

28.- Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions (ja sigui Televisió, Ràdio, Premsa –digital- Internet)?

Percentatges	Sí	No	Nc
Andorra	86,7	13,2	0,2
Catalunya	61,5	38,5	0,1
Resta d'Espanya	79,9	19,9	0,2
França	35,5	64,4	0,2
Portugal	16,2	83,7	0,2
Altres	19,5	80,4	0,1

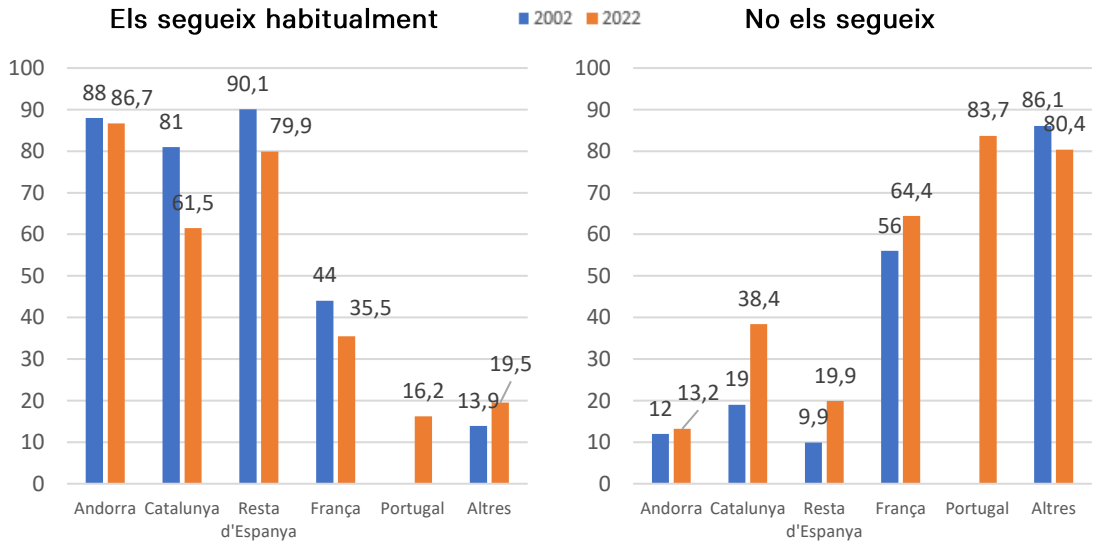
Als que segueixen mitjans de comunicació d'altres països (N=153)

28.1.- Quins altres?

	Freqüències	Percentatges
Total	153	100
Gran Bretanya	52	34,3
EEUU	32	21,1
Països Amèrica Llatina	30	19,3
Països Àfrica i Àsia	30	19,4
Països Europa i altres	12	7,6
Tots els països, internacional, notícies globals	7	4,8
Galicia	2	1,2
Austràlia	1	0,4

Base: persones que segueixen mitjans de comunicació d'altres països (N=153)

Seguiment dels mitjans de comunicació de diferents països o regions

Nota: l'any 2002 no es va demanar pel seguiment dels mitjans de comunicació de Portugal

Quant al consum dels mitjans de comunicació es comprova com la gran majoria dels enquestats afirma seguir de manera habitual els mitjans dels països més propers (a nivell geogràfic, però sobretot a nivell lingüístic). Concretament, prop d'un 87% dels enquestats afirma que segueix habitualment els mitjans d'Andorra, un 61,5% els de Catalunya, gairebé un 80% els de la resta d'Espanya, un 35,5% de França, un 16% de Portugal i un 19,5% d'altres indrets del món. D'entre les respostes que neguen el fet de seguir algun mitjà dels països o regions plantejats, destaca el cas de Portugal, el qual es configura com el menys consumit, amb un 84% de les respostes que ho confirmen.

Pel que fa als altres països o regions mencionades per les persones enquestades, Gran Bretanya se situa a la primera posició amb un 34% dels casos dels que segueixen mitjans de comunicació d'altres països, seguida pels Estats Units que ho fan amb un 21%, els països d'Àfrica i Àsia i Llatinoamèrica, amb un 19% en ambdós casos i, en menor proporció, s'han registrat els països d'Europa i altres (amb prop d'un 8%), o a nivell internacional (amb un 5%), entre altres esmentats en menor proporció.

Parant atenció a l'evolució de les dades, es comprova com en alguns casos s'ha produït una modificació respecte els registres de 2002. Per exemple, en el cas dels mitjans catalans, s'ha produït una davallada considerable de les respostes que afirmen consumir-los, passant del 81% a l'actual 61,5%, en el cas de la resta d'Espanya aquesta disminució s'ha produït en 10 punts, en el cas de França 8,5 punts i en el cas d'Andorra, únicament 1 punt. Així doncs, es constata com en general el consum dels mitjans locals i dels països i regions més propers al Principat han minvat considerablement i en detriment dels altres països, que mica en mica es van fent més presents entre la població d'Andorra a l'hora de consumir-los.

A partir de les anàlisis d'associació s'ha pogut detectar una relació estadísticament significativa entre les variables estudiades en aquest apartat i diverses constants sociodemogràfiques. En el cas dels mitjans andorrans, si es para atenció a l'edat es comprova com a mesura que aquesta augmenta, major és el nombre de respostes que afirmen consumir els mitjans locals, amb un 90% de respostes relatives al grup de 65 o més anys. Fent referència a l'ocupació es comprova com els directius són els que més reconeixen aquest fet amb un 96% i en detriment dels estudiants, que ho fan amb un 25%. També augmenta el consum de mitjans andorrans amb els anys residència i entre les persones nascudes a Andorra. En el cas dels mitjans catalans es torna a repetir la mateixa tendència amb l'edat, essent el grup de més anys el que expressa amb major proporció aquest fet (amb un 65%). Pel que fa a la nacionalitat es comprova com els andorrans són els que més diuen consumir-los, amb un 72% (un 80% en el cas dels que tenen els dos pares andorrans) i en detriment de les persones procedents de països d'Àfrica i Àsia, que ho fan amb un 32%. En augmentar els anys de residència també augmenta el percentatge de persones que segueixen els mitjans catalans, així com entre les que han nascut a Andorra. Quan es para atenció als mitjans de la resta d'Espanya, es comprova com els homes són els que més reconeixen el fet de consumir-los amb un 84% i en relació a l'edat, els que més ho fan són els d'entre 45 i 64 anys (amb un 84,5%). Altrament i com és evident, els espanyols es posicionen com els que més consumeixen els mitjans del seu país (amb un 87%) i per contra, els francesos com els que menys ho fan (amb un 48%). El seguiment d'aquests mitjans és superior entre les persones que fa més anys que viuen a Andorra i les que han nascut al país. Seguint amb els mitjans francesos, s'ha configurat una tendència en la qual a mesura que disminueix l'edat, menor és el consum dels mitjans en qüestió i pel que

fa a la nacionalitat, com era d'esperar, els francesos són els que més afirmen consumir els mitjans del seu país d'origen (amb un 92% de les respostes que ho confirmen), mentre que els espanyols són els que menys ho fan (amb un 17,5%). En darrera instància, es comprova com a mesura que augmenta el nivell acadèmic, major és el nombre de respostes que reconeixen consumir mitjans de comunicació del país veí (amb un 46% pels universitaris i un 23% per les persones sense estudis o amb estudis primaris). Igualment, el consum de mitjans francesos és superior en augmentar els anys de residència i entre les persones nascudes a Andorra. Amb els mitjans portuguesos s'ha comprovat d'una banda com les persones d'entre 45 i 64 anys són les que més reconeixen el seu consum (amb un 19%) i de l'altra, com els portuguesos són els que més els consumeixen (com és evident), amb un 75% de les respostes que ho confirmen i en detriment dels espanyols, que ho fan amb un 3,5%. Amb el nivell d'estudis s'ha configurat una tendència on a mesura que augmenta el nivell formatiu, menor és el nombre de respostes que confirmen seguir els mitjans portuguesos, amb un 26% referent a les persones amb estudis primaris o sense estudis. En relació amb l'ocupació, el col·lectiu de treballadors de las indústria, la construcció i l'agricultura es posiciona com el que més diu consumir aquests mitjans amb un 44% i en detriment dels jubilats, que ho han expressat amb un 6%. Els enquestats que fa entre 10 i 19 anys que viuen a Andorra són els que més segueixen els mitjans de Portugal (29%). Per acabar amb l'anàlisi d'associació es presenta el cas dels mitjans d'altres països, on s'ha detectat que les persones dels altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia són les que més reconeixen aquest fet, amb un 78%, mentre que els espanyols són els que menys ho fan, amb un 8%. En relació amb el nivell d'estudis s'ha pogut detectar una tendència on a mesura que aquest augmenta, major és el nombre de respostes que diuen consumir mitjans d'altres països, essent els universitaris els que han registrat més respostes en aquest sentit, amb un 31%. Finalment, pel que fa als anys de residència, els enquestats que més segueixen mitjans d'altres països són els que fa menys de deu anys que viuen a Andorra (38%) i disminueix en augmentar el temps de residència (17%) i entre els que han nascut al país (15%).

29.- Pertany a alguna associació cultural/social/esportiva?

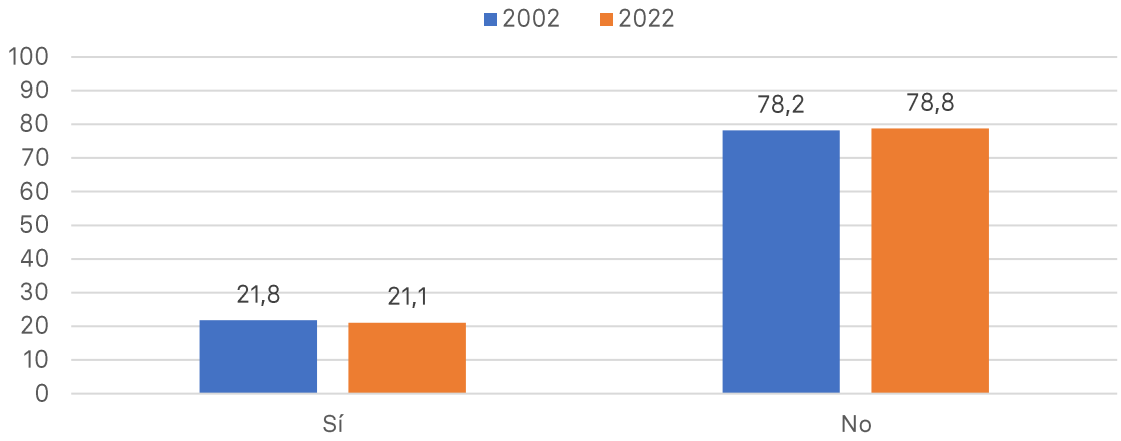
	Freqüències	Percentatges
Total	**786**	**100**
Sí	166	21,2
No	619	78,8
Nc	1	0,1

Als que pertanyen a alguna associació (N=166)

29.1.- Quina associació?

	Freqüències	Percentatges
Total	166	100
Associació esportiva	71	42,7
ONG	25	14,8
Associació cultural, de música i dansa	20	12,2
Associació de residents que pertanyen a altres països	18	10,9
Associació gent gran	11	6,9
Associació professional	7	4,1
Associació automòbils	7	4,4
Associació religiosa	5	3,3
Sense especificar	5	3,0
Associació de dones	4	2,6
Associació de pares AMPA	3	1,8
Associació per la defensa d'animals i natura	1	0,4
Associació sindical	1	0,6

Pertinença a associacions culturals, socials i/o esportives

Del total de persones enquestades, la gran majoria nega pertànyer a alguna associació cultural, social o esportiva, concretament un 79%. El 21% restant, per contra, sí que al·lega tenir algun vincle amb alguna entitat d'aquesta naturalesa, d'entre les quals destaquen les associacions de caràcter esportiu (amb un 43% de les respostes), seguides per les ONG's (amb un 15%), per les associacions culturals, musicals i de dansa (amb un 12%) i pels centres dels col·lectius que pertanyen a d'altres països (amb un 11%). Amb percentatges inferiors s'han registrat d'altres entitats com ara les associacions de gent gran (7%), les de l'àmbit professional (amb un 4%), d'automòbils (amb un altre 4%), les de caràcter religiós (amb un 3%), de dones (amb un 3% més) i les associacions de pares i mares (amb un 2%).

D'altra banda, si es para atenció a l'evolució de les dades es constata un manteniment de les dinàmiques en relació amb el fet de pertànyer o no a una associació cultural, social o esportiva, doncs respecte les dades de fa 20 anys els percentatges s'han mantingut pràcticament intactes.

A partir de l'anàlisi bivariant s'ha pogut detectar una relació estadísticament significativa entre la variable estudiada i les constants sociodemogràfiques

relatives a la nacionalitat, el nivell d'estudis, l'ocupació i el temps de residència. En primer lloc, convindria destacar que les persones procedents de països d'Àfrica i Àsia són les que més afirmen el fet de participar activament en associacions de caràcter cultural, social o esportiu, amb un 32%. Per contra, els portuguesos es posicionen com el col·lectiu que més nega aquest fet, amb un 89% de les respostes que ho confirmen. Entre els andorrans, un 26% pertanyen a alguna associació cultural, social o esportiva, en major proporció els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans (41%) que els que tenen un o els dos progenitors no andorrans (un 17,5% i un 23%, respectivament). Pel que fa al nivell d'estudis, s'ha configurat una tendència on a mesura que aquest augmenta, major és el nombre de casos que reconeixen participar en alguna associació, essent el grup amb estudis universitaris els que més expressen aquest fet (amb un 30%) i en detriment de les persones sense estudis o amb estudis primaris, que ho fan amb un 16%. Parant atenció a l'ocupació es pot comprovar com els professionals, els tècnics i similars són els que més diuen que participen en associacions d'aquest tipus, amb un 37,5% de registres i per contra, els aturats i les persones amb d'altres situacions són les que en menor intensitat ho fan, amb un 8%. Finalment, també es constata que augmenta la pertinença a alguna associació amb anys residència i entre les persones que han nascut a Andorra.

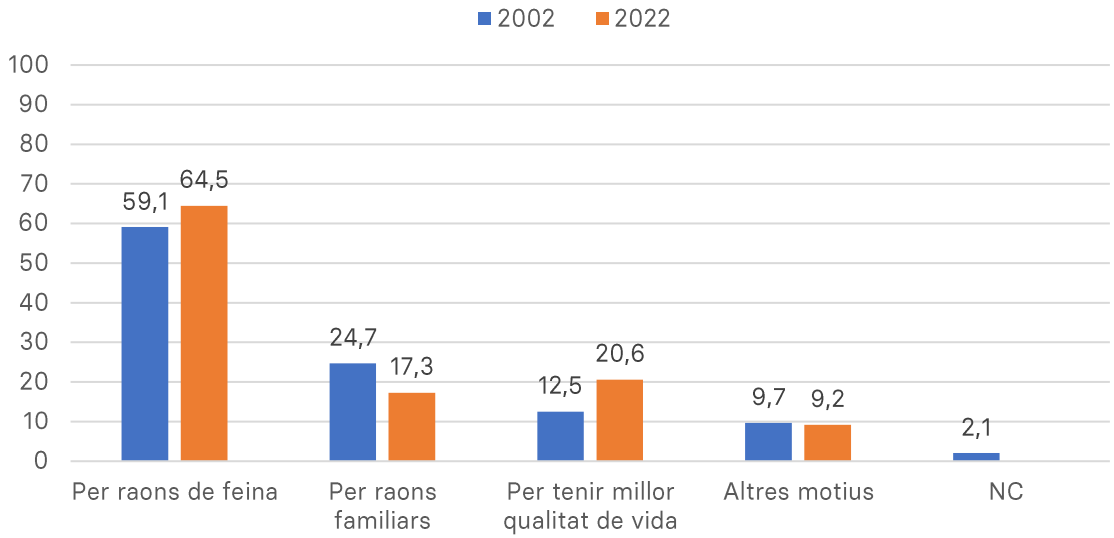
Base: persones majors de 18 anys quan van arribar a Andorra (N=404)

30.- Per quin motiu va venir a viure a Andorra? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**404**	
Per raons de feina	260	64,5
Per raons familiars	70	17,3
Per tenir millor qualitat de vida	83	20,6
Altres motius	37	9,2

En aquesta pregunta s'ha considerat només les persones nascudes fora d'Andorra que al moment d'arribar eren majors d'edat. Es constata que en la majoria dels casos (64,5%) diuen que van venir a Andorra per motius laborals, prop d'un 21% per tenir millor qualitat de vida (ja sigui per l'entorn, per la tranquil·litat i seguretat, per jubilar-se, etc.) i un 17% per motius familiars (per reagrupació amb un familiar que estava residint a Andorra, per venir a viure amb la família). Un 9% esmenten altres motius com estar amb la parella, quedar-se després d'haver estat de vacances o de pas, per conèixer el país, per estudis, etc.

Per quin motiu va venir a viure a Andorra?

L'any 2002, el 59% dels enquestats nascuts fora d'Andorra van dir que havien vingut a viure al país per raons de feina, el 25% per raons familiars i el 13% per tenir millor qualitat de vida. Un 10% van dir altres motius com raons personals, de salut, d'estudis, etc.

Hi ha més proporció d'homes que diuen que van venir per motius laborals (un 72% dels homes per un 56,5% de les dones), i hi ha més dones que van venir per motius familiars (un 23% de les dones per un 12% dels homes). Segons la nacionalitat destaca que van arribar per raons laborals en major proporció els espanyols (71%), els portuguesos (64%) i els nacionals de països d'Amèrica llatina (67%). Els que diuen en major percentatge que van venir per raons familiars són els del grup d'altres nacionalitats (21%) sobretot de països d'Àfrica i Àsia (el 35%), mentre que els francesos (26%) i els d'altres nacionalitats (36%) són els que més diuen que van arribar a Andorra per tenir millor qualitat de vida, sobretot els nacionals d'altres països europeus, Nord-Amèrica i Austràlia (44%). En funció dels estudis, les persones que tenen estudis primaris són les que més diuen que van venir per motius laborals, mentre que les que tenen estudis universitaris són les que més diuen que van venir per tenir millor qualitat de vida. Els enquestats que fa més de 20 anys que viuen a Andorra són els que més diuen que van venir per motius de feina (70%), així com els que tenien entre 30 i 44 anys quan van arribar (70%), mentre que els que fa menys de deu anys que viuen a Andorra (28%) i els que van arribar quan tenien més edat (un 29% dels que tenien entre 45 i 64 anys i un 28% dels que tenien més de 65 anys) són els que més diuen que van venir per tenir millor qualitat de vida, tot i que els majors de 65 anys diuen majoritàriament que van venir per raons familiars (63,5%).

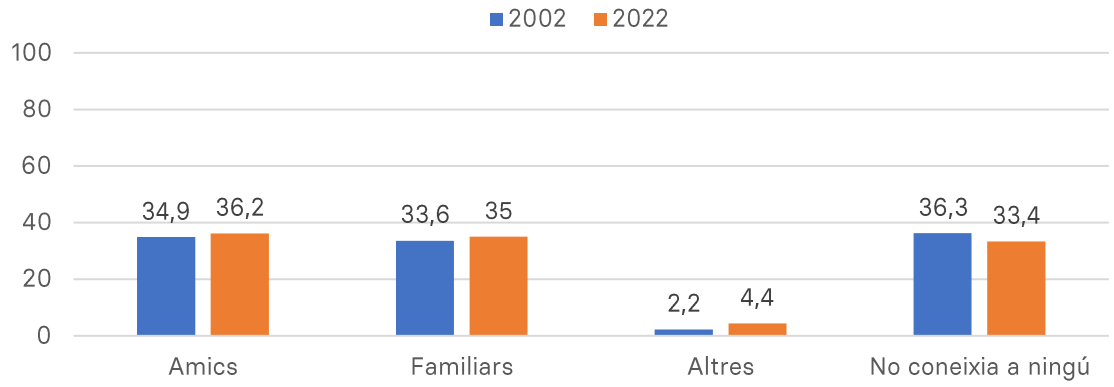
31.- Coneixia algú a Andorra, quan va venir?

	Freqüències	Percentatges
Total	**404**	**100**
Amics	146	36,2
Familiars	141	35,0
Altres	18	4,4
No coneixia a ningú	135	33,4

Base: persones majors de 18 anys quan van arribar a Andorra (N=404)

La majoria de les persones que al moment d'arribar a Andorra eren majors d'edat diuen que coneixien alguna persona al país (un 36% algun amic, un 35% algun familiar i un 4% altres persones), mentre que un 33% no coneixia ningú. Aquestes dades són similars a les de l'enquesta de l'any 2002: un 35% dels enquestats van dir que quan van arribar a Andorra hi tenien algun amic un 34% algun familiar, davant d'un 36% que no coneixien a ningú.

Quan va venir, coneixia algú a Andorra?

Els enquestats de nacionalitat francesa (43%), els de països d'Amèrica Llatina (40%) i d'altres països d'Europa, Nord-Amèrica i Austràlia (55,6%) són els que més diuen que no coneixien a ningú quan van arribar a Andorra, mentre que els de nacionalitat portuguesa són els que més diuen que tenien algun familiar a Andorra (50%).

32.- Al moment d'arribar a Andorra tenia intenció de...?

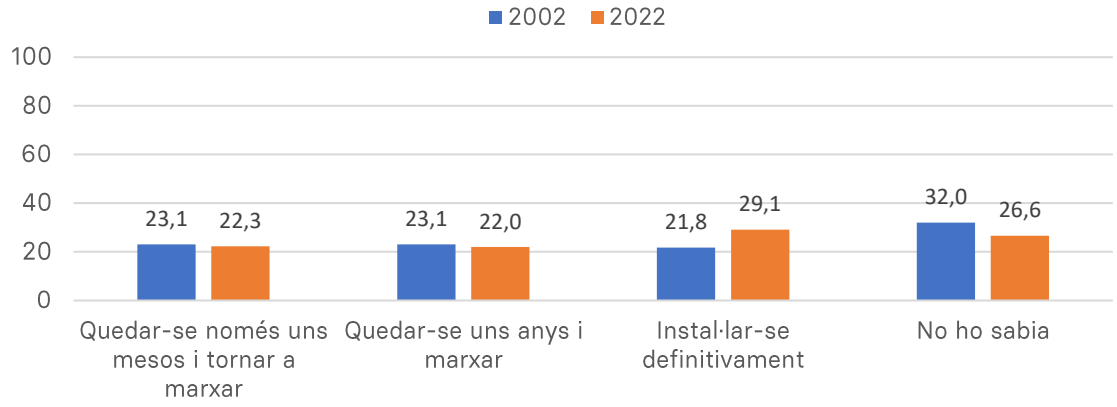
	Freqüències	Percentatges
Total	**404**	**100**
Quedar-se només uns mesos i tornar a marxar	90	22,3
Quedar-se uns anys i marxar	89	22,0
Instal·lar-se definitivament	118	29,1
No ho sabia	107	26,6

Base: persones majors de 18 anys quan van arribar a Andorra (N=404)

Entre les persones que eren majors de 18 anys quan van arribar a Andorra, un 44% tenia pensat tornar a marxar (un 22% només es volia quedar uns mesos i un altre 22% volia quedar-se uns anys), mentre que un 29% tenia intenció de quedar-se i un 26,6% no ho sabia.

L'any 2002, la majoria de la població immigrada també tenia intenció de tornar a marxar en un termini més o menys curt: un 23% volia quedar-se uns mesos i un 23% quedar-se uns anys abans de tornar a marxar. El 22% tenia intenció de quedar-se i el 32% no ho sabia.

Al moment d'arribar a Andorra tenia intenció de...?

En funció de l'edat s'observa que els més joves diuen amb major proporció que tenien intenció de tornar a marxar (un 26% pensaven quedar-se només uns mesos, i un 33% quedar-se uns anys) mentre que els majors de 65 anys són els que més diuen que tenien intenció de quedar-se (42%). Les persones de nacionalitat espanyola són les que més diuen que volien quedar-se uns mesos (28%), les de nacionalitat portuguesa volien quedar-se uns anys (39%) i els d'altres nacionalitats són els que més diuen que tenien intenció d'instal·lar-se definitivament, sobretot els dels països d'Amèrica llatina (38,5%), i dels països d'Àfrica i Àsia (39,5%). Les persones que treballen com a personal administratiu són les que més diuen que es volien quedar uns mesos (28%), els treballadors de la indústria i la construcció (39%) i els treballadors no qualificats (31%) diuen en major proporció que es volien quedar uns anys, i els que més diuen que es volien instal·lar definitivament a Andorra quan van arribar són els jubilats (45%), els directius, propietaris o comandaments intermedis (36%), seguits del personal administratiu (35%). Els enquestats que més diuen que quan van arribar al país tenien intenció d'instal·lar-se definitivament són els que fa menys de deu anys que viuen a Andorra (41%) i els que van arribar quan tenien entre 45 i 64 anys (51,5%) i més de 65 anys (55%).

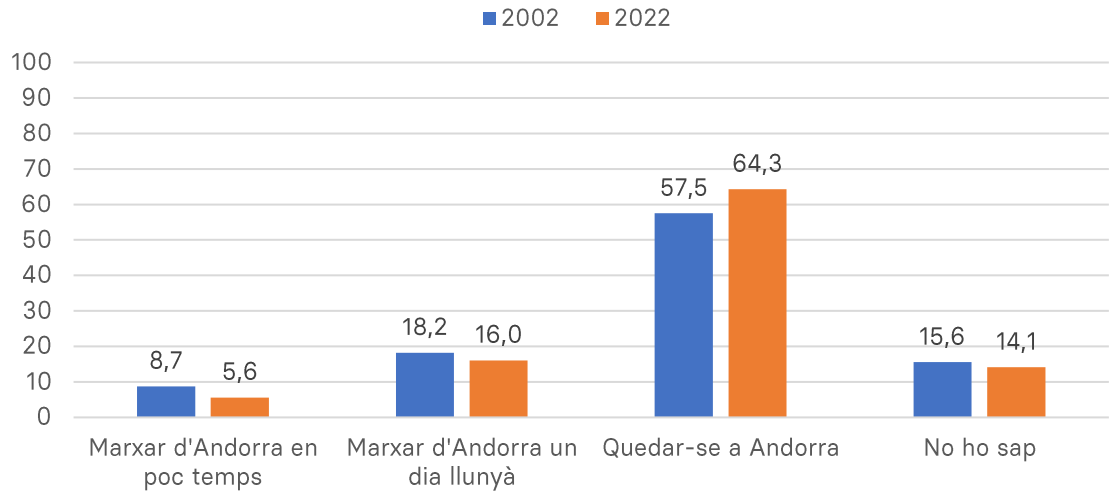
33.- I actualment té intenció de...?

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
Marxar d'Andorra en poc temps	30	5,6
Marxar d'Andorra un dia llunyà	86	16,0
Quedar-se a Andorra	347	64,3
No ho sap	76	14,1

Pel que fa a la intenció en el moment actual, el 64% de les persones immigrades que viuen a Andorra tenen intenció de quedar-s'hi, mentre que un 21,6% tenen intenció de marxar (un 16% té previst de marxar a llarg termini i un 5,6% en poc temps), i un 14% no ho sap.

L'any 2002 la majoria dels enquestats nascuts fora d'Andorra tenien intenció de quedar-se al país (57,5%), davant d'un 27% que volia marxar (un 18% un dia llunyà i un 9% en poc temps), mentre que un 15,6% no ho sabia amb seguretat.

I actualment té intenció de...?

Hi ha més joves que tenen intenció de marxar d'Andorra en poc temps (15%) o a més llarg termini (26%) i són els que diuen en menor proporció que tenen intenció de quedar-se a Andorra (46,6%), percentatge que augmenta en augmentar l'edat (fins a un 87,6% dels majors de 65 anys). Possiblement els més joves estan més disposats a marxar del país per tenir més oportunitats i noves experiències, i també els és més fàcil ja que tenen menys càrregues familiars i un nivell de formació més elevat; mentre que, en general, les persones de més edat tenen una situació familiar i laboral que els dificulta més prendre la decisió de marxar i estan en una etapa de la vida en que prefereixen més estabilitat.

Les persones de nacionalitat portuguesa són les que diuen en una proporció superior que tenen intenció de marxar (un 12% en poc temps i un 17% més endavant), tot i que també són els que més diuen que no ho saben (20%), mentre que les persones nascudes fora d'Andorra però que tenen la nacionalitat andorrana,

juntament amb les de nacionalitat espanyola són les que amb major proporció tenen intenció de quedar-se a Andorra (un 71% i un 67%, respectivament).

Es pot relacionar el projecte migratori de caràcter temporal amb la posició dins l'estructura ocupacional. En aquest sentit, destaca que els que més diuen que tenen intenció de marxar són els treballadors del comerç, l'hoteleria i els serveis personals (un 8% en poc temps i un 22% més endavant) i són els que diuen amb menys proporció que volen quedar-se (52%).

Els enquestats que fa més de vint anys que viuen a Andorra són els que més diuen que tenen intenció de quedar-se (70%), així com els que tenien entre 45 i 64 anys quan van arribar (75%) o més de 65 anys (82%).

Intenció actual segons la intenció al moment d'arribar a Andorra

% Verticals	Total	Intenció al moment d'arribar a Andorra			
		Quedar-se només uns mesos i tornar a marxar	Quedar-se uns anys i marxar	Instal·lar-se definitivament	No ho sabia
Total	404	90	89	118	107
Intenció actual					
Marxar d'Andorra en poc temps	5,4	10,0	11,5	0,0	2,3
Marxar d'Andorra un dia llunyà	15,7	24,0	21,3	9,8	10,7
Quedar-se a Andorra	62,7	53,8	50,0	82,0	59,3
No ho sap	16,2	12,2	17,1	8,2	27,7

Comparant la intenció actual amb la intenció al moment d'arribar, entre els enquestats que tenien més de 18 anys quan van arribar al país, s'observa que un 54% dels que pensaven marxar després d'uns mesos i un 50% dels que volien marxar després d'uns anys ara tenen intenció de quedar-se, així com el 82% dels que pensaven instal·lar-se que mantenen aquesta intenció en l'actualitat (un 10% pensen marxar un dia llunyà).

Als que volen marxar o quedar-se a Andorra (N=464)

33.1.- Per què?

% Verticals		Marxar d'Andorra en poc temps	Marxar d'Andorra un dia llunyà	Quedar-se a Andorra
Total	464	30	86	347
Per motius familiars	49,0	13,4	25,5	58,0
Per motius laborals	35,2	20,4	11,1	42,4
Per la qualitat de vida	55,3	34,7	45,7	59,5
Altres	13,9	48,3	26,1	7,8

Altres motius per marxar

	Freqüències	Percentatges
Total	37	100
Jubilació	9	24,7
Viatjar, conèixer altres països	9	23,8
No té res aquí, vol tornar al país d'origen	5	13,5
Habitatge i nivell de vida car	5	14,4
Projectes o més possibilitats al país d'origen	2	5,3
Motius personals, parella, edat, salut...	2	6,6
Estudis	1	1,7
Clima fred	1	2,6
Ns/Nc	3	7,5

Altres motius per quedar-se

	Freqüències	Percentatges
Total	27	100
Està bé, se sent d'aquí	12	43,5
Motius personals, parella, edat, salut...	5	18,3
No té relacions al seu país	2	7,0
Jubilació	1	3,7
Esquí	1	2,3
Té un pis	1	3,5
Per tot	1	3,5
Ns/Nc	5	18,3

Un 35% de les persones que volen marxar en poc temps i un 46% de les que volen marxar més endavant diuen que el motiu és la qualitat de vida, mentre que un 48% i un 26%, respectivament, diuen que és per altres motius com la jubilació, per viatjar, perquè no tenen res aquí i volen tornar al país d'origen o pel cost de l'habitatge i el nivell de vida en general. No s'observen diferències estadísticament significatives en funció de les variables sociodemogràfiques pel que fa als motius pels quals volen marxar.

Entre les persones que volen quedar-se a Andorra, un 59,5% diuen que és per la qualitat de vida, un 58% per motius familiars i un 42% per motius laborals. Els enquestats de 30 a 44 anys i els de 65 anys o més són els que més diuen que es volen quedar a Andorra per motius familiars (63%), mentre que els de 18 a 24 anys, i també els de 30 a 44 anys diuen en major proporció que és per la qualitat de vida (65%). Les persones de nacionalitat portuguesa diuen sobretot que es volen quedar per motius familiars (71%) i laborals (59%), mentre que les de nacionalitat francesa en major proporció és per la qualitat de vida (74,5%). També diuen en major proporció que es volen quedar per motius familiars les persones amb estudis primaris (68%), els treballadors de la indústria i la construcció (74%) i els treballadors no qualificats (68%), mentre que els directius, propietaris i comandaments intermedis (70%), els professionals, tècnics i similars (61%) i el personal administratiu i similars (60%), diuen que és per motius laborals; les persones que més diuen que el motiu és la qualitat de visa són les que tenen estudis universitaris (76,5%), i els treballadors no qualificats (77%), seguits dels directius, propietaris i comandaments intermedis (62,5%) i dels professionals, tècnics i similars (64%).

Les persones que fa més de vint anys que viuen a Andorra (64%) i les que tenien menys de 18 anys quan van arribar (62,5%) i entre 18 i 29 anys (68%) diuen sobretot que es volen quedar per motius familiars, mentre que les que fa menys de deu anys

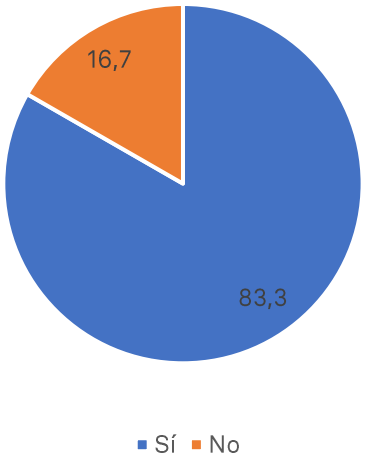
que viuen a Andorra o entre 10 i 19 anys diuen en major proporció que és per la qualitat de vida (un 65% i un 64%, respectivament).

34.- En relació amb el seu país d'origen

Percentatges	Sí	No
34.1. Segueix l'actualitat a la premsa, TV, internet...	83,3	16,7
34.2. Manté contacte regularment amb la família i/o amistats	94,7	5,3
34.3. Hi va sempre que pot	78,3	21,7

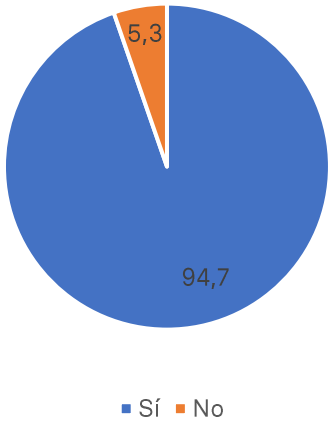
La majoria d'enquestats nascuts fora d'Andorra diuen que segueixen l'actualitat del seu país d'origen a la premsa, televisió, internet, etc. (83%), també mantenen contacte regularment amb la família i/o amistats del seu país d'origen (95%) i hi van sempre que poden.

34.1.- Segueix l'actualitat a la premsa, TV, internet...

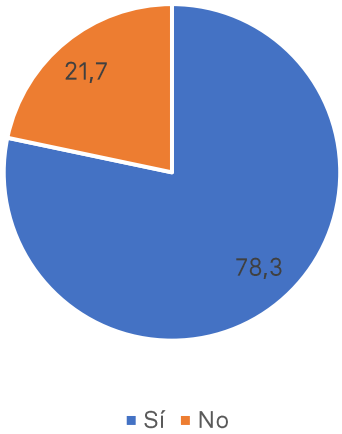
El 83% dels enquestats segueixen l'actualitat del seu país d'origen a la premsa, televisió, internet, etc., davant un 17% que diuen que no ho fan. Els que més diuen que segueixen l'actualitat del seu país d'origen són els enquestats de nacionalitat francesa (93%) i espanyola (91%). També s'observen diferències significatives en funció de l'edat que van arribar a Andorra, de manera que els enquestats que tenien menys de 18 anys quan van arribar són els que menys diuen que segueixen l'actualitat del seu país d'origen (74%) i aquest percentatge augmenta entre els que van arribar a edats superiors.

34.2.- Manté contacte regularment amb la família i/o amistats

Prop del 95% dels enquestats nascuts fora d'Andorra diuen que mantenen contacte regularment amb familiar o amics del seu país d'origen, per un 5% que diuen que no ho fan. Les persones entre 30 i 44 anys i entre 45 i 64 anys són les que més diuen que ho fan (96,5%). Per la resta de variables les diferències no són estadísticament significatives, tot i que també ho diuen en major proporció les persones de nacionalitat espanyola i d'altres nacionalitats, les que tenen estudis secundaris o universitaris, les que estan ocupades com a professionals o tècnics, treballadors del comerç o l'hoteleria, i treballadors no qualificats.

34.3.- Hi va sempre que pot

El 78% de les persones nascudes fora d'Andorra diuen que van al seu país d'origen sempre que poden, mentre que prop d'un 22% no hi van. Diuen en major proporció que hi van els enquestats de 30 a 44 anys i els de 45 a 64 anys (83%), els de nacionalitat portuguesa (85%) i els dels països d'Àsia i Àfrica (98%), i els treballadors del comerç, hoteleria i els treballadors no qualificats (86%).

35.- Ha millorat la seva situació des que viu a Andorra?

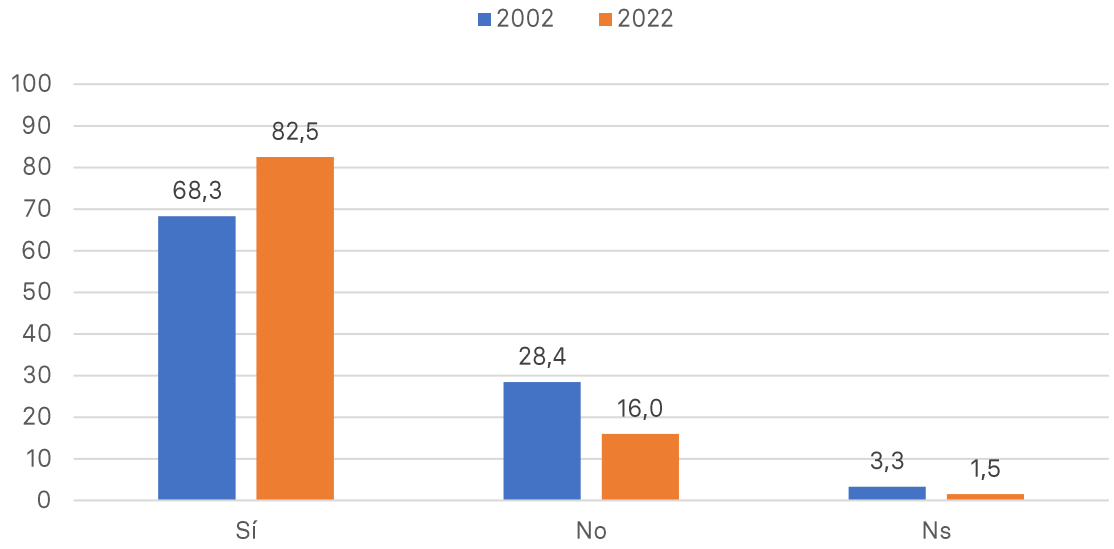
	Freqüències	Percentatges
Total	**404**	**100**
Sí	333	82,5
No	64	16,0
Ns	6	1,5

Base: persones majors de 18 anys quan van arribar a Andorra (N=404)

Entre les persones que eren majors d'edat quan van arribar a Andorra, el 82,5% diuen que han millorar la seva situació des que viuen a Andorra, davant d'un 16% que diuen que no ha millorat.

Els que més diuen que han millorat la seva situació són els enquestats de nacionalitat portuguesa (90%), i també ho diuen en major proporció les persones que fa més de viuen anys que viuen a Andorra (86,5%) i les que quan van arribar tenien entre 18 i 29 anys (85%) i entre 30 i 44 anys (83%), així com els treballadors de la indústria i la construcció i els jubilats, tot i que en funció de l'ocupació les diferències no són significatives estadísticament.

Ha millorat la seva situació des que viu a Andorra?

Respecte l'enquesta de l'any 2002 ha augmentat la proporció de persones que diuen que ha millorat la seva situació.

Als que han dit que no ha millorat la seva situació o Nc (N=71)

36.- Creu que té més possibilitats de millorar-la que en el seu país d'origen?

	Freqüències	Percentatges
Total	71	100
Sí	31	44,1
No	30	42,2
Ns-Nc	10	13,7

Entre els enquestats que consideren que la seva situació no ha millorat des que viuen a Andorra, un 44% sí que creuen que tenen més possibilitats de millorar-la que en el seu país d'origen, un 42% no ho creuen i un 14% no ho saben.

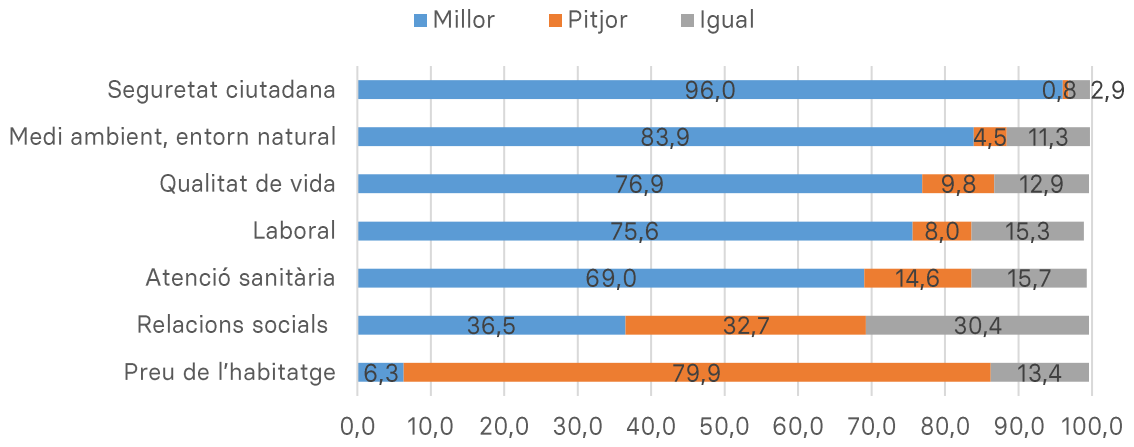
37.- En els següents aspectes, considera que la seva situació a Andorra és millor o pitjor respecte el seu lloc d'origen

Percentatges	Millor	Pitjor	Igual	Nc
Laboral	75,6	8,0	15,3	1,2
Relacions socials (relacions entre persones)	36,5	32,7	30,4	0,4
Seguretat ciutadana	96,0	0,8	2,9	0,4
Medi ambient (entorn natural)	83,9	4,5	11,3	0,4
Preu de l'habitatge	6,3	79,9	13,4	0,4
Atenció sanitària	69,0	14,6	15,7	0,8
Qualitat de vida	76,9	9,8	12,9	0,4

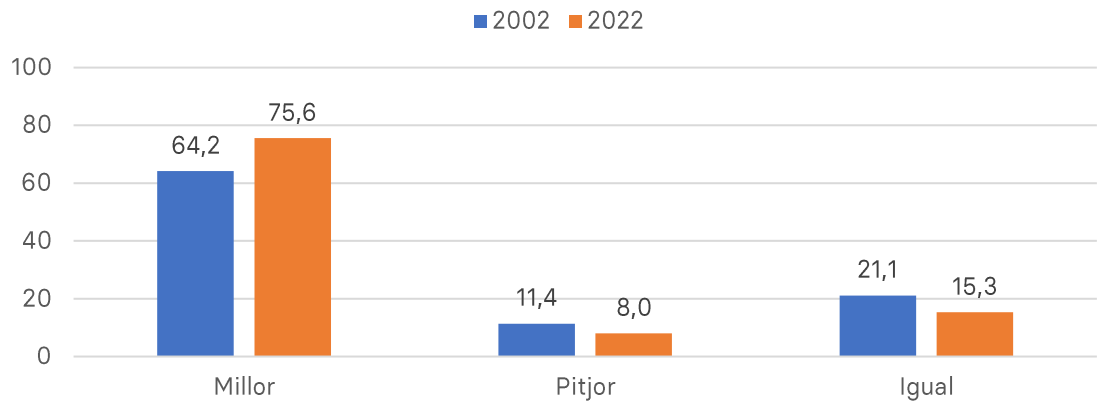
Base: persones majors de 18 anys quan van arribar a Andorra (N=404)

Entre les persones que eren majors d'edat quan van arribar a Andorra, la majoria considera que la seva situació és millor que en el seu país d'origen en la seguretat ciutadana (96%), el medi ambient o l'entorn natural (84%), en la qualitat de vida (77%), en l'àmbit laboral (75,6%), i en l'atenció sanitària (69%). Per contra consideren que estan pitjor en relació amb el preu de l'habitatge (80%). Pel que fa a les relacions socials hi ha una divisió entre els que consideren que la seva situació és millor (36,5%), pitjor (33%) o igual (30%).

La seva situació a Andorra és millor o pitjor respecte el seu lloc d'origen

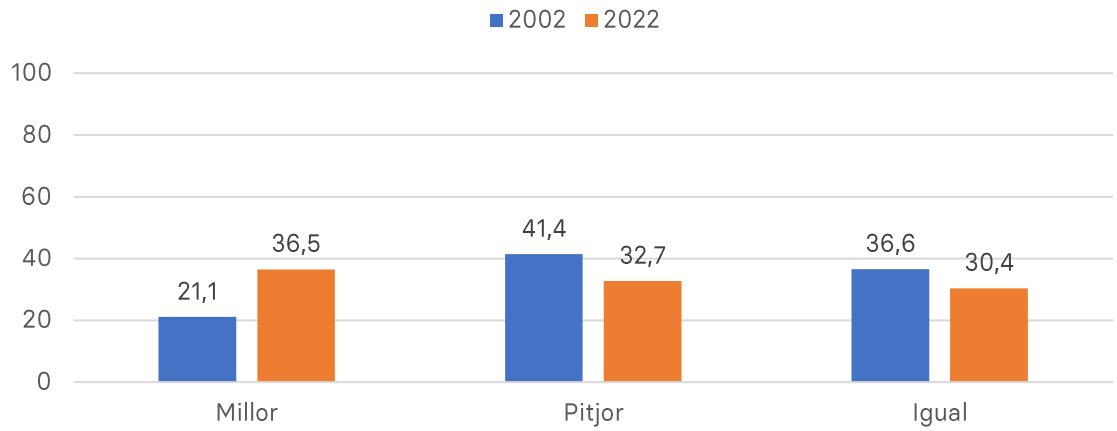
37.1.- Laboral

El 75,6% dels enquestats nascuts fora d'Andorra consideren que la seva situació laboral és millor que en el seu país d'origen (un 64% en l'enquesta de l'any 2002), mentre que un 8% pensen que és pitjor (un 11% el 2002) i un 15% que és igual (un 21% el 2002).

Els enquestats que pensen amb major proporció que la seva situació laboral ha millorat són els de nacionalitat portuguesa (80,6%) i els de països d'Amèrica llatina (94%) i d'Àfrica i Àsia (88%). Tot i que les diferències no són estadísticament significatives, també diuen en major proporció que la seva situació laboral ha millorat, els més joves, les persones amb estudis primaris i els professionals o tècnics i els treballadors no qualificats.

37.2.- Relacions socials (relacions entre persones)

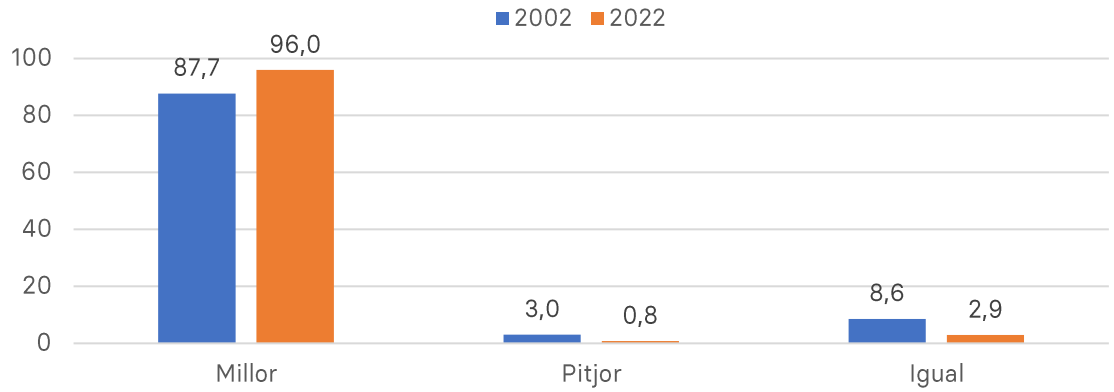

Un 36,5% dels enquestats diuen que les relacions socials són millors a Andorra que en el seu país d'origen, un 33% creuen que són pitjors i un 30% iguals. L'any 2002 hi havia menys percentatge de persones que consideraven que les relacions socials eren millors a Andorra (21%), i més casos que van dir que eren pitjors (41%) o iguals (36,6%).

En augmentar l'edat també augmenta la proporció de persones que pensen que les seves relacions socials són millors a Andorra que al seu país d'origen (d'un 24% de

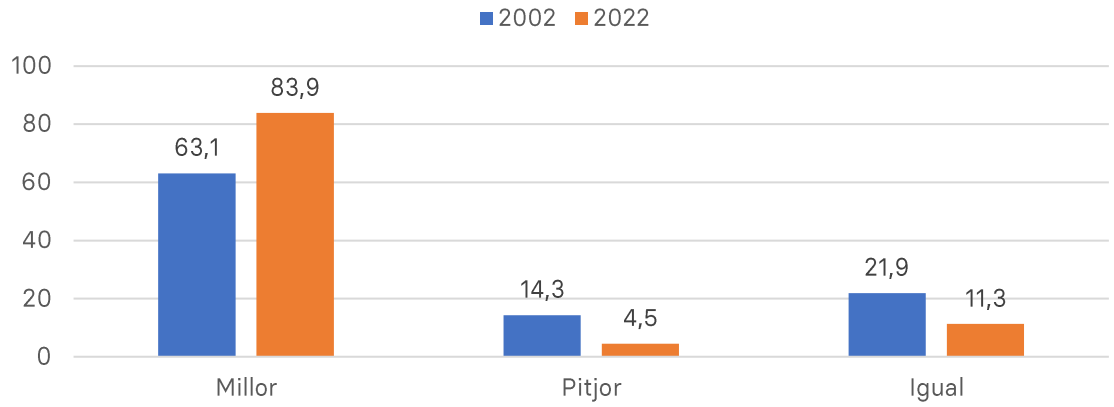
les que tenen entre 18 i 29 anys a un 47% de les majors de 65 anys) alhora que disminueix la proporció de les que pensen que la seva situació és pitjor (d'un 48% del grup de menys edat a un 17% entre les persones més grans). Per la resta de variables les diferències no són significatives, tot i que els enquestats que més consideren que les relacions socials són millors a Andorra són els de nacionalitat francesa, els que tenen estudis primaris i els jubilats, mentre que els enquestats d'altres nacionalitats (sobretot els dels països d'Amèrica llatina, d'Àfrica i Àsia) i els treballadors no qualificats són els que més consideren que estan pitjor. En augmentar els anys de residència també augmenta el percentatge d'enquestats que diuen que aquest aspecte ha millorat (d'un 29% dels que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra a un 41% dels que fa 20 anys o més).

37.3.- Seguretat ciutadana

La gran majoria dels enquestats (96%) consideren que la seguretat ciutadana és millor a Andorra que al seu país d'origen (un 88% l'any 2002). No s'observen diferències significatives en funció de les variables sociodemogràfiques.

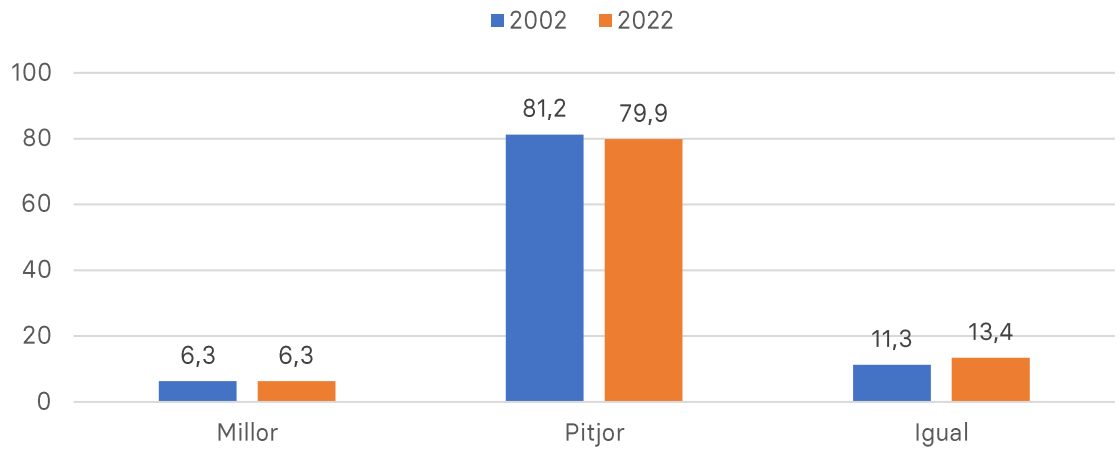
37.4.- Medi ambient (entorn natural)

El 84% dels enquestats nascuts fora d'Andorra consideren que el medi ambient és millor a Andorra que al seu país d'origen (un 63% l'any 2002), per un 4,5% que diuen que és pitjor (un 14% l'any 2002) i un 11% igual (un 22% el 2002).

Els que consideren en major proporció que el medi ambient i l'entorn natural és millor a Andorra són els enquestats de nacionalitat francesa (91%) i els d'altres nacionalitats (88,6%), i les persones amb estudis universitaris (el 89%).

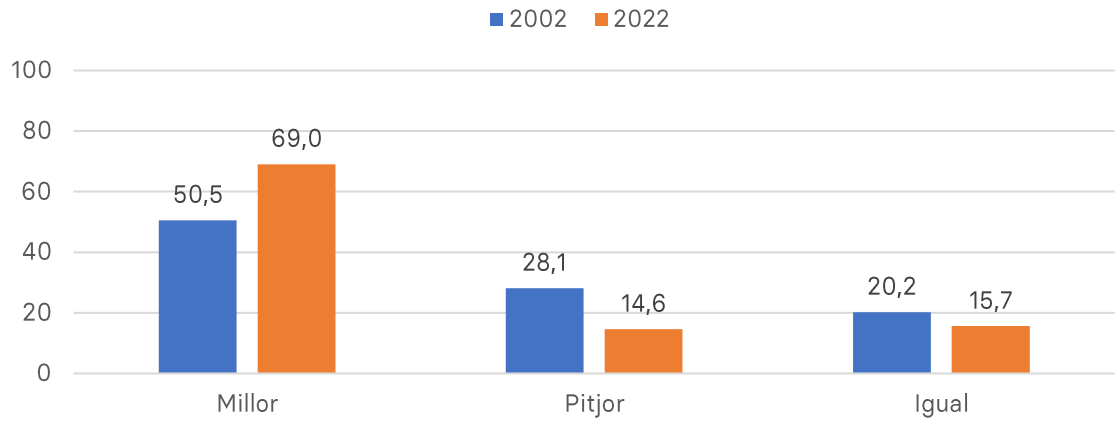
37.5.- Preu de l'habitatge

El preu de l'habitatge és l'aspecte que els enquestats majoritàriament consideren que està pitjor a Andorra que al seu país d'origen (80%), pràcticament igual que en l'enquesta de l'any 2002 (un 81%), mentre que un 13% pensen que està igual (un 11% el 2002) i un 6% millor (igual que l'any 2002).

En tots els casos la majoria d'enquestats consideren que la situació de l'habitatge està pitjor a Andorra, però els que menys ho diuen són els francesos (un 54%, per un 37% que diuen que està igual) i els d'altres nacionalitats (66%), sobretot dels països europeus, d'Amèrica del nord i Austràlia (un 40% per un 16% que està millor).

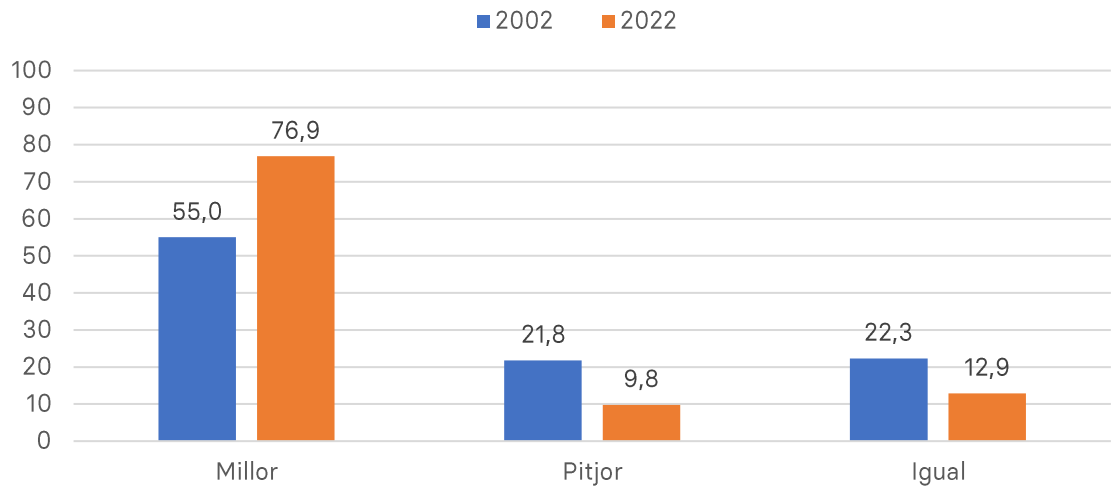
37.6.- Atenció sanitària

Un 69% de les persones nascudes fora d'Andorra diuen que l'atenció sanitària és millor a Andorra que al seu país d'origen, per un 14,6% que consideren que és pitjor i prop d'un 16% que és igual (l'any 2002 els percentatges eren d'un 50,5%, un 28% i un 20%, respectivament).

Els que més diuen que l'atenció sanitària és millor a Andorra són els enquestats de 45 a 64 anys (72%) i els majors de 65 anys (71,5%), així com els de nacionalitat portuguesa (90%) i d'altres nacionalitats (75%), sobretot els dels països d'Amèrica llatina (71%) i d'Àfrica i Àsia (95%). També augmenta el percentatge dels que diuen que la seva situació en relació a l'atenció sanitària és millor entre els enquestats que fa més temps que viuen a Andorra (d'un 52% dels que fa menys de 10 anys que hi viuen a un 77% dels que fa 20 anys o més) i també ho diuen més els que van arribar quan tenien entre 18 i 29 anys (75%).

37.7.- Qualitat de vida

La majoria dels enquestats (77%) valoren la qualitat de vida a Andorra com a millor que al seu país d'origen (un 55% també ho van dir l'any 2002), per un 10% que pensen que és pitjor (un 22% el 2002) i un 13% que diuen que és igual (un 22% el 2002).

Tot i que les diferencies no són significatives estadísticament, els que valoren més positivament la qualitat de vida a Andorra són els enquestats de 65 anys o més, els d'altres nacionalitats, i els jubilats.

38.- Què és el que més li agrada d'Andorra?

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
La qualitat de vida, tranquil·litat, seguretat	271	50,2
El medi ambient, l'entorn, natura/muntanyes, el clima	201	37,2
Tot o gairebé tot	86	15,9
El treball/salaris, oportunitats laborals	12	2,2
La gent, societat en general	12	2,2
La cultura, multiculturalitat, diversitat	5	1,0
Sanitat	5	0,8
Educació	2	0,4
Amics	2	0,4
Proximitat a altres països	2	0,4
Neteja, lloc net	2	0,5
Per la fiscalitat	1	0,1
Altres	3	0,6
Res	4	0,7
Ns/Nc	4	0,8

Entre les persones nascudes fora d'Andorra, el que més valoren o els agrada del país és la qualitat de vida, la tranquil·litat, seguretat, etc. (50%) i l'entorn natural, les muntanyes o el clima (37%). Prop d'un 16% diuen que els agrada tot i en menor proporció altres aspectes com el treball i oportunitats laborals, la gent o la societat en general, etc.

Els que més diuen que els agrada la qualitat de vida, la tranquil·litat i seguretat, etc., són els enquestats de 30 a 44 anys, els nacionals de països d'Àfrica i Àsia, els que tenen estudis universitaris, els directius, propietaris o comandaments intermedis i els professionals o tècnics i els que fa entre 10 i 20 anys que viuen a Andorra. Els joves i els nacionals de països europeus, d'Amèrica del nord i d'Austràlia i els que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra, són els que diuen en major proporció que els agrada l'entorn, la natura, el medi ambient, etc. I els que més diuen que els agrada tot o gairebé tot són els enquestats de 65 anys o més, els que tenen estudis primaris, els jubilats i els que fa més de 20 anys que viuen al país.

L'any 2002 gairebé la meitat de les persones enquestades (47%) van dir que el que més li agradava d'Andorra era l'entorn natural (muntanyes, paisatge, neu, clima, etc.) i un 35% la qualitat de vida, la tranquil·litat i seguretat, etc. Un 10% també van dir que els agradava tot o gairebé tot d'Andorra, un 9% aspectes relacionats amb la gent o el país en general, i un 6% el treball i l'oferta laboral.

39.- Què és el que més li desagrada d'Andorra?

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
Nivell de vida car (habitatge, aliments...)	142	26,3
Res	103	19,0
El trànsit, les cues, transport	41	7,6
Les muntanyes (sensació de tancament), el clima, país petit	40	7,5
Poca vida social, oci, poca oferta cultural, qualitat de vida	30	5,6
Gent, mentalitat de la gent, societat tancada	30	5,6
Jornades i condicions laborals (salaris baixos)	21	3,8
Massa gent, turisme massiu	20	3,7
Govern, sistema polític, polítics	15	2,8
Massa construcció, creixement desmesurat	13	2,5
Classisme, desigualtats	11	2,0
Manca ajudes socials, pensions, política social	10	1,9
Discriminació als no andorrans, racisme	9	1,7
L'administració, burocràcia, atenció, tracte, etc.	6	1,2
Manca d'altres vies de comunicació (Aeroport)	5	0,9
Tot	5	0,9
El sistema, lleis, justícia	4	0,8
Molt estrès	3	0,6
Manca de visió de país, projecció, perspectives de futur	3	0,5
Pressionar a parlar el català	3	0,6
Manca d'integració	2	0,5
Les persones que no parlen el català	2	0,4
Altres	23	4,3
Ns/Nc	18	3,4

El que més els desagrada d'Andorra a les persones enquestades és el nivell de vida car (26%), incloent el preu de l'habitatge, un 19% diuen que no els desagrada res, un 7,6% el trànsit, un 7,5% les muntanyes, el clima o l'espai reduït del país, un 5,6% la poca vida social i la manca d'oferta d'oci i cultural, i un altre 5,6% la mentalitat de la gent, que consideren que és una societat tancada. En menor proporció altres aspectes com les jornades, salaris i condicions laborals en general, o el turisme massiu.

Els enquestats que més diuen que els desagrada el nivell de vida car d'Andorra són els que tenen entre 30 i 44 anys, els treballadors no qualificats i el personal administratiu, així com els que fa més de 10 anys que viuen a Andorra i els que tenien menys de 18 anys quan van arribar al país. Les persones de més de 65 anys, les de nacionalitat francesa, les que tenen estudis primaris i les jubilades, són les que més diuen que no els desagrada res. Els que més diuen que els desagrada el trànsit són els enquestats d'altres països europeus, d'Amèrica del nord i d'Austràlia, mentre que els joves i els nacionals de països d'Amèrica Llatina són els que més han dit que els desagrada la sensació de tancament entre muntanyes, la poca vida social i la mentalitat de la gent.

L'any 2002 un 18% dels enquestat van dir que més els hi desagradava d'Andorra era el trànsit, un 9% les jornades laborals extenses i altres condicions laborals desfavorables, i un 8% la manera de ser de la gent (caràcter tancat, mentalitat de la gent del país, etc.), mentre que al voltant d'un 6% de les persones enquestades van dir que els que menys els agrada d'Andorra és que és un país petit, l'entorn físic (muntanyes, clima), i un altre 6% la poca vida social (manca ofertes culturals) o la qualitat de vida, i també un 6% van esmentar aspectes socials (desigualtats socials, valors) i aspectes familiars (manca d'ajudes per la família i manca de temps per dedicar a la família), i un altre 6% va destacar la gestió política. Un 5% va

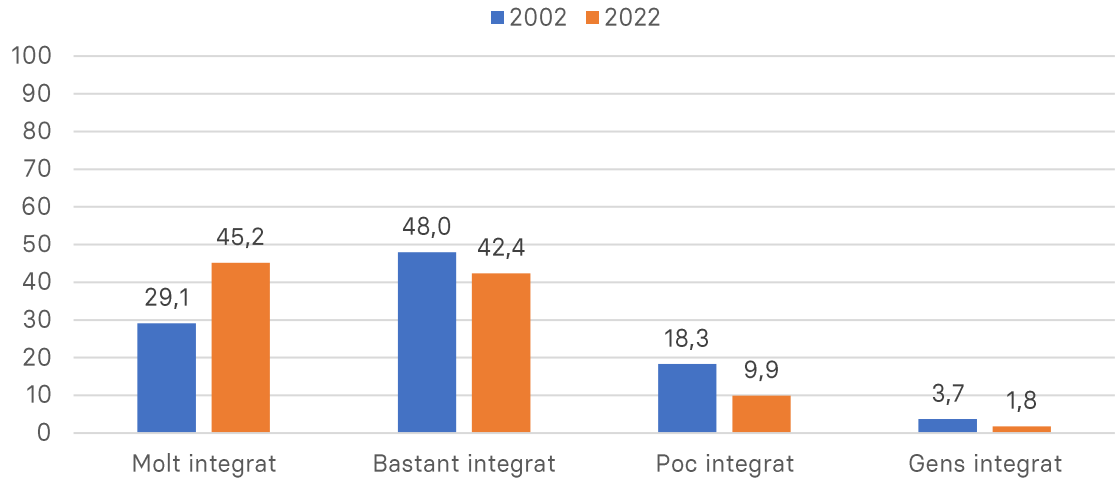
esmentar el nivell de vida car, i també un 5% els problemes de contaminació de protecció del medi ambient, un altre 5% la discriminació envers els no andorrans, i en menor proporció que hi ha massa gent, massa turisme, el creixement desmesurat, massa construccions, etc.

40.- Dins la societat andorrana vostè se sent...?

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
Molt integrat	244	45,2
Bastant integrat	229	42,4
Poc integrat	53	9,9
Gens integrat	10	1,8
Nc	3	0,6

Un 87,6% dels enquestats nascuts fora d'Andorra diuen que se senten molt o bastant integrats dins la societat andorrana, per un 12% que se senten poc o gens integrats. L'any 2002 el percentatge d'enquestats que se sentien bastant o molt integrats era del 77%, davant d'un 22% que se sentien poc o gens integrats.

Dins la societat andorrana vostè se sent...

Els enquestats nascuts fora d'Andorra que diuen en major proporció que se senten molt o bastant integrats són els de 65 anys o més (93%), els que tenen nacionalitat andorrana (93%), els jubilats (94%), el personal administratiu (94%), seguits dels professionals i tècnics (92,6%) i els propietaris, directius o comandaments intermedis (92%). També ho diuen més els enquestats que fa entre 10 i 19 anys que viuen a Andorra (92%) o més de 20 anys (90%) que els que fa menys de 10 anys (76%), juntament amb les persones que tenien menys de 18 anys quan van arribar a Andorra (91%). Per contra, les persones que més diuen que se senten poc o gens integrades són les més joves (un 17%), el col·lectiu dels treballadors del comerç, l'hostaleria i de serveis personals (amb un 19%), els enquestats de nacionalitat francesa (amb un 21%) i altres nacionalitats (16%), sobretot els llatinoamericans

(18%) i d'altres països d'Europa, Nord-Amèrica i Austràlia (24%), i les persones que porten menys de 10 anys residint al Principat (un 23%).

També es detecta una relació significativa entre la percepció d'integració i el coneixement del català, amb més proporció de persones que se senten integrades entre les que parlen el català correctament (91,5%) i les que el parlen una mica (89%), que les que entenen el català però no el parlen i les que no l'entenen, que ho diuen en menor percentatge, si bé també se senten majoritàriament integrades (un 73% i un 86%, respectivament). Igualment augmenta el percentatge de persones que se senten integrades entre les que coneixen molt (95%) o bastant (91%) la història, geografia i institucions d'Andorra, davant de les que ho coneixen una mica (86%) i les que no en tenen cap coneixement (62%), tot i que també en aquests casos la majoria de senten integrades. Pel que fa a la participació en activitats de les festes pròpies d'Andorra, diuen en major proporció que se senten integrades les persones que hi participen de manera activa (98%) i les que hi assisteixen molt o bastant (95,5%), que les que no hi participen (79%). El fet que en tots els casos la majoria de persones se sentin molt o bastant integrades, es pot entendre com una percepció d'integració en la societat andorrana multicultural i plurilingüística.

41.- D'on se sent vostè (regió o país)? (multiresposta)

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	
Andorra	216	40,0
Espanya	100	18,5
Portugal	61	11,2
Catalunya	46	8,4
Del món	33	6,2
França	26	4,8
Altres països no europeus	23	4,2
Altres països europeus	15	2,7
Filipines	13	2,4
Algèria	10	1,8
Argentina	10	1,9
Marroc	6	1,0
Europa de l'Est	4	0,7
Europeu	3	0,5
De cap lloc	3	0,6
D'on viu	1	0,2
Ns/Nc	18	3,4

Un 40% dels enquestats nascuts fora d'Andorra diuen que se senten d'Andorra, un 18,5% d'Espanya, un 11% de Portugal, un 8% de Catalunya, un 6% del món i un 5% de França, entre altres països esmentats en menor proporció. La majoria han dit només un país, mentre que les persones que més diuen que se senten d'Andorra són les majors de 65 anys (58%), les que tenen la nacionalitat andorrana (69%), les que tenen estudis primaris (52%), el personal administratiu (54%), els jubilats (55%) els que fa més de 20 anys que viuen a Andorra (51,6%) i els que tenien menys de 18 anys quan van arribar a Andorra (57%). També destaca que els que diuen en major proporció que se senten d'un altre país són els que tenen la nacionalitat d'aquest país. Així el 40,5% dels que tenen la nacionalitat espanyola se senten d'Espanya, el 60% dels que tenen nacionalitat portuguesa se senten de Portugal i el 54% dels francesos se senten de França; en aquests casos diuen en segon lloc que se senten d'Andorra.

D'on se sent vostè (respostes detallades)

	Freqüències	Percentatges
Total	540	100
Andorra	171	31,6
Espanya	87	16,1
Portugal	51	9,5
Catalunya	37	6,9
Del món	33	6,2
Andorra i altres	25	4,6
França	21	3,9
Andorra i Catalunya/Espanya	21	3,8
Altres països no europeus	18	3,4
Altres països europeus	11	2,1
Algèria	10	1,8
Filipines	10	1,8
Argentina	10	1,9
Marroc	6	1,0
De cap lloc	3	0,6
Europeu	3	0,5
Europa de l'Est	3	0,6
D'on viu	1	0,2
Espanya i altres	1	0,2
Ns/Nc	18	3,4

La majoria dels casos han dit una sola resposta: un 31,6% només d'Andorra, un 16% només d'Espanya, un 9,5% només de Portugal, un 7% només de Catalunya, un 6% del món, un 4% de França, entre altres respostes. D'altra banda, un 8,6% han esmentat dos països: un 3,8% Andorra i Catalunya o alguna altra zona d'Espanya, un 4,6% Andorra i altres països diferents d'Espanya (sobretot Portugal, França i Filipines). D'entre les persones que han expressat que se senten de dos països o més, destaquen els andorrans i els espanyols com els que més ho manifesten amb un 27% i un 26%, respectivament.

Cal destacar que en tots els casos, se sentin d'on se sentin, la majoria de persones diuen que se senten molt o bastant integrades, amb percentatges que superen el 95% entre les que se senten d'Andorra, i també entre les que se senten del Marroc (tot i que hi ha pocs casos a la mostra), al voltant del 90% entre les persones que se senten de Catalunya, Espanya o Filipines, i entre el 80% i el 85% de les que han esmentat la resta de països, excepte en el cas de les que se senten d'Argentina (76%), de França (74%), o altres països europeus (73%), que són les que ho diuen en una proporció inferior a la del conjunt de la població, tot i que també en aquests casos és majoritari el sentiment d'integració.

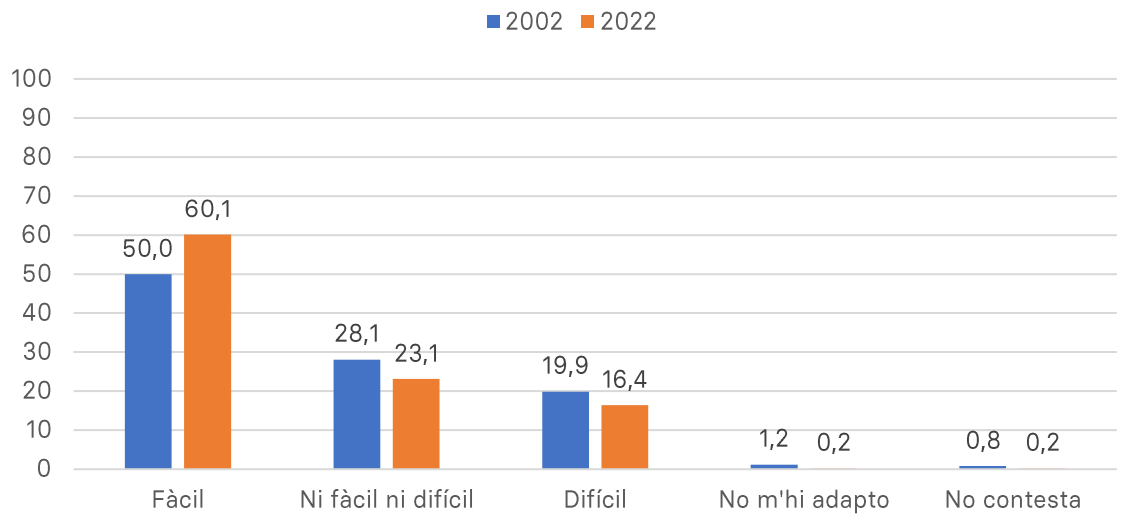
42.- Adaptar-se a viure a Andorra li sembla?

	Freqüències	Percentatges
Total	**540**	**100**
Fàcil	324	60,1
Ni fàcil ni difícil	125	23,1
Difícil	89	16,4
No m'hi adapto	1	0,2
No contesta	1	0,2

El 60% dels enquestats nascuts fora d'Andorra consideren fàcil adaptar-se a Andorra, el 23% ni fàcil ni difícil i el 16% ho considera difícil. Les diferències en funció de les variables sociodemogràfiques no són estadísticament significatives.

L'any 2002 un 50% dels enquestats consideraven fàcil adaptar-se a Andorra, un 20% ho considerava difícil i un 28% ni fàcil ni difícil.

Adaptar-se a viure a Andorra li sembla...

En funció de les variables sociodemogràfiques no s'observen diferències significatives segons les proves estadístiques. Tot i això, es comprova com les persones que porten menys anys residint al Principat són les que més dificultats manifesten per adaptar-se a la vida a Andorra. Altrament, també seria interessant destacar a les altres nacionalitats (23%) i a la portuguesa (18%) com les que més dificultats expressen en aquest sentit.

Adaptar-se a viure a Andorra segons sentiment d'integració

		Dins la societat andorrana vostè se sent...	
% Verticals		Molt o bastant integrat/ada	Poc o gens integrat/ada
Total	540	473	63
Adaptar-se a Andorra li sembla?			
Fàcil	60,1	63,5	34,8
Ni fàcil ni difícil	23,1	22,9	26,2
Difícil	16,4	13,6	37,4

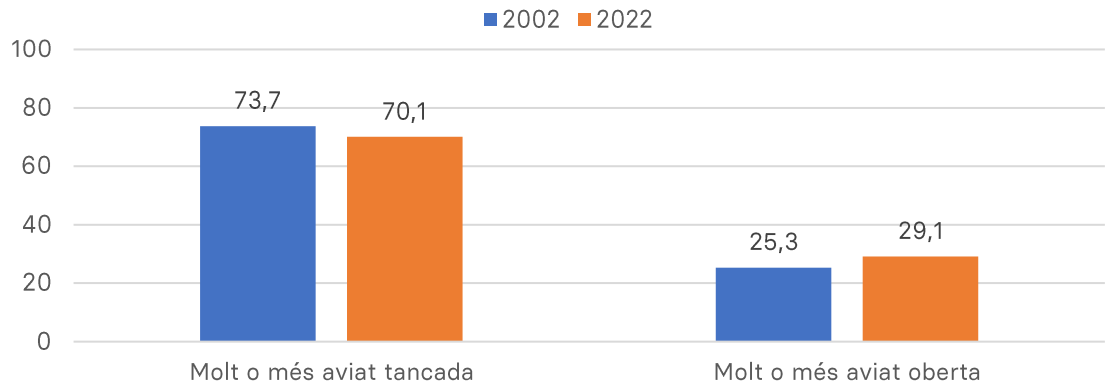
Sí que hi ha una relació en base al sentiment d'integració, de manera que les persones que se senten molt o bastant integrades a la societat andorrana diuen en major proporció que els sembla fàcil adaptar-se a Andorra (63,5%) que les persones que se senten poc o gens integrades (35%). I hi ha més enquestats que se senten poc o gens integrats que diuen que adaptar-se a Andorra els sembla difícil (37%) que entre els que se senten molt o bastant integrats (13,6%).

43.- La societat andorrana, per a Vostè, és...

	Freqüències	Percentatges
Total	540	100
Molt tancada	132	24,4
Més aviat tancada	246	45,7
Més aviat oberta	147	27,3
Molt oberta	10	1,8
Ns	5	0,9

Un 70% dels enquestats nascuts fora d'Andorra consideren que la societat andorrana és tancada (un 24% molt tancada i un 46% més aviat tancada), mentre que un 29% consideren que és més aviat oberta (27%) o molt oberta (2%). L'any 2002 un 74% dels enquestats la considerava tancada davant d'un 25% que la considerava oberta.

Consideració de la societat andorrana

Les dones diuen en major proporció que els homes que la societat andorrana és tancada (un 75% de les dones per un 65% dels homes) i també ho diuen més les persones més joves (un 77% dels enquestats que tenen entre 18 i 29 anys i un 82%

dels de 30 a 44 anys) que les de més edat (un 65% dels enquestats de 45 a 64 anys i un 62% dels majors de 65 anys). Per la resta de variables sociodemogràfiques les diferències no són estadísticament significatives, tot i que tendeixen a dir en major proporció que la societat andorrana és tancada els enquestats de països d'Amèrica llatina, els que tenen estudis universitaris, els professionals o tècnics i els que fa menys de 10 anys que viuen a Andorra.

Adaptar-se a viure a Andorra segons percepció de la societat andorrana

	Total	La societat andorrana per a vostè es...	
% Verticals		Molt o més aviat tancada	Molt o més aviat oberta
Total	540	378	157
Adaptar-se a Andorra li sembla?			
Fàcil	60,1	54,8	72,7
Ni fàcil ni difícil	23,1	26,5	15,7
Difícil	16,4	18,4	11,6

Els enquestats que consideren que la societat andorrana és oberta diuen en major proporció que els sembla fàcil adaptar-se a Andorra (73%), que els que consideren que la societat andorrana és tancada (un 55%).

5. RESUM I CONCLUSIONS

Per fer una primera aproximació a l'estudi de la immigració a Andorra s'han analitzat les dades de la població i del mercat laboral d'Andorra en funció de la nacionalitat o el país d'origen de les persones, tenint en compte altres dades del context econòmic, polític i social.

Aquestes dades mostren que, des de fa dècades, la població immigrada supera la població amb nacionalitat andorrana, i també permeten veure els canvis en la procedència geogràfica de les persones que arriben a Andorra. Durant molt temps ha arribat majoritàriament població d'Espanya, França i Portugal, que configuren el gruix de la immigració laboral i entre la resta de països destaquen els de Sud-Amèrica (sobretot d'Argentina i Xile), d'on provenen la major part dels treballadors temporers per a les activitats d'hivern. En els darrers anys s'estan observant canvis destacats, com la disminució de població de nacionalitat portuguesa i l'augment d'altres orígens, entre els que destaquen els països llatinoamericans (Argentina, Colòmbia, Brasil, Xile o el Perú).

Les dades analitzades del nombre d'assalariats i dels treballadors per compte propi indiquen una tendència similar, amb una disminució dels treballadors portuguesos i un increment dels treballadors d'altres països. D'altra banda, la distribució en els diferents sectors d'activitat segons el país d'origen dels treballadors, i les diferències en els salaris i en el tipus d'autoritzacions d'immigració, configuren la segmentació laboral i socioeconòmica dels diferents grups nacionals de la població d'Andorra.

A això s'hi afegeixen i interrelacionen altres elements de la segmentació juridicopolítica (en base a les diferències establertes en l'àmbit legislatiu entre la població amb nacionalitat andorrana i els estrangers residents al país, com els drets polítics, l'accés a llocs de treball en l'Administració pública, per a l'exercici d'una professió titulada, o en l'obtenció d'autoritzacions d'immigració) i de la segmentació lingüísticocultural (en funció de l'origen o també del coneixement de la llengua catalana com a element de la identitat i la cultura andorrana, o com a requisit per a l'adquisició de la nacionalitat andorrana i per millorar la posició en l'àmbit laboral), que configuren la posició dels diferents col·lectius dins de l'estructura social d'Andorra.

Tenint en compte aquest context, en l'enquesta sobre la immigració s'ha analitzat la percepció i valoració sobre la immigració per part de la població d'Andorra, l'opinió sobre els drets polítics i socials, les relacions entre els diferents col·lectius nacionals, i diferents aspectes relacionats amb la integració dels immigrants, que es presenten de forma resumida en els següents punts.

Percepcions de la població d'Andorra sobre la immigració

Un 60% de la població considera que s'ha de mantenir l'actual sistema d'entrada de treballadors immigrants. Aquesta ha estat l'opinió més esmentada en les diferents enquestes des del 2002 (entre un 46% i un 62%), tot i les modificacions legislatives que s'han dut a terme des de l'aprovació de la llei d'immigració, amb la incorporació de nous tipus d'autoritzacions i canvis en les condicions per a obtenir-les.

El percentatge d'enquestats que consideren que s'hauria de facilitar més l'entrada de treballadors immigrants és del 25,5%, mentre que un 14% pensen que s'hauria de restringir. El 2007 i el 2013 va augmentar la proporció d'enquestats que consideraven que s'havia de restringir més l'entrada de treballadors immigrants (un 19% i un 27%, respectivament), que es pot relacionar amb el context de crisi econòmica d'aquells anys que va comportar la pèrdua de llocs de treball, i per tant una menor necessitat de mà d'obra provinent de la immigració. Des de diverses teories i estudis s'atribueix una menor acceptació i una pitjor valoració de la immigració i dels immigrants en un context d'empitjorament de la situació econòmica i del mercat laboral.[58] Aquests factors fomenten preferències més restrictives respecte les polítiques migratòries i, en menor o major mesura, actituds hostils cap a les persones immigrades.[59] En tot cas, fins i tot en els anys que Andorra es va veure afectada per la crisi econòmica, l'opinió que s'havia de restringir l'entrada d'immigrants era minoritària.

També és interessant assenyalar que un 82% dels enquestats consideren que no s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret (per un 17% que creuen que sí s'hauria de fer), i un 85% diuen que tampoc s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països (per un 14% que pensen que sí que s'hauria de restringir). Aquestes opinions han estat també majoritàries en les anteriors enquestes i indiquen que en general no hi ha preferències pel que fa a l'origen dels immigrants que arriben a Andorra. Ara bé, tot i que són minoritaris els enquestats que donarien preferència o restringirien l'entrada d'immigrants de determinats països, destaca que els primers optarien per donar preferència a l'entrada d'immigrants de països veïns i de l'entorn europeu, mentre que els que creuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països fan referència sobretot als d'origen magrebí, de països llatinoamericans i d'Europa de l'est, ja sigui per raons de diferències culturals, o per la imatge negativa de la immigració d'aquests països que, sovint, s'associa a conflictivitat. De fet, la legislació d'immigració, tant a Andorra com a la Unió Europea, és més restrictiva amb la immigració dels països extracomunitaris.

Igualment destaca que un 85% de la població considera que la immigració és positiva per Andorra, un 6% la considera negativa i un 9% ni positiva ni negativa, pràcticament amb el mateix percentatge que l'any 2002 (un 84% positiva), en correspondència amb la realitat d'un país on la majoria de la població és d'origen immigrant. Aquesta valoració positiva envers la immigració és majoritària en tots els casos, si bé el percentatge és una mica inferior entre els andorrans amb els dos progenitors andorrans (65%). En les enquestes del 2007 i del 2013, la proporció de població que considera positiva la immigració va baixar per sota del 80% fet que també es pot relacionar amb la situació de crisi econòmica i la pèrdua de llocs de treball durant aquells anys.

Entre els motius per considerar la immigració com a molt o bastant positiva, els enquestats destaquen que els immigrants cobreixen els llocs de treball pels quals no hi ha suficient mà d'obra autòctona, o que han fet possible el creixement

[58] López-Sala, A.; Oso, L. (2015). Inmigración en tiempos de crisis: dinámicas de movilidad emergentes y nuevos impactos sociales. *Migraciones. Publicación del Instituto Universitario de Estudios sobre Migraciones*, (37), pàg. 9-27.
[59] Rinken, S. (2013). "El día después: la sociología de las migraciones en tiempos de crisis". *Revista Española de Sociología*, 19, pàg. 171-186.

econòmic, el funcionament i desenvolupament del país. També es destaca, tot i que en menor proporció, que la immigració aporta un enriquiment cultural i social, noves maneres de veure i fer les coses, o que afavoreix la diversitat, entre altres respostes com les oportunitats laborals i la millora de la situació i la qualitat de vida dels immigrants.

Aquest reconeixement, per part de la societat andorrana, de la contribució dels treballadors estrangers al creixement econòmic i el desenvolupament del país, es confirma amb l'acord majoritari amb frases com "els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra" i "els immigrants són necessaris pel funcionament de l'economia andorrana" (un 95% dels enquestats hi estan d'acord, i entre un 87% i un 93% en les enquestes anteriors).

També la majoria d'enquestats (73%) consideren que "els immigrants ocupen llocs de treball que no volen els andorrans". Els que més ho afirmen són els enquestats de nacionalitat portuguesa i dels països d'Amèrica llatina. Aquesta afirmació es pot entendre com a resultat de la segmentació del mercat laboral en funció de l'origen dels treballadors, de manera que part dels immigrants realitzen les activitats menys qualificades i amb pitjors condicions (segment secundari), mentre que la població autòctona ocupa en major proporció les feines més qualificades i valorades. Com s'ha vist, en el mercat de treball d'Andorra es detecta aquesta segmentació segons l'origen dels treballadors, si bé també és cert que, en un context de creixement de l'economia andorrana i davant la manca de mà d'obra autòctona, l'arribada d'immigrants ha estat necessària per cobrir llocs de treball en tots els segments, de manera que també s'ha donat una situació de complementarietat en el mercat laboral.

Per contra, els enquestats es posicionen majoritàriament en desacord respecte d'altres possibles efectes de la immigració en el mercat laboral, com que "l'afluència de molts immigrants fa que baixin els salaris" o que "l'arribada de més immigrants dificultarà en el futur l'accés al treball dels andorrans i residents" (amb un 55% i un 56% en desacord, respectivament, i al voltant d'un 37% d'acord). Cal destacar que en anteriors enquestes el percentatge d'acord amb aquestes afirmacions era més alt, sobretot entre l'any 2007 i el 2013, en un context on la manca de feina podia afavorir la percepció de l'arribada de nous immigrants com a competidors en el mercat laboral.

Aquestes dades indiquen que no hi ha una percepció generalitzada de competència entre els treballadors per l'arribada d'immigrants, que està regulada en funció de les necessitats del mercat laboral. Com s'ha comentat, en molts casos els immigrants ocupen llocs de treball en el segment secundari, en activitats menys qualificades o temporals, que no es cobririen amb els treballadors andorrans. La legislació d'immigració prioritza l'accés als llocs de treball dels andorrans i dels estrangers residents, i quan no es poden cobrir tots els llocs de treball, el Govern fixa les quotes d'autoritzacions, amb prioritat per als nacionals d'Espanya i França i dels altres estats membres de la Unió Europea o de l'Espai Econòmic Europeu.

L'evolució de les dades de població i del mercat de treball en els darrers anys semblen indicar cert grau de substitució o reemplaçament d'algun grup nacional que ha anat disminuint els seus efectius a Andorra (portuguesos) per altres que s'han anat incorporant i incrementant la seva presència al país (d'altres nacionalitats, sobretot de Llatinoamèrica).

Les dades disponibles no permeten comprovar si l'afluència de molts immigrants ha fet baixar els salaris a Andorra però actualment, com ja s'assenyalava en l'informe del 2002, es demana una major facilitat per contractar treballadors immigrants en determinats sectors amb manca de mà d'obra (hoteleria, serveis turístics, construcció).

D'altra banda, la població d'Andorra tampoc considera majoritàriament que "l'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes socials", ni que "l'augment d'immigrants farà que a Andorra es perdi la llengua catalana". Tot i que una part important (45%) sí que ho pensa, entre un 50% i un 51% està en desacord amb aquestes frases.

En aquests anys, el percentatge d'acord amb l'afirmació sobre la conflictivitat social ha anat disminuint alhora que ha augmentat la proporció dels que hi estan en desacord (l'any 2002 un 54% dels enquestats hi estaven d'acord i un 39% en desacord), en correspondència amb la situació de convivència pacífica entre els diferents grups nacionals presents a Andorra.

Pel que fa al temor de perdre la llengua catalana a causa de l'augment d'immigrants destaca que hi ha més percentatge en desacord entre els enquestats de nacionalitat andorrana, espanyola, portuguesa i altres nacionalitats, mentre que entre els francesos hi ha més casos d'acord que en desacord. Cal assenyalar que entre els andorrans, el percentatge d'acord és majoritari en el cas dels que tenen un o els dos progenitors andorrans (50%), davant dels que tenen els dos progenitors no andorrans (41%). En el cas de les persones de llengua materna catalana hi ha la mateixa proporció d'acord i en desacord (48%). També cal assenyalar que en les diferents enquestes realitzades durant els darrers vint anys la majoria de la població no ha considerat que es pugui perdre la llengua catalana per l'augment d'immigrants. Només l'any 2007 hi va haver un empat entre el percentatge d'enquestats que estaven d'acord i els que estaven en desacord amb aquesta afirmació.

També hi ha un posicionament clarament favorable pel que fa a que els residents estrangers mantinguin la seva pròpia llengua (91%) i els seus costums i estils de vida (79%), tot i que aprenguin la llengua i adoptin costums andorrans. I l'acord és majoritari en tots els casos, independentment de la nacionalitat i llengua materna de les persones enquestades.

En aquesta mateixa línia, destaca que el 74% dels enquestats estan d'acord amb la idea que la convivència amb persones procedents de diferents llocs i de diverses nacionalitats suposa un enriquiment per a la cultura andorrana, davant un 24% que considera que el predomini demogràfic del col·lectiu d'immigrants comporta una pèrdua de la identitat andorrana. Aquesta també ha estat la tendència observada en anteriors enquestes, si bé el 2022 s'ha assolit el percentatge més alt d'enquestats que consideren la immigració com un enriquiment cultural. Aquesta resposta és majoritària en tots els casos, tot i que ho diuen en major proporció els enquestats d'altres nacionalitats.

Drets socials i polítics

En relació amb l'acceptació dels drets dels immigrants, i igual que en les anteriors enquestes, la majoria d'enquestats estan d'acord que els immigrants puguin portar la seva parella i fills a viure a Andorra (94,5%), que puguin accedir a un lloc de

treball en igualtat de condicions que els andorrans (89,6%), que puguin constituir grups o associacions per defensar els seus drets (77%), i que puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana (54%). Si bé les persones de nacionalitat andorrana i francesa també es posicionen majoritàriament d'acord en tots els casos, ho diuen en un percentatge inferior que els espanyols, portuguesos i de la resta de nacionalitats. Pel que fa a que els immigrants puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana, hi ha més percentatge en desacord entre els francesos (un 46% en desacord per un 40% d'acord) i pràcticament el mateix percentatge d'acord (48%) que en desacord (47%) entre els enquestats andorrans, si bé els andorrans que tenen un o els dos progenitors andorrans estan en major proporció en desacord en facilitar l'adquisició de la nacionalitat andorrana (57%).

D'altra banda, hi ha més proporció en desacord (47%) que d'acord (45%) pel que fa a que els immigrants puguin tenir temples propis on practicar la seva religió, si bé en les enquestes anteriors hi havia més proporció de població d'acord, excepte l'any 2013 que hi havia el mateix percentatge d'acord que en desacord (44%). Per tant, en aquest aspecte es detecta una menor acceptació, possiblement relacionat amb alguns prejudicis envers la pràctica d'algunes religions. Destaca que els enquestats que es mostren més favorables a aquest dret són els joves i els del grup d'altres nacionalitats (sobretot de països d'Àfrica i Àsia, en especial dels que predominen altres religions que no són la catòlica).

Quant als drets polítics, la majoria dels enquestats estan d'acord que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra puguin votar a les eleccions comunals (78%) i, en menor proporció, a les eleccions generals (56%), i aquesta mateixa tendència s'ha observat en anteriors enquestes. S'ha de destacar que la major part dels andorrans estan a favor que els residents puguin votar a les eleccions comunals de manera molt majoritària (77%), i fins i tot quan es demana sobre el vot a les eleccions generals hi ha una proporció d'andorrans més alta que estan a favor (53,5%), que en contra (43,5%), si bé entre els andorrans amb els dos progenitors andorrans hi ha més percentatge en desacord (48%) que d'acord (44%).

Aquests drets polítics, que estan reservats als andorrans, es consideren com un element important per a la integració dels immigrants, atès que més enllà de la integració social i l'assoliment dels drets laborals, atorguen la possibilitat d'una participació plena com a ciutadans en la societat d'acollida (integració cívica).[60] Actualment, per assolir el dret a vot a Andorra, els immigrants han d'haver adquirit la nacionalitat andorrana, i per tant, haver renunciat a la nacionalitat d'origen, i aquest és el principal motiu pel qual moltes persones que podrien adquirir la nacionalitat andorrana pels anys de residència al país, no ho fan.

Un 49% dels enquestats creuen que l'actual legislació per adquirir la nacionalitat andorrana està bé, mentre que un 45% pensen que hauria de ser més fàcil i un 5% que s'hauria de restringir més. L'any 2002 hi havia més proporció d'enquestats que van dir que l'adquisició de la nacionalitat andorrana hauria de ser més fàcil (58%), si bé cal tenir en compte que la legislació a la qual es fa referència (la Llei qualificada de nacionalitat) s'ha modificat en aquests anys, de manera que des del 2004 s'han reduït el nombre d'anys de residència per demanar la naturalització,

[60] De Lucas, M. et al. (2008). *Los derechos de participación como elemento de integración de los inmigrantes*. Fundación BBVA.
Castellanos, J. (2019). "Participación ciudadana e inmigración: consideraciones políticas y jurídicas". *Cuadernos Electrónicos de Filosofía del Derecho* 41, pàg. 49 64.

passant de vint-i-cinc a vint anys, i fins a deu anys per als casos que han cursat l'ensenyament obligatori a Andorra i en alguns altres supòsits. Tot i això, les persones que creuen que hauria de ser més fàcil l'adquisició de la nacionalitat andorrana, diuen majoritàriament que s'haurien de reduir els anys de residència necessaris. També destaca que els enquestats que consideren en major proporció que hauria de ser més fàcil l'adquisició de la nacionalitat són els de nacionalitat espanyola (51%) i els d'altres nacionalitats (63%), mentre que els de nacionalitat andorrana (39%) i francesa (37%) són els que ho diuen en menor proporció i majoritàriament consideren que està bé amb l'actual legislació (53%), mentre que un 8% dels francesos i un 9% dels andorrans creuen que hauria de ser més difícil (un 18,5% entre els andorrans amb els dos pares andorrans).

Simpatia, valoració dins de la societat i relacions amb persones de diferents orígens

La simpatia per les persones de diferents orígens, així com la percepció de la seva valoració dins de la societat andorrana, situa cada grup en una escala de major o menor acceptació, i pot servir com a indicador dels estereotips i prejudicis envers els diferents col·lectius.

Pel que fa a la simpatia, les puntuacions mitjanes més altes en una escala entre 0 (cap simpatia) i 10 (molta simpatia) són per a les persones d'Andorra (8,1) i de les diferents comunitats d'Espanya (entre 7,7 i 8,1), seguides de les persones de França, Portugal, països de la resta d'Europa i d'Amèrica Llatina (amb mitjanes entre 7 i 7,4), mentre que les persones de països de l'Est d'Europa, de Filipines, de l'Índia, del Magreb i de la resta d'Àfrica obtenen les puntuacions més baixes (entre 6,3 i 6,7). Per tant, es constata que el grau de simpatia envers els col·lectius d'orígens més llunyans o més diferents culturalment és inferior, amb gairebé dos punts menys de mitjana respecte els més alts. Aquest ordre de puntuacions coincideix amb el de l'enquesta de l'any 2002, si bé les puntuacions mitjanes d'aquesta edició han estat en tots els casos superiors, amb augments de menys d'un punt pel que fa a la simpatia envers els andorrans i de les diferents zones d'Espanya, i fins a dos punts en el cas de la simpatia per a les persones del Magreb.

Lògicament, el grau de simpatia cap als diferents grups varia en funció de la nacionalitat o el país de naixement de les persones enquestades de manera que les mitjanes són més altes envers el propi col·lectiu i, en general, també cap a les persones d'Andorra i d'Espanya.

Igualment, quan es demana per la percepció de la valoració dels diferents col·lectius dins la societat andorrana, destaca que els andorrans i els catalans són els grups que majoritàriament es consideren que són valorats de manera positiva, seguits dels altres grups d'espanyols, els francesos i de la resta d'Europa. Per contra, es considera en major proporció que els magrebins, els de la resta d'Àfrica i els llatinoamericans, són valorats de manera negativa per la societat andorrana. Pel que fa als portuguesos, indis i, en menor mesura, els filipins, si bé es considera que són valorats més de manera positiva que negativa, hi ha menys diferència entre les dues opcions.

L'opinió dels enquestats sobre com valora la societat andorrana les persones de diferents orígens i el grau de simpatia expressat pels enquestats cap els diferents

col·lectius, segueixen una tendència similar: hi ha major simpatia i percepció d'una valoració positiva envers els andorrans i espanyols, seguits dels francesos i de la resta d'Europa, i una menor simpatia i una percepció que la societat valora més negativament a les persones del Magreb i de la resta d'Àfrica, seguides de les d'Amèrica llatina i de l'Europa de l'Est. En el cas dels portuguesos i filipins, les puntuacions del grau de simpatia estan en la zona central, una mica inferior en el cas dels indis, i tot i que hi ha més proporció d'enquestats que consideren que són valorats de manera positiva per la societat andorrana, també hi ha un percentatge important que considera que són valorats negativament. De fet, en l'enquesta del 2002 la proporció de valoracions negatives envers els portuguesos, filipins i indis era superior al percentatge de les valoracions positives, juntament amb els sud-americans i marroquins. Per tant, es detecta una millora destacable en la percepció envers aquests grups.

Algunes de les hipòtesis per explicar aquestes diferents valoracions cap a les persones segons el seu país d'origen s'han explicat amb l'atribució de diferències culturals, lingüístiques o religioses, que comporten certs estereotips o prejudicis envers alguns immigrants, com ara la manca d'integració, marginalitat, conflictivitat, etc., o la imatge negativa de determinats col·lectius afavorida per algunes noticies i informacions dels mitjans de comunicació de l'entorn. D'altra banda, també pot estar influenciada pel context i la situació política i econòmica en els respectius països d'origen o en el país d'acollida.

En el cas andorrà té un pes important la segmentació social producte de l'estratificació social o la segmentació ocupacional, on determinats col·lectius s'ubiquen en posicions inferiors i per tant es considera que són valorats més negativament per la societat.

S'ha de tenir en compte, a més, que la immigració al nostre país s'ha anat configurant per onades de persones de certs orígens depenent de les èpoques: durant els anys 60 i 70 del segle passat la població les onades més nombroses eren provinents d'Espanya, i en especial de Catalunya, Andalusia i Galícia, i als 80 i 90, de Portugal. Alhora, han arribat persones originàries de Filipines, Índia i del Magreb, entre d'altres, moltes de les quals ja són presents al país des dels anys 80. En els darrers temps les onades principals venen dels països de Llatinoamèrica.

La integració al món laboral d'aquests immigrants s'ha fer sobretot en certs sectors, con l'hoteleria, comerç, construcció, etc. Amb els anys de residència i la interrelació entre les diferents comunitats, l'absència de conflictivitat destacable entre les diferents comunitats, a més de la percepció de la immigració no com una amenaça sinó com un factor necessari per a l'economia i positiu pel país, s'ha millorat la imatge dels diferents col·lectius, tal i com es desprèn del resultats de l'enquesta.

En la qüestió que planteja la preferència de no tenir com a veïns a determinats grups de persones, la majoria dels enquestats (75%) afirmen que no tenen cap inconvenient en tenir com a veïns a qualsevol dels grups nacionals. Tot i això, una part dels enquestats diuen que preferirien no tenir com a veïns a persones procedents del Magreb (15%), i en menor proporció als llatinoamericans (6%), portuguesos (4%), de la resta d'Àfrica (3%), de l'Europa de l'Est i els indis (2%).

L'elevat percentatge d'enquestats que no els importa tenir com a veïns a persones dels diferents orígens, indica que entre la població d'Andorra hi ha un nivell elevat

d'acceptació de la diversitat, tot i que es detecta menys acceptació en relació amb alguns grups que, en general, també són els que es considera que són valorats de manera negativa per la societat andorrana, els que obtenen menys puntuació en l'escala de simpatia i també coincideixen amb els immigrants que es restringiria l'entrada a Andorra.

A partir d'aquestes valoracions sobre els diferents col·lectius es poden situar en una escala de major a menor valoració social, que també es relaciona amb les línies de segmentació esmentades (jurídicopolítica, socioeconòmica i lingüísticocultural). Aquest ordre és, amb alguna matisació, pràcticament igual que l'observat amb les dades del 2002.

Els andorrans estarien en la posició superior ja que es considera que són els més valorats de manera positiva i tenen una mitjana més alta de simpatia. Estan ocupats en major proporció en els sectors més qualificats. Com a població autòctona gaudeixen de tots els drets polítics i tenen prioritat en l'accés al mercat laboral (juntament amb els estrangers legalment residents) i per ocupar determinats llocs de treball de l'Administració pública. Per tant, en principi, es troben en una millor situació en els diferents àmbits.

També en la part alta, però una mica per sota dels andorrans se situarien els catalans, seguits dels altres grups d'espanyols, que són el col·lectiu d'immigrants amb més efectius i el que fa més temps que és present a Andorra. Els catalans són percebuts amb una valoració positiva en la societat andorrana, lleugerament per sobre dels altres grups d'espanyols, possiblement per la proximitat cultural i per compartir la llengua catalana, si bé els altres grups d'espanyols obtenen puntuacions de simpatia una mica més altes que els catalans. Els immigrants d'Espanya tenen preferència en l'accés a autoritzacions d'immigració i estan ocupats en diversos segments, de manera que estan relativament ben situats en l'escala ocupacional. Com la resta d'immigrants no tenen dret a vot i per tant, en aquest àmbit, no gaudeixen de la ciutadania plena, fet que limita la seva participació i capacitat d'incidir en la vida pública.

Els immigrants francesos i de la resta d'Europa ocupen una posició mitjana en les puntuacions de simpatia. Pel que fa als francesos, és un grup d'immigració tradicional amb el qual també hi ha lligams culturals i polítics, i juntament amb els d'altres països d'Europa tenen un major prestigi social per la seva situació en l'estructura ocupacional i per l'origen cultural europeu, de manera que majoritàriament tenen una valoració positiva en la societat andorrana.

En el cas dels portuguesos, tot i que la mitjana de simpatia és superior, la seva valoració positiva en la societat andorrana és més baixa que la dels francesos i els altres europeus, possiblement relacionat amb la seva posició en el mercat laboral, ja que treballen en major proporció en algunes activitats menys qualificades, com la construcció, el comerç, personal domèstic o altres serveis poc qualificats, o per una imatge estereotipada d'aquest col·lectiu Tot i això, la percepció de la valoració dels portuguesos dins de la societat ha millorat respecte l'enquesta del 2002, quan la majoria considerava que eren valorats de manera negativa. Aquest canvi es pot haver produït pel temps que ha passat des de la incorporació d'aquest col·lectiu a Andorra, fet que pot haver comportat un augment de les interrelacions amb els altres grups nacionals, juntament amb la seva progressiva incorporació en segments ocupacionals més qualificats, alhora que l'arribada de nous grups

d'immigrants d'altres orígens, pot haver comportat una millora de les percepcions en detriment d'aquests darrers.

Aquest seria el cas dels llatinoamericans que en els darrers anys han augmentat la seva presència a Andorra de manera important. En aquest col·lectiu, la puntuació de la simpatia és similar a la dels francesos o altres europeus, mentre que la valoració per part de la societat es considera majoritàriament negativa, en relació també amb la seva situació en el mercat laboral, amb ocupacions sobretot en comerç i hoteleria, i en activitats de temporada en el sector turístic. El col·lectiu de temporers sud-americans ha estat molt present en els mitjans de comunicació d'Andorra en els darrers anys per les dificultats d'allotjament o per irregularitats en la contractació, i aquesta situació pot haver influït també en la percepció de la seva imatge o en la valoració que se'ls atribueix en la societat andorrana.

Els filipins i indis es considera que són valorats més positivament que els llatinoamericans dins de la societat andorrana, tot i que la puntuació de la simpatia envers els indis és inferior. Per tant, també es situarien en una posició mitjana-baixa en la valoració social, tot i que són comunitats presents a Andorra des de fa anys, possiblement aquesta percepció de menor valoració es pot atribuir a característiques culturals i ètniques més diferenciades. Pel que fa al cas dels filipins, convindria assenyalar la millora en la valoració del col·lectiu respecte les dades d'ara fa vint anys. L'explicació d'aquesta millora possiblement rau, d'una banda, en l'augment de la interrelació del grup poblacional amb els altres col·lectius presents al país, i de l'altra, per l'escolarització dels fills i filles de les primeres generacions arribades al Principat.

Finalment, els que es trobarien en les posicions inferiors són els magrebins, els originaris d'Europa de l'Est, i de la resta d'Àfrica, ja que majoritàriament es considera que són valorats negativament dins la societat andorrana i també tenen les puntuacions de simpatia més baixes. Els magrebins també són els més esmentats entre les persones que creuen que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països i entre les persones que no voldrien tenir com a veïns a algun col·lectiu nacional. Aquesta percepció més negativa pot estar condicionada tant per la seva posició en l'estructura ocupacional en activitats menys qualificades, com per la imatge estereotipada cap a les persones d'aquest origen en relació amb els valors, comportaments o les diferències culturals que se'ls atribueixen en general.

El contacte i relacions entre els grups de població de diferents orígens es considera un factor important per a la integració social, ja que permet que les persones es puguin valorar individualment, no en base als estereotips dels grups, especialment si aquestes interaccions són cooperatives, properes i freqüents, i es donen entre persones que es consideren d'un estatus similar (teoria contacte intergupal Allport).

La majoria dels enquestats tenen alguna relació (sobretot d'amistat i de treball o estudis) amb persones de les nacionalitats i els orígens més presents al país, és a dir amb andorrans, catalans i altres espanyols, seguits dels francesos i portuguesos, i també amb els llatinoamericans, que han augmentat considerablement els seus efectius a Andorra en els darrers anys. Per contra, la majoria de la població no té cap relació amb persones d'Europa de l'Est, de la resta d'Europa, filipins, indis, magrebins, i de la resta d'Àfrica, ja que hi ha menys oportunitats de tenir-hi contacte pel fet de ser col·lectius amb menys residents a Andorra. Ara bé, és interessant posar en relleu l'evolució de les dades respecte l'any 2002 amb el cas

dels filipins i dels marroquins, els quals han reduït el percentatge que confirma una inexistència de relació amb els grups mencionats.

També cal destacar que les relacions (especialment les familiars) són més freqüents entre persones del mateix origen o nacionalitat, i en segon lloc entre persones de nacionalitats i orígens propers, sobretot entre andorrans i espanyols. Tot i això, si es para atenció a l'evolució de les dades registrades l'any 2002 es constata un augment de les relacions familiars entre andorrans i d'altres col·lectius que anteriorment eren inexistents o mínimes. El cas més clar és el dels portuguesos i d'altres que han augmentat però amb menor intensitat, com el cas dels llatinoamericans i dels filipins.

Per comprovar si el fet de tenir relacions familiars o d'amistat influeix en la valoració dels diferents grups, s'han comparat les puntuacions mitjanes de la simpatia envers les persones de diferents orígens, entre els enquestats que hi tenen alguna d'aquestes relacions i els que no hi tenen relació. Les dades mostren que, en tots els casos, les persones que mantenen algun vincle familiar o d'amistat amb persones d'un grup determinat, les valoren amb puntuacions mitjanes més altes que les persones que no hi tenen relació. Aquests resultats confirmen que el fet de tenir relació o contacte proper amb un determinat col·lectiu millora la percepció d'aquest grup, ja que hi ha un coneixement directe i no basat en els estereotips de les persones en funció dels seus orígens.

D'altra banda, s'ha de destacar que la distància de les valoracions amb els grups que sí es té algun tipus de relació i els grups amb els quals no es té cap mena de relació, és menor a l'enquesta del 2022 comparada amb la del 2002, fet que implica que la societat andorrana actual, malgrat que continuïn existint estereotips per les persones segons l'origen nacional, és segurament més oberta en l'actualitat i valora de manera més positiva la diversitat d'orígens que formen part de la societat andorrana.

Integració dels immigrants

Es poden considerar diferents processos o àmbits d'integració de les persones immigrades, que es poden analitzar des del punt de vista objectiu (dades de la situació dels immigrants en els diferents àmbits de la societat receptora) o subjectiu (valoració dels immigrants sobre la seva situació).

Un primer procés d'integració és el que s'inicia amb la incorporació a l'estructura socioeconòmica, després de l'obtenció de l'autorització d'immigració de residència (en el cas dels residents no actius) o de residència i treball per accedir al mercat laboral,[61] que requereix que les persones que s'incorporen a la societat andorrana tinguin recursos econòmics suficients per residir al país (ja sigui pel seu patrimoni o pels ingressos o salari derivats de la seva feina). Les persones immigrades que volen sol·licitar el reagrupament de familiars de fora d'Andorra (parella, fills, etc.), també han de disposar de mitjans econòmics per cobrir les necessitats d'aquestes persones a càrrec. En aquest àmbit es fa referència a la integració socioeconòmica o ocupacional, tenint en compte que la majoria de les persones que arriben a Andorra ho fan per motius laborals: un 64,5% dels enquestats que eren majors

[61] Entre un 75% i un 85% de les autoritzacions d'immigració inicials i en vigor concedides en els darrers anys són per treballar (residència i treball o treball temporal, fronterers) i entre un 15% i un 25% són de residència sense treball.

d'edat quan van arribar al país van venir per aquest motiu (un 59% entre els enquestats de l'any 2002), seguits dels que busquen tenir millor qualitat de vida (21%) i per motius familiars (17%). Els enquestats espanyols, portuguesos i els dels països d'Amèrica llatina diuen que van venir per motius laborals en major proporció, mentre que els d'altres països d'Europa diuen en major proporció que van venir per tenir millor qualitat de vida (en alguns casos són persones que venen després de la jubilació atretes per la seguretat, la tranquil·litat o els avantatges fiscals que troben a Andorra).

Les dades relacionades amb el mercat laboral andorrà, com s'ha comentat en la introducció, mostren una segmentació: els tipus d'autorització d'immigració, la proporció d'assalariats i treballadors per compte propi en els sectors d'activitat, o els salaris mitjans, presenten diferències significatives segons el país d'origen de les persones. Alguns immigrants tenen en major proporció autoritzacions temporals (els del grup d'altres nacionalitats i sobretot els extracomunitaris), mentre que en altres casos tenen majoritàriament autoritzacions prorrogables (espanyols, francesos i portuguesos). Entre els assalariats, destaca que els andorrans estan ocupats en major proporció en l'Administració pública, mentre que els espanyols, francesos i portuguesos estan ocupats sobretot en el comerç, i alguns en la construcció (portuguesos) o en l'hoteleria (altres nacionalitats). Pel que fa als salaris també s'observen diferències segons el sector d'activitat (els salaris més alts corresponen al sistema financer i de l'Administració pública, a més de sectors amb menor nombre d'assalariats com el de producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua, i dels organismes extraterritorials), i segons el país d'origen (el salari mitjà dels assalariats originaris d'Andorra, Espanya i França és més alt, mentre que els salaris dels treballadors de Portugal, Argentina, Colòmbia, Filipines, Brasil, Marroc, Xile o Perú queden per sota de la mitjana).

L'heterogeneïtat de perfils dels immigrants fa que la seva incorporació a l'estructura socioeconòmica també sigui diferent, ja que no es troben en la mateixa situació els que arriben per ocupar un treball temporal o en sectors menys qualificats i amb salaris inferiors, que els que accedeixen a un lloc de treball més qualificat com a professionals titulats, o els que tenen una autorització de residència per a professionals amb projecció internacional, per raons d'interès científic, cultural i esportiu o sense activitat lucrativa. Això també es relaciona amb diferents aspectes que poden generar desigualtat social (gènere, nivell educatiu, país d'origen, classe social), que es donen entre la població de la societat receptora que tampoc és homogènia. Així, el procés d'integració està condicionat per l'estructura social, econòmica, política de la societat d'arribada i per la interacció que es produeix entre immigrats i autòctons, i el grau en què es poden diluir o crear i perpetuar les desigualtats i integrar els col·lectius que hi viuen.[62]

Un segon procés d'integració és el sociocultural amb el qual les persones immigrades aprenen la llengua catalana (les que no són d'origen català i ja coneixen la llengua) i incorporen altres elements de la cultura d'Andorra, que poden combinar-se amb la llengua i cultura pròpies en un model d'integració multicultural.

Seguint la hipòtesi analitzada a l'estudi sobre la immigració a Andorra realitzat l'any 2002, es poden considerar dos tipus d'integració sociocultural: la integració a l'Andorra oficial, entesa com el procés d'incorporació de l'immigrant a la cultura,

[62] Herrera, E. (1998). "La incorporació d'immigrants a la societat d'arribada". Revista catalana de sociologia 6/97, pàg. 23-32.

costums, valors i conductes pròpies de la societat andorrana, que suposa el coneixement de la llengua, la història i les institucions d'Andorra, que comporta més avantatges i prestigi dins de l'estructura social; i la integració a l'Andorra plural i heterogènia, sorgida del creixement migratori i la transformació econòmica, entesa com un procés d'interaccions i d'adaptació mútua de la població autòctona i immigrada, que fins i tot es pot donar sense la necessitat de conèixer la llengua catalana.

En aquest sentit, els enquestats consideren molt o bastant important per a la integració dels immigrants adaptar-se a l'estil de vida d'Andorra (90%), participar en la vida social del país (84%), comunicar-se habitualment en català (83%), conèixer la història, geografia i les institucions d'Andorra (80%) i tenir amics de nacionalitat andorrana (63%), i en menor proporció consideren important adquirir la nacionalitat andorrana (43%). Els andorrans són els que més diuen que consideren important comunicar-se habitualment en català i adquirir la nacionalitat andorrana, mentre que en els altres aspectes les diferències en funció de la nacionalitat no són significatives. L'any 2002 el percentatge dels que consideraven molt o bastant important comunicar-se habitualment en català (92%) i adquirir la nacionalitat andorrana (50%) era superior, mentre que la resta d'aspectes també es consideraven majoritàriament importants però amb un percentatge inferior que el 2022.

El coneixement de la llengua, en alguns casos es considera com un element imprescindible per a la integració en la societat d'acollida, mentre que altres persones ho veuen com un mitjà instrumental per millorar les expectatives de promoció ocupacional i social. Així, d'una banda, el 50% de la població enquestada considera necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra, davant d'un 36% que creu que només és necessari en alguns àmbits i un 14% que pensa que no és necessari. Els andorrans i els espanyols són els que més diuen que és necessari (un 55% i un 52%, respectivament). L'any 2002, la proporció d'enquestats que opinaven que no és necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra era similar (15%), però hi havia més persones que van afirmar que és necessari (64%) i menys casos que ho consideraven necessari només en alguns àmbits (21%). La tendència, per tant, sembla anar cap a una menor percepció de la necessitat de conèixer el català per viure a Andorra, en general.

La majoria dels enquestats que consideren que el català és necessari ho diuen perquè és la llengua oficial d'Andorra i per poder integrar-se al país, mentre que els que pensen que el català només és necessari en certs àmbits i els que pensen que no cal conèixer el català, ho justifiquen dient que a Andorra es parlen altres llengües i és fàcil comunicar-se sense saber català. Aquestes opinions corresponen a les dues perspectives d'integració esmentades a l'Andorra oficial de llengua i cultura catalana o a l'Andorra plural amb diversitat de llengües i cultures.

Les dues posicions també es detecten en relació amb l'opinió sobre l'obligatorietat de conèixer el català per treballar a Andorra, amb un 49% dels enquestats que pensen que hauria de ser obligatori per a tothom, un 43% que creuen que només hauria de ser obligatori en alguns sectors econòmics, i un 8% que diuen que no hauria de ser obligatori en cap cas. Els andorrans són els que més creuen que el català hauria de ser obligatori (59%), especialment els que tenen els dos progenitors andorrans (70%).

D'altra banda, el 59% dels enquestats consideren que la societat andorrana ha de ser diversa, pluricultural i plurilingüística, mentre que un 30% creuen que hauria d'haver-hi un predomini de la llengua i la cultura pròpia andorrana, i un 11% que pensen que no s'hauria de definir i que s'hauria de configurar per si sola. Els andorrans són els que més afirmen que la societat andorrana hauria de ser amb predomini de la llengua i cultura pròpies (43%), sobretot els andorrans amb els dos progenitors també andorrans (56%).

Pel que fa al sistema educatiu a Andorra hi ha un acord majoritari (84%) en mantenir diversos sistemes educatius com hi ha ara, davant un 14% que preferiria un sistema educatiu andorrà amb tres llengües vehiculars i un 2% que creu que hauria d'haver-hi un sistema educatiu andorrà amb el català com a única llengua vehicular.

Coneixement de les llengües

A banda de les opinions sobre la importància de la llengua per a la integració dels immigrants i de la necessitat de conèixer-la per viure a Andorra, en l'enquesta també s'ha preguntat sobre el coneixement del català i de les altres llengües presents a Andorra.

El castellà predomina com a llengua materna entre les persones enquestades: un 45% diuen que és el castellà i un 30% el català, seguit d'un 16% que tenen com a llengua materna el portuguès i un 10,5% el francès. Aquests percentatges són similars als de l'enquesta del 2002. Lògicament les proporcions varien en funció de la nacionalitat i el lloc d'origen de les persones enquestades, de manera que tenen majoritàriament com a llengua materna la dels respectius països d'origen (un 48% dels andorrans tenen com a llengua materna el català, que augmenta a un 87% entre els andorrans que tenen els dos progenitors andorrans, un 70% dels espanyols són de llengua materna castellana, el 99% dels francesos tenen com a llengua materna el francès i el 97% dels portuguesos el portuguès).

Pel que fa al coneixement de la llengua catalana, la gran majoria de les persones enquestades (70,6%) diuen que la parlen correctament, pràcticament igual que en l'enquesta del 2002, davant d'un 16% que diuen que la parlen una mica, un 12% que l'entenen però que no la parlen, i un 2% que diuen que no l'entenen. Lògicament els andorrans són els que en major proporció diuen que parlen correctament el català (96,5%), seguits dels espanyols (69%) i els francesos, portuguesos (un 42% i un 45,5%, respectivament) i un 22,6% en la resta de nacionalitats, on hi ha més casos que diuen que el parlen una mica. L'augment del coneixement del català amb els anys de residència indica que la integració lingüística es consolida amb el temps d'estada al país.

Les persones que parlen el català diuen que l'han après sobretot a l'escola, a casa o a l'entorn social, i en menor proporció a la feina o en cursos per a adults. Lògicament, els andorrans i els catalans són els que més han après el català a l'escola i a casa, per tractar-se de la llengua pròpia d'Andorra i de Catalunya, mentre que els que més l'han après a través de cursos per adults i a la feina són els enquestats dels països asiàtics i africans, i els llatinoamericans. Els francesos són els que més diuen que han après català en l'entorn social, seguides per les persones procedents d'altres països d'Europa, Nord Amèrica i Austràlia.

Entre les persones que tenen menys coneixement del català (les que el parlen una mica, les que l'entenen però no el parlen i les que no l'entenen), un 38% estarien disposades a realitzar algun curs de català, mentre que un 54% no ho faria. D'entre les persones que no tindrien cap intenció de realitzar un curs de català destaquen les persones que porten 20 anys o més residint al Principat, juntament amb els jubilats i les mestresses de casa. Pel que fa als que expressen una voluntat contrària, destaquen les persones que porten menys de 10 anys residint a Andorra i els directius, els professionals, tècnics i similars i els treballadors del comerç i la hostaleria. Respecte les dades registrades l'any 2002 es detecta un increment de gairebé deu punts de les persones que estarien disposades a realitzar algun curs de català. Entre els casos que han manifestat la possibilitat de realitzar algun curs de català, un 29% ho faria per assolir una bona integració al país, un 26% per millorar el nivell d'ús de la llengua i un 15% com a enriquiment personal. Entre els que no estarien disposats a realitzar algun curs de català, la majoria ho diuen per la manca de temps (40%) o per la seva edat (24%) i, en menor proporció, perquè no és necessari, perquè no volen o per manca d'interès, entre altres respostes.

Coneixement sobre Andorra i participació en activitats tradicionals i en associacions

Quant al nivell de coneixement de la història, geografia i institucions andorranes un 63% dels enquestats diuen que ho coneixen molt (21%) o bastant (42%), mentre que un 33% consideren que coneixen una mica i un 4% diuen que no tenen cap coneixement. Els andorrans són els que més afirmen que tenen més coneixement de la història, geografia i institucions del Principat, amb un 86% que ho coneixen molt o bastant, seguits dels espanyols, amb un 54%. Respecte l'any 2002 el coneixement de la història, la geografia i les institucions andorranes ha millorat, amb un increment de tretze punts dels que diuen que ho coneixen molt o bastant, mentre que han disminuït nou punts els casos que en coneixen una mica i quatre punts els que no tenen cap coneixement.

En relació amb l'assistència i participació en activitats de les festes pròpies d'Andorra (festes majors, parroquials, tradicionals), un 16% dels enquestats diuen que no assisteixen ni participen en cap d'aquestes activitats, un 54% assisteixen a alguna d'aquestes activitats i un 23,5% a moltes o bastantes, mentre que un 6% participen de manera activa en l'organització d'aquestes activitats. Els andorrans són els que més assisteixen a moltes o bastantes de les activitats i també són els que més diuen que participen en l'organització. Respecte el 2002 l'assistència als esdeveniments festius propis del Principat ha augmentat.

La majoria d'enquestats (79%) no pertany a cap associació cultural, social o esportiva, davant un 21% que sí estan vinculats a alguna associació. Entre les persones que pertanyen a alguna associació destaquen les esportives (43%), ONG's (15%), les associacions culturals, musicals i de dansa (12%) i les associacions de residents d'altres països (11%).

Vincles amb el país d'origen

Dins de l'àmbit cultural també es contempla el consum dels mitjans de comunicació de diferents països, i destaca un seguiment majoritari per part dels enquestats dels mitjans dels països més propers: un 87% segueixen habitualment els mitjans d'Andorra, un 61,5% els de Catalunya, gairebé un 80% els de la resta d'Espanya, un 35,5% de França, un 16% de Portugal i un 19,5% d'altres indrets del món. En el cas

dels mitjans de comunicació d'Andorra el seguiment és majoritari en tots els casos (per sobre del 80%) si bé els enquestats andorrans i espanyols són els que ho diuen en major proporció. La majoria dels enquestats també segueixen els mitjans d'Espanya (sobretot els de nacionalitat andorrana i espanyola), excepte els francesos que ho diuen en una proporció inferior. Pel que fa als mitjans catalans destaca que els que més els segueixen habitualment són els enquestats andorrans i espanyols (catalans), mentre que els mitjans francesos són seguits majoritàriament pels enquestats de nacionalitat francesa, els mitjans portuguesos sobretot pels enquestats d'aquesta nacionalitat i els mitjans d'altres països pels enquestats d'altres nacionalitats.

Els vincles de les persones amb els respectius països es confirma amb un 83% dels enquestats nascuts fora d'Andorra que segueixen l'actualitat del seu país d'origen a la premsa, televisió, internet, etc., un 95% que mantenen contacte regularment amb la família i/o amistats del seu país d'origen i un 78% que hi van sempre que poden (78%).

Aquestes dades també es poden interpretar en el marc de la hipòtesi d'integració a l'Andorra diversa i plural, on conviuen els elements culturals autòctons i els dels diferents països d'origen de la població immigrada.

Integració subjectiva

La majoria de les persones immigrades se senten integrades a Andorra: un 87,6% dels enquestats nascuts fora d'Andorra diuen que se senten molt o bastant integrats en la societat andorrana, davant d'un 12% que se senten poc o gens integrats. L'any 2002 el percentatge d'enquestats que se sentien bastant o molt integrats era del 77%, per un 22% que se sentien poc o gens integrats. Les persones que més diuen que se senten integrades són les de més edat (93%), les que tenen nacionalitat andorrana (93%), així com les que fa més temps que viuen a Andorra (entre un 90% i un 92%), i les que tenien menys de 18 anys quan van arribar a Andorra (91%). Per contra, els casos que més diuen que se senten poc o gens integrats són els joves (un 17%), el col·lectiu dels treballadors del comerç, l'hostaleria i de serveis personals (amb un 19%), els de nacionalitat francesa (amb un 21%) i altres nacionalitats (17%) i els que porten menys de 10 anys residint al Principat (un 23%).

Si bé diuen en un percentatge superior que se senten més integrades les persones que parlen català (91,5%), les que coneixen la història, geografia o institucions d'Andorra (95,1%), i les que participen de manera activa (98%) o assisteixen amb més freqüència (95,5%) a les activitats de les festes pròpies del país, igualment és destacable que se senten integrades la majoria de persones que no parlen català, les que no coneixen la història, geografia o institucions d'Andorra i les que no assisteixen a les activitats de les festes andorranes, fet que es pot relacionar amb el procés d'integració en l'Andorra multicultural i plurilingüística.

Un 60% dels enquestats nascuts fora d'Andorra també consideren que adaptar-se a Andorra és fàcil, un 23% diuen que no és fàcil ni difícil i un 16% ho consideren difícil. L'any 2002 un 50% dels enquestats consideraven fàcil adaptar-se a Andorra, un 28% ni fàcil ni difícil i un 20% difícil. Aquesta percepció està relacionada amb la percepció d'integració, ja que les persones que se senten molt o bastant integrades a la societat andorrana diuen en major proporció que els sembla fàcil adaptar-se a Andorra (63,5%) que les persones que se senten poc o gens integrades (35%).

D'altra banda, la majoria dels enquestats nascuts fora d'Andorra (70%) consideren que la societat andorrana és tancada (un 24% molt tancada i un 46% més aviat tancada), mentre que un 29% consideren que és més aviat oberta (27%) o molt oberta (2%). L'any 2002 un 74% dels enquestats van dir que consideraven que la societat andorrana era tancada davant d'un 25% que la considerava oberta.

Pel que fa a la identificació o sentiment de pertinença, un 40% dels enquestats nascuts fora d'Andorra diuen que se senten d'Andorra, un 18,5% d'Espanya, un 11% de Portugal, un 8% de Catalunya, un 6% del món i un 5% de França, entre altres països esmentats en menor proporció. Les persones que més diuen que se senten d'Andorra són les majors de 65 anys (58%), les que tenen la nacionalitat andorrana (69%), les que fa més de 20 anys que viuen a Andorra (51,6%) i les que tenien menys de 18 anys quan van arribar al país (57%). D'altra banda, els enquestats que diuen en major proporció que se senten d'un altre país són els que tenen la nacionalitat d'aquest país. Així el 40,5% dels espanyols se senten d'Espanya, el 60% portuguesos se senten de Portugal i el 54% dels francesos se senten de França i els d'altres nacionalitats se senten en major proporció dels respectius països. En tots els casos el següent lloc d'on se senten en major proporció és Andorra. I, independentment d'on se sentin, la majoria de persones diuen que se senten molt o bastant integrades a Andorra.

Pel que fa al tema de la integració caldria aprofundir més en la relació entre la percepció subjectiva i els elements que teòricament poden configurar la integració, amb la complexitat de tots els àmbits que defineixen aquest concepte.

Projecte migratori

El projecte migratori i la integració dels immigrants també es relaciona amb la disponibilitat de xarxes personals en el moment d'arribar al país d'acollida, amb la intenció d'establir-se o de marxar al cap d'un temps, i amb la percepció de millora respecte el país d'origen.

Segons les dades de l'enquesta, gran part dels immigrants coneixien algú a Andorra quan van venir (el 67% dels que tenien més de 18 anys quan van arribar), sobretot amics i familiars. També destaca que en molts casos no tenien la intenció d'establir-se a llarg termini. En el moment d'arribar a Andorra, un 44% dels enquestats tenien pensat tornar a marxar (un 22% es volien quedar uns mesos i un altre 22% volien quedar-se uns anys i marxar), davant d'un 29% que tenien intenció de quedar-se i un 26,6% que no ho sabien. Amb el pas del temps aquesta situació canvia ja que, en el moment de l'enquesta, el 64% de les persones immigrades a Andorra tenen intenció de quedar-s'hi, mentre que un 21,6% tenen intenció de marxar (un 16% a llarg termini i un 5,6% en poc temps), i un 14% no ho sap. Comparant la intenció actual respecte la que tenien al moment d'arribar, destaca que un 54% dels que pensaven marxar després d'uns mesos i un 50% dels que volien marxar després d'uns anys ara tenen intenció de quedar-se, i un 82% dels que pensaven instal·lar-se mantenen aquesta intenció en l'actualitat. D'altra banda, les persones que se senten molt o bastant integrades a Andorra diuen en major proporció que tenen intenció de quedar-se (68%) que les que se senten poc o gens integrades (34%), que diuen amb més freqüència que tenen intenció de marxar.

Aquest canvi en el projecte migratori inicial, que tendeix cap a un major establiment al país del previst al moment d'arribar i un major sentiment d'integració, també es

pot relacionar amb una percepció de millora de la situació de les persones immigrades respecte els seus països d'origen.

La majoria de les persones immigrades que eren majors d'edat quan van arribar al Principat diuen que la seva situació ha millorat (82,5%), davant un 16% que opinen que no ha millorat. Les persones que tenen intenció de quedar-se a Andorra diuen en major proporció que la seva situació ha millorat (90%) que les que volen marxar a llarg termini (77,6%) i les que volen marxar en poc temps (59,5%). Els aspectes que consideren que han millorat respecte el seu país d'origen són sobretot la seguretat ciutadana (96%), el medi ambient o l'entorn natural (84%), la qualitat de vida (77%), l'àmbit laboral (75,6%), i l'atenció sanitària (69%), mentre que hi ha una divisió entre els que consideren que la seva situació és millor (36,5%), pitjor (33%) o igual (30%) respecte a les relacions socials, i consideren majoritàriament que estan pitjor pel que fa al preu de l'habitatge (80%). En general, aquests aspectes coincideixen amb el que els enquestats diuen que els agrada més d'Andorra (la qualitat de vida, la tranquil·litat, seguretat, etc., i l'entorn natural, les muntanyes o el clima) i el que més els desagrada del país (el nivell de vida car, incloent el preu de l'habitatge).

CONCLUSIONS I REFLEXIONS FINALS

Històricament, els fluxos migratoris han tingut un paper fonamental en el desenvolupament de les societats d'arreu del món, contribuint a la transformació econòmica, cultural i social tant dels indrets receptors com dels emissors. Actualment, amb la consolidació d'un món extremadament globalitzat, aquestes dinàmiques s'han vist estimulades sobretot per dos motius principals. D'una banda, pels avenços assolits en les comunicacions i la mobilitat, i de l'altra, per les noves sinèrgies sorgides en els processos econòmics que responen a les demandes d'un mercat global que exigeix i promou el desplaçament de treballadors, turistes, béns i capitals a nivell internacional.

Des de fa dècades, Europa viu uns processos de creixement migratori que estan transformant les seves societats de manera irreversible, i que han generat un debat sobre les polítiques d'immigració més adequades.

A Andorra, el procés de modernització del país, que pren embranzida a partir dels anys 60 del passat segle, ha portat com a conseqüència que la població del país s'hagi multiplicat per deu, sent la immigració un element fonamental a l'hora d'entendre la transformació econòmica, demogràfica i social que ha viscut (i viu) el país des de la segona meitat del segle XX.

Aquest procés ha creat una societat molt diversa i plural que acull a milers de persones d'arreu. Si bé és cert que històricament rebia principalment població migrada dels països veïns (sobretot d'Espanya, França i Portugal), les dades dels darrers anys han posat en manifest que aquesta dinàmica ha viscut certes modificacions, donant pas a fluxos més importants procedents d'altres continents (amb especial menció a Llatinoamèrica) i en detriment d'altres de més tradicionals (com ara bé el cas dels portuguesos), que han anat reduint la seva proporció en la configuració demogràfica andorrana.

Amb la realització d'aquest estudi s'han analitzat les percepcions latents dins la societat andorrana envers la immigració, a la vegada que s'ha procurat radiografiar

la seva posició en l'àmbit socioeconòmic, cultural i juridicopolític, d'acord amb els tres eixos principals de segmentació que generen un desenvolupament desigual d'entre la població del Principat. Altrament, s'ha aplicat una retrospectiva respecte els sondejos realitzats durant els darrers any, i en especial un estudi realitzat pel l'any 2002, per tal d'analitzar l'evolució del fenomen proposat en aquest document.

Des del principi del procés immigratori andorrà, hi ha hagut una incorporació desigual dels treballadors en diferents sectors de l'economia, a causa del gran volum de demanda de mà d'obra en sectors com els de l'hoteleria, el comerç i la construcció, encara que la gran expansió econòmica ha propiciat que una altra part dels nouvinguts hagin pogut accedir a ocupacions amb millors condicions de treball.

De tota manera, les dades demostren que hi ha una dualització del mercat laboral marcada, en part, perquè generalment una part important de la població immigrada ocupa els llocs de treball menys qualificats o de caire temporal, a la vegada que es veu limitada l'oportunitat d'accedir a sectors com les administracions o certs sectors professionals per un marc legal en matèria laboral que ha prioritzat tradicionalment la població local per davant de l'estrangera.

La gran entrada d'immigrants podria haver tingut com a conseqüència certs sentiments de recel i reticència envers la població nouvinguda, la qual, en certes situacions, és percebuda com una amenaça per a la població receptora. Però en aquest treball es demostra, tal i com ja es va comprovar l'any 2002, que no hi ha una percepció generalitzada de competència entre els treballadors, en un context com l'andorrà amb grans fases de creixement econòmic. Paral·lelament, també s'ha pogut observar com, amb el pas del temps, la societat andorrana manté la seva percepció envers la immigració fins a considerar-la majoritàriament com un fenomen positiu i necessari per a l'economia del país, tot i que encara avui en dia se segueixen reproduint estereotips envers les persones segons el seu origen nacional.

Un altre factor cohesionador de la societat andorrana és el grau d'interrelació entre les diferents comunitats existents al país. A més, el volum de relacions familiars, d'amistat, o de treball entre els diferents grups, com ja es demostrava l'any 2002, és un factor d'atenuació d'estereotips per origen de les persones. S'ha de destacar que s'han reduït de manera significativa, la distància entre les valoracions entre els grups més i menys valorats, i és sobretot a causa de l'augment del prestigi de les que tenien una puntuació mes baixa fa vint anys.

També és un fet positiu que ha disminuït la diferència de valoració dels grups nacionals en funció de si les persones enquestades tenen relació personalment o no, fet que sembla indicar que el conjunt de la població assumeix amb més normalitat la diversitat de la nostra societat.

Un altre eix de segmentació està relacionat amb els drets polítics, i de fet molts autors consideren que el procés d'integració no s'assoleix fins l'assumpció d'aquests drets.

En aquest moment, menys de la meitat de la població més gran de 18 anys té dret al vot, i pràcticament dues terceres parts de les persones que porten més de 20 anys al país, i que podrien accedir a la nacionalitat andorrana, no ho fan.

Com a les altres onades on s'ha demanat a la població sobre els drets polítics, les dades indiquen una predisposició de manera majoritària del conjunt de la societat a reconèixer-los, sobretot l'accés al dret al vot a les eleccions comunals, sent l'opinió sobre l'accés al vot a les eleccions general menys favorable per part dels andorrans.

Finalment, s'ha de destacar les preguntes sobre percepció de la població en relació amb la integració i quins són els factors que es consideren més importants per assolir-la, on el pes del domini de l'ús de català, es continua considerant un factor fonamental. El fet que sigui la llengua oficial i una eina per accedir a una millor posició al mercat laboral la reforça en una societat on, en alguns àmbits, el català no és tan present.

Per concloure seria interessant posar en relleu el mosaic cultural i lingüístic que caracteritza a la població d'Andorra, el qual enriqueix i afavoreix la convivència entre els diferents grups nacionals que s'hi poden trobar. El fet que la majoria de persones se sentin integrades dins la societat andorrana, fins i tot en els casos que tenen menor coneixement del català o els que se senten d'altres països, es pot considerar com una integració a l'Andorra heterogènia i plurilingüística.

Com a la resta de societats occidentals, l'andorrana és una societat resultat d'una barreja de persones de diferents orígens, i aquest procés és irreversible i tot fa pensar que anirà a més.

Aquest fet dona més complexitat a les societats actuals, que han d'arribar a consensos per definir la seva identitat a partir de la barreja dels trets més tradicionals però també de les aportacions de les persones que han anat arribant i configuren el teixit social actual.

En aquest procés s'ha de vetllar per reforçar els aspectes que difuminen les segmentacions socials abans descrites (l'econòmica, la política i la de prestigi social), amb la finalitat de que Andorra sigui, o continuï sent més, un país inclusiu i acollidor per a tothom.

6. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

Allport, G. (1954). The nature of prejudice. Cambrige, Mass.: Addison-Wesley.

Bastida i Areny, R. (2001). "Els sistemes educatius a Andorra". *Estudi sobre la joventut al Principat d'Andorra.* Andorra, Càritas Andorrana.

Castellanos, J. (2019). "Participación ciudadana e inmigración: consideraciones políticas y jurídicas". *Cuadernos Electrónicos de Filosofía del Derecho* 41, pàg. 49-64.

Comas d'Argemir, D.; Pujadas, J. J. (1997). *Andorra un país de frontera*. Barcelona, Editorial Alta Fulla, pàg. 59-63.

Conferencia ministerial europea sobre integración (2010). *Declaración de Zaragoza*. Presidencia española de la Unión Europea.

Consejo Económico y Social (2019). *La inmigración en España: Efectos y oportunidades*.

D-CAS (Col·lectiu d'Analistes Socials) (2016). *Guia pràctica per a l'agent antirumors. Com combatre els rumors i estereotips sobre la diversitat cultural a Barcelona*. Programa BCN Interculturalitat, Ajuntament de Barcelona.

De Lucas, M., et al. (2008). *Los derechos de participación como elemento de integración de los inmigrantes*. Fundación BBVA.

Departament d'Estadística. Estadística de les adquisicions de nacionalitat andorrana. Any 2022. Dades d'adquisicions de la nacionalitat, tractades pel Departament d'Estadística per a la Nota de Premsa ref. "NP-A009-20230530.

Departament d'Estadística. Estadística de salaris. Desembre del 2022. Dades de la CASS, tractades pel Departament d'Estadística per a la Nota de Premsa ref. NP_A149_20230316.

Departament d'Estadística. A047. Estadística de la distribució personal de la renda; A163. Enquesta de condicions de vida (ECV); A164. Estadística sobre risc de pobresa i exclusió social. Any 2020.

Estivill, J. (1979). *La immigració a Andorra.* Andorra, Departament de Població del Consell General, pàg. 28-29.

EUROSTAT (2011). *Indicators of immigrant Integration. A pilot study.* Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Fernández, C.; Corral, A.; Prieto, A.; Sierra, M.L.; Uldemolins, E. (2019). *La integración de los inmigrantes en Europa y en España: modelos e indicadores para las políticas públicas*. Funcas, Estudios de la Fundación, 90.

Godenau, D., et al. (2014). La integración de los inmigrantes en España: una propuesta de medición a escala regional. Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Herrera, E. (1998). "La incorporació d'immigrants a la societat d'arribada". Revista catalana de sociologia 6/97, pàg. 23-32.

International Organization for Migration (2017). "Integration and Social Cohesion: key elements for reaping the benefits of migration". *Global Compact Thematic Paper*. Geneva, IOM.

Lluelles, M.J. (coord.) (2010). *L'impacte de la immigració a Andorra*. Govern d'Andorra. Departament de Recerca, Ministeri d'Educació i Cultura.

López-Roldán, P.; Fachelli, S. (2017). "Desigualdad y segmentación en los mercados de trabajo de España y Argentina". *Anuario IET de trabajo y relaciones laborales*. Vol. 4, pàg. 15-33.

López-Sala, A.; Oso, L. (2015). Inmigración en tiempos de crisis: dinámicas de movilidad emergentes y nuevos impactos sociales. *Migraciones. Publicación del Instituto Universitario de Estudios sobre Migraciones*, (37), pàg. 9-27.

McAuliffe, M. y A. Triandafyllidou (eds.), (2021). *Informe sobre las Migraciones en el Mundo 2022*. Organización Internacional para las Migraciones (OIM), Ginebra.

OECD/EU (2018). *Settling In 2018: Indicators of Immigrant Integration*. OECD Publishing, Paris/European Union, Brussels.

Rinken, S. (2013). "El día después: la sociología de las migraciones en tiempos de crisis". *Revista Española de Sociología*, 19, pàg. 171-186.

Samper, S; Moreno, R. (2008). *Integració i interculturalitat: Anàlisi de les trajectòries migratòries i de la integració subjectiva de la població estrangera extracomunitària a la ciutat de Barcelona*. Direcció d'Immigració, Ajuntament de Barcelona.

Smith Castro, V. (2006). "La psicología social de las relaciones intergrupales: modelos e hipótesis". Actualidades en psicología, 20, pàg. 45-71.

Solanes Corella, A. (2011). "El *buen* inmigrante: regular e integrado", *REDUR* 9, pàg. 99-125

Solé, C.; Parella, S. (2001). "La inserción de los inmigrantes en el mercado de trabajo. El caso español". SOLÉ, C. (coord.) *El impacto de la inmigración en la economía y en la sociedad receptora*. Barcelona, Anthropos, pàg. 29-32, 43-49.

Trinidad Requena, A. [et al.] (2010). *Las políticas de integración social de los inmigrantes en las comunidades autónomas españolas.* Bilbao. Fundación BBVA.

Vansteenberghe Waeterschoot , P. (2011). "Coexistencia de tres modelos de integración en España". *BARATARIA. Revista Castellano-Manchega de Ciencias Sociales,* 13.

Legislació

Conveni entre el Principat d'Andorra i la República Portuguesa relatiu a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals, aprovat pel Consell General el 18 d'octubre del 2007.

Decret del 27 de març 2019 de modificació del Reglament per a l'apreciació de la suficient integració a Andorra.

Decret legislatiu de 28 de març del 2007, de publicació del text refós de la Llei qualificada de la nacionalitat, del 5 d'octubre de 1995, amb les seves modificacions successives.

Decret legislatiu del 26-02-2014 de publicació del text refós de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals.

Decret legislatiu del 6-2-2019 de publicació del text refós de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració.

Decret pel qual es modifica el Reglament d'aplicació de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra.

Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública.

Llei 11/2022, del 7 d'abril, qualificada de modificació de la Llei qualificada d'immigració.

Llei 17/2008, del 3 d'octubre, de la seguretat social.

Llei 26/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions liberals i de col·legis i associacions professionals.

Llei 42/2022, de l'1 de desembre, de l'economia digital, l'emprenedoria i innovació.

Llei 7/2022, del 31 de març, d'accés electrònic de l'Administració de justícia.

Llei d'ordenació de l'ús de la llengua oficial, de 16-12-99.

Proposta de ratificació dels Convenis entre el Principat d'Andorra, el Regne d'Espanya i la República Francesa relatius a l'entrada, la circulació, el sojorn i l'establiment dels seus nacionals i a la circulació i el sojorn al Principat d'Andorra dels nacionals d'estats tercers, aprovada pel Consell General el 14 de juny del 2001.

Reglament d'aplicació de la Llei 10/2012, del 21 de juny, d'inversió estrangera al Principat d'Andorra.

Reglament per a l'apreciació de la suficient integració a Andorra, de 3-5-96.

6. ANNEX

1. Creu que la immigració per Andorra és molt positiva, bastant positiva, bastant negativa o molt negativa?

% Horitzontals		Molt o bastant positiva	Ni positiva ni negativa	Molt o bastant negativa
Total	786	84,8	9,3	5,9
SEXE				
Home	394	85,4	8,8	5,8
Dona	391	84,2	9,7	6,1
EDAT				
18 a 29 anys	131	82,4	12,8	4,8
30 a 44 anys	219	86,4	8,3	5,4
45 a 64 anys	302	85,2	8,3	6,5
65 anys o més	134	83,7	9,7	6,6
NACIONALITAT				
Andorrana	334	78,7	13,0	8,3
Espanyola	217	86,4	7,9	5,7
Francesa	39	87,5	6,9	5,6
Portuguesa	101	91,1	6,9	2,0
Altres	95	94,8	2,6	2,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	96,5	1,8	1,8
Països d'Àfrica i Àsia	29	95,7	0,0	4,3
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	92,2	5,9	2,0
ESTUDIS				
Estudis primaris	126	87,3	7,2	5,5
Estudis secundaris	264	83,5	11,3	5,2
Formació Professional	177	82,3	9,6	8,1
Estudis universitaris	218	86,8	7,8	5,4
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	75,7	10,9	13,4
Professionals, tècnics i similars	115	89,5	9,2	1,3
Personal administratiu i similars	103	86,3	8,0	5,7
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	86,3	8,4	5,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	82,5	10,1	7,5
Treballadors no qualificats	28	91,3	3,5	5,1
Jubilats	111	82,5	11,3	6,3
Estudiants	30	73,7	16,5	9,8
Mestressa de casa	7	79,4	20,6	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	94,8	0,0	5,2
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	91,0	7,0	2,0
Entre 10 i 19 anys	103	91,9	5,3	2,8
20 anys o més	331	86,8	6,5	6,7
Nascuts a Andorra	246	76,5	15,7	7,8

Als que diuen que la immigració és positiva (N=667)

1.1. Per què creu que és positiva?

% Horitzontals		Aporten treball, mà d'obra, professionals qualificats	Creixement econòmic, funcionament i desenvolupament del país	Enriquiment cultural i social, diversitat.	Oportunitats laborals i de millorar la situació dels immigrants
Total	667	53,9	28,2	16,4	6,6
SEXE					
Home	337	61,1	25,7	12,0	5,8
Dona	329	46,5	30,9	21,0	7,4
EDAT					
18 a 29 anys	108	44,3	33,9	23,8	7,9
30 a 44 anys	189	45,0	32,0	24,1	8,9
45 a 64 anys	257	64,5	23,2	11,9	4,5
65 anys o més	112	53,7	27,8	6,8	6,3
NACIONALITAT					
Andorrana	262	50,3	30,9	22,1	4,4
Espanyola	188	58,9	31,0	9,6	5,1
Francesa	34	55,6	11,1	23,8	4,8
Portuguesa	92	60,9	22,8	10,9	7,6
Altres	90	46,3	26,5	17,0	15,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	34	50,9	27,3	14,5	16,4
Països d'Àfrica i Àsia	28	46,7	24,4	17,8	17,8
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	29	40,4	27,7	19,1	12,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	110	64,5	22,6	4,0	9,3
Estudis secundaris	221	51,3	31,6	16,3	6,5
Formació Professional	146	57,5	26,3	14,7	5,8
Estudis universitaris	189	47,5	29,3	25,3	5,7
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	55	60,6	22,5	16,2	6,1
Professionals, tècnics i similars	103	44,3	34,9	24,0	3,1
Personal administratiu i similars	89	48,3	34,7	25,3	5,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	208	58,0	22,4	15,2	9,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	48	59,8	22,6	7,5	7,4
Treballadors no qualificats	26	56,1	25,0	15,2	8,6
Jubilats	92	51,8	29,2	5,8	7,1
Estudiants	22	44,1	40,3	29,3	6,6
Mestressa de casa	6	60,0	28,0	11,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	17	67,4	39,7	10,6	0,0

2. Quina política creu que seria la més adequada respecte a l'entrada de treballadors immigrants?

% Horitzontals		Facilitar més l'entrada de treballadors immigrants a Andorra	Mantenir l'actual política	Restringir més l'entrada de treballadors immigrants a Andorra
Total	786	25,5	59,7	14,3
SEXE				
Home	394	23,5	62,7	13,3
Dona	391	27,6	56,6	15,2
EDAT				
18 a 29 anys	131	36,9	48,3	14,8
30 a 44 anys	219	22,2	64,1	13,3
45 a 64 anys	302	24,7	60,3	14,7
65 anys o més	134	21,8	62,4	14,3
NACIONALITAT				
Andorrana	334	20,4	62,2	17,4
Espanyola	217	26,8	60,1	11,8
Francesa	39	15,3	65,3	19,4
Portuguesa	101	30,7	54,5	13,9
Altres	95	39,4	53,5	7,1
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	35,1	56,1	8,8
Països d'Àfrica i Àsia	29	61,7	31,9	6,4
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	23,5	70,6	5,9
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	28,8	58,1	12,4
Estudis secundaris	264	26,3	59,4	13,8
Formació Professional	177	21,4	63,1	15,0
Estudis universitaris	218	26,2	58,0	15,4
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	22,4	57,0	19,1
Professionals, tècnics i similars	115	15,3	72,1	11,8
Personal administratiu i similars	103	23,4	63,3	13,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	31,2	56,6	12,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	21,9	60,4	17,7
Treballadors no qualificats	28	32,3	59,0	8,7
Jubilats	111	21,8	60,1	16,4
Estudiants	30	47,9	34,2	17,9
Mestressa de casa	7	34,1	22,3	43,6
Aturats i d'altres situacions	18	25,5	63,1	11,4
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	39,0	52,1	7,9
Entre 10 i 19 anys	103	28,3	62,6	8,2
20 anys o més	331	24,4	61,5	13,5
Nascuts a Andorra	246	20,4	59,3	20,3

3. Creu que s'hauria de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?

% Horitzontals		Sí	No
Total	786	17,1	82,1
SEXE			
Home	394	19,7	79,4
Dona	391	14,4	84,8
EDAT			
18 a 29 anys	131	13,2	85,7
30 a 44 anys	219	10,6	88,9
45 a 64 anys	302	20,4	79,6
65 anys o més	134	23,9	73,1
NACIONALITAT			
Andorrana	334	21,7	77,4
Espanyola	217	15,4	83,8
Francesa	39	22,2	77,8
Portuguesa	101	12,9	86,1
Altres	95	7,1	92,3
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES			
Amèrica Llatina	35	5,3	93,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	4,3	95,7
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	11,8	88,2
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	23,1	74,2
Estudis secundaris	264	12,5	87,5
Formació Professional	177	17,4	82,0
Estudis universitaris	218	18,9	80,1
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	19,2	80,8
Professionals, tècnics i similars	115	20,1	78,7
Personal administratiu i similars	103	13,1	86,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	10,0	90,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	23,8	74,4
Treballadors no qualificats	28	12,1	87,9
Jubilats	111	27,7	68,8
Estudiants	30	16,4	83,6
Mestressa de casa	7	14,3	85,7
Aturats i d'altres situacions	18	26,1	73,9
ANYS DE RESIDÈNCIA			
Menys de 10 anys	104	7,2	92,8
Entre 10 i 19 anys	103	7,8	91,6
20 anys o més	331	22,8	76,7
Nascuts a Andorra	246	17,3	81,1

Als que creuen que s'ha de donar preferència a l'entrada d'immigrants d'alguns països (N=134)

3.1. De quins països?

% Horitzontals		Espanya	França	Països europeus	Portugal	Països veïns	Ucraïna/Europa Est
Total	134	46,6	40,6	31,5	22,4	5,7	3,7
SEXE							
Home	78	42,8	36,0	31,0	26,1	5,6	1,9
Dona	56	51,9	46,9	32,2	17,3	5,9	6,1
EDAT							
18 a 29 anys	17	36,1	30,6	9,0	25,1	0,0	22,5
30 a 44 anys	23	41,5	33,3	42,7	29,3	6,2	0,0
45 a 64 anys	61	47,8	44,0	30,0	19,0	7,8	1,6
65 anys o més	32	53,7	44,9	38,6	22,4	4,5	0,0
NACIONALITAT							
Andorrana	73	52,0	48,0	26,0	26,0	8,0	4,0
Espanyola	33	57,1	40,0	31,4	20,0	5,7	0,0
Francesa	9	37,5	43,7	50,0	6,2	0,0	0,0
Portuguesa	13	15,4	15,4	38,5	30,8	0,0	15,4
Altres	7	9,1	9,1	54,5	0,0	0,0	0,0
ESTUDIS							
Estudis primaris o sense estudis	29	51,4	41,6	28,3	31,7	0,0	3,5
Estudis secundaris	33	49,8	39,8	17,3	26,4	4,4	11,8
Formació Professional	31	36,7	36,7	35,1	14,4	12,5	0,0
Estudis universitaris	41	48,1	43,5	42,6	18,7	5,8	0,0
OCUPACIÓ							
Directius, propietaris i comandaments intermedis	14	35,3	35,3	43,0	6,8	6,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	23	41,6	33,3	39,6	16,7	12,5	0,0
Personal administratiu i similars	13	71,6	71,6	23,9	21,5	0,0	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	24	39,1	29,2	17,6	24,6	16,1	6,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	14	21,2	14,3	31,8	35,0	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	3	43,2	43,2	29,2	0,0	0,0	0,0
Jubilats	31	61,2	52,0	38,8	25,2	0,0	0,0
Estudiants	5	49,5	49,5	0,0	49,5	0,0	50,5
Aturats i d'altres situacions	5	50,0	50,0	50,0	30,2	0,0	0,0

4. Creu que s'hauria de restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països en concret?

% Horitzontals		Sí	No
Total	786	13,8	85,4
SEXE			
Home	394	15,8	83,0
Dona	391	11,8	87,9
EDAT			
18 a 29 anys	131	8,4	91,6
30 a 44 anys	219	14,0	85,5
45 a 64 anys	302	13,3	86,7
65 anys o més	134	19,9	76,5
NACIONALITAT			
Andorrana	334	17,0	82,2
Espanyola	217	13,2	86,0
Francesa	39	13,9	86,1
Portuguesa	101	6,9	92,1
Altres	95	11,6	88,4
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES			
Amèrica Llatina	35	14,0	86,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	4,3	95,7
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	15,7	84,3
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	14,2	83,2
Estudis secundaris	264	10,7	88,8
Formació Professional	177	16,6	82,8
Estudis universitaris	218	15,2	84,8
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	11,2	88,8
Professionals, tècnics i similars	115	14,8	85,2
Personal administratiu i similars	103	19,2	80,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	9,5	90,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	15,4	82,8
Treballadors no qualificats	28	3,4	96,6
Jubilats	111	21,0	74,7
Estudiants	30	8,1	91,9
Mestressa de casa	7	0,0	100,0
Aturats i d'altres situacions	18	27,6	72,4
ANYS DE RESIDÈNCIA			
Menys de 10 anys	104	8,5	91,5
Entre 10 i 19 anys	103	7,1	92,9
20 anys o més	331	17,3	81,7
Nascuts a Andorra	246	13,9	85,1

Als que creuen que s'ha restringir l'entrada d'immigrants d'alguns països (N=109)

4.1. De quins països?

% Horitzontals		Magrebins	Llatinoamericans	Europa de l'Est	Els que no es volen integrar	Extracomunitaris
Total	109	43,5	22,5	20,4	8,6	6,8
SEXE						
Home	62	42,8	28,4	17,4	11,6	3,9
Dona	46	44,4	14,5	24,3	4,5	10,5
EDAT						
18 a 29 anys	11	41,2	35,9	13,2	13,2	0,0
30 a 44 anys	31	45,0	15,1	20,8	6,7	14,2
45 a 64 anys	40	41,2	28,7	18,6	10,8	3,8
65 anys o més	27	46,1	16,1	25,4	5,4	5,4
NACIONALITAT						
Andorrana	57	38,5	15,4	23,1	15,4	10,3
Espanyola	29	53,3	30,0	23,3	0,0	0,0
Francesa	5	70,0	20,0	10,0	0,0	10,0
Portuguesa	7	57,1	42,9	0,0	0,0	14,3
Altres	11	22,2	27,8	16,7	5,6	0,0
ESTUDIS						
Estudis primaris o sense estudis	18	54,2	40,5	10,7	0,0	0,0
Estudis secundaris	28	39,7	17,6	29,6	5,1	5,1
Formació Professional	29	39,2	11,2	21,8	21,8	1,8
Estudis universitaris	33	44,8	27,0	16,4	4,4	16,2
OCUPACIÓ						
Directius, propietaris i comandaments intermedis	8	35,9	31,1	37,2	0,0	0,0
Professionals, tècnics i similars	17	42,6	31,2	17,7	8,5	8,5
Personal administratiu i similars	20	46,4	10,5	26,9	17,8	2,7
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	23	49,1	18,1	13,2	6,3	10,7
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	9	21,8	60,9	10,6	16,1	16,1
Jubilats	23	42,4	14,4	22,9	6,2	6,2
Aturats i d'altres situacions	5	28,5	30,8	28,5	0,0	0,0

5. En relació amb les següents afirmacions que es diuen sobre la immigració i els immigrant, digui'ns, si us plau, si està més aviat d'acord o més aviat en desacord:

5.1. Els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra
Els immigrants han fet possible el desenvolupament econòmic d'Andorra

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	95,1	3,6	1,3
SEXE				
Home	394	95,6	3,3	1,0
Dona	391	94,5	3,9	1,5
EDAT				
18 a 29 anys	131	90,3	7,8	1,8
30 a 44 anys	219	95,3	3,4	1,4
45 a 64 anys	302	96,7	2,3	1,0
65 anys o més	134	95,8	3,0	1,1
NACIONALITAT				
Andorrana	334	95,2	3,9	0,9
Espanyola	217	96,1	3,1	0,9
Francesa	39	91,7	5,6	2,8
Portuguesa	101	94,1	3,0	3,0
Altres	95	94,8	3,9	1,3
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	98,2	1,8	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	95,7	2,1	2,1
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	90,2	7,8	2,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	94,8	3,9	1,3
Estudis secundaris	264	96,2	3,6	0,2
Formació Professional	177	94,4	3,4	2,3
Estudis universitaris	218	94,4	3,8	1,8
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	92,8	4,3	2,9
Professionals, tècnics i similars	115	95,2	2,3	2,5
Personal administratiu i similars	103	97,2	1,9	0,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	94,6	4,4	1,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	100,0	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	28	100,0	0,0	0,0
Jubilats	111	95,0	3,6	1,4
Estudiants	30	82,0	18,0	0,0
Mestressa de casa	7	100,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	94,8	5,2	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	93,1	2,0	4,9
Entre 10 i 19 anys	103	95,0	4,5	0,5
20 anys o més	331	96,4	3,1	0,5
Nascuts a Andorra	246	94,1	4,7	1,2

5.2. Els immigrants són necessaris pel funcionament de l'economia andorrana

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	95,4	3,8	0,8
SEXE				
Home	394	96,0	3,5	0,5
Dona	391	94,7	4,1	1,1
EDAT				
18 a 29 anys	131	93,3	4,5	2,2
30 a 44 anys	219	94,2	5,4	0,4
45 a 64 anys	302	96,7	2,5	0,9
65 anys o més	134	96,3	3,7	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	92,6	6,1	1,3
Espanyola	217	97,8	1,8	0,4
Francesa	39	91,7	6,9	1,4
Portuguesa	101	98,0	2,0	0,0
Altres	95	98,1	1,3	0,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	98,2	1,8	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	100,0	0,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	96,1	2,0	2,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	97,3	2,7	0,0
Estudis secundaris	264	94,4	4,2	1,3
Formació Professional	177	96,1	3,9	0,0
Estudis universitaris	218	94,7	3,9	1,3
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	93,1	6,9	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	96,2	1,3	2,5
Personal administratiu i similars	103	97,2	2,8	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	94,8	4,3	0,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	96,7	3,3	0,0
Treballadors no qualificats	28	94,9	5,1	0,0
Jubilats	111	96,4	3,6	0,0
Estudiants	30	90,2	9,8	0,0
Mestressa de casa	7	79,4	0,0	20,6
Aturats i d'altres situacions	18	100,0	0,0	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	98,4	1,6	0,0
Entre 10 i 19 anys	103	97,4	1,6	0,9
20 anys o més	331	97,6	2,1	0,3
Nascuts a Andorra	246	90,2	8,0	1,8

5.3. Els immigrants ocupen llocs de treball que no volen els andorrans

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	73,1	21,3	5,6
SEXE				
Home	394	69,7	23,9	6,4
Dona	391	76,5	18,7	4,8
EDAT				
18 a 29 anys	131	62,8	29,8	7,5
30 a 44 anys	219	75,5	20,0	4,5
45 a 64 anys	302	75,0	20,5	4,6
65 anys o més	134	75,1	16,9	7,9
NACIONALITAT				
Andorrana	334	70,4	22,6	7,0
Espanyola	217	75,9	20,6	3,5
Francesa	39	69,4	20,8	9,7
Portuguesa	101	81,2	14,9	4,0
Altres	95	69,0	25,2	5,8
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	77,2	21,1	1,8
Països d'Àfrica i Àsia	29	63,8	34,0	2,1
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	64,7	21,6	13,7
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	76,4	18,9	4,7
Estudis secundaris	264	74,3	19,3	6,4
Formació Professional	177	76,6	19,1	4,3
Estudis universitaris	218	67,4	26,3	6,3
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	74,9	22,9	2,2
Professionals, tècnics i similars	115	59,7	34,3	6,0
Personal administratiu i similars	103	82,8	12,9	4,3
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	75,2	19,9	4,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	75,2	19,0	5,8
Treballadors no qualificats	28	78,4	18,1	3,5
Jubilats	111	71,8	19,1	9,1
Estudiants	30	59,2	26,1	14,7
Mestressa de casa	7	86,5	13,5	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	77,4	19,7	2,9
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	70,2	22,2	7,7
Entre 10 i 19 anys	103	73,8	25,3	0,9
20 anys o més	331	76,8	17,4	5,8
Nascuts a Andorra	246	69,0	24,6	6,5

5.4. L'afluència de molts immigrants fa que baixin els salaris

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	36,7	55,2	8,1
SEXE				
Home	394	37,8	55,6	6,6
Dona	391	35,4	54,9	9,7
EDAT				
18 a 29 anys	131	31,1	56,6	12,2
30 a 44 anys	219	35,7	59,6	4,7
45 a 64 anys	302	39,4	53,8	6,8
65 anys o més	134	37,4	49,7	12,9
NACIONALITAT				
Andorrana	334	34,3	57,4	8,3
Espanyola	217	36,0	53,5	10,5
Francesa	39	37,5	58,3	4,2
Portuguesa	101	46,5	46,5	6,9
Altres	95	35,5	59,4	5,2
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	42,1	50,9	7,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	34,0	66,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	29,4	62,7	7,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	44,4	43,0	12,6
Estudis secundaris	264	36,8	55,9	7,3
Formació Professional	177	36,0	57,9	6,0
Estudis universitaris	218	32,5	59,1	8,4
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	34,9	63,8	1,3
Professionals, tècnics i similars	115	27,4	62,8	9,9
Personal administratiu i similars	103	39,6	52,0	8,5
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	35,2	58,6	6,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	45,2	49,1	5,8
Treballadors no qualificats	28	47,3	46,0	6,7
Jubilats	111	34,2	49,9	15,9
Estudiants	30	50,6	34,8	14,7
Mestressa de casa	7	64,2	35,8	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	40,4	56,3	3,3
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	28,9	63,3	7,8
Entre 10 i 19 anys	103	38,4	55,8	5,7
20 anys o més	331	40,3	52,2	7,5
Nascuts a Andorra	246	34,2	55,6	10,2

5.5. L'arribada de més immigrants dificultarà en el futur l'accés al treball dels andorrans i residents

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	37,4	56,4	6,1
SEXE				
Home	394	35,3	58,1	6,6
Dona	391	39,5	54,8	5,6
EDAT				
18 a 29 anys	131	34,0	61,2	4,8
30 a 44 anys	219	33,4	61,2	5,4
45 a 64 anys	302	36,4	57,5	6,2
65 anys o més	134	49,9	41,7	8,4
NACIONALITAT				
Andorrana	334	35,7	57,8	6,5
Espanyola	217	37,7	54,4	7,9
Francesa	39	52,8	44,4	2,8
Portuguesa	101	40,6	54,5	5,0
Altres	95	33,5	63,2	3,2
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	26,3	70,2	3,5
Països d'Àfrica i Àsia	29	44,7	55,3	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	31,4	62,7	5,9
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	53,3	38,7	8,0
Estudis secundaris	264	33,5	62,5	4,0
Formació Professional	177	33,9	58,1	8,0
Estudis universitaris	218	35,9	57,9	6,2
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	31,2	64,2	4,6
Professionals, tècnics i similars	115	29,4	63,9	6,7
Personal administratiu i similars	103	33,9	61,3	4,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	33,1	60,4	6,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	40,0	53,3	6,7
Treballadors no qualificats	28	58,3	38,4	3,4
Jubilats	111	49,0	42,7	8,3
Estudiants	30	52,1	43,0	4,9
Mestressa de casa	7	64,2	35,8	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	41,9	53,0	5,2
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	29,8	60,7	9,5
Entre 10 i 19 anys	103	34,8	60,0	5,2
20 anys o més	331	39,4	55,2	5,4
Nascuts a Andorra	246	39,1	54,8	6,1

5.6. L'augment d'immigrants afavoreix que es produeixin més conflictes socials

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	45,3	50,2	4,6
SEXE				
Home	394	43,6	50,8	5,6
Dona	391	46,9	49,6	3,6
EDAT				
18 a 29 anys	131	43,0	55,8	1,2
30 a 44 anys	219	45,2	52,5	2,3
45 a 64 anys	302	46,2	49,4	4,4
65 anys o més	134	45,6	42,5	11,9
NACIONALITAT				
Andorrana	334	43,9	51,7	4,3
Espanyola	217	46,1	47,8	6,1
Francesa	39	51,4	41,7	6,9
Portuguesa	101	52,5	44,6	3,0
Altres	95	38,1	59,4	2,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	40,4	59,6	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	27,7	66,0	6,4
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	45,1	52,9	2,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	50,4	37,6	12,0
Estudis secundaris	264	39,8	56,1	4,1
Formació Professional	177	46,4	49,7	3,8
Estudis universitaris	218	48,3	50,2	1,6
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	39,9	50,6	9,5
Professionals, tècnics i similars	115	38,5	59,4	2,1
Personal administratiu i similars	103	50,8	47,2	1,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	45,6	52,6	1,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	50,1	46,5	3,4
Treballadors no qualificats	28	50,7	42,4	6,9
Jubilats	111	44,2	41,0	14,8
Estudiants	30	47,8	52,2	0,0
Mestressa de casa	7	91,3	8,7	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	31,4	68,6	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	51,0	41,7	7,3
Entre 10 i 19 anys	103	39,6	59,4	1,0
20 anys o més	331	45,8	50,0	4,1
Nascuts a Andorra	246	44,4	50,0	5,6

5.7. L'augment d'immigrants farà que a Andorra es perdi la llengua catalana

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	45,1	50,6	4,3
SEXE				
Home	394	42,6	53,4	4,1
Dona	391	47,7	47,9	4,4
EDAT				
18 a 29 anys	131	41,2	54,3	4,5
30 a 44 anys	219	45,2	50,4	4,5
45 a 64 anys	302	45,0	49,8	5,1
65 anys o més	134	48,8	49,2	2,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	44,8	50,4	4,8
Espanyola	217	46,9	50,0	3,1
Francesa	39	52,8	40,3	6,9
Portuguesa	101	47,5	49,5	3,0
Altres	95	36,1	58,1	5,8
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	29,8	68,4	1,8
Països d'Àfrica i Àsia	29	42,6	55,3	2,1
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	37,3	49,0	13,7
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	49,7	47,6	2,7
Estudis secundaris	264	45,1	53,1	1,8
Formació Professional	177	46,3	45,8	7,8
Estudis universitaris	218	41,4	53,2	5,5
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	51,0	44,4	4,6
Professionals, tècnics i similars	115	33,4	58,1	8,5
Personal administratiu i similars	103	42,5	53,7	3,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	46,2	49,8	4,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	42,0	53,7	4,3
Treballadors no qualificats	28	47,7	52,3	0,0
Jubilats	111	51,7	47,2	1,0
Estudiants	30	55,5	39,7	4,9
Mestressa de casa	7	36,5	42,9	20,6
Aturats i d'altres situacions	18	43,7	53,0	3,3
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	40,1	50,8	9,1
Entre 10 i 19 anys	103	44,0	52,9	3,2
20 anys o més	331	46,1	51,4	2,5
Nascuts a Andorra	246	45,8	48,9	5,3

6. Què li sembla que, tot i que aprenguin la llengua i que adoptin molts costums andorrans, els residents estrangers...

6.1. Mantinguin l'ús de la seva pròpia llengua

% Horitzontals		Bé	Ni bé ni malament	Malament
Total	786	90,7	4,2	5,1
SEXE				
Home	394	91,0	3,2	5,8
Dona	391	90,3	5,2	4,5
EDAT				
18 a 29 anys	131	93,9	2,4	3,7
30 a 44 anys	219	90,5	4,9	4,6
45 a 64 anys	302	88,7	3,5	7,8
65 anys o més	134	92,2	6,3	1,5
NACIONALITAT				
Andorrana	334	88,7	4,8	6,5
Espanyola	217	93,0	3,1	3,9
Francesa	39	95,8	2,8	1,4
Portuguesa	101	90,1	5,0	5,0
Altres	95	91,0	4,5	4,5
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	89,5	5,3	5,3
Països d'Àfrica i Àsia	29	91,5	2,1	6,4
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	92,2	5,9	2,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	89,0	4,3	6,7
Estudis secundaris	264	91,1	3,3	5,6
Formació Professional	177	89,1	5,1	5,7
Estudis universitaris	218	92,3	4,6	3,1
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	89,2	2,7	8,1
Professionals, tècnics i similars	115	90,2	6,7	3,1
Personal administratiu i similars	103	89,5	4,7	5,7
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	91,6	2,1	6,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	89,1	6,8	4,1
Treballadors no qualificats	28	87,8	3,5	8,7
Jubilats	111	90,5	6,8	2,7
Estudiants	30	100,0	0,0	0,0
Mestressa de casa	7	85,7	0,0	14,3
Aturats i d'altres situacions	18	96,7	0,0	3,3
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	90,5	5,0	4,5
Entre 10 i 19 anys	103	93,5	3,5	3,1
20 anys o més	331	90,6	4,7	4,7
Nascuts a Andorra	246	89,6	3,5	6,9

6.2. Mantinguin els seus costums i estils de vida d'origen

% Horitzontals		Bé	Ni bé ni malament	Malament
Total	786	78,6	8,3	13,1
SEXE				
Home	394	80,4	7,1	12,5
Dona	391	76,8	9,5	13,7
EDAT				
18 a 29 anys	131	90,1	4,5	5,4
30 a 44 anys	219	74,3	10,5	15,2
45 a 64 anys	302	73,5	9,3	17,2
65 anys o més	134	85,9	6,4	7,7
NACIONALITAT				
Andorrana	334	74,8	9,1	16,1
Espanyola	217	81,6	6,6	11,8
Francesa	39	73,6	13,9	12,5
Portuguesa	101	81,2	7,9	10,9
Altres	95	84,5	7,7	7,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	78,9	10,5	10,5
Països d'Àfrica i Àsia	29	91,5	4,3	4,3
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	84,3	7,8	7,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	79,4	5,8	14,8
Estudis secundaris	264	78,8	9,6	11,7
Formació Professional	177	82,1	7,8	10,1
Estudis universitaris	218	75,0	8,8	16,2
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	84,7	0,7	14,6
Professionals, tècnics i similars	115	77,1	5,7	17,3
Personal administratiu i similars	103	64,6	14,6	20,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	79,8	10,0	10,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	82,8	6,8	10,4
Treballadors no qualificats	28	79,3	8,7	12,0
Jubilats	111	83,7	6,0	10,3
Estudiants	30	82,1	17,9	0,0
Mestressa de casa	7	85,7	0,0	14,3
Aturats i d'altres situacions	18	77,4	0,0	22,6
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	80,5	8,6	10,9
Entre 10 i 19 anys	103	82,5	7,8	9,7
20 anys o més	331	79,6	8,3	12,2
Nascuts a Andorra	246	74,7	8,6	16,7

7. Està Vostè d'acord o en desacord amb que els immigrants que arriben a Andorra...

7.1. Puguin portar la seva parella i fills/es a viure a Andorra

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	94,5	4,4	1,2
SEXE				
Home	394	95,1	3,9	1,0
Dona	391	93,8	4,8	1,4
EDAT				
18 a 29 anys	131	98,9	0,0	1,1
30 a 44 anys	219	95,3	4,1	0,7
45 a 64 anys	302	93,4	6,0	0,7
65 anys o més	134	91,2	5,5	3,3
NACIONALITAT				
Andorrana	334	90,9	7,4	1,7
Espanyola	217	97,4	1,8	0,9
Francesa	39	90,3	5,6	4,2
Portuguesa	101	97,0	3,0	0,0
Altres	95	99,4	0,6	0,0
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	98,2	1,8	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	100,0	0,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	100,0	0,0	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	96,9	2,3	0,8
Estudis secundaris	264	94,8	3,9	1,3
Formació Professional	177	94,8	4,7	0,5
Estudis universitaris	218	92,4	5,8	1,8
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	84,5	10,8	4,8
Professionals, tècnics i similars	115	95,4	2,1	2,5
Personal administratiu i similars	103	90,6	9,4	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	97,7	2,3	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	100,0	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	28	100,0	0,0	0,0
Jubilats	111	91,6	5,8	2,6
Estudiants	30	100,0	0,0	0,0
Mestressa de casa	7	100,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	86,9	13,1	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	98,0	1,1	0,9
Entre 10 i 19 anys	103	97,1	2,4	0,5
20 anys o més	331	95,0	4,0	1,1
Nascuts a Andorra	246	91,2	7,1	1,8

7.2. Puguin obtenir més fàcilment la nacionalitat andorrana

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	54,1	39,0	6,9
SEXE				
Home	394	57,3	35,2	7,5
Dona	391	51,0	42,8	6,1
EDAT				
18 a 29 anys	131	55,3	39,0	5,7
30 a 44 anys	219	52,0	42,0	6,0
45 a 64 anys	302	54,6	37,7	7,7
65 anys o més	134	55,4	37,1	7,6
NACIONALITAT				
Andorrana	334	47,8	47,0	5,2
Espanyola	217	57,9	34,2	7,9
Francesa	39	40,3	45,8	13,9
Portuguesa	101	59,4	31,7	8,9
Altres	95	67,7	27,1	5,2
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	70,2	26,3	3,5
Països d'Àfrica i Àsia	29	85,1	12,8	2,1
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	49,0	41,2	9,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	58,7	29,8	11,6
Estudis secundaris	264	53,7	40,6	5,7
Formació Professional	177	53,8	38,2	8,0
Estudis universitaris	218	52,0	43,4	4,6
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	52,6	40,8	6,6
Professionals, tècnics i similars	115	54,1	38,9	7,0
Personal administratiu i similars	103	46,9	47,9	5,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	59,7	34,1	6,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	49,1	40,6	10,4
Treballadors no qualificats	28	54,8	33,2	12,0
Jubilats	111	52,0	39,3	8,7
Estudiants	30	54,0	41,2	4,9
Mestressa de casa	7	29,3	70,7	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	69,5	30,5	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	60,3	27,7	12,0
Entre 10 i 19 anys	103	62,1	33,1	4,9
20 anys o més	331	55,4	36,8	7,8
Nascuts a Andorra	246	46,6	49,1	4,3

7.3. Puguin tenir temples propis on practicar la seva religió

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	45,1	47,4	7,5
SEXE				
Home	394	47,3	43,7	9,0
Dona	391	43,0	51,1	5,9
EDAT				
18 a 29 anys	131	66,0	27,5	6,5
30 a 44 anys	219	45,4	47,1	7,6
45 a 64 anys	302	40,7	50,3	9,0
65 anys o més	134	34,4	60,5	5,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	44,3	47,4	8,3
Espanyola	217	46,5	49,6	3,9
Francesa	39	33,3	59,7	6,9
Portuguesa	101	42,6	46,5	10,9
Altres	95	52,3	38,1	9,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	45,6	45,6	8,8
Països d'Àfrica i Àsia	29	66,0	25,5	8,5
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	47,1	41,2	11,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	39,2	53,4	7,4
Estudis secundaris	264	48,1	43,0	8,8
Formació Professional	177	38,6	53,3	8,1
Estudis universitaris	218	49,8	44,6	5,6
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	40,7	51,6	7,7
Professionals, tècnics i similars	115	58,8	35,3	6,0
Personal administratiu i similars	103	33,1	63,2	3,7
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	49,3	39,3	11,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	40,2	50,1	9,7
Treballadors no qualificats	28	50,1	49,9	0,0
Jubilats	111	29,6	63,0	7,4
Estudiants	30	62,6	32,5	4,9
Mestressa de casa	7	57,1	42,9	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	56,7	43,3	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	49,3	39,4	11,3
Entre 10 i 19 anys	103	54,1	41,4	4,5
20 anys o més	331	40,2	54,9	4,9
Nascuts a Andorra	246	46,5	42,7	10,8

7.4. Puguin accedir a un lloc de treball en igualtat de condicions que els andorrans

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	89,6	8,9	1,5
SEXE				
Home	394	90,8	7,2	2,0
Dona	391	88,4	10,6	1,1
EDAT				
18 a 29 anys	131	91,0	5,6	3,3
30 a 44 anys	219	91,4	7,6	1,0
45 a 64 anys	302	86,8	12,2	1,0
65 anys o més	134	91,5	6,7	1,9
NACIONALITAT				
Andorrana	334	85,7	13,0	1,3
Espanyola	217	90,8	7,5	1,8
Francesa	39	86,1	12,5	1,4
Portuguesa	101	97,0	2,0	1,0
Altres	95	94,2	3,2	2,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	96,5	1,8	1,8
Països d'Àfrica i Àsia	29	97,9	2,1	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	88,2	5,9	5,9
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	92,3	7,7	0,0
Estudis secundaris	264	90,1	8,2	1,7
Formació Professional	177	90,5	7,6	1,9
Estudis universitaris	218	86,6	11,5	2,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	93,7	4,1	2,2
Professionals, tècnics i similars	115	86,7	12,1	1,3
Personal administratiu i similars	103	84,5	14,6	0,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	91,8	6,5	1,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	91,0	7,4	1,6
Treballadors no qualificats	28	91,3	8,7	0,0
Jubilats	111	90,2	8,4	1,4
Estudiants	30	85,3	9,8	4,9
Mestressa de casa	7	85,7	14,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	89,2	10,8	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	91,0	4,6	4,5
Entre 10 i 19 anys	103	97,0	2,4	0,6
20 anys o més	331	91,0	8,2	0,8
Nascuts a Andorra	246	83,9	14,3	1,8

7.5. Puguin constituir grups o associacions per a defensar els seus drets

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	77,0	19,3	3,7
SEXE				
Home	394	78,8	18,5	2,6
Dona	391	75,2	20,1	4,7
EDAT				
18 a 29 anys	131	79,6	19,2	1,2
30 a 44 anys	219	80,6	16,0	3,3
45 a 64 anys	302	75,7	20,0	4,4
65 anys o més	134	71,8	23,2	5,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	73,9	22,2	3,9
Espanyola	217	79,4	15,8	4,8
Francesa	39	63,9	36,1	0,0
Portuguesa	101	85,1	13,9	1,0
Altres	95	79,4	16,1	4,5
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	73,7	21,1	5,3
Països d'Àfrica i Àsia	29	89,4	10,6	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	76,5	15,7	7,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	77,2	17,9	4,9
Estudis secundaris	264	79,9	16,7	3,4
Formació Professional	177	75,8	19,7	4,5
Estudis universitaris	218	74,7	22,7	2,6
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	76,1	18,2	5,7
Professionals, tècnics i similars	115	82,7	15,7	1,6
Personal administratiu i similars	103	68,3	28,9	2,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	80,6	16,1	3,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	72,1	23,0	4,9
Treballadors no qualificats	28	79,0	17,6	3,4
Jubilats	111	70,7	22,9	6,5
Estudiants	30	85,3	14,7	0,0
Mestressa de casa	7	86,5	13,5	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	80,7	14,1	5,2
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	80,2	14,7	5,1
Entre 10 i 19 anys	103	83,9	13,9	2,2
20 anys o més	331	76,1	21,2	2,6
Nascuts a Andorra	246	74,3	20,6	5,1

8. Està Vostè d'acord o en desacord amb que els estrangers que resideixen i treballen de forma estable a Andorra...

8.1. Puguin votar a les eleccions comunals

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	77,8	18,3	3,9
SEXE				
Home	394	75,1	20,8	4,1
Dona	391	80,7	15,7	3,7
EDAT				
18 a 29 anys	131	76,4	20,4	3,2
30 a 44 anys	219	85,2	13,9	0,9
45 a 64 anys	302	79,0	16,9	4,1
65 anys o més	134	64,5	26,5	9,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	77,4	20,9	1,7
Espanyola	217	79,8	13,6	6,6
Francesa	39	58,3	34,7	6,9
Portuguesa	101	82,2	13,9	4,0
Altres	95	78,1	18,1	3,9
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	87,7	12,3	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	85,1	14,9	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	60,8	27,5	11,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	68,7	20,5	10,8
Estudis secundaris	264	80,5	18,0	1,5
Formació Professional	177	76,8	20,2	3,0
Estudis universitaris	218	80,6	16,0	3,5
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	82,6	13,4	3,9
Professionals, tècnics i similars	115	84,7	14,3	1,1
Personal administratiu i similars	103	82,2	17,8	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	79,1	16,4	4,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	72,1	24,3	3,5
Treballadors no qualificats	28	78,7	14,4	6,9
Jubilats	111	63,2	27,7	9,1
Estudiants	30	80,5	14,7	4,9
Mestressa de casa	7	77,7	22,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	74,6	25,4	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	72,3	18,7	9,1
Entre 10 i 19 anys	103	81,3	17,2	1,6
20 anys o més	331	78,1	17,2	4,7
Nascuts a Andorra	246	78,2	20,2	1,6

8.2. Puguin votar a les eleccions generals

% Horitzontals		D'acord	En desacord	NS/NC
Total	786	56,3	38,5	5,2
SEXE				
Home	394	49,1	45,9	5,0
Dona	391	63,7	30,9	5,4
EDAT				
18 a 29 anys	131	62,5	36,4	1,1
30 a 44 anys	219	61,3	36,0	2,7
45 a 64 anys	302	55,1	38,5	6,3
65 anys o més	134	44,8	44,5	10,8
NACIONALITAT				
Andorrana	334	53,5	43,5	3,0
Espanyola	217	61,4	29,8	8,8
Francesa	39	38,9	52,8	8,3
Portuguesa	101	55,4	38,6	5,9
Altres	95	62,6	34,8	2,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	71,9	28,1	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	66,0	34,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	49,0	43,1	7,8
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	53,5	35,4	11,1
Estudis secundaris	264	61,8	35,1	3,0
Formació Professional	177	52,7	43,3	4,0
Estudis universitaris	218	53,9	40,7	5,4
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	56,1	37,9	6,0
Professionals, tècnics i similars	115	53,1	43,8	3,0
Personal administratiu i similars	103	53,8	41,5	4,7
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	63,6	30,5	5,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	56,0	43,0	1,1
Treballadors no qualificats	28	55,8	37,3	6,9
Jubilats	111	43,7	45,9	10,4
Estudiants	30	70,7	29,3	0,0
Mestressa de casa	7	64,2	35,8	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	50,1	49,9	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	54,8	37,4	7,9
Entre 10 i 19 anys	103	65,6	32,8	1,6
20 anys o més	331	51,7	41,4	6,9
Nascuts a Andorra	246	58,9	37,7	3,3

9. Creu que l'adquisició de la nacionalitat andorrana...?

% Horitzontals		Hauria de ser més fàcil que actualment	Està bé amb l'actual legislació	S'hauria de restringir o fer més difícil
Total	786	45,3	48,7	5,3
SEXE				
Home	394	46,7	47,3	5,0
Dona	391	44,0	50,0	5,6
EDAT				
18 a 29 anys	131	43,6	53,4	2,3
30 a 44 anys	219	46,7	47,0	6,0
45 a 64 anys	302	48,3	44,0	7,3
65 anys o més	134	38,0	57,6	2,6
NACIONALITAT				
Andorrana	334	37,0	53,0	9,1
Espanyola	217	50,9	46,1	2,2
Francesa	39	38,9	52,8	8,3
Portuguesa	101	46,5	50,5	3,0
Altres	95	63,2	36,1	0,0
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	75,4	24,6	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	29	78,7	21,3	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	35,3	62,7	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	44,8	49,4	3,9
Estudis secundaris	264	42,3	52,9	4,2
Formació Professional	177	44,4	51,7	3,6
Estudis universitaris	218	49,6	41,2	8,7
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	50,4	44,3	3,3
Professionals, tècnics i similars	115	48,8	49,1	2,1
Personal administratiu i similars	103	36,1	53,1	10,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	51,5	42,8	5,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	42,6	52,3	5,1
Treballadors no qualificats	28	33,9	61,0	5,1
Jubilats	111	37,2	55,8	4,9
Estudiants	30	46,3	48,9	4,9
Mestressa de casa	7	13,5	86,5	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	63,4	25,8	10,8
ANYS DE RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	48,2	47,4	2,9
Entre 10 i 19 anys	103	55,8	41,8	2,4
20 anys o més	331	49,1	47,2	3,0
Nascuts a Andorra	246	34,2	54,6	10,6

Als que diuen que hauria de ser més fàcil (N=356)
9.1. Com? (multiresposta)

Horitzontals		Reduir els anys de residència	Permetre la doble nacionalitat	No fer examen o més fàcil	Valorar més la integració i la situació de les persones, fer un estudi personalitzat	Facilitar el procés, menys requisits
Total	356	86,7	6,0	6,3	3,7	2,1
SEXE						
Home	184	85,9	7,0	5,1	3,7	2,0
Dona	172	87,6	5,0	7,6	3,6	2,2
EDAT						
18 a 29 anys	57	89,9	6,2	7,9	4,2	2,5
30 a 44 anys	102	90,9	6,5	3,3	0,0	3,4
45 a 64 anys	146	83,4	5,7	8,5	4,7	0,4
65 anys o més	51	84,3	6,1	4,3	7,5	3,7
NACIONALITAT						
Andorrana	123	89,4	3,5	4,7	4,7	3,5
Espanyola	110	81,9	5,2	7,8	5,2	1,7
Francesa	15	92,9	14,3	0,0	0,0	0,0
Portuguesa	47	85,1	10,6	10,6	2,1	0,0
Altres	60	89,8	7,1	5,1	1,0	2,0
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES						
Amèrica Llatina	26	97,7	4,7	0,0	2,3	2,3
Països d'Àfrica i Àsia	23	86,5	0,0	10,8	0,0	2,7
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	11	77,8	27,8	5,6	0,0	0,0
ESTUDIS						
Estudis primaris o sense estudis	56	85,8	3,6	9,1	1,7	3,4
Estudis secundaris	112	89,2	2,3	4,5	2,2	1,8
Formació Professional	78	79,1	8,9	13,7	5,7	1,8
Estudis universitaris	108	90,0	9,3	1,5	4,9	1,9
OCUPACIÓ						
Directius, propietaris i comandaments intermedis	37	91,3	11,3	1,7	1,7	0,0
Professionals, tècnics i similars	56	93,1	4,3	1,7	4,3	3,7
Personal administratiu i similars	37	80,7	2,6	9,0	9,0	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	124	86,0	6,0	7,9	2,3	1,7
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	25	72,1	12,2	19,8	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	10	100,0	0,0	6,4	0,0	0,0
Jubilats	41	85,8	3,8	3,8	5,8	4,6
Estudiants	14	78,9	15,0	0,0	10,6	10,6
Aturats i d'altres situacions	12	100,0	0,0	5,3	0,0	0,0
ANYS DE RESIDÈNCIA						
Menys de 10 anys	50	86,9	8,7	1,2	1,9	2,5
Entre 10 i 19 anys	58	95,0	7,0	3,4	1,7	0,0
20 anys o més	162	83,5	5,4	9,6	4,2	1,2
Nascuts a Andorra	84	86,8	5,2	5,2	5,2	5,2

10. En una escala de 0 a 10, valori segons la simpatia que sent per les persones dels següents països o regions del món, tenint en compte que 0 significa cap simpatia i 10 molta simpatia.

10.1. Simpatia per les persones d'Andorra

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	8,076	2,076
SEXE			
Home	394	8,218	1,921
Dona	391	7,932	2,213
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,763	2,043
30 a 44 anys	219	7,481	2,253
45 a 64 anys	302	8,240	1,967
65 anys o més	134	8,972	1,664
NACIONALITAT			
Andorrana	334	8,207	2,072
Espanyola	217	7,902	2,044
Francesa	39	8,522	2,061
Portuguesa	101	8,121	1,971
Altres:	95	7,774	2,251
- Amèrica Llatina	35	7,333	2,330
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,512	2,128
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,521	2,138
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	8,585	1,786
Estudis secundaris	264	7,753	2,267
Formació Professional	177	7,859	2,134
Estudis universitaris	218	8,344	1,856
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	8,292	2,082
Professionals, tècnics i similars	115	8,379	1,863
Personal administratiu i similars	103	7,944	2,121
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,570	2,215
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	8,019	1,958
Treballadors no qualificats	28	7,655	2,095
Jubilats	111	8,994	1,639
Estudiants	30	8,045	2,021
Mestressa de casa	7	7,058	2,345
Aturats i d'altres situacions	18	8,432	1,919

10.2. Simpatia per les persones de Catalunya

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	7,669	2,181
SEXE			
Home	394	7,745	2,115
Dona	391	7,591	2,244
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,371	2,055
30 a 44 anys	219	7,162	2,314
45 a 64 anys	302	7,797	2,154
65 anys o més	134	8,498	1,862
NACIONALITAT			
Andorrana	334	7,837	2,058
Espanyola	217	7,778	2,259
Francesa	39	7,681	2,325
Portuguesa	101	7,214	2,212
Altres:	95	7,277	2,267
- Amèrica Llatina	35	7,054	2,360
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,872	2,439
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,891	1,925
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	7,739	2,169
Estudis secundaris	264	7,358	2,342
Formació Professional	177	7,605	2,074
Estudis universitaris	218	8,055	2,027
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,785	2,220
Professionals, tècnics i similars	115	8,171	1,941
Personal administratiu i similars	103	7,816	2,110
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,310	2,297
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	7,022	2,322
Treballadors no qualificats	28	6,788	2,165
Jubilats	111	8,414	1,875
Estudiants	30	7,327	2,072
Mestressa de casa	7	7,359	1,629
Aturats i d'altres situacions	18	7,492	2,295

10.3. Simpatia per les persones de Galícia

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	7,843	2,077
SEXE			
Home	394	7,931	1,978
Dona	391	7,751	2,171
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,662	2,093
30 a 44 anys	219	7,632	2,096
45 a 64 anys	302	7,799	2,176
65 anys o més	134	8,472	1,656
NACIONALITAT			
Andorrana	334	7,863	2,080
Espanyola	217	7,834	2,017
Francesa	39	8,000	1,910
Portuguesa	101	8,010	2,039
Altres:	95	7,508	2,339
- Amèrica Llatina	35	7,302	2,469
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,939	2,096
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,182	2,271
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	8,126	1,679
Estudis secundaris	264	7,596	2,310
Formació Professional	177	7,750	2,084
Estudis universitaris	218	8,056	1,957
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	8,106	1,969
Professionals, tècnics i similars	115	8,329	1,830
Personal administratiu i similars	103	7,655	2,403
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,528	2,203
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	7,513	2,213
Treballadors no qualificats	28	7,567	1,725
Jubilats	111	8,372	1,607
Estudiants	30	7,962	1,966
Mestressa de casa	7	6,335	1,255
Aturats i d'altres situacions	18	7,719	2,171

10.4. Simpatia per les persones d'Andalusia

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	**786**	**8,114**	**1,894**
SEXE			
Home	394	8,039	1,904
Dona	391	8,186	1,883
EDAT			
18 a 29 anys	131	8,166	1,839
30 a 44 anys	219	7,972	1,938
45 a 64 anys	302	8,001	1,932
65 anys o més	134	8,557	1,733
NACIONALITAT			
Andorrana	334	8,123	1,895
Espanyola	217	8,179	1,914
Francesa	39	8,132	1,755
Portuguesa	101	7,927	1,926
Altres:	95	8,124	1,888
- Amèrica Llatina	35	8,302	1,760
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,594	2,145
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,295	1,838
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	8,229	1,848
Estudis secundaris	264	7,892	2,040
Formació Professional	177	8,171	1,875
Estudis universitaris	218	8,275	1,738
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	8,120	1,882
Professionals, tècnics i similars	115	8,344	1,775
Personal administratiu i similars	103	8,224	2,042
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,983	1,909
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	7,659	1,962
Treballadors no qualificats	28	8,199	1,797
Jubilats	111	8,388	1,753
Estudiants	30	8,370	1,605
Mestressa de casa	7	7,018	1,845
Aturats i d'altres situacions	18	7,571	2,438

10.5. Simpatia per les persones de la Resta d'Espanya

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	8,019	1,725
SEXE			
Home	394	7,956	1,750
Dona	391	8,078	1,699
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,817	1,788
30 a 44 anys	219	7,696	1,610
45 a 64 anys	302	8,145	1,733
65 anys o més	134	8,470	1,711
NACIONALITAT			
Andorrana	334	7,943	1,762
Espanyola	217	8,116	1,778
Francesa	39	8,014	1,735
Portuguesa	101	8,061	1,680
Altres:	95	8,021	1,508
- Amèrica Llatina	35	8,037	1,310
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,619	1,459
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,378	1,722
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	8,476	1,626
Estudis secundaris	264	7,739	1,773
Formació Professional	177	7,988	1,723
Estudis universitaris	218	8,125	1,673
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,986	1,789
Professionals, tècnics i similars	115	8,319	1,720
Personal administratiu i similars	103	7,929	1,777
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,863	1,695
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	7,799	1,629
Treballadors no qualificats	28	7,883	1,811
Jubilats	111	8,413	1,675
Estudiants	30	7,961	1,558
Mestressa de casa	7	7,636	0,765
Aturats i d'altres situacions	18	7,793	2,255

10.6. Simpatia per les persones de Portugal

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	7,446	2,258
SEXE			
Home	394	7,490	2,182
Dona	391	7,398	2,333
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,411	2,042
30 a 44 anys	219	7,116	2,432
45 a 64 anys	302	7,533	2,287
65 anys o més	134	7,815	2,047
NACIONALITAT			
Andorrana	334	7,427	2,248
Espanyola	217	7,053	2,297
Francesa	39	7,536	2,221
Portuguesa	101	8,684	1,750
Altres:	95	7,042	2,268
- Amèrica Llatina	35	6,857	2,224
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,436	2,391
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,766	2,091
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	7,666	2,254
Estudis secundaris	264	7,091	2,410
Formació Professional	177	7,472	2,308
Estudis universitaris	218	7,728	1,976
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,664	2,199
Professionals, tècnics i similars	115	8,112	1,800
Personal administratiu i similars	103	7,567	2,036
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,956	2,580
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	6,977	2,307
Treballadors no qualificats	28	8,198	1,957
Jubilats	111	7,642	2,115
Estudiants	30	7,030	1,995
Mestressa de casa	7	6,999	1,621
Aturats i d'altres situacions	18	8,321	1,855

10.7. Simpatia per les persones de França

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	7,182	2,327
SEXE			
Home	394	7,204	2,342
Dona	391	7,155	2,313
EDAT			
18 a 29 anys	131	6,997	2,360
30 a 44 anys	219	6,743	2,263
45 a 64 anys	302	7,318	2,388
65 anys o més	134	7,774	2,105
NACIONALITAT			
Andorrana	334	7,185	2,328
Espanyola	217	6,946	2,342
Francesa	39	7,843	2,046
Portuguesa	101	7,303	2,392
Altres:	95	7,319	2,296
- Amèrica Llatina	35	7,304	2,074
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,921	2,290
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,660	2,565
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	7,384	2,243
Estudis secundaris	264	6,798	2,502
Formació Professional	177	7,125	2,374
Estudis universitaris	218	7,562	2,047
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,350	2,217
Professionals, tècnics i similars	115	7,726	2,087
Personal administratiu i similars	103	6,908	2,476
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,933	2,448
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	6,640	2,412
Treballadors no qualificats	28	7,161	2,058
Jubilats	111	7,695	2,161
Estudiants	30	6,535	2,300
Mestressa de casa	7	6,651	1,668
Aturats i d'altres situacions	18	8,016	1,911

10.8. Simpatia per les persones de Països de l'Est d'Europa

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	6,472	2,516
SEXE			
Home	394	6,492	2,492
Dona	391	6,447	2,540
EDAT			
18 a 29 anys	131	6,530	2,168
30 a 44 anys	219	6,195	2,421
45 a 64 anys	302	6,539	2,657
65 anys o més	134	6,718	2,656
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,460	2,528
Espanyola	217	6,300	2,509
Francesa	39	6,636	2,705
Portuguesa	101	6,474	2,522
Altres:	95	6,892	2,395
- Amèrica Llatina	35	6,904	2,054
- Països d'Àfrica i Àsia	29	5,939	2,285
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,578	2,669
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	6,243	2,675
Estudis secundaris	264	6,155	2,720
Formació Professional	177	6,467	2,290
Estudis universitaris	218	6,980	2,270
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	6,678	2,431
Professionals, tècnics i similars	115	7,446	2,189
Personal administratiu i similars	103	6,180	2,609
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,366	2,494
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	5,383	2,874
Treballadors no qualificats	28	6,148	2,134
Jubilats	111	6,393	2,676
Estudiants	30	6,282	1,924
Mestressa de casa	7	6,280	2,229
Aturats i d'altres situacions	18	7,214	2,365

10.9. Simpatia per les persones de la Resta d'Europa

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	7,124	2,130
SEXE			
Home	394	7,130	2,169
Dona	391	7,114	2,092
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,124	1,910
30 a 44 anys	219	6,905	1,828
45 a 64 anys	302	7,156	2,350
65 anys o més	134	7,411	2,260
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,964	2,269
Espanyola	217	6,982	2,076
Francesa	39	7,571	1,873
Portuguesa	101	7,289	2,036
Altres:	95	7,688	1,813
- Amèrica Llatina	35	7,473	1,686
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,075	1,684
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,478	1,848
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	6,903	2,464
Estudis secundaris	264	6,910	2,196
Formació Professional	177	7,201	1,886
Estudis universitaris	218	7,444	2,001
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,389	1,971
Professionals, tècnics i similars	115	7,851	1,809
Personal administratiu i similars	103	6,881	2,251
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,983	2,081
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	6,435	2,555
Treballadors no qualificats	28	7,036	1,788
Jubilats	111	7,209	2,318
Estudiants	30	6,607	1,643
Mestressa de casa	7	6,454	2,195
Aturats i d'altres situacions	18	7,596	2,150

10.10. Simpatia per les persones d'Amèrica Llatina

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	6,960	2,433
SEXE			
Home	394	6,881	2,467
Dona	391	7,035	2,398
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,087	2,288
30 a 44 anys	219	6,999	2,145
45 a 64 anys	302	6,877	2,646
65 anys o més	134	6,957	2,530
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,823	2,520
Espanyola	217	6,848	2,397
Francesa	39	7,257	2,158
Portuguesa	101	6,796	2,424
Altres:	95	7,809	2,163
- Amèrica Llatina	35	8,088	2,306
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,132	1,864
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	8,022	2,160
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	6,308	2,715
Estudis secundaris	264	6,895	2,361
Formació Professional	177	7,091	2,297
Estudis universitaris	218	7,288	2,409
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,121	2,322
Professionals, tècnics i similars	115	7,717	2,140
Personal administratiu i similars	103	6,977	2,550
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,067	2,295
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	5,690	2,947
Treballadors no qualificats	28	6,761	1,869
Jubilats	111	6,677	2,579
Estudiants	30	6,510	2,168
Mestressa de casa	7	6,526	2,593
Aturats i d'altres situacions	18	7,006	2,700

10.11. Simpatia per les persones de Magreb

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	6,320	2,734
SEXE			
Home	394	6,209	2,851
Dona	391	6,425	2,610
EDAT			
18 a 29 anys	131	6,691	2,201
30 a 44 anys	219	6,343	2,294
45 a 64 anys	302	6,238	3,017
65 anys o més	134	6,084	3,178
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,147	2,833
Espanyola	217	6,100	2,743
Francesa	39	6,588	2,575
Portuguesa	101	6,588	2,524
Altres:	95	7,154	2,473
- Amèrica Llatina	35	7,075	2,196
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,706	2,203
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	6,814	2,968
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	5,749	3,214
Estudis secundaris	264	6,422	2,768
Formació Professional	177	6,137	2,438
Estudis universitaris	218	6,661	2,576
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	6,544	2,595
Professionals, tècnics i similars	115	7,205	2,252
Personal administratiu i similars	103	6,143	2,753
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,485	2,526
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	5,439	3,014
Treballadors no qualificats	28	6,687	2,285
Jubilats	111	5,673	3,257
Estudiants	30	5,977	2,390
Mestressa de casa	7	5,115	3,334
Aturats i d'altres situacions	18	5,875	3,697

10.12. Simpatia per les persones de la Resta d'Àfrica

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	6,588	2,585
SEXE			
Home	394	6,463	2,677
Dona	391	6,707	2,485
EDAT			
18 a 29 anys	131	6,930	2,150
30 a 44 anys	219	6,466	2,187
45 a 64 anys	302	6,656	2,861
65 anys o més	134	6,265	2,914
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,425	2,649
Espanyola	217	6,484	2,592
Francesa	39	6,462	2,688
Portuguesa	101	6,865	2,365
Altres:	95	7,254	2,436
- Amèrica Llatina	35	7,412	2,270
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,313	2,229
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,023	2,820
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	6,037	2,991
Estudis secundaris	264	6,687	2,498
Formació Professional	177	6,365	2,443
Estudis universitaris	218	6,942	2,506
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	6,864	2,431
Professionals, tècnics i similars	115	7,362	2,230
Personal administratiu i similars	103	6,503	2,548
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,672	2,427
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	5,848	3,106
Treballadors no qualificats	28	7,078	2,005
Jubilats	111	5,934	2,988
Estudiants	30	6,187	2,239
Mestressa de casa	7	5,653	2,476
Aturats i d'altres situacions	18	6,243	3,457

10.13. Simpatia per les persones de Filipines

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	7,107	2,346
SEXE			
Home	394	7,028	2,471
Dona	391	7,182	2,215
EDAT			
18 a 29 anys	131	7,356	2,006
30 a 44 anys	219	7,072	2,151
45 a 64 anys	302	7,217	2,465
65 anys o més	134	6,632	2,650
NACIONALITAT			
Andorrana	334	7,108	2,297
Espanyola	217	6,887	2,351
Francesa	39	7,156	2,382
Portuguesa	101	6,926	2,494
Altres:	95	7,839	2,235
- Amèrica Llatina	35	7,887	1,635
- Països d'Àfrica i Àsia	29	7,900	2,509
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,727	2,646
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	6,573	2,843
Estudis secundaris	264	7,134	2,235
Formació Professional	177	6,955	2,195
Estudis universitaris	218	7,500	2,232
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,367	2,255
Professionals, tècnics i similars	115	7,819	2,000
Personal administratiu i similars	103	7,376	1,999
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	7,101	2,339
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	5,997	2,927
Treballadors no qualificats	28	7,166	1,921
Jubilats	111	6,520	2,667
Estudiants	30	7,032	2,060
Mestressa de casa	7	6,312	1,983
Aturats i d'altres situacions	18	7,188	2,478

10.14. Simpatia per les persones de l'Índia

Freqüències		Mitjana	Desviació
Total	786	6,743	2,494
SEXE			
Home	394	6,623	2,550
Dona	391	6,858	2,432
EDAT			
18 a 29 anys	131	6,803	2,167
30 a 44 anys	219	6,635	2,183
45 a 64 anys	302	6,849	2,707
65 anys o més	134	6,607	2,777
NACIONALITAT			
Andorrana	334	6,861	2,398
Espanyola	217	6,493	2,571
Francesa	39	6,492	2,623
Portuguesa	101	6,745	2,518
Altres:	95	7,031	2,579
- Amèrica Llatina	35	7,216	2,085
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,697	2,454
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,070	3,204
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	6,207	3,020
Estudis secundaris	264	6,684	2,401
Formació Professional	177	6,667	2,280
Estudis universitaris	218	7,184	2,382
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	7,029	2,109
Professionals, tècnics i similars	115	7,488	2,184
Personal administratiu i similars	103	6,976	2,554
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,589	2,495
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	5,630	3,099
Treballadors no qualificats	28	6,894	1,870
Jubilats	111	6,383	2,798
Estudiants	30	6,488	1,825
Mestressa de casa	7	6,834	1,324
Aturats i d'altres situacions	18	7,186	2,399

12. I dels grups esmentats, em podria anomenar quins preferiria (o prefereix) NO tenir com a veïns? (multiresposta)

% Horitzontals		No, amb cap	Magrebins	Llatinoamericans	Portuguesos	Resta d'Àfrica	Europa de l'Est	Indis
Total	786	74,9	15,1	6,1	3,6	2,6	2,1	2,1
SEXE								
Home	394	75,7	14,7	6,3	2,5	2,4	1,6	1,5
Dona	391	74,1	15,6	6,0	4,6	2,7	2,6	2,7
EDAT								
18 a 29 anys	131	72,4	16,1	8,5	2,5	4,0	0,0	3,4
30 a 44 anys	219	76,1	12,0	5,3	4,5	2,7	1,8	3,1
45 a 64 anys	302	72,6	17,0	7,3	4,5	1,2	2,4	1,7
65 anys o més	134	80,7	14,9	2,6	1,1	4,1	3,9	0,0
NACIONALITAT								
Andorrana	334	72,2	19,1	9,6	3,9	3,0	1,3	1,3
Espanyola	217	72,8	14,9	5,7	3,5	2,6	3,9	2,2
Francesa	39	80,6	13,9	4,2	1,4	1,4	1,4	2,8
Portuguesa	101	80,2	10,9	1,0	2,0	2,0	3,0	3,0
Altres	95	81,3	6,5	1,3	5,2	1,9	0,0	3,2
-Amèrica Llatina	35	71,9	12,3	1,8	7,0	1,8	0,0	5,3
-Països d'Àfrica i Àsia	29	89,4	0,0	2,1	6,4	2,1	0,0	0,0
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	84,3	5,9	0,0	2,0	2,0	0,0	3,9
ESTUDIS								
Estudis primaris o sense estudis	126	74,5	17,8	2,7	3,5	2,0	2,3	0,8
Estudis secundaris	264	73,8	14,3	5,7	4,6	3,3	4,4	1,5
Formació Professional	177	73,8	16,5	5,5	3,4	1,5	0,5	2,9
Estudis universitaris	218	77,2	13,4	9,1	2,5	3,0	0,4	2,9
OCUPACIÓ								
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	78,4	13,7	4,8	4,3	0,8	0,0	1,3
Professionals, tècnics	115	78,5	12,3	6,3	3,3	2,1	0,8	4,7
Personal administratiu	103	76,0	15,9	8,9	4,2	2,3	2,8	2,5
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	70,0	15,0	6,9	5,4	1,7	2,2	1,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	75,3	12,8	7,5	2,1	0,0	3,4	1,7
Treballadors no qualificats	28	74,4	18,7	0,0	3,5	0,0	3,4	0,0
Jubilats	111	79,0	17,2	3,1	1,3	4,4	3,9	0,0
Estudiants	30	72,4	22,8	9,8	0,0	14,7	0,0	0,0
Mestressa de casa	7	79,4	20,6	0,0	0,0	0,0	0,0	20,6
Aturats i d'altres situacions	18	72,4	11,2	5,2	0,0	7,9	0,0	3,3

(continuació) 12. I dels grups esmentats, em podria anomenar quins preferiria (o prefereix) NO tenir com a veïns?

% Horitzontals		Resta d'Europa	Filipins	Francesos	Andorrans	Andalusos	Catalans	Gallecs	Resta d'espanyols
Total	786	0,8	0,6	0,7	0,6	0,5	0,5	0,3	0,1
SEXE									
Home	394	0,9	1,0	0,7	0,2	0,6	0,4	0,2	0,2
Dona	391	0,7	0,2	0,7	0,9	0,4	0,6	0,4	0,0
EDAT									
18 a 29 anys	131	1,1	2,2	1,5	2,3	1,1	1,1	0,0	0,0
30 a 44 anys	219	1,1	0,7	0,9	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0
45 a 64 anys	302	0,4	0,0	0,4	0,3	0,8	0,7	0,8	0,3
65 anys o més	134	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
NACIONALITAT									
Andorrana	334	1,3	0,9	0,4	0,4	0,9	0,4	0,4	0,0
Espanyola	217	0,4	0,0	0,4	0,9	0,4	0,4	0,4	0,4
Francesa	39	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	0,0	0,0
Portuguesa	101	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Altres	95	1,3	0,6	1,9	1,3	0,0	0,6	0,0	0,0
-Amèrica Llatina	35	0,0	0,0	1,8	3,5	0,0	1,8	0,0	0,0
-Països d'Àfrica i Àsia	29	2,1	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	2,0	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ESTUDIS									
Estudis primaris o sense estudis	126	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estudis secundaris	264	1,1	0,9	1,1	0,4	0,5	0,8	0,0	0,0
Formació Professional	177	0,3	0,0	0,6	1,5	0,0	0,3	0,0	0,0
Estudis universitaris	218	1,3	0,9	0,3	0,4	1,1	0,7	1,1	0,4
OCUPACIÓ									
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Professionals, tècnics	115	1,3	2,1	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Personal administratiu	103	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	1,4	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	1,3	0,3	1,8	0,9	0,0	1,1	0,0	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	28	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jubilats	111	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Estudiants	30	0,0	4,9	0,0	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Mestressa de casa	7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	0,0	0,0	0,0	0,0	7,9	0,0	0,0	0,0

13. Com creu que la societat andorrana valora a les persones dels següents orígens?

13.1. Com creu que la societat andorrana valora a les persones d'Andorra

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	70,4	11,9	13,5	4,1
SEXE					
Home	394	69,3	12,6	13,7	4,4
Dona	391	71,7	11,2	13,4	3,8
EDAT					
18 a 29 anys	131	72,5	7,7	13,7	6,1
30 a 44 anys	219	65,9	13,1	15,8	5,1
45 a 64 anys	302	69,7	13,3	15,3	1,7
65 anys o més	134	77,3	11,2	5,6	5,9
NACIONALITAT					
Andorrana	334	75,2	9,1	11,3	4,3
Espanyola	217	65,8	14,5	15,8	3,9
Francesa	39	66,7	16,7	11,1	5,6
Portuguesa	101	64,4	14,9	18,8	2,0
Altres:	95	72,3	11,0	11,6	5,2
- Amèrica Llatina	35	66,7	14,0	17,5	1,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	87,2	6,4	4,3	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	64,7	11,8	11,8	11,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	70,9	14,4	12,1	2,7
Estudis secundaris	264	66,1	14,7	14,3	4,9
Formació Professional	177	67,0	12,2	17,1	3,7
Estudis universitaris	218	78,5	7,0	10,2	4,3
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	58,6	11,9	20,9	8,7
Professionals, tècnics i similars	115	84,3	4,9	6,9	3,9
Personal administratiu i similars	103	68,6	13,6	14,6	3,3
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	61,4	15,6	18,5	4,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	71,0	13,7	13,7	1,6
Treballadors no qualificats	28	70,2	17,3	12,4	0,0
Jubilats	111	80,5	8,7	5,9	5,0
Estudiants	30	88,2	4,9	7,0	0,0
Mestressa de casa	7	65,1	20,6	14,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	74,8	8,8	13,1	3,3

13.2. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de Catalunya

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	68,9	15,7	12,3	3,1
SEXE					
Home	394	67,7	14,8	14,0	3,5
Dona	391	70,2	16,5	10,6	2,7
EDAT					
18 a 29 anys	131	72,9	10,8	13,2	3,1
30 a 44 anys	219	64,5	18,8	13,6	3,1
45 a 64 anys	302	69,0	17,1	12,1	1,9
65 anys o més	134	71,8	12,4	9,8	6,0
NACIONALITAT					
Andorrana	334	72,6	13,9	10,9	2,6
Espanyola	217	68,0	14,5	14,5	3,1
Francesa	39	68,1	18,1	9,7	4,2
Portuguesa	101	60,4	21,8	15,8	2,0
Altres:	95	67,1	17,4	9,7	5,8
- Amèrica Llatina	35	66,7	15,8	15,8	1,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	80,9	10,6	4,3	4,3
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	54,9	25,5	7,8	11,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	69,4	13,9	14,0	2,7
Estudis secundaris	264	65,8	17,9	12,4	3,9
Formació Professional	177	65,7	16,9	14,9	2,5
Estudis universitaris	218	75,0	13,2	8,8	3,0
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	62,9	14,6	13,9	8,7
Professionals, tècnics i similars	115	77,8	14,3	5,3	2,6
Personal administratiu i similars	103	71,8	20,3	7,0	0,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	60,2	19,3	17,6	2,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	61,5	19,8	17,1	1,6
Treballadors no qualificats	28	70,2	17,3	12,4	0,0
Jubilats	111	76,6	8,6	9,6	5,1
Estudiants	30	85,3	0,0	14,7	0,0
Mestressa de casa	7	79,4	20,6	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	80,3	3,3	13,1	3,3

13.3. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de Galícia

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	60,4	23,6	8,9	7,1
SEXE					
Home	394	65,7	21,0	6,0	7,2
Dona	391	55,2	26,1	11,8	7,0
EDAT					
18 a 29 anys	131	61,3	18,8	12,5	7,4
30 a 44 anys	219	55,0	27,8	10,2	6,9
45 a 64 anys	302	62,0	23,6	8,7	5,7
65 anys o més	134	64,9	21,3	3,6	10,2
NACIONALITAT					
Andorrana	334	60,4	22,2	11,7	5,7
Espanyola	217	59,2	26,3	8,8	5,7
Francesa	39	52,8	27,8	5,6	13,9
Portuguesa	101	60,4	27,7	6,9	5,0
Altres:	95	66,5	16,1	2,6	14,8
- Amèrica Llatina	35	73,7	12,3	5,3	8,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	68,1	10,6	0,0	21,3
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	56,9	25,5	2,0	15,7
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	68,1	23,4	3,8	4,8
Estudis secundaris	264	57,3	27,6	8,9	6,1
Formació Professional	177	61,4	24,4	6,5	7,6
Estudis universitaris	218	59,2	17,8	13,8	9,2
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	56,4	24,8	8,2	10,7
Professionals, tècnics i similars	115	60,4	16,0	13,0	10,5
Personal administratiu i similars	103	44,3	35,3	15,2	5,3
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	60,3	24,6	8,6	6,6
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	72,0	22,1	4,2	1,6
Treballadors no qualificats	28	67,9	23,0	6,9	2,2
Jubilats	111	63,9	22,5	3,5	10,2
Estudiants	30	73,7	13,2	9,8	3,4
Mestressa de casa	7	65,1	34,9	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	80,3	8,5	7,9	3,3

13.4. Com creu que la societat andorrana valora a les persones d'Andalusia

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	59,4	21,5	12,5	6,7
SEXE					
Home	394	63,0	18,3	10,4	8,3
Dona	391	55,8	24,6	14,6	5,1
EDAT					
18 a 29 anys	131	60,6	15,9	16,7	6,8
30 a 44 anys	219	54,7	24,5	13,3	7,6
45 a 64 anys	302	60,1	22,9	13,0	4,0
65 anys o més	134	64,3	18,8	6,0	10,9
NACIONALITAT					
Andorrana	334	60,9	18,3	15,2	5,7
Espanyola	217	55,3	24,6	14,5	5,7
Francesa	39	52,8	26,4	9,7	11,1
Portuguesa	101	63,4	26,7	5,9	4,0
Altres:	95	61,9	18,1	6,5	13,5
- Amèrica Llatina	35	70,2	15,8	8,8	5,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	66,0	8,5	4,3	21,3
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	49,0	29,4	5,9	15,7
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	68,0	17,8	9,0	5,2
Estudis secundaris	264	55,8	24,7	12,5	7,0
Formació Professional	177	64,4	23,0	7,7	5,0
Estudis universitaris	218	54,8	18,6	18,1	8,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	53,6	20,4	14,4	11,6
Professionals, tècnics i similars	115	57,8	19,4	15,9	6,9
Personal administratiu i similars	103	47,7	33,5	14,0	4,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	58,3	21,3	13,5	6,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	74,1	19,1	5,1	1,6
Treballadors no qualificats	28	59,6	22,9	15,4	2,2
Jubilats	111	62,3	18,5	8,1	11,0
Estudiants	30	73,9	13,0	13,2	0,0
Mestressa de casa	7	77,0	14,3	8,7	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	80,3	8,5	7,9	3,3

13.5. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de la Resta d'Espanya

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	67,6	21,1	5,6	5,6
SEXE					
Home	394	69,9	18,8	4,7	6,7
Dona	391	65,5	23,4	6,5	4,6
EDAT					
18 a 29 anys	131	70,9	15,8	8,4	4,9
30 a 44 anys	219	66,8	22,9	4,7	5,6
45 a 64 anys	302	66,7	23,1	6,0	4,2
65 anys o més	134	67,8	19,1	3,4	9,8
NACIONALITAT					
Andorrana	334	69,6	21,3	4,3	4,8
Espanyola	217	60,5	23,2	10,1	6,1
Francesa	39	62,5	25,0	4,2	8,3
Portuguesa	101	72,3	19,8	3,0	5,0
Altres:	95	74,2	15,5	3,2	7,1
- Amèrica Llatina	35	73,7	14,0	7,0	5,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	87,2	10,6	0,0	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	62,7	21,6	2,0	13,7
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	75,6	17,1	3,1	4,3
Estudis secundaris	264	61,3	25,8	7,8	5,1
Formació Professional	177	69,1	19,6	5,1	6,2
Estudis universitaris	218	69,7	19,2	4,4	6,7
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	55,3	19,3	12,6	12,8
Professionals, tècnics i similars	115	71,3	17,9	4,7	6,0
Personal administratiu i similars	103	57,3	30,5	7,5	4,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	68,0	23,0	4,9	4,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	78,6	14,5	2,7	4,1
Treballadors no qualificats	28	72,0	24,6	3,4	0,0
Jubilats	111	67,8	20,7	2,3	9,1
Estudiants	30	82,0	9,8	8,3	0,0
Mestressa de casa	7	77,0	8,7	14,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	80,3	8,5	7,9	3,3

13.6. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de Portugal

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	40,2	22,1	33,6	4,1
SEXE					
Home	394	45,8	18,1	31,4	4,8
Dona	391	34,6	26,1	35,8	3,5
EDAT					
18 a 29 anys	131	32,4	20,8	44,1	2,7
30 a 44 anys	219	28,4	22,4	43,8	5,5
45 a 64 anys	302	44,3	25,0	29,1	1,7
65 anys o més	134	57,6	16,6	16,8	8,9
NACIONALITAT					
Andorrana	334	36,5	22,6	37,8	3,0
Espanyola	217	38,2	20,2	36,8	4,8
Francesa	39	45,8	20,8	26,4	6,9
Portuguesa	101	54,5	24,8	17,8	3,0
Altres:	95	40,0	22,6	31,0	6,5
- Amèrica Llatina	35	40,4	17,5	36,8	5,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	44,7	21,3	31,9	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	35,3	29,4	23,5	11,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	54,9	22,3	18,6	4,3
Estudis secundaris	264	34,9	22,7	38,2	4,2
Formació Professional	177	44,0	24,2	28,4	3,4
Estudis universitaris	218	34,9	19,8	40,7	4,6
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	33,0	18,8	39,4	8,8
Professionals, tècnics i similars	115	33,6	17,7	44,2	4,4
Personal administratiu i similars	103	27,7	23,0	46,9	2,4
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	38,6	25,5	33,0	2,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	52,0	25,0	19,6	3,4
Treballadors no qualificats	28	58,9	28,2	12,9	0,0
Jubilats	111	59,0	13,7	18,6	8,6
Estudiants	30	18,0	27,6	54,3	0,0
Mestressa de casa	7	43,6	42,9	13,5	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	55,1	25,2	19,7	0,0

13.7. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de França

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	60,5	21,0	14,4	4,1
SEXE					
Home	394	63,8	16,4	14,5	5,3
Dona	391	57,3	25,6	14,3	2,8
EDAT					
18 a 29 anys	131	50,1	21,5	25,7	2,7
30 a 44 anys	219	57,7	19,4	17,7	5,2
45 a 64 anys	302	64,0	23,3	11,0	1,7
65 anys o més	134	67,4	17,9	5,9	8,9
NACIONALITAT					
Andorrana	334	57,8	20,4	19,1	2,6
Espanyola	217	65,8	19,7	9,6	4,8
Francesa	39	56,9	22,2	15,3	5,6
Portuguesa	101	62,4	23,8	8,9	5,0
Altres:	95	57,4	22,6	14,2	5,8
- Amèrica Llatina	35	63,2	21,1	12,3	3,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	59,6	17,0	17,0	6,4
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	49,0	29,4	13,7	7,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	63,4	22,4	8,7	5,5
Estudis secundaris	264	60,7	20,3	14,2	4,8
Formació Professional	177	59,5	20,7	15,9	4,0
Estudis universitaris	218	59,2	21,6	16,8	2,4
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	51,6	23,0	18,6	6,8
Professionals, tècnics i similars	115	62,0	18,8	14,5	4,7
Personal administratiu i similars	103	54,1	27,7	15,8	2,4
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	60,0	20,6	15,8	3,6
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	66,7	21,6	10,0	1,6
Treballadors no qualificats	28	61,5	30,8	7,7	0,0
Jubilats	111	69,1	14,8	7,6	8,5
Estudiants	30	46,3	19,5	34,2	0,0
Mestressa de casa	7	85,7	0,0	14,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	73,0	21,8	5,2	0,0

13.8. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de l'Est d'Europa

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	25,2	27,0	32,9	14,9
SEXE					
Home	394	29,8	26,3	30,1	13,9
Dona	391	20,7	27,5	35,8	16,1
EDAT					
18 a 29 anys	131	35,9	23,3	27,1	13,7
30 a 44 anys	219	24,7	24,5	40,9	10,0
45 a 64 anys	302	21,7	30,5	34,9	13,0
65 anys o més	134	23,6	26,7	20,9	28,8
NACIONALITAT					
Andorrana	334	25,2	22,6	38,7	13,5
Espanyola	217	20,6	29,8	31,1	18,4
Francesa	39	27,8	36,1	25,0	11,1
Portuguesa	101	25,7	32,7	27,7	13,9
Altres:	95	34,2	25,8	25,2	14,8
- Amèrica Llatina	35	43,9	21,1	22,8	12,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	27,7	34,0	23,4	14,9
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	29,4	23,5	29,4	17,6
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	31,1	28,1	21,1	19,7
Estudis secundaris	264	22,9	28,2	34,4	14,5
Formació Professional	177	26,4	24,7	27,7	21,2
Estudis universitaris	218	23,6	26,8	41,8	7,8
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	19,6	24,9	40,1	15,4
Professionals, tècnics i similars	115	25,9	18,2	44,5	11,5
Personal administratiu i similars	103	17,3	30,5	39,4	12,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	27,5	28,5	31,2	12,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	29,9	38,1	17,7	14,3
Treballadors no qualificats	28	26,6	36,4	24,4	12,6
Jubilats	111	23,0	23,3	23,8	29,9
Estudiants	30	21,6	34,2	44,2	0,0
Mestressa de casa	7	35,8	0,0	23,0	41,2
Aturats i d'altres situacions	18	57,5	17,3	20,0	5,2

13.9. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de la Resta d'Europa

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	51,0	25,6	10,9	12,4
SEXE					
Home	394	55,4	24,1	9,6	11,0
Dona	391	46,6	27,1	12,3	13,9
EDAT					
18 a 29 anys	131	60,7	15,0	13,0	11,3
30 a 44 anys	219	54,1	26,5	10,1	9,2
45 a 64 anys	302	47,6	30,3	12,4	9,6
65 anys o més	134	44,0	24,0	7,0	25,1
NACIONALITAT					
Andorrana	334	51,3	24,8	11,7	12,2
Espanyola	217	45,2	25,9	13,2	15,8
Francesa	39	47,2	36,1	8,3	8,3
Portuguesa	101	47,5	31,7	9,9	10,9
Altres:	95	68,4	17,4	5,2	9,0
- Amèrica Llatina	35	70,2	14,0	8,8	7,0
- Països d'Àfrica i Àsia	29	78,7	10,6	2,1	8,5
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	56,9	27,5	3,9	11,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	47,7	26,7	8,2	17,4
Estudis secundaris	264	49,6	26,6	12,0	11,8
Formació Professional	177	51,3	23,5	8,3	16,9
Estudis universitaris	218	54,0	25,7	13,4	6,8
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	44,8	31,4	9,7	14,1
Professionals, tècnics i similars	115	56,0	19,9	13,0	11,1
Personal administratiu i similars	103	42,4	32,1	15,5	10,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	54,0	24,0	11,9	10,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	57,7	29,5	2,7	10,1
Treballadors no qualificats	28	52,8	33,4	6,9	6,9
Jubilats	111	43,5	22,7	8,3	25,5
Estudiants	30	56,0	29,3	14,7	0,0
Mestressa de casa	7	44,5	0,0	14,3	41,2
Aturats i d'altres situacions	18	72,1	17,3	5,2	5,5

13.10. Com creu que la societat andorrana valora a les persones d'Amèrica Llatina

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	25,5	21,5	45,3	7,7
SEXE					
Home	394	27,7	19,8	43,8	8,7
Dona	391	23,4	23,2	46,7	6,7
EDAT					
18 a 29 anys	131	26,5	13,9	54,0	5,6
30 a 44 anys	219	18,6	22,5	54,0	5,0
45 a 64 anys	302	27,1	22,6	44,1	6,1
65 anys o més	134	32,3	24,7	25,1	17,9
NACIONALITAT					
Andorrana	334	20,4	22,6	51,3	5,7
Espanyola	217	26,3	17,1	44,7	11,8
Francesa	39	33,3	30,6	31,9	4,2
Portuguesa	101	27,7	23,8	42,6	5,9
Altres:	95	36,1	21,3	33,5	9,0
- Amèrica Llatina	35	31,6	22,8	42,1	3,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	51,1	17,0	25,5	6,4
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	27,5	23,5	31,4	17,6
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	34,7	21,6	33,0	10,7
Estudis secundaris	264	26,7	22,2	42,8	8,3
Formació Professional	177	24,5	21,2	47,5	6,8
Estudis universitaris	218	19,9	20,6	53,4	6,2
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	16,4	18,9	52,5	12,1
Professionals, tècnics i similars	115	25,9	14,8	51,9	7,4
Personal administratiu i similars	103	11,9	25,7	59,6	2,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	29,0	21,8	44,1	5,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	28,8	17,8	49,3	4,1
Treballadors no qualificats	28	30,3	34,0	28,4	7,3
Jubilats	111	31,2	23,3	25,9	19,5
Estudiants	30	31,0	19,5	49,4	0,0
Mestressa de casa	7	27,1	0,0	52,3	20,6
Aturats i d'altres situacions	18	30,5	33,1	33,1	3,3

13.11. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de Magreb

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	16,4	16,5	55,5	11,6
SEXE					
Home	394	19,6	14,4	53,8	12,2
Dona	391	13,1	18,7	57,2	11,0
EDAT					
18 a 29 anys	131	14,3	12,0	62,3	11,4
30 a 44 anys	219	11,5	18,1	62,9	7,5
45 a 64 anys	302	18,4	16,9	56,1	8,6
65 anys o més	134	21,8	17,6	35,5	25,1
NACIONALITAT					
Andorrana	334	10,4	16,1	63,9	9,6
Espanyola	217	16,7	14,9	53,9	14,5
Francesa	39	25,0	26,4	38,9	9,7
Portuguesa	101	26,7	16,8	48,5	7,9
Altres:	95	21,9	17,4	43,9	16,8
- Amèrica Llatina	35	15,8	17,5	56,1	10,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	36,2	14,9	36,2	12,8
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	15,7	19,6	37,3	27,5
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	25,7	15,3	42,6	16,4
Estudis secundaris	264	16,5	18,5	55,4	9,6
Formació Professional	177	14,6	17,4	52,6	15,3
Estudis universitaris	218	12,3	13,9	65,4	8,3
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	11,3	16,7	55,7	16,3
Professionals, tècnics i similars	115	10,0	11,6	63,9	14,5
Personal administratiu i similars	103	2,0	20,8	71,5	5,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	20,8	16,8	54,0	8,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	28,1	15,6	52,1	4,1
Treballadors no qualificats	28	33,9	18,0	45,9	2,2
Jubilats	111	21,5	17,9	34,6	26,0
Estudiants	30	4,9	19,5	70,7	4,9
Mestressa de casa	7	8,7	0,0	57,1	34,1
Aturats i d'altres situacions	18	26,0	8,5	62,2	3,3

13.12. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de la Resta d'Àfrica

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	17,2	21,2	46,9	14,7
SEXE					
Home	394	20,9	17,9	47,3	13,9
Dona	391	13,4	24,5	46,6	15,5
EDAT					
18 a 29 anys	131	13,4	15,0	58,6	13,0
30 a 44 anys	219	13,9	21,3	55,0	9,8
45 a 64 anys	302	20,4	22,4	43,9	13,4
65 anys o més	134	19,0	24,6	29,0	27,4
NACIONALITAT					
Andorrana	334	13,5	19,1	55,2	12,2
Espanyola	217	17,1	19,7	44,3	18,9
Francesa	39	20,8	29,2	36,1	13,9
Portuguesa	101	24,8	24,8	38,6	11,9
Altres:	95	20,6	25,2	36,8	17,4
- Amèrica Llatina	35	19,3	21,1	47,4	12,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	21,3	34,0	29,8	14,9
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	21,6	21,6	31,4	25,5
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	24,2	23,0	35,1	17,7
Estudis secundaris	264	14,9	22,1	50,5	12,5
Formació Professional	177	18,6	20,6	39,3	21,4
Estudis universitaris	218	14,8	19,5	55,4	10,3
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	18,7	18,7	44,2	18,5
Professionals, tècnics i similars	115	13,4	18,2	53,3	15,1
Personal administratiu i similars	103	9,0	22,8	60,1	8,1
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	19,8	20,9	46,5	12,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	27,7	17,8	42,7	11,8
Treballadors no qualificats	28	24,8	32,8	36,9	5,5
Jubilats	111	18,2	26,5	27,5	27,8
Estudiants	30	4,9	14,7	70,7	9,8
Mestressa de casa	7	8,7	0,0	57,1	34,1
Aturats i d'altres situacions	18	19,3	23,1	54,3	3,3

13.13. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de Filipines

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	43,4	22,6	22,8	11,2
SEXE					
Home	394	47,6	20,7	20,7	11,0
Dona	391	39,2	24,4	25,0	11,4
EDAT					
18 a 29 anys	131	43,4	17,6	28,5	10,6
30 a 44 anys	219	37,4	24,0	29,9	8,8
45 a 64 anys	302	47,9	25,6	18,2	8,3
65 anys o més	134	42,9	18,7	16,1	22,3
NACIONALITAT					
Andorrana	334	44,8	22,2	24,8	8,3
Espanyola	217	38,6	19,3	25,9	16,2
Francesa	39	33,3	43,1	9,7	13,9
Portuguesa	101	47,5	27,7	17,8	6,9
Altres:	95	49,0	18,1	19,4	13,5
- Amèrica Llatina	35	43,9	14,0	29,8	12,3
- Països d'Àfrica i Àsia	29	66,0	19,1	8,5	6,4
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	39,2	21,6	17,6	21,6
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	51,3	18,3	16,6	13,8
Estudis secundaris	264	45,3	23,1	21,7	9,8
Formació Professional	177	38,1	24,5	21,8	15,6
Estudis universitaris	218	41,1	22,9	28,1	7,9
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	42,1	18,8	24,2	14,9
Professionals, tècnics i similars	115	42,9	21,6	24,8	10,8
Personal administratiu i similars	103	29,4	30,6	31,4	8,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	45,8	24,2	20,6	9,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	60,1	12,9	19,4	7,6
Treballadors no qualificats	28	48,6	32,2	15,8	3,4
Jubilats	111	42,3	17,1	17,2	23,4
Estudiants	30	38,0	19,5	37,6	4,9
Mestressa de casa	7	63,5	8,7	27,8	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	46,3	34,0	16,4	3,3

13.14. Com creu que la societat andorrana valora a les persones de l'Índia

% Horitzontals		De manera positiva	Ni positiva ni negativament	De manera negativa	NS/NC
Total	786	33,9	25,6	26,2	14,3
SEXE					
Home	394	37,8	22,7	25,7	13,8
Dona	391	29,9	28,4	26,9	14,8
EDAT					
18 a 29 anys	131	25,5	18,3	39,2	17,0
30 a 44 anys	219	25,8	29,7	32,9	11,6
45 a 64 anys	302	40,0	27,5	21,1	11,5
65 anys o més	134	41,4	21,7	14,5	22,4
NACIONALITAT					
Andorrana	334	37,0	23,0	29,1	10,9
Espanyola	217	31,1	24,1	26,8	18,0
Francesa	39	29,2	44,4	12,5	13,9
Portuguesa	101	31,7	29,7	23,8	14,9
Altres:	95	33,5	25,8	23,2	17,4
- Amèrica Llatina	35	29,8	24,6	31,6	14,0
- Països d'Àfrica i Àsia	29	44,7	29,8	14,9	10,6
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	27,5	23,5	21,6	27,5
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	45,2	21,9	17,6	15,4
Estudis secundaris	264	33,7	28,0	24,9	13,4
Formació Professional	177	28,8	25,8	25,8	19,6
Estudis universitaris	218	31,9	24,6	33,0	10,6
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	28,3	20,9	29,7	21,1
Professionals, tècnics i similars	115	39,8	22,5	26,2	11,5
Personal administratiu i similars	103	22,6	25,5	41,1	10,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	31,5	28,6	25,6	14,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	46,3	27,4	16,1	10,2
Treballadors no qualificats	28	35,1	41,5	14,4	9,1
Jubilats	111	38,8	21,1	16,6	23,5
Estudiants	30	21,6	22,9	45,7	9,8
Mestressa de casa	7	77,0	8,7	14,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	46,3	28,5	21,8	3,3

14. Amb quina de les següents afirmacions està més d'acord?

% Horitzontals		Enriquiment cultural	Pèrdua d'identitat	Ns
Total	786	74,2	24,1	1,7
SEXE				
Home	394	76,0	21,8	2,2
Dona	391	72,5	26,4	1,1
EDAT				
18 a 29 anys	131	73,3	25,6	1,1
30 a 44 anys	219	80,3	17,7	2,0
45 a 64 anys	302	69,9	28,0	2,1
65 anys o més	134	75,0	24,3	0,7
NACIONALITAT				
Andorrana	334	67,4	30,0	2,6
Espanyola	217	75,4	23,2	1,3
Francesa	39	79,2	18,1	2,8
Portuguesa	101	77,2	22,8	0,0
Altres:	95	90,3	9,0	0,6
- Amèrica Llatina	35	93,0	7,0	0,0
- Països d'Àfrica i Àsia	29	91,5	6,4	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	86,3	13,7	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	64,8	34,5	0,8
Estudis secundaris	264	75,4	23,1	1,5
Formació Professional	177	76,1	22,0	1,9
Estudis universitaris	218	76,7	21,1	2,2
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	69,5	29,8	0,7
Professionals, tècnics i similars	115	77,7	19,0	3,3
Personal administratiu i similars	103	71,9	25,8	2,3
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	79,2	18,6	2,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	79,5	20,5	0,0
Treballadors no qualificats	28	64,1	35,9	0,0
Jubilats	111	70,6	28,5	0,9
Estudiants	30	57,7	42,3	0,0
Mestressa de casa	7	86,5	13,5	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	61,8	38,2	0,0

15. Valori la importància que creu que tenen les següents qüestions per a la integració dels immigrants que viuen a Andorra.

15.1. Comunicar-se habitualment en català

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens
Total	786	83,3	16,7
SEXE			
Home	394	80,3	19,7
Dona	391	86,2	13,8
EDAT			
18 a 29 anys	131	82,3	17,7
30 a 44 anys	219	78,4	21,6
45 a 64 anys	302	87,8	12,2
65 anys o més	134	82,0	18,0
NACIONALITAT			
Andorrana	334	86,5	13,5
Espanyola	217	83,8	16,2
Francesa	39	79,2	20,8
Portuguesa	101	79,2	20,8
Altres	95	76,8	23,2
-Amèrica Llatina	35	84,2	15,8
-Països d'Àfrica i Àsia	29	66,0	34,0
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	78,4	21,6
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	78,9	21,1
Estudis secundaris	264	81,5	18,5
Formació Professional	177	87,1	12,9
Estudis universitaris	218	84,8	15,2
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	81,0	19,0
Professionals, tècnics i similars	115	89,3	10,7
Personal administratiu i similars	103	84,4	15,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	81,7	18,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	82,5	17,5
Treballadors no qualificats	28	73,1	26,9
Jubilats	111	80,9	19,1
Estudiants	30	93,0	7,0
Mestressa de casa	7	100,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	77,6	22,4

15.2. Conèixer la història, geografia, institucions d'Andorra

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens
Total	786	79,9	20,1
SEXE			
Home	394	80,9	19,1
Dona	391	78,9	21,1
EDAT			
18 a 29 anys	131	71,8	28,2
30 a 44 anys	219	74,9	25,1
45 a 64 anys	302	83,9	16,1
65 anys o més	134	87,0	13,0
NACIONALITAT			
Andorrana	334	79,6	20,4
Espanyola	217	84,2	15,8
Francesa	39	77,8	22,2
Portuguesa	101	76,2	23,8
Altres	95	76,1	23,9
-Amèrica Llatina	35	70,2	29,8
-Països d'Àfrica i Àsia	29	68,1	31,9
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	90,2	9,8
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	80,4	19,6
Estudis secundaris	264	74,1	25,9
Formació Professional	177	83,4	16,6
Estudis universitaris	218	83,9	16,1
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	85,4	14,6
Professionals, tècnics i similars	115	75,8	24,2
Personal administratiu i similars	103	82,9	17,1
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	77,9	22,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	77,4	22,6
Treballadors no qualificats	28	71,6	28,4
Jubilats	111	88,3	11,7
Estudiants	30	68,6	31,4
Mestressa de casa	7	70,7	29,3
Aturats i d'altres situacions	18	85,4	14,6

15.3. Adaptar-se a l'estil de vida d'Andorra

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens
Total	786	90,1	9,9
SEXE			
Home	394	91,0	9,0
Dona	391	89,1	10,9
EDAT			
18 a 29 anys	131	83,2	16,8
30 a 44 anys	219	87,5	12,5
45 a 64 anys	302	92,2	7,8
65 anys o més	134	96,3	3,7
NACIONALITAT			
Andorrana	334	92,2	7,8
Espanyola	217	90,4	9,6
Francesa	39	91,7	8,3
Portuguesa	101	84,2	15,8
Altres	95	87,7	12,3
-Amèrica Llatina	35	78,9	21,1
-Països d'Àfrica i Àsia	29	91,5	8,5
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	94,1	5,9
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	95,7	4,3
Estudis secundaris	264	90,5	9,5
Formació Professional	177	87,5	12,5
Estudis universitaris	218	88,2	11,8
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	89,6	10,4
Professionals, tècnics i similars	115	85,4	14,6
Personal administratiu i similars	103	87,9	12,1
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	89,1	10,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	92,7	7,3
Treballadors no qualificats	28	88,8	11,2
Jubilats	111	96,4	3,6
Estudiants	30	88,2	11,8
Mestressa de casa	7	100,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	100,0	0,0

15.4. Participar en la vida social d'Andorra

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens
Total	786	84,2	15,8
SEXE			
Home	394	83,0	17,0
Dona	391	85,4	14,6
EDAT			
18 a 29 anys	131	77,8	22,2
30 a 44 anys	219	80,9	19,1
45 a 64 anys	302	87,5	12,5
65 anys o més	134	88,4	11,6
NACIONALITAT			
Andorrana	334	84,8	15,2
Espanyola	217	83,8	16,2
Francesa	39	86,1	13,9
Portuguesa	101	80,2	19,8
Altres	95	86,5	13,5
-Amèrica Llatina	35	80,7	19,3
-Països d'Àfrica i Àsia	29	87,2	12,8
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	92,2	7,8
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	88,7	11,3
Estudis secundaris	264	79,0	21,0
Formació Professional	177	84,7	15,3
Estudis universitaris	218	87,6	12,4
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	87,5	12,5
Professionals, tècnics i similars	115	86,8	13,2
Personal administratiu i similars	103	82,5	17,5
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	81,9	18,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	80,0	20,0
Treballadors no qualificats	28	81,9	18,1
Jubilats	111	89,7	10,3
Estudiants	30	77,2	22,8
Mestressa de casa	7	58,8	41,2
Aturats i d'altres situacions	18	96,7	3,3

15.5. Tenir amics de nacionalitat andorrana

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens
Total	786	62,9	37,1
SEXE			
Home	394	63,9	36,1
Dona	391	61,9	38,1
EDAT			
18 a 29 anys	131	52,6	47,4
30 a 44 anys	219	50,5	49,5
45 a 64 anys	302	68,8	31,2
65 anys o més	134	80,0	20,0
NACIONALITAT			
Andorrana	334	60,9	39,1
Espanyola	217	64,5	35,5
Francesa	39	70,8	29,2
Portuguesa	101	65,3	34,7
Altres	95	60,6	39,4
-Amèrica Llatina	35	61,4	38,6
-Països d'Àfrica i Àsia	29	48,9	51,1
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	70,6	29,4
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	69,8	30,2
Estudis secundaris	264	58,6	41,4
Formació Professional	177	66,5	33,5
Estudis universitaris	218	61,4	38,6
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	68,1	31,9
Professionals, tècnics i similars	115	61,5	38,5
Personal administratiu i similars	103	56,2	43,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	57,4	42,6
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	68,8	31,2
Treballadors no qualificats	28	58,7	41,3
Jubilats	111	79,4	20,6
Estudiants	30	50,7	49,3
Mestressa de casa	7	57,1	42,9
Aturats i d'altres situacions	18	69,0	31,0

15.6. Adquirir la nacionalitat andorrana

% Horitzontals		Molt o bastant	Poc o gens
Total	786	43,3	56,7
SEXE			
Home	394	47,3	52,7
Dona	391	39,2	60,8
EDAT			
18 a 29 anys	131	42,8	57,2
30 a 44 anys	219	31,3	68,7
45 a 64 anys	302	47,6	52,4
65 anys o més	134	53,7	46,3
NACIONALITAT			
Andorrana	334	50,9	49,1
Espanyola	217	40,4	59,6
Francesa	39	37,5	62,5
Portuguesa	101	27,7	72,3
Altres	95	42,6	57,4
-Amèrica Llatina	35	49,1	50,9
-Països d'Àfrica i Àsia	29	55,3	44,7
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	23,5	76,5
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	126	44,6	55,4
Estudis secundaris	264	43,0	57,0
Formació Professional	177	45,8	54,2
Estudis universitaris	218	40,9	59,1
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	51,7	48,3
Professionals, tècnics i similars	115	38,4	61,6
Personal administratiu i similars	103	45,6	54,4
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	37,1	62,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	46,2	53,8
Treballadors no qualificats	28	26,0	74,0
Jubilats	111	52,5	47,5
Estudiants	30	53,7	46,3
Mestressa de casa	7	36,5	63,5
Aturats i d'altres situacions	18	54,6	45,4

16. Creu que es necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra?

% Horitzontals		Sí que és necessari	És necessari només en alguns àmbits	No és necessari
Total	786	50,3	36,1	13,6
SEXE				
Home	394	49,0	34,3	16,7
Dona	391	51,5	38,0	10,5
EDAT				
18 a 29 anys	131	38,4	46,7	14,9
30 a 44 anys	219	41,4	43,5	15,1
45 a 64 anys	302	58,9	29,0	12,2
65 anys o més	134	57,1	29,7	13,2
NACIONALITAT				
Andorrana	334	55,2	33,0	11,7
Espanyola	217	51,8	36,0	12,3
Francesa	39	40,3	44,4	15,3
Portuguesa	101	42,6	39,6	17,8
Altres	95	41,9	40,0	18,1
-Amèrica Llatina	35	42,1	40,4	17,5
-Països d'Àfrica i Àsia	29	44,7	34,0	21,3
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	39,2	45,1	15,7
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	53,7	34,5	11,8
Estudis secundaris	264	49,7	35,2	15,1
Formació Professional	177	49,6	36,8	13,6
Estudis universitaris	218	49,2	37,8	13,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	58,3	30,2	11,5
Professionals, tècnics i similars	115	45,8	44,0	10,3
Personal administratiu i similars	103	54,9	32,5	12,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	42,1	43,6	14,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	54,3	32,1	13,6
Treballadors no qualificats	28	42,3	28,1	29,6
Jubilats	111	58,2	26,7	15,1
Estudiants	30	57,1	31,0	11,8
Mestressa de casa	7	51,6	48,4	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	65,4	20,0	14,6

16.1. Per què creu que sí és necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra?

% Horitzontals		Perquè és la llengua oficial d'Andorra	Per integrar-se al país	Per preservar la identitat cultural i lingüística del país	Per accedir al mercat laboral
Total	395	65,5	22,1	3,6	3,3
SEXE					
Home	193	64,2	24,6	2,8	2,6
Dona	201	66,7	19,8	4,3	4,0
EDAT					
18 a 29 anys	50	85,3	4,9	2,3	4,3
30 a 44 anys	91	58,5	23,8	4,8	4,0
45 a 64 anys	178	66,0	22,4	3,8	3,2
65 anys o més	77	59,7	30,6	2,6	1,9
NACIONALITAT					
Andorrana	184	65,4	22,0	6,3	3,1
Espanyola	112	74,6	16,1	0,8	2,5
Francesa	16	62,1	27,6	6,9	0,0
Portuguesa	43	60,5	27,9	0,0	0,0
Altres	40	47,7	30,8	1,5	10,8
-Amèrica Llatina	15	37,5	41,7	4,2	4,2
-Països d'Àfrica i Àsia	13	47,6	19,0	0,0	19,0
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	12	60,0	30,0	0,0	10,0
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	68	66,0	22,6	3,6	2,1
Estudis secundaris	131	69,2	19,8	2,6	3,0
Formació Professional	88	61,7	24,6	2,4	4,7
Estudis universitaris	107	64,2	22,0	5,9	3,2
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	42	56,8	27,9	3,4	2,9
Professionals, tècnics	53	64,7	24,3	11,0	0,0
Personal administratiu	57	65,2	18,5	5,1	2,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	102	70,7	18,0	2,4	4,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	32	63,6	23,5	3,6	4,6
Treballadors no qualificats	12	61,4	16,7	0,0	5,1
Jubilats	65	57,7	34,1	0,8	2,2
Estudiants	17	85,5	5,9	0,0	0,0
Mestressa de casa	4	83,1	0,0	0,0	16,9
Aturats i d'altres situacions	12	72,6	12,0	0,0	15,3

16.2. Per què creu que només és necessari en alguns àmbits conèixer la llengua catalana per viure a Andorra?

% Horitzontals		Perquè a Andorra es parla més d'una llengua	Perquè només s'utilitza en els àmbits institucionals	Perquè és la llengua oficial	Perquè facilitat l'adaptació i la comunicació	Perquè no en tots els sectors laborals s'exigeix	Perquè obra portes a noves oportunitats laborals
Total	284	35,0	17,5	16,1	12,3	6,5	6,8
SEXE							
Home	135	29,3	14,3	15,4	16,7	8,4	9,0
Dona	149	40,1	20,5	16,7	8,4	4,8	4,8
EDAT							
18 a 29 anys	61	35,1	21,9	13,0	11,5	5,6	7,4
30 a 44 anys	95	31,2	20,2	15,0	12,2	6,5	11,0
45 a 64 anys	87	35,7	18,5	17,4	15,6	3,6	4,9
65 anys o més	40	42,2	2,4	20,3	6,5	14,5	0,0
NACIONALITAT							
Andorrana	110	31,6	27,6	9,2	14,5	3,9	9,2
Espanyola	78	41,5	6,1	22,0	9,8	9,8	6,1
Francesa	17	43,7	18,7	15,6	9,4	6,2	3,1
Portuguesa	40	35,0	17,5	17,5	7,5	7,5	5,0
Altres	38	27,4	11,3	22,6	17,7	6,5	4,8
-Amèrica Llatina	14	26,1	21,7	4,3	26,1	13,0	4,3
-Països d'Àfrica i Àsia	10	25,0	0,0	43,8	12,5	0,0	6,2
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	14	30,4	8,7	26,1	13,0	4,3	4,3
ESTUDIS							
Estudis primaris o sense estudis	43	35,0	2,3	22,9	9,5	14,4	0,0
Estudis secundaris	93	32,7	16,4	17,2	15,1	3,7	8,1
Formació Professional	65	39,3	23,2	12,3	6,2	7,4	9,1
Estudis universitaris	82	34,1	22,4	14,1	15,5	4,9	7,1
OCUPACIÓ							
Directius, propietaris i comandaments intermedis	22	29,6	15,7	16,2	7,1	11,5	15,3
Professionals, tècnics	51	40,8	30,2	7,9	11,5	2,0	4,7
Personal administratiu	33	41,9	23,5	12,4	17,4	1,8	3,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	105	29,5	16,7	19,6	16,2	3,0	9,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	19	22,0	21,5	8,4	8,4	21,2	7,8
Treballadors no qualificats	8	32,9	6,7	40,0	7,7	12,6	0,0
Jubilats	30	41,6	0,0	24,0	8,7	13,1	0,0
Estudiants	9	57,6	10,9	0,0	0,0	15,7	0,0
Mestressa de casa	3	29,5	0,0	42,6	0,0	27,9	0,0
Aturats i d'altres situacions	4	44,0	0,0	0,0	0,0	0,0	39,4

16.3. Per què creu que no és necessari conèixer la llengua catalana per viure a Andorra?

% Horitzontals		Perquè a Andorra es parla més d'una llengua	Perquè es parla més en castellà	Perquè no el parla ningú o el parla poca gent	Perquè la major part de la població és migrant	Perquè el mercat laboral no ho exigeix
Total	107	48,5	17,5	12,1	9,2	7,5
SEXE						
Home	66	40,1	20,3	11,9	12,0	8,9
Dona	41	62,0	13,1	12,4	4,8	5,4
EDAT						
18 a 29 anys	19	26,1	33,8	12,9	7,4	19,8
30 a 44 anys	33	50,8	24,4	7,9	2,9	9,3
45 a 64 anys	37	52,5	7,0	16,1	18,7	3,1
65 anys o més	18	60,9	8,7	10,7	3,5	0,0
NACIONALITAT						
Andorrana	39	44,4	18,5	14,8	3,7	11,1
Espanyola	27	46,4	10,7	17,9	14,3	3,6
Francesa	6	72,7	9,1	9,1	0,0	9,1
Portuguesa	18	44,4	27,8	0,0	22,2	5,6
Altres	17	57,1	17,9	10,7	3,6	7,1
-Amèrica Llatina	6	20,0	50,0	20,0	0,0	10,0
-Països d'Àfrica i Àsia	6	70,0	0,0	10,0	0,0	10,0
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	5	87,5	0,0	0,0	12,5	0,0
ESTUDIS						
Estudis primaris o sense	15	60,0	13,6	6,4	13,6	0,0
Estudis secundaris	40	52,5	24,6	7,9	7,4	2,4
Formació Professional	24	55,8	9,0	13,9	4,0	13,4
Estudis universitaris	28	30,7	16,8	19,5	14,0	13,8
OCUPACIÓ						
Directius, propietaris i comandaments intermedis	8	64,6	12,0	11,4	12,0	0,0
Professionals, tècnics i similars	12	26,2	20,3	41,2	0,0	12,2
Personal administratiu i similars	13	51,9	15,0	18,5	7,3	7,3
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis	34	47,2	15,8	6,3	9,7	16,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	8	25,3	37,3	0,0	37,3	0,0
Treballadors no qualificats	8	81,3	0,0	7,3	0,0	0,0
Jubilats	17	61,7	0,0	11,3	9,6	0,0
Estudiants	4	17,5	82,5	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	3	22,9	77,1	0,0	0,0	0,0

17. Com hauria de ser el sistema educatiu a Andorra?

% Horitzontals		Només sistema educatiu andorrà, llengua vehicular catalana	Sistema educatiu andorrà amb tres llengües vehiculars	Diversos sistemes educatius com fins ara
Total	786	2,1	14,3	83,6
SEXE				
Home	394	3,4	14,1	82,6
Dona	391	0,9	14,4	84,7
EDAT				
18 a 29 anys	131	1,1	10,8	88,1
30 a 44 anys	219	1,8	15,1	83,2
45 a 64 anys	302	3,3	15,4	81,3
65 anys o més	134	1,1	13,8	85,1
NACIONALITAT				
Andorrana	334	2,6	12,6	84,8
Espanyola	217	1,3	18,4	80,3
Francesa	39	0,0	13,9	86,1
Portuguesa	101	4,0	9,9	86,1
Altres	95	1,3	15,5	83,2
-Amèrica Llatina	35	0,0	22,8	77,2
-Països d'Àfrica i Àsia	29	0,0	8,5	91,5
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	3,9	13,7	82,4
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	0,8	11,1	88,1
Estudis secundaris	264	1,9	14,1	84,0
Formació Professional	177	3,0	14,2	82,7
Estudis universitaris	218	2,5	16,4	81,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	8,2	14,6	77,3
Professionals, tècnics i similars	115	1,3	8,8	90,0
Personal administratiu i similars	103	3,8	22,0	74,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	0,3	15,9	83,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	1,7	13,7	84,5
Treballadors no qualificats	28	3,5	7,1	89,4
Jubilats	111	1,3	14,0	84,7
Estudiants	30	4,9	9,8	85,3
Mestressa de casa	7	0,0	0,0	100,0
Aturats i d'altres situacions	18	0,0	11,2	88,8

18. Com hauria de ser la societat andorrana?

% Horitzontals		Amb predomini de la llengua i la cultura pròpies	Diversa, pluricultural i plurilingüística	Sense definir, que es configuri per si sola
Total	786	30,4	58,6	11,0
SEXE				
Home	394	31,5	56,2	12,3
Dona	391	29,3	61,0	9,7
EDAT				
18 a 29 anys	131	26,0	54,3	19,7
30 a 44 anys	219	28,1	57,5	14,4
45 a 64 anys	302	34,8	58,6	6,6
65 anys o més	134	28,4	64,8	6,8
NACIONALITAT				
Andorrana	334	42,6	47,0	10,4
Espanyola	217	25,4	61,4	13,2
Francesa	39	18,1	76,4	5,6
Portuguesa	101	23,8	65,3	10,9
Altres	95	11,0	78,7	10,3
-Amèrica Llatina	35	15,8	66,7	17,5
-Països d'Àfrica i Àsia	29	4,3	89,4	6,4
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	11,8	82,4	5,9
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	25,8	65,6	8,5
Estudis secundaris	264	27,8	59,2	13,0
Formació Professional	177	32,7	56,5	10,9
Estudis universitaris	218	34,5	55,4	10,1
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	35,8	56,0	8,1
Professionals, tècnics i similars	115	38,1	50,8	11,1
Personal administratiu i similars	103	49,2	40,4	10,4
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	20,6	65,2	14,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	21,6	66,3	12,1
Treballadors no qualificats	28	24,2	69,1	6,7
Jubilats	111	28,2	66,7	5,1
Estudiants	30	34,2	47,8	18,0
Mestressa de casa	7	20,6	79,4	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	34,0	51,5	14,6

19. Hauria de ser obligatori conèixer el català per treballar a Andorra?

% Horitzontals		Sí, sempre	Només en alguns sectors econòmics	No, en cap cas
Total	786	48,8	43,4	7,8
SEXE				
Home	394	45,2	47,4	7,3
Dona	391	52,4	39,3	8,3
EDAT				
18 a 29 anys	131	40,1	47,9	12,0
30 a 44 anys	219	44,7	48,6	6,7
45 a 64 anys	302	54,6	38,5	6,9
65 anys o més	134	50,6	41,7	7,7
NACIONALITAT				
Andorrana	334	59,1	36,5	4,3
Espanyola	217	51,3	40,8	7,9
Francesa	39	29,2	62,5	8,3
Portuguesa	101	40,6	46,5	12,9
Altres	95	23,2	62,6	14,2
-Amèrica Llatina	35	22,8	61,4	15,8
-Països d'Àfrica i Àsia	29	17,0	61,7	21,3
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	29,4	64,7	5,9
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	46,5	40,9	12,6
Estudis secundaris	264	51,0	40,9	8,0
Formació Professional	177	42,9	47,8	9,3
Estudis universitaris	218	51,9	44,4	3,7
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	56,2	38,7	5,1
Professionals, tècnics i similars	115	47,9	44,6	7,5
Personal administratiu i similars	103	61,7	34,1	4,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	41,7	48,9	9,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	37,9	50,1	12,0
Treballadors no qualificats	28	41,5	43,9	14,6
Jubilats	111	52,6	40,0	7,4
Estudiants	30	70,1	29,9	0,0
Mestressa de casa	7	42,9	57,1	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	37,8	47,6	14,6

20. Quina és la seva llengua materna, és a dir, la llengua en què va aprendre a parlar?

% Horitzontals		Català	Castellà	Francès	Portuguès	Anglès	Altres
Total	786	30,3	45,4	10,5	16,1	2,6	9,2
SEXE							
Home	394	31,6	43,7	10,0	16,3	2,5	8,9
Dona	391	28,9	47,1	10,9	15,7	2,7	9,5
EDAT							
18 a 29 anys	131	41,2	44,6	7,9	18,8	1,9	4,7
30 a 44 anys	219	24,7	52,3	8,8	18,1	2,3	11,8
45 a 64 anys	302	26,6	43,9	12,4	17,2	3,2	8,5
65 anys o més	134	36,9	37,9	11,6	7,4	2,3	11,1
NACIONALITAT							
Andorrana	334	48,3	47,0	8,3	7,4	0,0	6,1
Espanyola	217	33,8	70,2	3,1	0,4	0,0	4,8
Francesa	39	1,4	6,9	98,6	4,2	2,8	2,8
Portuguesa	101	3,0	3,0	3,0	97,0	0,0	0,0
Altres	95	0,0	43,9	7,7	0,6	20,0	42,6
-Amèrica Llatina	35	0,0	96,5	0,0	1,8	0,0	1,8
-Països d'Àfrica i Àsia	29	0,0	4,3	12,8	0,0	25,5	93,6
-Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	0,0	21,6	11,8	0,0	37,3	41,2
ESTUDIS							
Estudis primaris o sense estudis	126	19,4	44,9	4,0	30,6	1,0	8,0
Estudis secundaris	264	27,9	44,0	9,6	18,0	1,8	10,7
Formació Professional	177	31,6	50,4	15,6	14,1	2,8	6,0
Estudis universitaris	218	38,5	43,0	11,4	7,0	4,2	10,5
OCUPACIÓ							
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	20,6	42,0	21,8	14,4	4,2	13,3
Professionals, tècnics i similars	115	41,8	49,7	10,2	7,0	3,2	2,1
Personal administratiu i similars	103	43,0	46,0	4,5	13,9	0,6	6,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	22,9	51,1	11,1	18,1	3,0	12,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	19,0	35,8	7,7	38,6	1,1	7,3
Treballadors no qualificats	28	6,7	30,4	9,6	42,5	4,3	13,0
Jubilats	111	38,1	38,8	12,1	5,4	2,2	11,6
Estudiants	30	58,6	44,4	4,9	11,7	0,0	0,0
Mestressa de casa	7	34,1	13,5	0,0	14,3	0,0	38,1
Aturats i d'altres situacions	18	0,0	57,1	9,6	26,7	6,3	6,7

23. Quin és el seu nivell de català parlat?

% Horitzontals		No l'entenc	L'entenc, però no el parlo	El parlo una mica	El parlo correctament
Total	786	1,6	11,9	15,9	70,6
SEXE					
Home	394	2,1	11,2	14,6	72,1
Dona	391	1,0	12,6	17,2	69,2
EDAT					
18 a 29 anys	131	1,8	8,5	4,7	84,9
30 a 44 anys	219	1,7	11,2	12,2	75,0
45 a 64 anys	302	0,8	11,6	21,3	66,4
65 anys o més	134	2,9	17,0	20,8	59,3
NACIONALITAT					
Andorrana	334	0,0	0,9	2,6	96,5
Espanyola	217	0,0	11,8	19,3	68,9
Francesa	39	6,9	19,4	31,9	41,7
Portuguesa	101	1,0	25,7	27,7	45,5
Altres:	95	9,0	32,9	35,5	22,6
- Amèrica Llatina	35	1,8	42,1	31,6	24,6
- Països d'Àfrica i Àsia	29	21,3	19,1	46,8	12,8
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	5,9	35,3	29,4	29,4
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	1,8	27,1	22,0	49,0
Estudis secundaris	264	1,8	9,0	16,6	72,6
Formació Professional	177	1,3	11,2	12,2	75,3
Estudis universitaris	218	1,4	7,4	14,3	77,0
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	2,4	10,9	14,6	72,1
Professionals, tècnics i similars	115	1,1	5,0	5,1	88,8
Personal administratiu i similars	103	0,0	1,8	2,0	96,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	2,2	13,6	25,2	59,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	1,7	14,1	14,9	69,3
Treballadors no qualificats	28	2,2	40,9	34,7	22,3
Jubilats	111	2,1	17,5	20,5	59,9
Estudiants	30	0,0	2,1	0,0	97,9
Mestressa de casa	7	0,0	36,5	0,0	63,5
Aturats i d'altres situacions	18	0,0	15,2	22,9	61,9

24. On ha après a parlar català?

% Horitzontals		A casa, dels pares...	A l'escola	En cursos per adults	A la feina	A l'entorn social i amistats	Nc
Total	680	37,8	47,6	14,4	19,5	37,5	0,3
SEXE							
Home	342	39,0	46,6	12,6	19,2	39,9	0,6
Dona	338	36,6	48,6	16,1	19,7	35,0	0,0
EDAT							
18 a 29 anys	118	48,4	78,9	3,3	6,8	17,0	1,2
30 a 44 anys	191	31,5	67,2	9,2	15,0	36,8	0,0
45 a 64 anys	265	33,6	33,0	22,6	28,1	45,7	0,2
65 anys o més	108	47,5	14,4	15,5	20,1	41,1	0,0
NACIONALITAT							
Andorrana	331	53,5	68,0	10,1	8,3	23,7	0,4
Espanyola	191	39,3	34,3	12,4	19,4	42,3	0,0
Francesa	28	5,7	5,7	39,6	45,3	67,9	0,0
Portuguesa	74	2,7	32,4	10,8	35,1	59,5	0,0
Altres:	55	2,2	13,3	38,9	52,2	58,9	1,1
- Amèrica Llatina	20	0,0	12,5	40,6	53,1	56,3	3,1
- Països d'Àfrica i Àsia	17	3,6	7,1	42,9	60,7	53,6	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	18	3,3	20,0	33,3	43,3	66,7	0,0
ESTUDIS							
Estudis primaris o sense estudis	89	28,9	19,4	7,7	34,0	50,9	0,0
Estudis secundaris	235	32,9	53,8	11,2	18,0	38,0	0,0
Formació Professional	155	39,2	47,3	17,9	16,9	37,3	1,3
Estudis universitaris	199	46,7	53,4	18,5	16,6	30,7	0,0
OCUPACIÓ							
Directius, propietaris i comandaments intermedis	63	30,1	40,0	17,0	27,0	47,7	0,0
Professionals, tècnics i similars	108	49,5	61,9	13,6	13,0	24,2	0,0
Personal administratiu i similars	101	48,7	71,0	14,2	8,3	28,0	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	203	26,0	43,7	13,1	28,7	44,5	1,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	49	22,6	44,1	17,6	17,5	51,1	0,0
Treballadors no qualificats	16	20,8	9,0	41,5	41,9	49,8	0,0
Jubilats	89	50,6	18,0	15,8	16,6	42,5	0,0
Estudiants	29	64,9	76,8	0,0	3,3	10,0	0,0
Mestressa de casa	4	53,8	46,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	16	9,3	46,4	13,8	17,2	42,2	0,0

Nota: persones que parlen una mica o correctament el català (N=680)

25. Té intenció de realitzar algun curs de català?

% Horitzontals		Sí	No	Ns-Nc
Total	231	38,4	54,4	7,2
SEXE				
Home	110	40,8	55,0	4,2
Dona	121	36,2	53,9	9,9
EDAT				
18 a 29 anys	20	52,3	34,1	13,6
30 a 44 anys	55	59,5	36,0	4,6
45 a 64 anys	102	36,3	56,3	7,4
65 anys o més	55	16,2	76,6	7,2
NACIONALITAT				
Andorrana	12	37,5	25,0	37,5
Espanyola	68	26,8	64,8	8,5
Francesa	23	42,9	52,4	4,8
Portuguesa	55	25,5	69,1	5,5
Altres:	74	57,5	39,2	3,3
- Amèrica Llatina	26	62,8	32,6	4,7
- Països d'Àfrica i Àsia	25	56,1	39,0	4,9
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	22	52,8	47,2	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	64	20,7	77,8	1,5
Estudis secundaris	72	47,1	45,3	7,6
Formació Professional	44	42,6	50,2	7,1
Estudis universitaris	50	44,0	41,9	14,1
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	20	53,7	46,3	0,0
Professionals, tècnics i similars	13	48,8	47,1	4,2
Personal administratiu i similars	4	31,2	68,8	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	99	48,4	41,5	10,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	18	14,1	82,5	3,4
Treballadors no qualificats	22	38,3	55,2	6,6
Jubilats	45	16,2	76,2	7,6
Estudiants	1	0,0	100,0	0,0
Mestressa de casa	3	23,9	76,1	0,0
Aturats i d'altres situacions	7	50,6	40,6	8,8

Nota: persones que no entenen, entenen però no parlen o parlen una mica el català (N=231)

26. Quin és el seu nivell de coneixement de la història, geografia i institucions d'Andorra?

% Horitzontals		Cap coneixement	Coneix una mica	Coneix bastant	Coneix molt
Total	786	4,1	32,6	42,5	20,7
SEXE					
Home	394	3,6	31,7	41,3	23,5
Dona	391	4,7	33,6	43,7	18,0
EDAT					
18 a 29 anys	131	4,1	27,3	46,7	21,9
30 a 44 anys	219	5,5	32,0	43,1	19,4
45 a 64 anys	302	2,9	33,7	42,1	21,3
65 anys o més	134	4,8	36,3	38,4	20,5
NACIONALITAT					
Andorrana	334	0,9	13,5	48,3	37,4
Espanyola	217	4,4	41,7	45,2	8,8
Francesa	39	6,9	41,7	34,7	16,7
Portuguesa	101	7,9	52,5	33,7	5,9
Altres:	95	9,7	54,2	29,0	7,1
- Amèrica Llatina	35	15,8	49,1	28,1	7,0
- Països d'Àfrica i Àsia	29	6,4	70,2	21,3	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	5,9	45,1	37,3	11,8
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	7,2	45,5	37,0	10,3
Estudis secundaris	264	4,5	35,7	39,6	20,2
Formació Professional	177	5,1	28,6	43,8	22,4
Estudis universitaris	218	1,1	24,6	48,1	26,1
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	1,7	26,3	47,2	24,8
Professionals, tècnics i similars	115	1,0	24,0	46,2	28,8
Personal administratiu i similars	103	2,1	18,6	44,2	35,2
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	6,8	43,7	39,0	10,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	3,4	27,4	56,1	13,0
Treballadors no qualificats	28	6,9	51,2	38,3	3,5
Jubilats	111	4,9	34,6	35,7	24,8
Estudiants	30	0,0	16,7	50,6	32,7
Mestressa de casa	7	0,0	52,3	47,7	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	11,2	40,0	25,2	23,6

27. Quin és el seu grau de participació en activitats de les festes pròpies d'Andorra (festes majors, parroquials, tradicionals)?

% Horitzontals		No assisteix ni participa a cap activitat	Assisteix a algunes d'aquestes activitats	Assisteix a moltes/bastantes activitats	Participa de manera activa en l'organització d'algunes activitats
Total	786	16,4	53,7	23,5	6,4
SEXE					
Home	394	18,5	54,0	20,6	6,9
Dona	391	14,2	53,4	26,5	5,9
EDAT					
18 a 29 anys	131	14,4	40,7	37,9	7,0
30 a 44 anys	219	13,9	57,2	24,8	4,1
45 a 64 anys	302	16,0	57,9	18,0	8,1
65 anys o més	134	22,9	51,4	19,9	5,8
NACIONALITAT					
Andorrana	334	14,3	47,8	28,7	9,1
Espanyola	217	18,0	57,5	19,3	5,3
Francesa	39	29,2	50,0	15,3	5,6
Portuguesa	101	17,8	62,4	17,8	2,0
Altres:	95	12,9	58,1	24,5	4,5
- Amèrica Llatina	35	7,0	52,6	36,8	3,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	12,8	53,2	27,7	6,4
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	19,6	68,6	7,8	3,9
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	126	23,4	55,7	17,1	3,9
Estudis secundaris	264	17,6	55,1	22,2	5,1
Formació Professional	177	17,3	53,7	22,2	6,7
Estudis universitaris	218	10,1	51,0	29,7	9,2
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	17,1	58,7	16,7	7,5
Professionals, tècnics	115	4,3	58,1	26,3	11,3
Personal administratiu	103	13,1	44,8	31,8	10,3
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	22,6	54,3	20,0	3,1
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	14,5	62,9	19,1	3,5
Treballadors no qualificats	28	20,9	60,4	13,6	5,1
Jubilats	111	20,1	50,2	24,0	5,7
Estudiants	30	0,0	40,8	49,4	9,8
Mestressa de casa	7	20,6	34,1	31,7	13,5
Aturats i d'altres situacions	18	27,0	57,2	15,8	0,0

28.1. Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions? - Andorra

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	86,7	13,2	0,2
SEXE				
Home	394	86,8	12,9	0,3
Dona	391	86,7	13,3	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	72,5	27,0	0,5
30 a 44 anys	219	85,2	14,5	0,3
45 a 64 anys	302	92,2	7,8	0,0
65 anys o més	134	90,3	9,7	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	87,4	12,6	0,0
Espanyola	217	90,4	9,6	0,0
Francesa	39	80,6	19,4	0,0
Portuguesa	101	83,2	16,8	0,0
Altres:	95	81,9	16,8	1,3
- Amèrica Llatina	35	82,5	15,8	1,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	80,9	17,0	2,1
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	82,4	17,6	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	92,5	7,0	0,5
Estudis secundaris	264	81,0	18,8	0,2
Formació Professional	177	87,0	13,0	0,0
Estudis universitaris	218	89,8	10,2	0,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	96,2	3,0	0,8
Professionals, tècnics i similars	115	87,7	12,3	0,0
Personal administratiu i similars	103	88,6	11,4	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	80,1	19,9	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	94,5	4,4	1,1
Treballadors no qualificats	28	91,1	8,9	0,0
Jubilats	111	90,2	9,8	0,0
Estudiants	30	75,0	25,0	0,0
Mestressa de casa	7	85,7	14,3	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	83,6	16,4	0,0

28.2. Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions? - Catalunya

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	61,5	38,5	0,1
SEXE				
Home	394	65,7	34,2	0,2
Dona	391	57,3	42,7	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	47,3	52,2	0,5
30 a 44 anys	219	62,3	37,7	0,0
45 a 64 anys	302	65,3	34,7	0,0
65 anys o més	134	65,2	34,8	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	72,2	27,8	0,0
Espanyola	217	64,9	35,1	0,0
Francesa	39	37,5	62,5	0,0
Portuguesa	101	47,5	52,5	0,0
Altres:	95	40,6	58,7	0,6
- Amèrica Llatina	35	45,6	52,6	1,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	31,9	68,1	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	43,1	56,9	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	66,0	34,0	0,0
Estudis secundaris	264	57,9	41,8	0,2
Formació Professional	177	56,3	43,7	0,0
Estudis universitaris	218	67,5	32,5	0,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	67,8	32,2	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	64,4	35,6	0,0
Personal administratiu i similars	103	62,9	37,1	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	57,8	42,2	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	63,3	35,7	1,1
Treballadors no qualificats	28	49,6	50,4	0,0
Jubilats	111	66,1	33,9	0,0
Estudiants	30	60,5	39,5	0,0
Mestressa de casa	7	72,2	27,8	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	38,0	62,0	0,0

28.3. Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions? – Resta d'Espanya

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	79,9	19,9	0,2
SEXE				
Home	394	84,1	15,6	0,3
Dona	391	75,8	24,2	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	68,2	30,9	0,9
30 a 44 anys	219	81,2	18,8	0,0
45 a 64 anys	302	84,5	15,5	0,0
65 anys o més	134	79,1	20,9	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	82,6	17,4	0,0
Espanyola	217	86,8	13,2	0,0
Francesa	39	48,6	51,4	0,0
Portuguesa	101	79,2	20,8	0,0
Altres:	95	68,4	30,3	1,3
- Amèrica Llatina	35	77,2	19,3	3,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	68,1	31,9	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	58,8	41,2	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	88,0	12,0	0,0
Estudis secundaris	264	75,8	24,0	0,2
Formació Professional	177	84,0	16,0	0,0
Estudis universitaris	218	76,9	22,8	0,3
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	84,2	15,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	77,4	22,6	0,0
Personal administratiu i similars	103	80,5	19,5	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	76,7	23,1	0,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	87,4	11,5	1,1
Treballadors no qualificats	28	77,0	23,0	0,0
Jubilats	111	81,0	19,0	0,0
Estudiants	30	84,8	15,2	0,0
Mestressa de casa	7	100,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	76,6	23,4	0,0

28.4. Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions? - França

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	35,5	64,4	0,2
SEXE				
Home	394	36,8	62,8	0,3
Dona	391	34,2	65,8	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	28,1	70,9	0,9
30 a 44 anys	219	30,8	69,2	0,0
45 a 64 anys	302	40,5	59,5	0,0
65 anys o més	134	39,0	61,0	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	45,7	54,3	0,0
Espanyola	217	17,5	82,5	0,0
Francesa	39	91,7	8,3	0,0
Portuguesa	101	25,7	74,3	0,0
Altres:	95	28,4	70,3	1,3
- Amèrica Llatina	35	19,3	77,2	3,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	31,9	68,1	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	35,3	64,7	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	22,8	77,2	0,0
Estudis secundaris	264	30,3	69,5	0,2
Formació Professional	177	39,3	60,7	0,0
Estudis universitaris	218	46,0	53,7	0,3
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	40,7	59,3	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	38,4	61,6	0,0
Personal administratiu i similars	103	35,1	64,9	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	33,8	66,0	0,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	35,3	63,6	1,1
Treballadors no qualificats	28	22,2	77,8	0,0
Jubilats	111	37,8	62,2	0,0
Estudiants	30	34,2	65,8	0,0
Mestressa de casa	7	23,0	77,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	36,6	63,4	0,0

28.5. Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions? - Portugal

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	16,2	83,7	0,2
SEXE				
Home	394	18,1	81,6	0,3
Dona	391	14,3	85,7	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	14,2	84,8	0,9
30 a 44 anys	219	18,8	81,2	0,0
45 a 64 anys	302	19,2	80,8	0,0
65 anys o més	134	7,2	92,8	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	10,9	89,1	0,0
Espanyola	217	3,5	96,5	0,0
Francesa	39	6,9	93,1	0,0
Portuguesa	101	75,2	24,8	0,0
Altres:	95	4,5	94,2	1,3
- Amèrica Llatina	35	5,3	91,2	3,5
- Països d'Àfrica i Àsia	29	4,3	95,7	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	3,9	96,1	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	26,1	73,9	0,0
Estudis secundaris	264	16,9	82,9	0,2
Formació Professional	177	17,7	82,3	0,0
Estudis universitaris	218	8,5	91,2	0,3
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	11,2	88,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	9,0	91,0	0,0
Personal administratiu i similars	103	12,3	87,7	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	18,2	81,5	0,3
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	43,7	55,3	1,1
Treballadors no qualificats	28	41,1	58,9	0,0
Jubilats	111	6,0	94,0	0,0
Estudiants	30	6,8	93,2	0,0
Mestressa de casa	7	34,9	65,1	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	21,2	78,8	0,0

28.6. Segueix habitualment algun dels mitjans de comunicació dels següents països o regions? - Altres

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	19,5	80,4	0,1
SEXE				
Home	394	22,2	77,6	0,2
Dona	391	16,8	83,2	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	24,2	75,3	0,5
30 a 44 anys	219	24,1	75,9	0,0
45 a 64 anys	302	16,1	83,9	0,0
65 anys o més	134	14,9	85,1	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	19,1	80,9	0,0
Espanyola	217	7,9	92,1	0,0
Francesa	39	13,9	86,1	0,0
Portuguesa	101	8,9	91,1	0,0
Altres:	95	60,6	38,7	0,6
- Amèrica Llatina	35	47,4	50,9	1,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	57,4	42,6	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	78,4	21,6	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	3,7	96,3	0,0
Estudis secundaris	264	15,6	84,2	0,2
Formació Professional	177	21,9	78,1	0,0
Estudis universitaris	218	31,3	68,7	0,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	20,8	79,2	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	24,0	76,0	0,0
Personal administratiu i similars	103	12,9	87,1	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	22,0	78,0	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	22,0	77,0	1,1
Treballadors no qualificats	28	15,6	84,4	0,0
Jubilats	111	14,0	86,0	0,0
Estudiants	30	18,6	81,4	0,0
Mestressa de casa	7	38,1	61,9	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	16,7	83,3	0,0

29. Pertany a alguna associació cultural, social i/o esportiva?

% Horitzontals		Sí	No	Nc
Total	786	21,2	78,8	0,1
SEXE				
Home	394	24,9	74,9	0,2
Dona	391	17,4	82,6	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	131	16,9	82,6	0,5
30 a 44 anys	219	22,2	77,8	0,0
45 a 64 anys	302	20,4	79,6	0,0
65 anys o més	134	25,3	74,7	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	334	26,1	73,9	0,0
Espanyola	217	18,0	82,0	0,0
Francesa	39	16,7	83,3	0,0
Portuguesa	101	10,9	89,1	0,0
Altres:	95	23,9	75,5	0,6
- Amèrica Llatina	35	26,3	71,9	1,8
- Països d'Àfrica i Àsia	29	31,9	68,1	0,0
- Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	13,7	86,3	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	126	15,6	84,4	0,0
Estudis secundaris	264	16,3	83,5	0,2
Formació Professional	177	21,8	78,2	0,0
Estudis universitaris	218	29,6	70,4	0,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	73	27,7	72,3	0,0
Professionals, tècnics i similars	115	37,5	62,5	0,0
Personal administratiu i similars	103	23,7	76,3	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	241	10,4	89,6	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	58	21,5	77,4	1,1
Treballadors no qualificats	28	24,0	76,0	0,0
Jubilats	111	25,5	74,5	0,0
Estudiants	30	9,8	90,2	0,0
Mestressa de casa	7	20,6	79,4	0,0
Aturats i d'altres situacions	18	7,9	92,1	0,0

Als nascuts fora d'Andorra i eren major d'edat quan van arribar a Andorra (N=404)

30. Per quin motiu va venir a viure a Andorra? (multiresposta)

% Horitzontals		Per raons de feina	Per raons familiars	Per tenir millor qualitat de vida	Altres motius
Total	404	64,5	17,3	20,6	9,2
SEXE					
Home	209	72,0	11,9	20,1	9,2
Dona	195	56,5	23,0	21,2	9,2
EDAT					
18 a 29 anys	24	57,0	24,3	16,3	17,0
30 a 44 anys	96	59,6	24,0	24,8	11,1
45 a 64 anys	186	69,6	12,6	19,1	8,3
65 anys o més	98	61,4	17,6	20,5	7,2
NACIONALITAT					
Andorrana	45	58,1	19,4	19,4	12,9
Espanyola	166	71,3	16,1	10,9	7,5
Francesa	35	60,0	13,8	26,2	16,9
Portuguesa	72	63,9	15,3	22,2	5,6
Altres	86	57,1	21,4	36,4	10,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	67,3	17,3	28,8	1,9
Països d'Àfrica i Àsia	26	60,5	34,9	37,2	7,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	42,2	13,3	44,4	24,4
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	70,2	15,2	14,6	3,6
Estudis secundaris	116	62,6	18,7	21,6	10,9
Formació Professional	88	68,4	18,3	16,5	9,6
Estudis universitaris	103	58,2	16,9	28,4	11,4
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	67,0	14,9	19,4	15,2
Professionals, tècnics i similars	41	77,1	10,8	14,4	6,6
Personal administratiu i similars	24	51,3	34,8	28,7	6,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	67,9	15,7	18,0	11,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	76,2	13,8	19,2	5,4
Treballadors no qualificats	26	52,3	20,4	29,6	3,9
Jubilats	79	58,7	16,7	25,2	7,7
Mestressa de casa	4	23,0	47,3	14,9	14,9
Aturats i d'altres situacions	11	41,1	30,3	19,6	9,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	58,5	19,4	27,6	11,4
Entre 10 i 19 anys	84	56,8	20,9	19,9	14,2
20 anys o més	217	70,3	14,8	17,6	6,3
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	64,9	20,7	18,5	8,8
30 a 44 anys	135	69,9	11,7	21,1	9,1
45 a 64 anys	42	52,5	10,8	29,0	12,0
65 anys o més	6	9,7	63,5	28,2	9,7

Als nascuts fora d'Andorra i eren major d'edat quan van arribar a Andorra (N=404)

31. Coneixia algú a Andorra, quan va venir?

% Horitzontals		Amics	Familiars	Altres	No coneixia a ningú
Total	404	36,2	35,0	4,4	33,4
SEXE					
Home	209	38,6	32,5	6,3	32,7
Dona	195	33,5	37,6	2,3	34,1
EDAT					
18 a 29 anys	24	31,6	18,2	5,1	47,6
30 a 44 anys	96	40,7	41,9	2,8	28,1
45 a 64 anys	186	34,0	31,9	5,6	38,2
65 anys o més	98	37,0	38,1	3,5	25,9
NACIONALITAT					
Andorrana	45	35,5	48,4	9,7	22,6
Espanyola	166	37,9	31,0	2,9	35,6
Francesa	35	38,5	13,8	6,2	43,1
Portuguesa	72	31,9	50,0	1,4	25,0
Altres	86	35,7	31,4	6,4	37,9
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	34,6	28,8	3,8	40,4
Països d'Àfrica i Àsia	26	34,9	58,1	14,0	16,3
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	37,8	8,9	2,2	55,6
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	31,1	41,8	3,3	30,1
Estudis secundaris	116	35,2	37,1	2,9	33,2
Formació Professional	88	38,2	29,5	4,7	37,3
Estudis universitaris	103	40,2	30,9	6,9	32,9
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	37,7	32,1	8,8	34,8
Professionals, tècnics i similars	41	30,5	16,8	11,8	40,9
Personal administratiu i similars	24	38,0	53,3	0,0	35,4
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	40,9	30,7	3,1	34,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	27,7	30,7	6,7	47,0
Treballadors no qualificats	26	19,1	55,5	4,7	30,1
Jubilats	79	38,0	41,3	0,7	25,5
Mestressa de casa	4	47,3	0,0	14,9	37,9
Aturats i d'altres situacions	11	38,9	55,6	0,0	11,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	43,6	27,6	5,9	31,1
Entre 10 i 19 anys	84	32,7	42,6	6,2	32,2
20 anys o més	217	34,0	35,5	3,0	34,9
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	34,0	41,2	3,6	30,7
30 a 44 anys	135	38,2	27,9	6,5	37,3
45 a 64 anys	42	42,2	23,6	2,7	35,8
65 anys o més	6	26,8	46,3	0,0	26,8

Als nascuts fora d'Andorra i eren major d'edat quan van arribar a Andorra (N=404)

32. Al moment d'arribar a Andorra tenia intenció de...?:

% Horitzontals		Quedar-se només uns mesos i marxar	Quedar-se uns anys i marxar	Instal·lar-se definitivament	No ho sabia
Total	404	22,3	22,0	29,1	26,6
SEXE					
Home	209	20,5	22,2	30,3	27,0
Dona	195	24,2	21,7	27,8	26,2
EDAT					
18 a 29 anys	24	26,3	33,1	27,0	13,6
30 a 44 anys	96	21,7	29,0	24,5	24,7
45 a 64 anys	186	21,8	23,3	24,9	30,0
65 anys o més	98	22,8	10,0	42,2	25,1
NACIONALITAT					
Andorrana	45	29,0	3,2	38,7	29,0
Espanyola	166	28,2	21,3	28,7	21,8
Francesa	35	15,4	10,8	29,2	44,6
Portuguesa	72	16,7	38,9	15,3	29,2
Altres	86	15,0	23,6	36,4	25,0
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	21,2	17,3	38,5	23,1
Països d'Àfrica i Àsia	26	2,3	32,6	39,5	25,6
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	20,0	22,2	31,1	26,7
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	25,1	20,7	26,5	27,6
Estudis secundaris	116	20,9	23,7	25,9	29,5
Formació Professional	88	25,6	22,7	26,8	24,9
Estudis universitaris	103	17,9	21,0	37,6	23,6
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	22,0	15,5	36,3	26,1
Professionals, tècnics i similars	41	23,9	26,5	18,6	31,0
Personal administratiu i similars	24	28,2	12,0	34,9	24,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	26,2	23,7	22,4	27,7
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	8,4	39,2	17,5	34,9
Treballadors no qualificats	26	11,0	31,4	27,0	30,6
Jubilats	79	23,9	13,5	45,0	17,6
Mestressa de casa	4	0,0	62,1	0,0	37,9
Aturats i d'altres situacions	11	20,0	8,5	43,9	27,5
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	14,0	23,7	41,3	21,0
Entre 10 i 19 anys	84	18,9	31,2	19,3	30,6
20 anys o més	217	27,5	17,6	27,1	27,7
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	28,5	22,2	22,4	26,9
30 a 44 anys	135	15,8	27,6	32,0	24,5
45 a 64 anys	42	9,6	5,9	51,5	32,9
65 anys o més	6	27,8	0,0	55,1	17,2

33. I actualment té intenció de...?

Horitzontals		Marxar d'Andorra en poc temps	Marxar d'Andorra un dia llunyà	Quedar-se a Andorra	No ho sap
Total	540	5,6	16,0	64,3	14,1
SEXE					
Home	276	6,4	16,9	62,8	13,9
Dona	263	4,9	15,0	65,8	14,3
EDAT					
18 a 29 anys	48	15,3	26,3	46,6	11,8
30 a 44 anys	138	7,3	23,2	49,8	19,8
45 a 64 anys	234	3,7	16,5	64,6	15,2
65 anys o més	120	3,8	2,4	87,6	6,2
NACIONALITAT					
Andorrana	104	2,8	12,5	70,8	13,9
Espanyola	205	3,7	18,6	67,0	10,7
Francesa	38	2,9	10,0	72,9	14,3
Portuguesa	98	12,2	17,3	50,0	20,4
Altres	95	7,1	14,9	63,0	14,9
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	35	10,5	19,3	59,6	10,5
Països d'Àfrica i Àsia	28	2,2	13,0	71,7	13,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	7,8	11,8	58,8	21,6
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	113	6,2	10,0	72,1	11,7
Estudis secundaris	170	7,4	18,5	60,2	13,9
Formació Professional	129	4,8	17,0	62,0	16,2
Estudis universitaris	127	3,7	17,0	64,9	14,4
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	4,3	10,8	70,5	14,4
Professionals, tècnics i similars	57	1,7	22,8	67,8	7,8
Personal administratiu i similars	53	5,0	15,2	62,2	17,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	8,2	22,1	51,7	18,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	2,3	21,1	62,0	14,7
Treballadors no qualificats	28	2,2	16,1	65,9	15,8
Jubilats	95	3,2	1,0	90,7	5,2
Estudiants	4	17,2	0,0	0,0	82,8
Mestressa de casa	6	0,0	17,0	65,0	18,0
Aturats i d'altres situacions	13	27,0	27,1	34,4	11,5
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	104	9,0	19,1	55,2	16,7
Entre 10 i 19 anys	103	6,7	23,5	53,4	16,3
20 anys o més	331	4,3	12,7	70,4	12,6
EDAT A L'ARRIBAR					
Menys de 18 anys	134	6,5	16,9	68,8	7,8
18 a 29 anys	221	6,1	15,5	60,6	17,8
30 a 44 anys	135	5,4	20,9	61,5	12,1
45 a 64 anys	42	0,0	2,2	74,7	23,0
65 anys o més	6	18,1	0,0	81,9	0,0

Als que volen marxar en poc temps o un dia llunyà
33.1. Per què vol marxar?

Horitzontals		Per motius familiars	Per motius laborals	Per la qualitat de vida	Altres
Total	117	22,3	13,5	42,8	31,9
SEXE					
Home	64	21,7	16,9	37,8	30,6
Dona	52	23,0	9,4	49,0	33,6
EDAT					
18 a 29 anys	20	11,0	20,0	41,3	38,7
30 a 44 anys	42	18,7	16,3	57,8	20,8
45 a 64 anys	47	30,5	10,4	30,7	37,7
65 anys o més	7	20,8	0,0	39,2	40,0
NACIONALITAT					
Andorrana	16	18,2	9,1	36,4	36,4
Espanyola	46	27,1	14,6	54,2	20,8
Francesa	5	11,1	22,2	33,3	33,3
Portuguesa	29	13,8	3,4	48,3	37,9
Altres	21	29,4	26,5	17,6	44,1
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	10	35,3	11,8	11,8	52,9
Països d'Àfrica i Àsia	4	57,1	42,9	28,6	28,6
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	6	0,0	40,0	20,0	40,0
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	18	19,2	5,2	21,3	59,4
Estudis secundaris	44	30,2	17,5	47,6	23,5
Formació Professional	28	18,9	7,8	39,4	38,3
Estudis universitaris	26	14,9	18,7	53,5	20,0
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	9	16,9	29,8	37,7	33,1
Professionals, tècnics i similars	14	25,3	26,5	38,5	14,1
Personal administratiu i similars	11	5,7	0,0	34,3	60,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	54	22,8	9,9	48,8	31,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	10	37,6	0,0	43,0	19,3
Treballadors no qualificats	5	11,8	11,8	68,8	31,2
Jubilats	4	25,3	0,0	24,0	50,7
Aturats i d'altres situacions	7	36,9	49,2	18,0	23,8
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	29	25,9	20,0	34,2	34,8
Entre 10 i 19 anys	31	29,0	20,9	43,1	23,3
20 anys o més	56	16,7	5,9	47,2	35,3
EDAT A L'ARRIBAR					
Menys de 18 anys	31	13,9	11,6	59,9	17,6
18 a 29 anys	48	18,5	11,9	38,5	45,0
30 a 44 anys	35	33,2	18,0	36,0	26,0

Als que volen quedar-se a Andorra
33.1. Per què vol quedar-se?

% Horitzontals		Per motius familiars	Per motius laborals	Per la qualitat de vida	Altres
Total	347	58,0	42,4	59,5	7,8
SEXE					
Home	173	55,0	44,9	60,6	9,3
Dona	173	61,2	40,1	58,2	6,4
EDAT					
18 a 29 anys	22	40,3	43,7	64,6	12,8
30 a 44 anys	69	62,8	51,5	65,0	7,3
45 a 64 anys	151	55,2	52,0	59,3	6,2
65 anys o més	105	62,7	22,4	54,9	9,5
NACIONALITAT					
Andorrana	74	62,7	35,3	58,8	15,7
Espanyola	137	59,0	41,7	51,4	6,9
Francesa	27	41,2	33,3	74,5	5,9
Portuguesa	49	71,4	59,2	59,2	4,1
Altres	60	46,4	43,3	72,2	4,1
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	21	47,1	41,2	64,7	2,9
Països d'Àfrica i Àsia	20	60,6	48,5	75,8	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	18	30,0	40,0	76,7	10,0
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	82	68,0	29,9	44,9	8,9
Estudis secundaris	102	60,0	44,2	58,8	8,3
Formació Professional	80	59,5	48,9	56,7	11,2
Estudis universitaris	82	43,3	45,2	76,6	3,2
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	43	63,4	70,0	62,5	1,2
Professionals, tècnics i similars	38	56,3	60,8	64,1	9,1
Personal administratiu i similars	33	48,5	60,2	50,4	14,5
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	92	55,6	50,5	61,5	8,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	28	73,7	54,1	53,0	7,3
Treballadors no qualificats	19	68,2	27,8	77,0	0,0
Jubilats	86	58,4	7,6	54,6	8,7
Mestressa de casa	4	0,0	0,0	60,1	39,9
Aturats i d'altres situacions	4	37,3	14,2	76,8	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	57	35,8	44,1	65,0	6,1
Entre 10 i 19 anys	55	57,0	57,1	63,9	3,1
20 anys o més	233	63,8	38,9	57,1	9,5
EDAT A L'ARRIBAR					
Menys de 18 anys	92	62,5	42,6	60,9	10,4
18 a 29 anys	134	68,0	45,9	57,6	7,4
30 a 44 anys	83	48,0	41,6	59,2	7,5
45 a 64 anys	32	29,6	37,9	65,0	4,7
65 anys o més	5	55,4	0,0	58,1	0,0

34. En relació amb el seu país d'origen

34.1. Segueix l'actualitat a la premsa, TV, internet...

% Horitzontals		Sí	No
Total	540	83,3	16,7
SEXE			
Home	276	85,1	14,9
Dona	263	81,4	18,6
EDAT			
18 a 29 anys	48	72,8	27,2
30 a 44 anys	138	80,7	19,3
45 a 64 anys	234	84,8	15,2
65 anys o més	120	87,7	12,3
NACIONALITAT			
Andorrana	104	79,2	20,8
Espanyola	205	91,2	8,8
Francesa	38	92,9	7,1
Portuguesa	98	72,4	27,6
Altres	95	78,6	21,4
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES			
Amèrica Llatina	35	71,9	28,1
Països d'Àfrica i Àsia	28	82,6	17,4
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	82,4	17,6
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	113	81,4	18,6
Estudis secundaris	170	80,3	19,7
Formació Professional	129	82,2	17,8
Estudis universitaris	127	90,1	9,9
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	85,7	14,3
Professionals, tècnics i similars	57	83,5	16,5
Personal administratiu i similars	53	73,0	27,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	82,5	17,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	82,0	18,0
Treballadors no qualificats	28	89,6	10,4
Jubilats	95	87,5	12,5
Estudiants	4	100,0	0,0
Mestressa de casa	6	74,1	25,9
Aturats i d'altres situacions	13	83,6	16,4
ANYS RESIDÈNCIA			
Menys de 10 anys	104	88,3	11,7
Entre 10 i 19 anys	103	84,4	15,6
20 anys o més	331	81,6	18,4
EDAT A L'ARRIBAR			
Menys de 18 anys	134	74,2	25,8
18 a 29 anys	221	84,1	15,9
30 a 44 anys	135	87,8	12,2
45 a 64 anys	42	93,6	6,4
65 anys o més	6	100,0	0,0

34.2. Manté contacte regularment amb la família i/o amistats

% Horitzontals		Sí	No
Total	540	94,7	5,3
SEXE			
Home	276	94,7	5,3
Dona	263	94,7	5,3
EDAT			
18 a 29 anys	48	89,6	10,4
30 a 44 anys	138	96,4	3,6
45 a 64 anys	234	96,5	3,5
65 anys o més	120	91,3	8,7
NACIONALITAT			
Andorrana	104	93,1	6,9
Espanyola	205	95,8	4,2
Francesa	38	92,9	7,1
Portuguesa	98	92,9	7,1
Altres	95	96,8	3,2
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES			
Amèrica Llatina	35	96,5	3,5
Països d'Àfrica i Àsia	28	100,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	94,1	5,9
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	113	92,3	7,7
Estudis secundaris	170	95,9	4,1
Formació Professional	129	92,6	7,4
Estudis universitaris	127	97,4	2,6
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	94,4	5,6
Professionals, tècnics i similars	57	97,2	2,8
Personal administratiu i similars	53	93,6	6,4
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	97,4	2,6
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	88,7	11,3
Treballadors no qualificats	28	100,0	0,0
Jubilats	95	90,5	9,5
Estudiants	4	100,0	0,0
Mestressa de casa	6	100,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	88,5	11,5
ANYS RESIDÈNCIA			
Menys de 10 anys	104	97,6	2,4
Entre 10 i 19 anys	103	95,5	4,5
20 anys o més	331	93,5	6,5
EDAT A L'ARRIBAR			
Menys de 18 anys	134	89,0	11,0
18 a 29 anys	221	98,1	1,9
30 a 44 anys	135	94,7	5,3
45 a 64 anys	42	94,1	5,9
65 anys o més	6	100,0	0,0

34.3. Hi va sempre que pot

% Horitzontals		Sí	No
Total	540	78,3	21,7
SEXE			
Home	276	79,3	20,7
Dona	263	77,3	22,7
EDAT			
18 a 29 anys	48	72,0	28,0
30 a 44 anys	138	83,4	16,6
45 a 64 anys	234	83,1	16,9
65 anys o més	120	65,7	34,3
NACIONALITAT			
Andorrana	104	75,0	25,0
Espanyola	205	80,9	19,1
Francesa	38	77,1	22,9
Portuguesa	98	84,7	15,3
Altres	95	70,1	29,9
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES			
Amèrica Llatina	35	66,7	33,3
Països d'Àfrica i Àsia	28	97,8	2,2
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	49,0	51,0
ESTUDIS			
Estudis primaris o sense estudis	113	78,2	21,8
Estudis secundaris	170	81,0	19,0
Formació Professional	129	78,7	21,3
Estudis universitaris	127	74,2	25,8
OCUPACIÓ			
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	78,4	21,6
Professionals, tècnics i similars	57	75,2	24,8
Personal administratiu i similars	53	83,4	16,6
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	86,1	13,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	79,4	20,6
Treballadors no qualificats	28	85,8	14,2
Jubilats	95	59,8	40,2
Estudiants	4	82,8	17,2
Mestressa de casa	6	63,0	37,0
Aturats i d'altres situacions	13	83,6	16,4
ANYS RESIDÈNCIA			
Menys de 10 anys	104	75,2	24,8
Entre 10 i 19 anys	103	84,1	15,9
20 anys o més	331	77,9	22,1
EDAT A L'ARRIBAR			
Menys de 18 anys	134	79,9	20,1
18 a 29 anys	221	81,5	18,5
30 a 44 anys	135	77,0	23,0
45 a 64 anys	42	61,6	38,4
65 anys o més	6	100,0	0,0

35. Ha millorat la seva situació des que viu a Andorra?

% Horitzontals		Sí	No	Ns
Total	404	82,5	16,0	1,5
SEXE				
Home	209	84,7	13,6	1,7
Dona	195	80,3	18,5	1,3
EDAT				
18 a 29 anys	24	80,7	17,1	2,2
30 a 44 anys	96	78,5	20,4	1,0
45 a 64 anys	186	81,4	17,4	1,2
65 anys o més	98	89,0	8,5	2,4
NACIONALITAT				
Andorrana	45	93,5	3,2	3,2
Espanyola	166	78,2	21,3	0,6
Francesa	35	72,3	24,6	3,1
Portuguesa	72	90,3	6,9	2,8
Altres	86	82,9	16,4	0,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	32	84,6	15,4	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	83,7	16,3	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	80,0	17,8	2,2
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	95	88,7	10,2	1,1
Estudis secundaris	116	82,4	15,7	1,9
Formació Professional	88	80,9	15,7	3,3
Estudis universitaris	103	78,1	21,9	0,0
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	76,2	23,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	88,0	12,0	0,0
Personal administratiu i similars	24	82,8	17,2	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	79,6	17,8	2,7
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	91,3	8,7	0,0
Treballadors no qualificats	26	81,0	19,0	0,0
Jubilats	79	90,3	6,7	3,0
Mestressa de casa	4	60,9	39,1	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	57,4	42,6	0,0
ANYS RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	103	77,5	19,9	2,6
Entre 10 i 19 anys	84	78,5	21,5	0,0
20 anys o més	217	86,5	11,9	1,6
EDAT A L'ARRIBAR				
18 a 29 anys	221	85,2	13,4	1,4
30 a 44 anys	135	83,0	16,3	0,7
45 a 64 anys	42	72,1	25,2	2,7
65 anys o més	6	44,0	38,9	17,2

Als que han dit que no o Nc (N=71)

36. Creu que té més possibilitats de millorar-la que en el seu país d'origen?

% Horitzontals		Sí	No	Ns-Nc
Total	71	44,1	42,2	13,7
SEXE				
Home	32	42,0	43,5	14,4
Dona	38	45,7	41,1	13,2
EDAT				
18 a 29 anys	5	39,4	49,2	11,5
30 a 44 anys	21	47,3	47,1	5,6
45 a 64 anys	35	48,4	41,0	10,6
65 anys o més	11	26,0	33,4	40,6
NACIONALITAT				
Andorrana	3	50,0	0,0	50,0
Espanyola	36	50,0	42,1	7,9
Francesa	10	22,2	55,6	22,2
Portuguesa	7	28,6	42,9	28,6
Altres	15	50,0	41,7	8,3
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	5	50,0	50,0	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	4	71,4	28,6	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	6	33,3	44,4	22,2
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	11	36,1	36,1	27,7
Estudis secundaris	20	40,9	50,9	8,2
Formació Professional	17	29,4	46,3	24,3
Estudis universitaris	23	61,7	34,1	4,2
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	12	48,0	52,0	0,0
Professionals, tècnics i similars	5	78,0	22,0	0,0
Personal administratiu i similars	4	38,4	61,6	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	28	34,5	46,6	18,9
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	3	62,2	37,8	0,0
Treballadors no qualificats	5	68,2	31,8	0,0
Jubilats	8	16,0	27,3	56,7
Mestressa de casa	2	100,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	5	53,0	47,0	0,0

37. En els següents aspectes, considera que la seva situació a Andorra és millor o pitjor respecte el seu lloc d'origen

37.1. Laboral

% Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	75,6	8,0	15,3	1,2
SEXE					
Home	209	77,5	7,5	13,5	1,5
Dona	195	73,5	8,5	17,2	0,8
EDAT					
18 a 29 anys	24	81,9	2,5	15,6	0,0
30 a 44 anys	96	74,6	9,8	15,0	0,6
45 a 64 anys	186	75,5	7,9	15,2	1,4
65 anys o més	98	75,2	7,5	15,7	1,7
NACIONALITAT					
Andorrana	45	83,9	6,5	9,7	0,0
Espanyola	166	75,3	8,0	16,1	0,6
Francesa	35	53,8	12,3	32,3	1,5
Portuguesa	72	80,6	4,2	12,5	2,8
Altres	86	76,4	10,0	12,1	1,4
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	94,2	1,9	3,8	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	88,4	2,3	9,3	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	44,4	26,7	24,4	4,4
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	82,1	4,1	12,7	1,1
Estudis secundaris	116	78,4	7,3	12,9	1,4
Formació Professional	88	74,2	5,2	20,0	0,6
Estudis universitaris	103	67,8	14,8	15,9	1,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	70,2	11,9	17,9	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	83,9	2,8	11,0	2,3
Personal administratiu i similars	24	80,7	6,6	12,7	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	76,6	8,0	13,8	1,6
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	77,7	3,3	19,0	0,0
Treballadors no qualificats	26	85,4	4,7	9,9	0,0
Jubilats	79	72,3	8,1	17,5	2,0
Mestressa de casa	4	62,1	0,0	37,9	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	50,1	25,1	24,8	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	73,6	6,5	18,3	1,6
Entre 10 i 19 anys	84	70,6	13,6	15,8	0,0
20 anys o més	217	78,5	6,4	13,7	1,4
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	77,9	6,7	14,2	1,1
30 a 44 anys	135	77,2	8,6	13,7	0,5
45 a 64 anys	42	63,0	13,5	22,0	1,4
65 anys o més	6	37,9	0,0	44,0	18,1

37.2. Relacions socials (relacions entre persones)

% Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	36,5	32,7	30,4	0,4
SEXE					
Home	209	38,8	31,7	28,8	0,8
Dona	195	34,1	33,7	32,2	0,0
EDAT					
18 a 29 anys	24	23,8	48,0	28,2	0,0
30 a 44 anys	96	26,6	45,1	28,3	0,0
45 a 64 anys	186	37,7	32,6	29,2	0,5
65 anys o més	98	47,1	16,9	35,4	0,6
NACIONALITAT					
Andorrana	45	38,7	29,0	32,3	0,0
Espanyola	166	35,1	33,3	31,0	0,6
Francesa	35	41,5	21,5	36,9	0,0
Portuguesa	72	36,1	29,2	34,7	0,0
Altres	86	36,4	40,7	22,1	0,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	32,7	44,2	23,1	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	39,5	48,8	11,6	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	37,8	28,9	31,1	2,2
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	42,4	25,6	32,0	0,0
Estudis secundaris	116	37,7	35,7	26,6	0,0
Formació Professional	88	34,1	33,4	32,5	0,0
Estudis universitaris	103	32,4	34,0	32,1	1,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	38,2	35,0	26,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	31,7	31,7	34,3	2,3
Personal administratiu i similars	24	35,5	39,5	25,0	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	34,6	35,3	30,1	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	39,4	32,8	27,8	0,0
Treballadors no qualificats	26	20,2	50,4	29,4	0,0
Jubilats	79	43,3	19,7	36,3	0,8
Mestressa de casa	4	85,1	14,9	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	42,6	25,1	32,3	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	29,3	38,7	32,0	0,0
Entre 10 i 19 anys	84	34,3	44,3	21,5	0,0
20 anys o més	217	40,8	25,3	33,2	0,7
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	34,9	33,3	31,4	0,4
30 a 44 anys	135	37,9	34,9	26,8	0,5
45 a 64 anys	42	38,4	25,0	36,6	0,0
65 anys o més	6	53,7	11,1	35,3	0,0

37.3. Seguretat ciutadana

% Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	96,0	0,8	2,9	0,4
SEXE					
Home	209	93,9	1,2	4,1	0,8
Dona	195	98,2	0,3	1,5	0,0
EDAT					
18 a 29 anys	24	96,1	3,9	0,0	0,0
30 a 44 anys	96	97,7	1,3	1,0	0,0
45 a 64 anys	186	94,4	0,5	4,6	0,5
65 anys o més	98	97,4	0,0	2,0	0,6
NACIONALITAT					
Andorrana	45	96,8	0,0	3,2	0,0
Espanyola	166	97,1	1,1	1,1	0,6
Francesa	35	98,5	0,0	1,5	0,0
Portuguesa	72	90,3	0,0	9,7	0,0
Altres	86	97,1	1,4	0,7	0,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	98,1	1,9	0,0	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	100,0	0,0	0,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	93,3	2,2	2,2	2,2
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	94,8	1,0	4,2	0,0
Estudis secundaris	116	97,7	0,5	1,7	0,0
Formació Professional	88	94,4	1,8	3,9	0,0
Estudis universitaris	103	96,4	0,0	2,1	1,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	94,8	0,0	5,2	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	97,7	0,0	0,0	2,3
Personal administratiu i similars	24	97,4	2,6	0,0	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	95,9	1,1	2,9	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	93,3	0,0	6,7	0,0
Treballadors no qualificats	26	96,1	0,0	3,9	0,0
Jubilats	79	96,8	0,0	2,5	0,8
Mestressa de casa	4	100,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	91,5	8,5	0,0	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	94,8	2,1	3,1	0,0
Entre 10 i 19 anys	84	98,9	0,0	1,1	0,0
20 anys o més	217	95,4	0,4	3,4	0,7
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	95,1	1,1	3,4	0,4
30 a 44 anys	135	97,5	0,5	1,6	0,5
45 a 64 anys	42	97,6	0,0	2,4	0,0
65 anys o més	6	81,9	0,0	18,1	0,0

37.4. Medi ambient (entorn natural)

% Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	83,9	4,5	11,3	0,4
SEXE					
Home	209	85,2	4,6	9,4	0,8
Dona	195	82,4	4,3	13,3	0,0
EDAT					
18 a 29 anys	24	88,5	5,1	6,5	0,0
30 a 44 anys	96	82,5	4,9	12,6	0,0
45 a 64 anys	186	85,0	3,0	11,5	0,5
65 anys o més	98	81,9	6,6	10,8	0,6
NACIONALITAT					
Andorrana	45	77,4	6,5	16,1	0,0
Espanyola	166	86,8	2,3	10,3	0,6
Francesa	35	90,8	4,6	4,6	0,0
Portuguesa	72	72,2	8,3	19,4	0,0
Altres	86	88,6	4,3	6,4	0,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	88,5	3,8	7,7	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	86,0	7,0	7,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	91,1	2,2	4,4	2,2
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	78,6	6,3	15,1	0,0
Estudis secundaris	116	86,1	4,2	9,7	0,0
Formació Professional	88	82,0	4,1	13,8	0,0
Estudis universitaris	103	89,0	3,5	6,0	1,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	84,7	7,1	8,2	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	86,8	0,0	10,9	2,3
Personal administratiu i similars	24	85,9	4,0	10,1	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	86,9	1,6	11,5	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	79,5	6,7	13,8	0,0
Treballadors no qualificats	26	77,9	12,5	9,6	0,0
Jubilats	79	79,7	6,9	12,6	0,8
Mestressa de casa	4	100,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	73,0	5,5	21,5	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	90,3	1,8	7,9	0,0
Entre 10 i 19 anys	84	81,0	6,6	12,4	0,0
20 anys o més	217	81,9	4,9	12,5	0,7
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	79,9	4,9	14,8	0,4
30 a 44 anys	135	88,6	5,4	5,6	0,5
45 a 64 anys	42	89,8	0,0	10,2	0,0
65 anys o més	6	81,9	0,0	18,1	0,0

37.5. Preu de l'habitatge

% Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	6,3	79,9	13,4	0,4
SEXE					
Home	209	7,2	80,5	11,5	0,8
Dona	195	5,3	79,3	15,4	0,0
EDAT					
18 a 29 anys	24	2,2	77,9	19,9	0,0
30 a 44 anys	96	8,1	78,8	13,1	0,0
45 a 64 anys	186	4,7	85,1	9,7	0,5
65 anys o més	98	8,6	71,8	19,0	0,6
NACIONALITAT					
Andorrana	45	0,0	83,9	16,1	0,0
Espanyola	166	4,6	85,1	9,8	0,6
Francesa	35	9,2	53,8	36,9	0,0
Portuguesa	72	1,4	94,4	4,2	0,0
Altres	86	15,7	66,4	17,1	0,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	21,2	69,2	9,6	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	4,7	90,7	4,7	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	20,0	40,0	37,8	2,2
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	2,7	91,6	5,7	0,0
Estudis secundaris	116	7,6	78,8	13,5	0,0
Formació Professional	88	7,3	80,0	12,7	0,0
Estudis universitaris	103	7,3	70,1	21,0	1,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	7,9	78,4	13,7	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	6,7	70,1	20,9	2,3
Personal administratiu i similars	24	6,6	82,2	11,3	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	7,0	82,2	10,8	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	2,1	97,9	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	26	0,0	96,1	3,9	0,0
Jubilats	79	7,2	69,3	22,8	0,8
Mestressa de casa	4	0,0	100,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	11,0	70,1	18,9	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	7,7	69,9	22,4	0,0
Entre 10 i 19 anys	84	6,7	83,8	9,5	0,0
20 anys o més	217	5,5	83,2	10,6	0,7
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	5,5	84,1	9,9	0,4
30 a 44 anys	135	5,8	78,0	15,7	0,5
45 a 64 anys	42	11,1	68,5	20,4	0,0
65 anys o més	6	9,7	46,3	44,0	0,0

37.6. Atenció sanitària

Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	69,0	14,6	15,7	0,8
SEXE					
Home	209	67,1	15,0	16,7	1,2
Dona	195	71,0	14,2	14,6	0,3
EDAT					
18 a 29 anys	24	48,8	26,3	24,9	0,0
30 a 44 anys	96	65,8	23,1	10,6	0,6
45 a 64 anys	186	72,0	13,2	14,3	0,5
65 anys o més	98	71,5	6,0	20,9	1,6
NACIONALITAT					
Andorrana	45	83,9	3,2	12,9	0,0
Espanyola	166	58,6	24,7	15,5	1,1
Francesa	35	40,0	15,4	43,1	1,5
Portuguesa	72	90,3	2,8	6,9	0,0
Altres	86	75,0	10,7	13,6	0,7
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	71,2	21,2	7,7	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	95,3	0,0	4,7	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	60,0	8,9	28,9	2,2
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	76,5	11,7	11,8	0,0
Estudis secundaris	116	70,0	16,6	13,4	0,0
Formació Professional	88	64,8	14,9	18,5	1,7
Estudis universitaris	103	65,0	14,9	18,6	1,5
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	68,9	18,2	12,9	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	56,3	21,9	19,4	2,3
Personal administratiu i similars	24	84,6	12,8	2,6	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	63,4	19,6	16,5	0,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	76,0	9,8	14,2	0,0
Treballadors no qualificats	26	83,0	9,7	7,3	0,0
Jubilats	79	72,1	3,7	22,2	2,0
Mestressa de casa	4	77,0	23,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	78,7	5,5	15,8	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	52,3	25,1	21,7	0,9
Entre 10 i 19 anys	84	69,0	15,9	15,1	0,0
20 anys o més	217	76,9	9,1	13,0	1,0
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	74,8	11,0	13,6	0,7
30 a 44 anys	135	65,4	19,9	14,3	0,5
45 a 64 anys	42	51,9	18,6	29,5	0,0
65 anys o més	6	56,0	0,0	26,8	17,2

37.7. Qualitat de vida

% Horitzontals		Millor	Pitjor	Igual	Nc
Total	404	76,9	9,8	12,9	0,4
SEXE					
Home	209	76,6	9,8	13,2	0,5
Dona	195	77,3	9,8	12,6	0,3
EDAT					
18 a 29 anys	24	76,2	11,2	12,6	0,0
30 a 44 anys	96	71,7	12,4	15,3	0,6
45 a 64 anys	186	75,3	10,6	13,7	0,5
65 anys o més	98	85,3	5,5	9,2	0,0
NACIONALITAT					
Andorrana	45	83,9	6,5	9,7	0,0
Espanyola	166	70,7	12,6	16,1	0,6
Francesa	35	81,5	7,7	9,2	1,5
Portuguesa	72	70,8	13,9	15,3	0,0
Altres	86	88,6	3,6	7,9	0,0
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	32	94,2	3,8	1,9	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	26	86,0	0,0	14,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	28	84,4	6,7	8,9	0,0
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	95	76,6	9,2	14,1	0,0
Estudis secundaris	116	77,3	16,1	6,6	0,0
Formació Professional	88	76,9	6,6	16,0	0,6
Estudis universitaris	103	77,4	6,2	15,4	0,9
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	50	77,8	5,5	16,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	41	82,1	2,3	13,2	2,3
Personal administratiu i similars	24	69,6	16,3	14,1	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	138	72,2	11,9	15,5	0,4
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	29	71,4	15,1	13,4	0,0
Treballadors no qualificats	26	81,3	15,1	3,7	0,0
Jubilats	79	86,2	5,6	8,2	0,0
Mestressa de casa	4	100,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	11	62,9	17,1	20,0	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	103	82,4	6,3	11,2	0,0
Entre 10 i 19 anys	84	68,7	15,0	16,3	0,0
20 anys o més	217	77,5	9,5	12,3	0,7
EDAT A L'ARRIBAR					
18 a 29 anys	221	72,5	11,5	15,3	0,7
30 a 44 anys	135	81,6	10,5	7,9	0,0
45 a 64 anys	42	84,4	0,0	15,6	0,0
65 anys o més	6	82,8	0,0	17,2	0,0

38. Què és el que més li agrada d'Andorra?

Horitzontals		La qualitat de vida, tranquil·litat, seguretat	El medi ambient, l'entorn, natura, muntanyes, clima	Tot o gairebé tot
Total	540	50,2	37,2	15,9
SEXE				
Home	276	48,2	38,2	15,9
Dona	263	52,5	36,1	15,8
EDAT				
18 a 29 anys	48	50,4	53,9	3,3
30 a 44 anys	138	59,2	36,0	4,8
45 a 64 anys	234	49,8	38,0	17,4
65 anys o més	120	40,5	30,3	30,8
NACIONALITAT				
Andorrana	104	61,1	34,7	13,9
Espanyola	205	46,5	37,7	19,5
Francesa	38	40,0	41,4	18,6
Portuguesa	98	48,0	31,6	17,3
Altres	95	52,6	42,9	7,8
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	52,6	36,8	5,3
Països d'Àfrica i Àsia	28	69,6	26,1	4,3
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	37,3	64,7	13,7
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	113	35,2	26,7	34,0
Estudis secundaris	170	53,5	41,3	13,3
Formació Professional	129	45,7	44,4	13,7
Estudis universitaris	127	63,2	33,3	5,7
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	64,4	27,5	11,4
Professionals, tècnics i similars	57	59,0	34,4	12,9
Personal administratiu i similars	53	67,3	41,0	9,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	44,3	43,1	12,8
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	36,5	42,5	22,7
Treballadors no qualificats	28	54,1	28,2	14,2
Jubilats	95	40,8	31,0	29,9
Estudiants	4	100,0	28,1	0,0
Mestressa de casa	6	56,1	43,9	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	50,1	41,0	8,0
ANYS RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	48,8	42,6	10,5
Entre 10 i 19 anys	103	59,1	37,2	5,9
20 anys o més	331	48,2	35,4	20,5
EDAT A L'ARRIBAR				
Menys de 18 anys	134	56,0	38,1	12,1
18 a 29 anys	221	51,2	36,3	14,7
30 a 44 anys	135	46,0	36,9	19,0
45 a 64 anys	42	43,1	39,6	22,7
65 anys o més	6	47,6	34,3	18,1

39. Què és el que més li desagrada d'Andorra?

% Horitzontals		Nivell de vida car (habitatge, aliments...)	Res	El trànsit, les cues, transport	Les muntanyes (tancament), el clima, país petit	Poca vida social, oci, poca oferta cultural...	Gent, mentalitat de la gent, societat tancada
Total	540	26,3	19,0	7,6	7,5	5,6	5,6
SEXE							
Home	276	28,1	19,8	7,1	7,2	4,7	3,8
Dona	263	24,5	18,0	8,1	7,8	6,6	7,5
EDAT							
18 a 29 anys	48	20,8	6,4	4,6	10,2	10,1	11,8
30 a 44 anys	138	34,7	4,4	6,8	4,7	7,7	7,9
45 a 64 anys	234	27,2	23,1	9,3	8,1	5,0	4,7
65 anys o més	120	17,1	33,0	6,3	8,5	2,6	2,0
NACIONALITAT							
Andorrana	104	34,7	19,4	8,3	2,8	4,2	5,6
Espanyola	205	26,5	18,6	6,5	7,0	7,0	6,0
Francesa	38	15,7	30,0	7,1	4,3	1,4	5,7
Portuguesa	98	27,6	22,4	7,1	13,3	5,1	3,1
Altres	95	19,5	11,7	9,7	9,1	6,5	7,1
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES							
Amèrica Llatina	35	17,5	8,8	5,3	12,3	10,5	14,0
Països d'Àfrica i Àsia	28	28,3	10,9	6,5	8,7	2,2	4,3
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	13,7	15,7	17,6	5,9	5,9	2,0
ESTUDIS							
Estudis primaris o sense estudis	113	28,4	31,8	5,1	10,7	4,2	0,0
Estudis secundaris	170	25,6	14,1	6,2	9,3	6,9	5,2
Formació Professional	129	23,7	25,1	8,7	6,0	2,3	6,2
Estudis universitaris	127	27,6	8,3	10,7	3,9	8,1	10,5
OCUPACIÓ							
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	30,4	19,2	9,7	7,4	5,0	5,6
Professionals, tècnics	57	33,0	16,4	11,9	2,9	5,3	6,3
Personal administratiu	53	39,0	5,4	6,5	3,7	6,3	4,5
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	23,8	15,8	5,3	8,5	8,5	7,2
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	25,9	21,3	7,8	6,6	5,8	2,1
Treballadors no qualificats	28	40,0	12,2	12,4	3,4	0,0	8,7
Jubilats	95	13,7	36,9	7,9	10,1	3,3	2,5
Estudiants	4	0,0	0,0	0,0	28,1	0,0	0,0
Mestressa de casa	6	43,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	24,9	20,8	7,6	21,3	0,0	16,4
ANYS RESIDÈNCIA							
Menys de 10 anys	104	19,2	16,0	8,9	9,7	5,7	9,4
Entre 10 i 19 anys	103	29,5	9,5	6,5	7,8	5,5	10,6
20 anys o més	331	27,7	23,1	7,6	6,5	5,7	2,8
EDAT A L'ARRIBAR							
Menys de 18 anys	134	34,5	15,7	7,9	5,9	7,8	5,0
18 a 29 anys	221	28,8	15,3	5,7	5,8	6,0	5,2
30 a 44 anys	135	20,6	21,2	9,1	10,1	4,0	6,3
45 a 64 anys	42	10,2	41,0	10,9	7,4	2,9	7,9
65 anys o més	6	0,0	36,5	17,2	35,3	0,0	0,0

40. Dins la societat andorrana vostè se sent:

% Horitzontals		Molt o bastant integrat/ada	Poc o gens integrat/ada	Nc
Total	540	87,6	11,7	0,6
SEXE				
Home	276	89,7	9,6	0,7
Dona	263	85,4	14,0	0,6
EDAT				
18 a 29 anys	48	83,2	16,8	0,0
30 a 44 anys	138	87,8	11,5	0,7
45 a 64 anys	234	85,5	13,4	1,1
65 anys o més	120	93,4	6,6	0,0
NACIONALITAT				
Andorrana	104	93,1	6,9	0,0
Espanyola	205	88,4	10,2	1,4
Francesa	38	78,6	21,4	0,0
Portuguesa	98	88,8	11,2	0,0
Altres	95	82,5	16,9	0,6
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	78,9	21,1	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	28	87,0	10,9	2,2
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	82,4	17,6	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	113	94,3	5,7	0,0
Estudis secundaris	170	83,8	15,8	0,4
Formació Professional	129	85,3	13,3	1,5
Estudis universitaris	127	89,0	10,3	0,8
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	92,2	7,8	0,0
Professionals, tècnics i similars	57	92,6	4,1	3,4
Personal administratiu i similars	53	94,1	4,1	1,8
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	80,7	19,3	0,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	92,0	8,0	0,0
Treballadors no qualificats	28	86,9	11,0	2,2
Jubilats	95	93,7	6,3	0,0
Estudiants	4	82,8	17,2	0,0
Mestressa de casa	6	39,0	61,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	82,7	17,3	0,0
ANYS RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	75,9	23,1	0,9
Entre 10 i 19 anys	103	92,0	8,0	0,0
20 anys o més	331	89,9	9,4	0,8
EDAT A L'ARRIBAR				
Menys de 18 anys	134	91,4	8,6	0,0
18 a 29 anys	221	88,2	10,9	0,9
30 a 44 anys	135	86,7	12,8	0,5
45 a 64 anys	42	75,5	22,2	2,2
65 anys o més	6	81,9	18,1	0,0

41. D'on se sent vostè (regió o país)?

% Horitzontals		Andorra	Espanya	Portugal	Catalunya	Del món	França	Altres països no europeus
Total	540	40,0	18,5	11,2	8,4	6,2	4,8	4,2
SEXE								
Home	276	39,4	17,7	12,2	9,4	5,7	4,4	5,0
Dona	263	40,7	19,4	10,3	7,5	6,4	5,1	3,4
EDAT								
18 a 29 anys	48	25,9	18,2	14,7	9,3	6,6	3,4	14,0
30 a 44 anys	138	23,4	20,4	13,1	7,4	8,8	2,3	4,6
45 a 64 anys	234	43,5	18,9	12,6	5,7	6,4	6,2	2,9
65 anys o més	120	57,8	15,6	5,0	14,8	2,6	5,3	2,4
NACIONALITAT								
Andorrana	104	69,4	12,5	1,4	6,9	5,6	1,4	4,2
Espanyola	205	36,7	40,5	0,0	18,1	3,3	1,4	0,9
Francesa	38	28,6	5,7	0,0	0,0	11,4	54,3	0,0
Portuguesa	98	34,7	0,0	60,2	0,0	6,1	1,0	1,0
Altres	95	24,7	1,9	0,0	1,3	11,0	0,0	16,2
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES								
Amèrica Llatina	35	21,1	1,8	0,0	0,0	15,8	0,0	38,6
Països d'Àfrica i Àsia	28	26,1	2,2	0,0	2,2	2,2	0,0	2,2
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	27,5	2,0	0,0	2,0	13,7	0,0	3,9
ESTUDIS								
Estudis primaris o sense estudis	113	51,7	21,1	19,0	6,7	1,7	1,4	0,5
Estudis secundaris	170	38,8	15,2	13,6	7,6	8,1	4,2	4,7
Formació Professional	129	39,4	14,7	10,2	8,7	7,9	6,7	4,7
Estudis universitaris	127	32,3	24,0	2,4	11,0	5,9	6,6	6,3
OCUPACIÓ								
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	39,6	25,5	6,5	4,6	5,8	8,3	4,0
Professionals, tècnics i similars	57	45,0	19,7	7,1	9,3	3,6	6,6	4,7
Personal administratiu i similars	53	53,9	8,1	7,5	13,5	8,6	0,0	3,9
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	26,3	22,8	13,0	6,8	7,6	5,9	5,0
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	43,0	10,8	24,8	6,4	5,8	0,0	4,1
Treballadors no qualificats	28	28,0	13,4	28,3	0,0	12,0	1,9	2,2
Jubilats	95	55,2	16,6	3,2	14,6	2,2	5,6	3,0
Estudiants	4	56,2	26,6	56,2	0,0	0,0	0,0	17,2
Mestressa de casa	6	18,0	17,0	0,0	28,0	0,0	0,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	56,2	15,1	11,5	0,0	12,4	4,3	4,9
ANYS RESIDÈNCIA								
Menys de 10 anys	104	12,9	24,5	5,8	9,4	8,7	6,6	8,4
Entre 10 i 19 anys	103	29,0	18,1	19,5	6,5	8,9	3,6	6,2
20 anys o més	331	51,6	16,9	10,5	8,8	4,5	4,6	2,3
EDAT A L'ARRIBAR								
Menys de 18 anys	134	56,8	13,6	11,2	7,8	5,1	2,2	2,9
18 a 29 anys	221	38,6	19,3	13,4	7,2	5,8	4,3	4,4
30 a 44 anys	135	30,6	21,4	8,2	10,4	8,2	6,7	5,0
45 a 64 anys	42	21,8	23,9	9,5	10,1	6,1	8,6	5,1

65 anys o més	6	34,3	0,0	18,1	17,2	0,0	9,7	0,0

(continuació) 41. D'on se sent vostè (regió o país)?

% Horitzontals		Altres països europeus	Filipines	Algèria	Argentina	Marroc	Europa de l'Est	NS/NC
Total	540	2,7	2,4	1,8	1,9	1,0	0,7	3,4
SEXE								
Home	276	1,6	2,9	1,9	2,4	1,1	0,4	3,8
Dona	263	3,9	1,9	1,7	1,4	0,9	0,9	3,0
EDAT								
18 a 29 anys	48	3,9	2,6	2,6	3,9	2,6	0,0	3,0
30 a 44 anys	138	0,9	4,5	2,1	4,0	1,8	2,2	4,4
45 a 64 anys	234	2,5	2,4	1,1	1,2	0,8	0,3	4,0
65 anys o més	120	4,8	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	1,2
NACIONALITAT								
Andorrana	104	2,8	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0	4,2
Espanyola	205	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	2,8
Francesa	38	0,0	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	4,3
Portuguesa	98	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1
Altres	95	12,3	13,6	3,9	9,7	5,8	3,9	3,9
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES								
Amèrica Llatina	35	1,8	0,0	0,0	21,1	0,0	0,0	3,5
Països d'Àfrica i Àsia	28	0,0	45,7	13,0	0,0	19,6	0,0	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	35,3	0,0	0,0	5,9	0,0	11,8	7,8
ESTUDIS								
Estudis primaris o sense estudis	113	0,0	1,6	0,5	0,0	1,1	0,0	0,8
Estudis secundaris	170	2,7	2,9	1,7	2,7	2,2	0,4	3,0
Formació Professional	129	2,4	1,4	1,1	2,4	0,0	0,0	6,4
Estudis universitaris	127	5,5	3,4	3,7	1,9	0,0	2,4	3,3
OCUPACIÓ								
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	2,0	1,0	3,4	1,0	1,0	2,0	5,2
Professionals, tècnics i similars	57	4,3	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	5,5
Personal administratiu i similars	53	3,9	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	1,0	5,2	0,8	4,4	2,1	1,0	3,5
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	1,4	1,4	3,3	1,4	1,4	0,0	0,0
Treballadors no qualificats	28	0,0	6,5	4,3	0,0	2,2	0,0	3,4
Jubilats	95	6,7	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	1,6
Estudiants	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Mestressa de casa	6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,0	25,9
Aturats i d'altres situacions	13	0,0	0,0	9,8	0,0	0,0	0,0	4,9
ANYS RESIDÈNCIA								
Menys de 10 anys	104	4,1	5,9	3,0	6,5	1,2	1,8	1,7
Entre 10 i 19 anys	103	0,6	3,0	1,0	2,1	1,8	1,8	6,6
20 anys o més	331	2,9	1,1	1,7	0,4	0,7	0,0	3,0
EDAT A L'ARRIBAR								
Menys de 18 anys	134	2,0	0,0	2,2	0,0	0,9	0,0	4,0
18 a 29 anys	221	1,7	3,1	1,5	2,2	1,7	1,4	3,0
30 a 44 anys	135	2,7	3,7	0,9	3,4	0,5	0,5	3,8
45 a 64 anys	42	10,7	2,9	2,7	1,4	0,0	0,0	2,9

65 anys o més	6	0,0	0,0	20,8	0,0	0,0	0,0	0,0

42. Adaptar-se a viure a Andorra li sembla?

% Horitzontals		Fàcil	Ni fàcil ni difícil	Difícil	No m'hi adapto
Total	**540**	**60,1**	**23,1**	**16,4**	**0,2**
SEXE					
Home	276	62,8	20,0	16,5	0,4
Dona	263	57,4	26,3	16,3	0,0
EDAT					
18 a 29 anys	48	66,8	18,3	14,9	0,0
30 a 44 anys	138	57,8	25,1	16,3	0,7
45 a 64 anys	234	57,7	23,5	18,5	0,0
65 anys o més	120	64,8	22,2	13,1	0,0
NACIONALITAT					
Andorrana	104	70,8	15,3	13,9	0,0
Espanyola	205	60,9	24,7	14,0	0,0
Francesa	38	45,7	38,6	15,7	0,0
Portuguesa	98	57,1	23,5	18,4	1,0
Altres	95	55,2	22,1	22,7	0,0
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES					
Amèrica Llatina	35	57,9	15,8	26,3	0,0
Països d'Àfrica i Àsia	28	54,3	19,6	26,1	0,0
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	52,9	31,4	15,7	0,0
ESTUDIS					
Estudis primaris o sense estudis	113	57,5	26,8	15,7	0,0
Estudis secundaris	170	62,2	19,3	18,5	0,0
Formació Professional	129	60,9	23,7	14,6	0,8
Estudis universitaris	127	58,2	24,8	16,2	0,0
OCUPACIÓ					
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	55,6	24,3	20,1	0,0
Professionals, tècnics i similars	57	70,7	18,5	9,2	0,0
Personal administratiu i similars	53	62,7	19,8	17,5	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	55,7	26,5	17,3	0,6
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	64,1	17,4	18,4	0,0
Treballadors no qualificats	28	70,9	17,9	11,2	0,0
Jubilats	95	64,7	22,6	12,7	0,0
Estudiants	4	0,0	56,2	43,8	0,0
Mestressa de casa	6	28,0	11,0	61,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	39,5	40,1	20,4	0,0
ANYS RESIDÈNCIA					
Menys de 10 anys	104	56,9	24,8	18,3	0,0
Entre 10 i 19 anys	103	61,7	25,9	12,4	0,0
20 anys o més	331	60,6	21,9	16,9	0,3
EDAT A L'ARRIBAR					
Menys de 18 anys	134	69,4	15,4	14,5	0,7
18 a 29 anys	221	60,4	22,9	16,3	0,0
30 a 44 anys	135	50,1	30,7	19,3	0,0
45 a 64 anys	42	61,0	27,0	11,9	0,0
65 anys o més	6	64,7	18,1	17,2	0,0

43. La societat andorrana, per a Vostè, és...

% Horitzontals		Molt o més aviat tancada	Molt o més aviat oberta	Ns
Total	540	70,0	29,1	0,9
SEXE				
Home	276	65,4	32,9	1,7
Dona	263	74,8	25,2	0,0
EDAT				
18 a 29 anys	48	77,0	23,0	0,0
30 a 44 anys	138	82,4	16,7	0,9
45 a 64 anys	234	65,4	33,8	0,8
65 anys o més	120	62,0	36,7	1,2
NACIONALITAT				
Andorrana	104	75,0	23,6	1,4
Espanyola	205	73,5	26,0	0,5
Francesa	38	70,0	30,0	0,0
Portuguesa	98	58,2	40,8	1,0
Altres	95	69,5	29,2	1,3
ALTRES NACIONALITATS PER ZONES				
Amèrica Llatina	35	77,2	21,1	1,8
Països d'Àfrica i Àsia	28	56,5	41,3	2,2
Altres països d'Europa, Nord d'Amèrica i Austràlia	31	72,5	27,5	0,0
ESTUDIS				
Estudis primaris o sense estudis	113	57,8	40,8	1,4
Estudis secundaris	170	72,2	26,6	1,2
Formació Professional	129	71,2	28,8	0,0
Estudis universitaris	127	76,6	22,7	0,8
OCUPACIÓ				
Directius, propietaris i comandaments intermedis	62	70,3	29,7	0,0
Professionals, tècnics i similars	57	64,4	33,9	1,7
Personal administratiu i similars	53	93,1	6,9	0,0
Treballadors del comerç, hostaleria i serveis personals	177	69,1	30,2	0,7
Treballadors de la indústria, construcció i agricultura	45	65,8	31,9	2,3
Treballadors no qualificats	28	57,7	42,3	0,0
Jubilats	95	64,2	34,3	1,5
Estudiants	4	71,9	28,1	0,0
Mestressa de casa	6	83,0	17,0	0,0
Aturats i d'altres situacions	13	87,6	12,4	0,0
ANYS RESIDÈNCIA				
Menys de 10 anys	104	76,3	22,5	1,2
Entre 10 i 19 anys	103	71,8	28,2	0,0
20 anys o més	331	67,6	31,3	1,0
EDAT A L'ARRIBAR				
Menys de 18 anys	134	71,7	28,3	0,0
18 a 29 anys	221	69,9	28,9	1,2
30 a 44 anys	135	71,8	27,8	0,5
45 a 64 anys	42	65,4	31,1	3,4
65 anys o més	6	35,3	64,7	0,0